

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Απριλίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 81

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5038

Κώδικας Μετανάστευσης.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Άρθρο 3: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 4: Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

Άρθρο 5: Σημεία εισόδου - εξόδου - Άσκηση ελέγχου εισόδου - εξόδου

Άρθρο 6: Άρνηση εισόδου

Άρθρο 7: Θεώρηση εισόδου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

Άρθρο 8: Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής

Άρθρο 9: Κατηγορίες αδειών διαμονής

Άρθρο 10: Χορήγηση άδειας διαμονής - Υποβολή αρχικής αίτησης

Άρθρο 11: Διαδικασία υποβολής αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής

Άρθρο 12: Δυνατότητα μεταβολής κατηγορίας άδειας διαμονής

Άρθρο 13: Διάρκεια ισχύος αδειών διαμονής

Άρθρο 14: Τρόπος έκδοσης αδειών διαμονής

Άρθρο 15: Απόρριψη αίτησης - ανάκληση άδειας διαμονής

Άρθρο 16: Διαδικαστικές εγγυήσεις

Άρθρο 17: Διαδικασία επιδόσεων

Άρθρο 18: Κοινά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών

Άρθρο 19: Υποχρεώσεις πολιτών τρίτων χωρών

Άρθρο 20: Κυρώσεις πολιτών τρίτων χωρών

Άρθρο 21: Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

Άρθρο 22: Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων

Άρθρο 23: Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών - Κυρώσεις

Άρθρο 24: Υποχρεώσεις ιδιωτών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

Άρθρο 25: Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 26: Διαδικασία καθορισμού όγκου εισδοχής για παροχή εξαρτημένης εργασίας

Άρθρο 27: Ρύθμιση θεμάτων διαδικασίας εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών για παροχή εξαρτημένης εργασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2021/1883/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 20ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/50/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (L 382)

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.1»)

Άρθρο 28: Αντικείμενο (άρθρο 1 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 29: Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 30: Ευνοϊκότερες διατάξεις (Άρθρο 4 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 31: Προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής (άρθρο 5 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 32: Καθορισμός όγκου εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άρθρο 6 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 33: Αιτήσεις εισδοχής για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» (άρθρα 10 και 12 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 34: Χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (άρθρο 9 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 35: Απόρριψη αίτησης για χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (άρθρο 7 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 36: Ανάκληση ή μη ανανέωση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (άρθρο 8 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 37: Διαδικαστικές εγγυήσεις (άρθρο 11 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 38: Αναγνωρισμένοι εργοδότες (άρθρο 13 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 39: Κυρώσεις κατά εργοδοτών (άρθρο 14 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 40: Πρόσβαση στην αγορά εργασίας (άρθρο 15 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 41: Ίση μεταχείριση (άρθρο 16 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 42: Μέλη της οικογένειας (άρθρο 17 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 43: Καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ και άδεια διαμονής επί μακρόν για τους κατόχους της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (άρθρα 18 και 19 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 44: Δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ σε πλαίσιο βραχείας κινητικότητας (άρθρο 20 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 45: Δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ σε πλαίσιο μακράς κινητικότητας και διαδικαστικές εγγυήσεις (άρθρο 21 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 46: Διαμονή των μελών της οικογένειας κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα ως δεύτερο κράτος μέλος (άρθρο 22 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 47: Διασφαλίσεις και κυρώσεις σε περιπτώσεις κινητικότητας (άρθρο 23 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 48: Πρόσβαση σε πληροφορίες και παρακολούθηση (άρθρο 24 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 49: Στατιστικές (άρθρο 25 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 50: Κατάλογος επαγγελμάτων (άρθρο 26 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 51: Σημείο επαφής (άρθρο 28 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Άρθρο 52: Κάλυψη δαπανών της απομάκρυνσης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2014/66/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 15ης ΜΑΪΟΥ 2014 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΘΕΣΗΣ
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.2»)

Άρθρο 53: Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 Οδηγίας 2014/66)

Άρθρο 54: Διαδικασία εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταίρικής μετάθεσης (άρθρα 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 και 15 Οδηγίας 2014/66)

Άρθρο 55: Κινητικότητα ενδοεταίρικά μετατιθέμενων πολιτών τρίτων χωρών εντός ΕΕ
(άρθρα 20, 21, 22 και 23 Οδηγίας 2014/66)

Άρθρο 56: Κοινές ρυθμίσεις (άρθρα 4, 9, 10, 19 και 23 Οδηγίας 2014/66)

Άρθρο 57: Δικαιώματα ενδοεταίρικής μετατιθέμενων πολιτών τρίτων χωρών (άρθρα 17 και 18 Οδηγίας 2014/66)

Άρθρο 58: Σημείο επαφής - Στατιστικές (άρθρα 24 και 26 Οδηγίας 2014/66)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.3»)

Άρθρο 59: Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 60: Κοινές ρυθμίσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΕΤΑΚΛΗΣΗΣ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.4»)

Άρθρο 61: Προϋποθέσεις και διαδικασία μετάκλησης

Άρθρο 62: Καθορισμός όγκου εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση κατόπιν μετάκλησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/36/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 26ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 63: Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία (τίτλος διαμονής τύπου «Ε.5»)

Άρθρο 64: Χορήγηση θεώρησης εισόδου με σκοπό την εποχιακή εργασία

Άρθρο 65: Δικαιώματα - Ίση μεταχείριση πολιτών τρίτων χωρών, εποχιακών εργαζομένων
(άρθρα 22 και 23 Οδηγίας 2014/36)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΕΠΟΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.6»)

Άρθρο 66: Προϋποθέσεις, διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης, δικαιώματα, χορηγούσα αρχή
ΜΕΡΟΣ Γ'

ΚΑΤΟΧΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

(ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ζ»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ'

Άρθρο 67: Προσωρινή διαμονή πολιτών τρίτων χωρών με εθνική θεώρηση εισόδου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ Ή/ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΕΘΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΕΙΣΟΔΟΥ

Άρθρο 68: Ψηφιακοί νομάδες (τίτλος διαμονής «Ζ.1»)

Άρθρο 69: Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.2»)

Άρθρο 70: Πνευματικοί δημιουργοί (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.3»)

Άρθρο 71: Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του ΕΟΧ με σκοπό την παροχή υπηρεσίας (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.4»)

Άρθρο 72: Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.5»)

Άρθρο 73: Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού (τίτλος διαμονής τύπου «Z.6»)

Άρθρο 74: Αθλητική προετοιμασία (τίτλος διαμονής τύπου «Z.7»)

Άρθρο 75: Πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης έναντι αποζημίωσης (τίτλος διαμονής τύπου «Z.8»)

Άρθρο 76: Πολίτες Αυστραλίας που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων (Work and Holiday Visa) (τίτλος διαμονής τύπου «Z.9»)

Άρθρο 77: Πτητικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό που εισέρχεται στη χώρα για κάλυψη αναγκών δασοπροσέβσεως κατά την αντιπυρική περίοδο (τίτλος διαμονής τύπου «Z.10»)

Άρθρο 78: Υπότροφοι του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ελλάδος (Ίδρυμα Fulbright) (τίτλος διαμονής τύπου «Z.11»)

Άρθρο 79: Πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται την εισδοχή (i) για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου ή (ii) για γνωριμία του μοναχικού βίου - μοναχισμό (τίτλος διαμονής τύπου «Z.12»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΝΙΑΙΑ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2011/98 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΝΙΑΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΥΠΗΚΟΟΥΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΕΝΟΥΝ ΝΟΜΙΜΩΣ ΣΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

Άρθρο 80: Σκοπός

Άρθρο 81: Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3 Οδηγίας 2011/98)

Άρθρο 82: Ίση μεταχείριση εργαζομένων, κατόχων ενιαίας άδειας διαμονής για εργασία (άρθρο 11 και 12 Οδηγίας 2011/98)

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ο»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/86/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 22ας ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2003

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ο.1»)

Άρθρο 83: Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 84: Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση (άρθρα 5, 7 και 8 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 85: Υποβολή και εξέταση της αίτησης για έγκριση της οικογενειακής επανένωσης (άρθρα 5, 6 και 13 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 86: Χορήγηση της άδειας διαμονής (άρθρο 5 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 87: Διάρκεια και ανανέωση άδειας διαμονής (άρθρα 13 και 16 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 88: Απόρριψη αίτησης, ανάκληση ή μη ανανέωση άδειας διαμονής (άρθρα 5, 6, 16 και 17 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 89: Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας (άρθρο 14 Οδηγίας 2003/86)

Άρθρο 90: Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας (άδεια διαμονής τύπου «Ο.2») (άρθρο 15 Οδηγίας 2003/86)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 91: Εξαιρετικές προϋποθέσεις χορήγησης αυτοτελούς άδειας διαμονής

Άρθρο 92: Ρυθμίσεις οικογενειακής επανένωσης με σύσταση της οικογένειας στην Ελλάδα

Άρθρο 93: Αρχική χορήγηση Δελτίου Διαμονής σε μέλη οικογένειας Έλληνα (άδεια διαμονής τύπου «Ο.3»)

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ

ΛΟΓΟΥΣ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Β»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε'

Άρθρο 94: Προϋποθέσεις αιτούντων

Άρθρο 95: Διάρκεια ισχύος αδειών διαμονής για επενδυτικούς λόγους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Β»)

Άρθρο 96: Στρατηγικοί επενδυτές (φυσικά πρόσωπα - μέλη Δ.Σ., μέτοχοι) (άδεια διαμονής τύπου «Β1»)

Άρθρο 97: Άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης μέσω σύστασης και λειτουργίας επιχείρησης (φυσικά πρόσωπα μέλη Δ.Σ., μέτοχοι - εταίροι) (άδεια διαμονής τύπου «Β.2»)

Άρθρο 98: Στελέχη εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα, θυγατρικών αλλοδαπών εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα (μέτοχοι - εταίροι, μέλη Δ.Σ., διαχειριστές, νόμιμοι εκπρόσωποι) (άδεια διαμονής τύπου «Β3»)

Άρθρο 99: Χρηματοοικονομικές επενδύσεις (άδεια διαμονής τύπου «Β.4»)

Άρθρο 100: Επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή) (άδεια διαμονής τύπου «Β.5»)

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Η»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ, ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ, ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/801 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 101: Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 102: Έγκριση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οργανισμών αρμόδιων για πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας και φορέων υποδοχής ασκούμενων (παρ. 3 άρθρου 11 και άρθρο 15 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 103: Έγκριση ερευνητικού οργανισμού (άρθρο 9 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 104: Σύμβαση υποδοχής (άρθρο 10 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 105: Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής με σκοπό τις σπουδές ή την εθελοντική υπηρεσία (άρθρο 7 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 106: Χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») (άρθρα 7, 11, 17 και 34 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 107: Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους σπουδών (άρθρο 18 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 108: Χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία (άδεια διαμονής τύπου «Η.2») (άρθρα 14, 17 και 34 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 109: Διάρκεια άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία (παρ. 7 άρθρου 18 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 110: Γενικές προϋποθέσεις και χορήγηση άδειας διαμονής ερευνητή (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»)

Άρθρο 111: Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής ερευνητή (άρθρο 18 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 112: Άδεια διαμονής μελών οικογενείας ερευνητή (άρθρο 26 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 113: Απόρριψη, ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής για σπουδές, εθελοντική υπηρεσία ή έρευνα (άρθρα 20 και 21 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 114: Προσωρινή διαμονή - Πρακτική άσκηση πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται με εθνική θεώρηση εισόδου (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4») (άρθρα 7, 13, 18, 19 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 115: Απόρριψη, ανάκληση εθνικής θεώρησης εισόδου για πρακτική άσκηση (άρθρα 20 και 21 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 116: Ίση μεταχείριση (άρθρο 22 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 117: Διδασκαλία από ερευνητές (άρθρο 23 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 118: Επαγγελματική δραστηριότητα σπουδαστών (άρθρο 24 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 119: Παραμονή σπουδαστών και ερευνητών με σκοπό την αναζήτηση εργασίας ή την επιχειρηματικότητα (άρθρο 25 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 120: Κινητικότητα σπουδαστών (άρθρα 31 και 32 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 121: Κινητικότητα ερευνητών (άρθρα 27, 28, 29, 32 και 34 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 122: Κινητικότητα των μελών οικογενείας ερευνητών (άρθρο 30 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 123: Διαδικαστικές εγγυήσεις - πληροφορίες (άρθρα 34 και 35 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 124: Σημεία επαφής (άρθρο 37 Οδηγίας 2016/801)

Άρθρο 125: Στατιστικά (άρθρο 38 Οδηγίας 2016/801)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 126: Ταχεία διαδικασία χορήγησης αδειών διαμονής σε φοιτητές α', β' και γ' κύκλου σπουδών των Α.Ε.Ι.

Άρθρο 127: Ειδικές ρυθμίσεις διαμονής για λόγους σπουδών

Άρθρο 128: Άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών για επαγγελματική κατάρτιση (άδεια διαμονής τύπου «Η.5»)

Άρθρο 129: Δικαίωμα διαμονής εργαζόμενων σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα ή

σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ, που συμμετέχουν σε προγράμματα σπουδών σε Κολλέγια, τα οποία παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές, βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα όπου εδρεύουν.

(τίτλος διαμονής τύπου «Η.6»)

Άρθρο 130: Άδεια διαμονής υποτρόφων - συμμετεχόντων σε ειδικά προγράμματα (άδεια διαμονής τύπου «Η.7»)

Άρθρο 131: Δικαίωμα διαμονής φοιτητών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης αλλοδαπής, που συμμετέχουν σε θερινά προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4692/2020 (τίτλος διαμονής τύπου «Η.8»)

Άρθρο 132: Άδεια διαμονής για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωματίων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ή στις Ακαδημίες και τα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού, σε Σχολές Εκπαίδευσης χειριστών, μηχανικών και μελών πληρώματος θαλάμου επιβατών αεροσκαφών, στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους, σε μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, για εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας σε Κέντρο Διδασκαλίας ή συναφή φορέα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (άδεια διαμονής τύπου «Η.9»)

Άρθρο 133: Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας (άδεια διαμονής τύπου «Η.10»)

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΔΙΑΜΟΝΗ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

(ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Α»)

Άρθρο 134: Άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α»)

ΜΕΡΟΣ Η'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ - ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2004/81/ΕΚ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Α.7»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 135: Προθεσμία περίσκεψης (άρθρο 6 Οδηγίας 2004/81)

Άρθρο 136: Ενημέρωση θυμάτων και ειδική μέριμνα για ανήλικους (άρθρα 5 και 10 Οδηγίας 2004/81)

Άρθρο 137: Περίθαλψη και παροχές κατά την περίοδο περίσκεψης (άρθρο 7 Οδηγίας 2004/81)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Άρθρο 138: Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Α.7») (άρθρο 8 Οδηγίας 2004/81)

Άρθρο 139: Προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής (άρθρο 8 Οδηγίας 2004/81)

Άρθρο 140: Δικαιώματα (άρθρα 9 και 11 Οδηγίας 2004/81)

Άρθρο 141: Ειδικοί λόγοι μη ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας διαμονής (άρθρα 13 και 14 Οδηγίας 2004/81)

Άρθρο 142: Αλλαγή τύπου άδειας διαμονής

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΜΑΚΡΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Μ»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/109/ΕΚ ΤΗΣ 25ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003 ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/51/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΜΑΪΟΥ 2011 ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 143: Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 144: Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1») (άρθρα 4 και 5 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 145: Απόκτηση του καθεστώτος και χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 7 και παρ. 3 άρθρου 8 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 146: Διάρκεια και ανανέωση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 8 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 147: Απόρριψη αίτησης για τη χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας (άρθρο 6 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 148: Ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 9 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 149: Επανάκτηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 9 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 150: Επιστροφή - προστασία από την επιστροφή (άρθρο 12 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 151: Δικαίωμα προσφυγής (άρθρο 10 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 152: Δικαιώματα και υποχρεώσεις επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 11 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 153: Δικαίωμα διαμονής και χορήγηση άδειας διαμονής, στην Ελλάδα, σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 14, 15 και 19 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 154: Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα ως επί μακρόν διαμένων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 16 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 155: Απόρριψη αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα μέλη της οικογένειάς του, για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας (άρθρα 17 και 18 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 156: Δικαιώματα και υποχρεώσεις πολιτών τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής στην Ελλάδα (άρθρο 21 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 157: Ανάκληση της άδειας διαμονής και υποχρέωση επανεισδοχής (άρθρο 22 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 158: Απόκτηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής ως επί μακρόν διαμένων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 23 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 159: Σημείο επαφής (άρθρο 25 Οδηγίας 2003/109)

Άρθρο 160: Αποδεικτικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Άρθρο 161: Άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»)

ΜΕΡΟΣ Ι'

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ν»)

Άρθρο 162: Τίτλοι διαμονής σε πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μέλη των οικογενειών τους

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΛΟΙΠΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

(ΑΔΕΙΕΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ι»)

Άρθρο 163: Λοιποί λόγοι χορήγησης άδειας διαμονής (άδειες διαμονής τύπου «Ι»)

ΜΕΡΟΣ ΙΒ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ρ»)

Άρθρο 164: Άδεια διαμονής πρόσφυγα (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.1»)

Άρθρο 165: Άδεια διαμονής δικαιούχου επικουρικής προστασίας (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.2»)

Άρθρο 166: Άδεια διαμονής προσωρινής προστασίας (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.3»)

ΜΕΡΟΣ ΙΓ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Υ»)

Άρθρο 167: Άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι κατείχαν άδειες παραμονής ή δελτία ταυτότητας αλλοδαπού (άδεια διαμονής τύπου «Υ.1»)

ΜΕΡΟΣ ΙΔ'

ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ, ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ. - ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΑΠΟ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ.

Άρθρο 168: Διαδικασίες διαχείρισης - τακτοποίησης των ομογενών από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της τέως Ε.Σ.Σ.Δ. (άδεια διαμονής τύπου «Υ.2»)

Άρθρο 169: Άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, μελών οικογένειας ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (Άδεια διαμονής τύπου «Υ.3»)

ΜΕΡΟΣ ΙΕ'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 170: Αρμόδιες υπηρεσίες

Άρθρο 171: Παράβολα - Πρόστιμα

Άρθρο 172: Επιτροπές Μετανάστευσης
 Άρθρο 173: Ενιαίο πληροφορικό σύστημα - Τήρηση μητρώου
 ΜΕΡΟΣ ΙΣΤ'
 ΤΕΛΙΚΕΣ, ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
 Άρθρο 174: Αρμοδιότητα έκδοσης ατομικών διοικητικών πράξεων
 Άρθρο 175: Κοινωνική ένταξη-Εποπτεία εφαρμογής
 Άρθρο 176: Εξουσιοδοτικές διατάξεις
 Άρθρο 177: Μεταβατικές ρυθμίσεις
 Άρθρο 178: Καταργούμενες διατάξεις
 ΜΕΡΟΣ ΙΖ'
 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
 Άρθρο 179: Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αναμόρφωση του Κώδικα Μετανάστευσης και η συμπερίληψη σε αυτόν του συνόλου των αδειών διαμονής που χορηγούνται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές σε πολίτες τρίτων χωρών, ώστε να διασφαλίζονται η πληρέστερη ανταπόκριση της μεταναστευτικής πολιτικής στις σύγχρονες ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και της ελληνικής οικονομίας, καθώς και η απλούστευση, η διαφάνεια, η αποτελεσματικότητα και η ταχύτητα των διαδικασιών.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι να καθορίσει τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής για περίοδο που υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες στην ελληνική επικράτεια πολιτών τρίτων χωρών για τους σκοπούς που καθορίζονται στον παρόντα νόμο, τα δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών και, κατά περίπτωση, των μελών της οικογένειάς τους, τη διαδικασία έκδοσης και αναθεώρησης των αδειών διαμονής που χορηγεί η Ελλάδα σε πολίτες τρίτων χωρών, καθώς και τη διαδικασία χορήγησής τους.

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών Κώδικας εφαρμόζεται σε όλους τους πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στη χώρα για έναν από τους λόγους που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που προβλέπονται:

α. σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της αφενός και τρίτων χωρών αφετέρου,

β. σε διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και τρίτων χωρών,

γ. στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 1426/1984 (Α' 32).

2. Ο παρών Κώδικας εφαρμόζεται αναλόγως και στους ανιθαγενείς.

3. Ο παρών Κώδικας δεν εφαρμόζεται:

α. σε όσους επιίπτον στις διατάξεις του π.δ. 30/2021 (Α' 75), με το οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (L 18),

β. σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι υπόκεινται σε διαδικασία επιστροφής σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 (Α' 7) ή διοικητικής απέλασης σύμφωνα με τον ν. 3386/2005 (Α' 212), η οποία έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

γ. σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί ως ναυτικοί προς απασχόληση ή εργασία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε πλοίο νηολογημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή που φέρει τη σημαία κράτους μέλους,

δ. σε πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις οποίες η μία είναι ελληνική,

ε. στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, με εξαίρεση τους αιτούντες τη χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» υπό τους όρους του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β', καθώς και τους υπαγόμενους στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος του Μέρους Θ', και στους αιτούντες διεθνή προστασία κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125) και σύμφωνα με τον Κώδικα νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών [ν. 4939/2022 (Α' 111)], με εξαίρεση την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 161 του παρόντος,

στ. στα πρόσωπα που έχουν την άδεια να παραμείνουν στην Ελλάδα με βάση προσωρινή προστασία ή ζήτησαν την άδεια να παραμείνουν για τον λόγο αυτό και αναμένουν την έκδοση της σχετικής απόφασης,

ζ. στα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς επικουρικής προστασίας και

η. στους υπηρετούντες σε διπλωματικές και προξενικές αρχές υπαλλήλους που απολαύουν νομικού καθεστώτος υποκειμένου στη σύμβαση της Βιέννης του 1961 περί των διπλωματικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), ή στη σύμβαση της Βιέννης του 1963 περί των προξενικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 90/1975 (Α' 150), καθώς και σε ανακοινωθέντες στις αρμόδιες ελληνικές αρχές υπαλλήλους διεθνών οργανισμών, στο μέτρο που το νομικό τους καθεστώς διέπεται από τις οικείες διεθνείς συμβάσεις.

Άρθρο 4 Ορισμοί

Για την εφαρμογή του Κώδικα, οι παρακάτω όροι έχουν την εξής έννοια:

α. «αλλοδαπός»: το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που είναι ανιθαγενής,

β. «πολίτης τρίτης χώρας»: το φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 20 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

γ. «ανιθαγενής»: το φυσικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 139/1975 (Α' 176),

δ. «πολίτης της Ένωσης»: κάθε πρόσωπο, το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε. «αντικειμενικά στερούμενος διαβατηρίου»: ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος αποδεικνύει αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού με διαβατήριο ή ταξιδιωτικό έγγραφο λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων,

στ. «πρόσφυγας»: ο πολίτης τρίτης χώρας ή ανιθαγενής ο οποίος, συνεπεία βásiμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας της ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να τεθεί υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής, ο οποίος, ενόσω βρίσκεται εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους προαναφερθέντες λόγους, δεν μπορεί ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτή και στον οποίο δεν εφαρμόζεται το άρθρο 11 του Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών [ν. 4939/2022 (Α' 111)],

ζ. «δικαιούχος διεθνούς προστασίας»: το πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, όπως ορίζονται στις περ. κζ' και κθ' του άρθρου 1 του ν. 4939/2022,

η. «δικαιούχος επικουρικής προστασίας»: ο πολίτης τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι, αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 4939/2022 και που δεν μπορεί ή, λόγω του κινδύνου αυτού, δεν επιθυμεί να τεθεί υπό την προστασία της εν λόγω χώρας,

θ. «δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία»: το ειδικό ατομικό δελτίο που εκδίδεται για τον αιτούντα κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησής του από τις αρμόδιες αρχές και του επιτρέπει την παραμονή στην ελληνική επικράτεια μέχρι την ολοκλήρωσή της,

ι. «ασυνόδευτος ανήλικος»: ο ανήλικος, ο οποίος φθάνει στην Ελλάδα χωρίς να συνοδεύεται από πρόσωπο που ασκεί, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, τη γονική του μέριμνα ή την επιμέλειά του ή από ενήλικο συγγενή που ασκεί στην πράξη τη φροντίδα του και για όσο

χρόνο η άσκηση των καθηκόντων αυτών δεν έχει ανατεθεί σε κάποιο άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τα άρθρα 66Α έως 66ΛΔ του Κεφαλαίου Γ' του Τρίτου Μέρους του ν. 4939/2022. Στον ορισμό αυτόν περιλαμβάνεται και ο ανήλικος που παύει να συνοδεύεται μετά από την είσοδό του στην Ελλάδα,

ια. «θύμα εμπορίας ανθρώπων»: τόσο το φυσικό πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στο άρθρο 323Α, στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 339, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 342, στην παρ. 2 του άρθρου 348, στα άρθρα 348Α, 348Β, 349 και 351Α του Ποινικού Κώδικα, πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, ανεξάρτητα από το εάν αυτό έχει εισέλθει στη χώρα νόμιμα ή παράνομα. Θύμα εμπορίας ανθρώπων, κατά το πρώτο εδάφιο, είναι το θύμα του εγκλήματος του άρθρου 336 του Ποινικού Κώδικα, όταν αυτό είναι ανήλικος. Ο χαρακτηρισμός «θύμα εμπορίας ανθρώπων» αποδίδεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τόσο αμέσως μετά την κίνηση της ποινικής δίωξης για έγκλημα που προβλέπεται στο άρθρο 323Α, στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 339, στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 342, στην παρ. 2 του άρθρου 348, στα άρθρα 348Α, 348Β, 349 και 351Α του Ποινικού Κώδικα, όσο και πριν ασκηθεί ποινική δίωξη για κάποιο από αυτά τα αδικήματα. Στην τελευταία περίπτωση, για την έκδοση της εν λόγω πράξης απαιτείται έγγραφη γνωμάτευση που συντάσσεται από δύο (2) επιστήμονες με ειδικότητα ψυχιάτρου, ψυχολόγου ή κοινωνικού λειτουργού, οι οποίοι υπηρετούν σε Υπηρεσία ή σε Μονάδα Προστασίας και Αρωγής των άρθρων 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003 (Α' 204) ή στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής ή σε Μη Κυβερνητική Οργάνωση ή στον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης ή σε διεθνείς οργανώσεις ή σε άλλους εξειδικευμένους και αναγνωρισμένους από το κράτος φορείς προστασίας και αρωγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003. Η πράξη χαρακτηρισμού εκδίδεται ανεξαρτήτως του εάν το θύμα συνεργάζεται με τις δικτυικές αρχές, όταν ο ανωτέρω Εισαγγελέας κρίνει, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Εισαγγελέα Εφετών, ότι συντρέχουν οι όροι της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 233/2003 ή ότι το θύμα δεν συνεργάζεται εξαιτίας απειλών που στρέφονται κατά προσώπων της οικογένειάς του που βρίσκονται στην Ελλάδα ή στη χώρα της προέλευσής του ή οπουδήποτε αλλού και ότι, εάν αυτό δεν προστατευθεί ή εάν απομακρυνθεί από τη χώρα, αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο τα προαναφερόμενα πρόσωπα. Η ανωτέρω διαδικασία εφαρμόζεται και για την περίπτωση χαρακτηρισμού προσώπου ως «θύματος παράνομης διακίνησης μεταναστών», όπως ορίζεται στην περ. ιβ',

ιβ. «θύμα παράνομης διακίνησης μεταναστών»: τόσο το φυσικό πρόσωπο, για το οποίο υπάρχουν βάσιμοι λόγοι ώστε να θεωρηθεί θύμα οποιουδήποτε από τα εγκλήματα που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 24 και στο άρθρο 25, όταν τελούνται από εγκληματικές οργανώσεις, κατά την παρ. 1 του άρθρου 187 του Ποι-

κού Κώδικα, πριν ασκηθεί η ποινική δίωξη για αυτό όσο και εκείνο σε βάρος του οποίου τελέστηκε κάποιο από τα παραπάνω εγκλήματα για τα οποία κινήθηκε η ποινική δίωξη, εφόσον αυτό έχει εισέλθει στη χώρα παράνομα,

ιγ. «παράνομη παραμονή»: η παρουσία στην ελληνική επικράτεια πολίτη τρίτης χώρας που δεν πληροί ή έχει πάψει να πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου, όπως ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, περί κώδικα της Ένωσης σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (L 77) ή τις λοιπές προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής,

ιδ. «ομοίομορφη θεώρηση τύπου C (Visa C)»: η θεώρηση που ισχύει για ολόκληρη την επικράτεια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εφαρμόζουν τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (Κώδικας Θεωρήσεων) (L 243) και χορηγείται ενόψει διέλευσης από ή πρόθεσης παραμονής στην επικράτεια των κρατών μελών, η οποία δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τις ενενήντα (90) ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου εκατόν ογδόντα (180) ημερών στο έδαφος των κρατών μελών της ενισχυμένης συνεργασίας Σένγκεν,

ιε. «θεώρηση μακράς διάρκειας (εθνική θεώρηση - Visa D)»: η εξουσιοδότηση που χορηγείται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια για διάστημα που υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες και μπορεί να ανέλθει έως τριακόσιες εξήντα πέντε (365) ημέρες, με βάση αντίστοιχες εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις για το καθεστώς διαμονής πολιτών τρίτων χωρών ή το ενωσιακό δίκαιο,

ιστ. «άδεια διαμονής (οριστικός τίτλος διαμονής)»: κάθε είδους άδεια που εκδίδεται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για την καθιέρωση αδειών διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών (L 157) και βάσει της οποίας επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια,

ιζ. «ενιαία άδεια»: η άδεια διαμονής που εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές, η οποία επιτρέπει στον πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία,

ιη. «βεβαίωση κατάθεσης αίτησης»: το έγγραφο πιστοποίησης προσωρινής νόμιμης διαμονής που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων των πολιτών τρίτων χωρών που αφορούν σε χορήγηση ή ανανέωση αδειών διαμονής, εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι πλήρη. Η βεβαίωση αυτή ισχύει έως την ολοκλήρωση της εξέτασης του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής, παρέχει στον κάτοχο το σύνολο των δικαιωμάτων που απορρέουν από τον αιτούμενο τίτλο διαμονής, ενώ δεν παρέχει δικαίωμα κυκλοφορίας εντός του χώρου Σένγκεν. Σε έκτακτες περιστάσεις, με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη δύναται να παρέχε-

ται δικαίωμα εξόδου του κατόχου της βεβαίωσης προς άλλη τρίτη χώρα εκτός ενιαίου χώρου Σένγκεν. Στην περίπτωση αυτή, τίθεται προθεσμία για την επανείσοδο στην ελληνική επικράτεια, μετά την πάροδο της οποίας ο κάτοχος της βεβαίωσης δεν γίνεται πλέον δεκτός στο ελληνικό έδαφος,

ιθ. «ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής»: ο προσωρινός τίτλος διαμονής που χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών που τελούν σε καθεστώς δικαστικής προστασίας και ο οποίος δεν επιτρέπει στον κάτοχο του ελεύθερη κυκλοφορία εντός του ενιαίου χώρου Σένγκεν,

κ. «αποδεικτικό φορολογικών υποχρεώσεων»: το αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος της φορολογικής δήλωσης, εφόσον είχε υποβληθεί φορολογική δήλωση το προηγούμενο έτος, ή το αντίγραφο υποβληθείσας φορολογικής δήλωσης, εάν κατά το έτος υποβολής της αίτησης ανανέωσης της άδειας διαμονής υποβλήθηκε για πρώτη φορά φορολογική δήλωση,

κα. «μετάκληση»: η διαδικασία, με την οποία καθίσταται δυνατή η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα, σε συγκεκριμένο εργοδότη και για ορισμένο είδος απασχόλησης,

κβ. «απασχόληση»: η άσκηση δραστηριοτήτων που καλύπτουν οποιαδήποτε μορφή εργασίας για λογαριασμό ή υπό τη διεύθυνση ή την εποπτεία εργοδότη,

κγ. «σύμβαση εργασίας»: η έγγραφη συμφωνία, με την οποία ο μισθωτός αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει επί ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα την εργασία του υπό τις οδηγίες και τον έλεγχο του εργοδότη, ο δε εργοδότης δεσμεύεται να καταβάλει τον συμφωνηθέντα μισθό και να παρέχει κάθε προστασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία. Η σύμβαση εργασίας διέπεται ιδίως από τους εκάστοτε ισχύοντες ειδικούς εργατικούς νόμους και από το άρθρο 648 του Αστικού Κώδικα,

κδ. «εργαζόμενος τρίτης χώρας»: πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην ελληνική επικράτεια και ο οποίος διαμένει νομίμως και του έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία ή άδεια διαμονής με δικαίωμα εργασίας, στο πλαίσιο εξαρτημένης σχέσης εργασίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος,

κε. «παροχή υπηρεσιών ή έργου»: η εργασία για την εκτέλεση υπηρεσίας ή έργου, η οποία δεν υποβάλλεται σε νομική και προσωπική εξάρτηση ή έλεγχο από τον εργοδότη και επί της οποίας δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας,

κστ. «εποχιακή εργασία»: η δραστηριότητα που πραγματοποιείται στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα έως εννέα (9) συνολικά μήνες, ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών, σε τομέα εποχιακής απασχόλησης με περιοδικό χαρακτήρα εντός του έτους. Ως τέτοιοι νοούνται τομείς που σχετίζονται με εποχικές συνθήκες, κατά τη διάρκεια των οποίων το αναγκαίο επίπεδο εργατικού δυναμικού είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για τις συνήθεις δραστηριότητες,

κζ. «εποχιακά εργαζόμενος»: ο πολίτης τρίτης χώρας που διατηρεί τον κύριο τόπο κατοικίας του σε τρίτη χώρα και διαμένει νόμιμα και προσωρινά για λόγους απασχόλησης στην ελληνική επικράτεια σε τομέα δραστηριό-

τητας που εξαρτάται από την αλλαγή των εποχών βάσει μιας ή περισσότερων συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτονται απευθείας μεταξύ του πολίτη τρίτης χώρας και του εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα,

κη. «εργαζόμενοι ειδικού σκοπού»: πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται και διαμένουν στην Ελλάδα, βάσει ειδικής νομοθεσίας που προβλέπεται στο άρθρο 59, ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή προς εξυπηρέτηση του συμφέροντος της εθνικής οικονομίας,

κθ. «άδεια για προσωρινή διαμονή με εθνική θεώρηση»: κάθε είδους πιστοποίηση που παρέχεται από τις ελληνικές αρχές και με βάση την οποία επιτρέπεται σε πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, για συγκεκριμένο σκοπό και συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού,

λ. «ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα»: η δραστηριότητα που αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική, βιομηχανική, βιοτεχνική ή γεωργική επιχείρηση, καθώς και από κάθε άλλη επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος,

λα. «επενδυτική δραστηριότητα»: η πραγματοποίηση επένδυσης που έχει, κατά αρμόδια κρίση, θετικές συνέπειες στην ανάπτυξη και την εθνική οικονομία,

λβ. «άτομα με επαρκείς πόρους»: πολίτες τρίτων χωρών που διαθέτουν επαρκείς πόρους σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης,

λγ. «οικογενειακή επανένωση»: η είσοδος και η διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα, προκειμένου να διατηρηθεί η ενότητα της οικογένειάς του, ασχέτως εάν οι οικογενειακοί δεσμοί δημιουργήθηκαν πριν ή μετά από την είσοδό του στη χώρα,

λδ. «συντηρών»: ο πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και υποβάλλει αίτηση οικογενειακής επανένωσης, προκειμένου να επιτραπούν η είσοδος και η διαμονή στα μέλη της οικογένειάς του στην Ελλάδα, όπως αυτά προσδιορίζονται στον παρόντα,

λε. «μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας»:

lea. ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας του, καθώς και τα κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα με δικαστική απόφαση ή με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα,

leβ. τα λοιπά, κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του συντηρούντος σε αυτόν, για δε τα τέκνα του ετέρου συζύγου στον σύζυγο αυτόν,

λστ. «αυτοτελές δικαίωμα διαμονής»: το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που έχουν γίνει δεκτά στην ελληνική επικράτεια για λόγους

οικογενειακής επανένωσης, το οποίο διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση,

λζ. «μέλος οικογένειας Έλληνα πολίτη»:

λζα. ο/η σύζυγος,

λζβ. ο/η συμβίος/α με τον/την οποίο/α ο/η Έλληνας/Ελληνίδα πολίτης έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, εφόσον αυτό καταρτίστηκε στην Ελλάδα ή ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής,

λζγ. ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων ή των συντρόφων, οι οποίοι είναι κάτω των είκοσι ενός (21) ετών ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συμβίου/ας, όπως ορίζεται στην υποπερ. λζβ' κατά την ανωτέρω διάκριση, ως προς την ηλικία, καθώς και τα τέκνα που έχουν υιοθετηθεί, επίσης κατά την ανωτέρω διάκριση,

λζδ. ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι συντηρούμενοι απευθείας ανιόντες, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συμβίου/ας, όπως ορίζεται στην υποπερ. λζβ',

λζε. κάθε άλλο μέλος της οικογένειας Έλληνα πολίτη ή του ετέρου των συζύγων ή συμβίων, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, το οποίο δεν εμπίπτει στα αναφερόμενα στις ανωτέρω περιπτώσεις πρόσωπα, εφόσον το μέλος τούτο συντηρείται από Έλληνα πολίτη ή τον έτερο των συζύγων ή των συμβίων και σοβαροί λόγοι υγείας καθιστούν απολύτως αναγκαία την προσωπική φροντίδα του εν λόγω μέλους της οικογένειας από τον Έλληνα πολίτη,

λη. «μέλος οικογένειας πολίτη της Ένωσης»:

ληα. ο/η σύζυγος,

ληβ. ο/η συμβίος/α με τον/την οποίο/α ο/η πολίτης της Ένωσης έχει σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης, βάσει της νομοθεσίας κράτους μέλους, εφόσον η νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής αναγνωρίζει τη σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης ως ισοδύναμη προς τον γάμο, και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην οικεία νομοθεσία του κράτους μέλους υποδοχής,

ληγ. οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, οι οποίοι είναι κάτω της ηλικίας των είκοσι ενός (21) ετών ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συμβίου/ας, όπως ορίζεται στην υποπερ. ληβ', κατά την ανωτέρω διάκριση, ως προς την ηλικία, καθώς και τα τέκνα που έχουν υιοθετηθεί, επίσης κατά την ανωτέρω διάκριση,

ληδ. ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι απευθείας ανιόντες του πολίτη της Ένωσης, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου ή του/της συμβίου/ας, όπως ορίζεται στην υποπερ. ληβ', εφόσον είναι συντηρούμενοι,

ληθ. «προσωποπαγές δικαίωμα διαμονής»: το δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διατηρείται αποκλειστικά σε προσωπική βάση,

μ. «επί μακρόν διαμένων»: ο πολίτης τρίτης χώρας που αποκτά την ανωτέρω ιδιότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 144 και 145,

μα. «άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος»: κάθε είδους άδεια που εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές κατά την ένταξη του πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος και με βάση την οποία επιτρέπεται

σε αυτόν να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002,

μβ. «πρώτο κράτος μέλος»: το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο ενέταξε πολίτη τρίτης χώρας στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος για πρώτη φορά,

μγ. «δεύτερο κράτος μέλος»: κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλο από εκείνο που ενέταξε για πρώτη φορά στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος πολίτη τρίτης χώρας και στο οποίο ο εν λόγω επί μακρόν διαμένων ασκεί το δικαίωμα διαμονής του,

μδ. «σπουδαστής»: πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει γίνει δεκτός σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στον οποίον επιτράπηκε η είσοδος στην ελληνική επικράτεια για να έχει ως κύρια δραστηριότητα την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών πλήρους φοίτησης, με σκοπό την απόκτηση τίτλου τριτοβάθμιων σπουδών αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, ήτοι διπλώματος, πιστοποιητικού ή διδακτορικού σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που τυχόν συμπεριλαμβάνει προπαιδευτικό κύκλο για τις εν λόγω σπουδές βάσει του εθνικού δικαίου ή υποχρεωτική πρακτική άσκηση,

με. «ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: κάθε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι ή θεωρείται αναγνωρισμένο δυνάμει του εθνικού δικαίου και το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, παρέχει αναγνωρισμένα πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλα αναγνωρισμένα προσόντα τριτοβάθμιου επιπέδου, ανεξάρτητα από την ονομασία των Ιδρυμάτων αυτών, ή κάθε ίδρυμα το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση τριτοβάθμιου επιπέδου. Στην έννοια των πτυχίων περιλαμβάνονται το Πτυχίο ή Δίπλωμα Ανώτατης Εκπαίδευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του ν. 4957/2022 (Α' 141) (επίπεδο 6, με βάση το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων) και το Δίπλωμα/Πτυχίο Ανώτερης Σχολής (επίπεδο 5, με βάση το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων),

μστ. «πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας»: πρόγραμμα δραστηριοτήτων έμπρακτης αλληλεγγύης, το οποίο βασίζεται σε πρόγραμμα που αναγνωρίζεται από την Ελλάδα ή την Ευρωπαϊκή Ένωση, επιδιώκει στόχους γενικού ενδιαφέροντος και έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, στο πλαίσιο του οποίου οι δραστηριότητες δεν αμείβονται, εκτός από την επιστροφή των εξόδων και/ή την αποζημίωση για μικροέξοδα. Η έννοια της αναγνώρισης για τους σκοπούς του παρόντος αφορά στην παροχή χρηματοδότησης είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε από εθνικούς πόρους, είτε από συγχρηματοδότηση,

μζ. «επαγγελματική κατάρτιση» για την εφαρμογή του παρόντος, είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 22 έως 34 του ν. 4763/2020 (Α' 254), σε Κέντρα Διά Βίου Μάθησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ίδιο νόμο, σε Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης (ΕΣΚ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 9 έως 15 του ν. 4763/2020, καθώς και σε Κολλέγια που παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές αφενός βάσει συμφωνιών

πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα όπου εδρεύουν, και αφετέρου προγράμματα σπουδών τα οποία οδηγούν σε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, εφόσον αυτά τα συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών έχουν πιστοποίηση (accreditation) από διεθνείς οργανισμούς πιστοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4310/2014 (Α' 258). Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται, όπου απαιτείται, με βάση το πρόγραμμα σπουδών της απαιτούμενης ειδικότητας, ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας,

μη. «έρευνα»: η πρωτότυπη εργασία που αναλαμβάνεται με συστηματικό τρόπο για να αυξηθεί το σύνολο των γνώσεων, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρησιμοποίηση αυτού του συνόλου γνώσεων για νέες εφαρμογές,

μθ. «ερευνητικός οργανισμός»: κάθε ιδιωτικός ή δημόσιος οργανισμός που πραγματοποιεί έρευνα, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο,

ν. «ερευνητής»: πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος κατέχει διδακτορικό τίτλο ή κατάλληλο τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που του δίνει πρόσβαση σε διδακτορικά προγράμματα και ο οποίος επιλέγεται από ερευνητικό οργανισμό και γίνεται δεκτός στο έδαφος κράτους μέλους για να υλοποιήσει ερευνητική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται συνήθως ο ανωτέρω τίτλος,

να. «απασχόληση υψηλής ειδίκευσης»: η απασχόληση προσώπου, το οποίο:

ναα. προστατεύεται από την ελληνική εργατική νομοθεσία ως μισθωτός και παρέχει γνήσια και αποτελεσματική εργασία για λογαριασμό ή υπό την καθοδήγηση άλλου προσώπου, ανεξάρτητα από τον νομικό τύπο που η σχέση αυτή έχει περιβληθεί,

ναβ. αμείβεται για την εν λόγω εργασία και ναγ. διαθέτει τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα,

ναδ. «Μπλε Κάρτα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» («Μπλε Κάρτα της ΕΕ»): η άδεια που φέρει τη μνεία «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» και επιτρέπει στον κάτοχό της να διαμένει και να εργάζεται νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 31,

ναε. «υψηλά επαγγελματικά προσόντα»: τα προσόντα που πιστοποιούνται από τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή υψηλές επαγγελματικές δεξιότητες και συνδέονται με τη χορήγηση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ»,

ναστ. «πρώτο κράτος μέλος»: το κράτος μέλος, το οποίο πρώτο χορήγησε σε πολίτη τρίτης χώρας την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ»,

ναζ. «δεύτερο κράτος μέλος»: οποιοδήποτε κράτος μέλος στο οποίο ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» προτίθεται να ασκήσει ή ασκεί το δικαίωμα κινητικότητας κατά την έννοια του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β', πλην του πρώτου κράτους μέλους,

νας. «τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»: διπλώματα, πιστοποιητικά ή άλλοι τίτλοι τυπικών προσόντων που έχουν εκδοθεί από αρμόδια αρχή, με τα οποία πιστοποιείται η επιτυχής ολοκλήρωση προγράμματος

εκπαίδευσης που έπεται της δευτεροβάθμιας ή ισοδύναμου προγράμματος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή μιας δέσμης μαθημάτων που παρέχονται από εκπαιδευτικό ίδρυμα, το οποίο αναγνωρίζεται ως ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμο εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από το κράτος στο οποίο βρίσκεται, εφόσον οι σπουδές που απαιτήθηκαν για την απόκτηση των προσόντων αυτών διήρκεσαν τουλάχιστον τρία (3) έτη και αντιστοιχούν τουλάχιστον στο επίπεδο 6 της ταξινόμησης ISCED 2011 ή, κατά περίπτωση, στο επίπεδο 6 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων (ΕΠΕΠ),

νζ. «υψηλές επαγγελματικές δεξιότητες»: ως υψηλές επαγγελματικές δεξιότητες νοούνται: α) όσον αφορά στα επαγγέλματα που αφορούν σε διευθυντές υπηρεσιών των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας (ISCO 8 - 133) και επαγγελματίες στον τομέα των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας (ISCO - 25), γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πιστοποιούνται με επαγγελματική εμπειρία, τουλάχιστον τριών (3) ετών εντός των επτά (7) ετών πριν από την υποβολή αίτησης για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», επιπέδου ανάλογου με τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες είναι σχετικές με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας ή β) όσον αφορά σε άλλα επαγγέλματα, μόνον εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο ή τις εθνικές διαδικασίες, γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πιστοποιούνται με επαγγελματική εμπειρία τουλάχιστον πέντε (5) ετών, επιπέδου ανάλογου με τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες είναι σχετικές με το επάγγελμα ή τον τομέα που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας,

νη. «επαγγελματική εμπειρία»: ο χρόνος πραγματικής και νόμιμης άσκησης του συγκεκριμένου επαγγέλματος, νθ. «νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα»: το νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 38/2010 (Α' 78), περί της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων,

ξ. «μη νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα»: επάγγελμα το οποίο δεν είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο,

ξα. «επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας»: διαδικασία επανόδου πολίτη τρίτης χώρας είτε με οικειοθελή συμμόρφωσή του προς υποχρέωση επιστροφής είτε αναγκαστικά:

ξαα. στη χώρα καταγωγής του ή

ξαβ. σε χώρα διέλευσης, σύμφωνα με ενωσιακές ή διμερείς συμφωνίες επανεισοχής ή άλλες ρυθμίσεις ή ξαγ. σε άλλη τρίτη χώρα στην οποία αποφασίζει εθελοντικά να επιστρέψει και στην οποία γίνεται δεκτός,

ξβ. «απόφαση επιστροφής»: η διοικητική πράξη, με την οποία κηρύσσεται ή αναφέρεται ως παράνομη η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας στην ελληνική επικράτεια και του επιβάλλεται η υποχρέωση επιστροφής,

ξγ. «απομάκρυνση»: η εκτέλεση της απόφασης επιστροφής με φυσική μεταφορά του πολίτη τρίτης χώρας εκτός της ελληνικής επικράτειας,

ξδ. «οικειοθελής αναχώρηση»: η τήρηση της υποχρέωσης επιστροφής εντός της προθεσμίας που ορίζεται για τον σκοπό αυτό στην απόφαση επιστροφής,

ξε. «ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης»: κάθε διαδικασία που οδηγεί, βάσει ενιαίας αίτησης που υποβάλλεται από πολίτη τρίτης χώρας, σε απόφαση σχετικά με την εν λόγω αίτηση με σκοπό να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία στην ελληνική επικράτεια,

ξστ. «ενδοεταιρική μετάθεση»: η προσωρινή απόσπαση, η οποία έχει ως σκοπό την εργασία ή την εκπαίδευση πολίτη τρίτης χώρας που, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης για άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης, διαμένει εκτός του εδάφους της ΕΕ και διενεργείται από επιχείρηση εγκατεστημένη εκτός της ΕΕ και έναντι της οποίας ο πολίτης τρίτης χώρας δεσμεύεται με σύμβαση εργασίας πριν από τη μετάθεση και κατά τη διάρκειά της, προς οντότητα που ανήκει στην ανωτέρω επιχείρηση ή στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, και, κατά περίπτωση, η κινητικότητα μεταξύ των οντοτήτων υποδοχής που είναι εγκατεστημένες σε ένα ή περισσότερα δεύτερα κράτη μέλη,

ξζ. «ενδοεταιρικός μετατιθέμενος»: κάθε πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει εκτός του εδάφους της ΕΕ κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης για άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης και ο οποίος υπόκειται σε ενδοεταιρική μετάθεση,

ξη. «οντότητα υποδοχής»: το νομικό πρόσωπο στο οποίο μετατίθεται ο ενδοεταιρικός μετατιθέμενος, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής του, που είναι εγκατεστημένο, με βάση το ελληνικό δίκαιο, στην Ελλάδα,

ξθ. «διευθυντικό στέλεχος»: πρόσωπο που κατέχει ανώτερη θέση, το οποίο κατά κύριο λόγο ηγείται της διαχείρισης της οντότητας υποδοχής, υπό τη γενική εποπτεία ή καθοδήγηση κυρίως του διοικητικού συμβουλίου ή του συμβουλίου των μετόχων της επιχείρησης ή ισοδύναμου οργάνου. Η θέση αυτή περιλαμβάνει: τη διεύθυνση της οντότητας υποδοχής ή τμήματος ή υποκαταστήματος της οντότητας υποδοχής, την εποπτεία και τον έλεγχο της εργασίας των άλλων εργαζομένων με εποπτικές, τεχνικές ή διοικητικές αρμοδιότητες, την αρμοδιότητα να προτείνουν προσλήψεις, απολύσεις ή άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό,

ο. «εξειδικευμένος εργαζόμενος»: πρόσωπο που εργάζεται εντός του ομίλου επιχειρήσεων και που διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις ουσιώδους σημασίας για τους τομείς δραστηριοποίησης, τις τεχνικές ή τη διοίκηση της οντότητας υποδοχής. Για την αξιολόγηση των εν λόγω γνώσεων λαμβάνονται υπόψη, πέραν των ειδικών γνώσεων των σχετικών με την οντότητα υποδοχής, τα υψηλού επιπέδου προσόντα για τον συγκεκριμένο τύπο εργασίας ή δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης επαγγελματικής πείρας, καθώς και της πιθανής ιδιότητας μέλους αναγνωρισμένων επαγγελματιών,

οα. «ασκούμενος εργαζόμενος»: πρόσωπο με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που μετατίθεται σε οντότητα υποδοχής για λόγους επαγγελματικής εξέλιξης ή με σκοπό την απόκτηση εκπαίδευσης σε τεχνικές ή μεθόδους επιχειρήσεων και αμειβεται κατά τη διάρκεια της μετάθεσης,

οβ. «άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης» («ICT»): η άδεια που παρέχει στον κάτοχο της το δικαίωμα να διαμένει και να εργάζεται στο έδαφος του πρώτου κράτους μέλους, και, κατά περίπτωση, των δεύτερων κρατών μελών, σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 53, 54 και 55.

ογ. «όμιλος επιχειρήσεων»: δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες αναγνωρίζεται ότι συνδέονται, με βάση το άρθρο 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος [ν. 4172/2013 (Α' 167)], με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: επιχείρηση σε άμεση ή έμμεση σχέση με άλλη επιχείρηση, η οποία κατέχει την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου αυτής ή ελέγχει την πλειοψηφία των ψήφων που συνδέονται με το μετοχικό της κεφάλαιο ή μπορεί να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της επιχείρησης ή αμφότερες οι επιχειρήσεις τελούν υπό την ενιαία διεύθυνση μιας μητρικής επιχείρησης,

οδ. «πρώτο κράτος μέλος μετάθεσης»: το κράτος μέλος, το οποίο πρώτο εκδίδει σε πολίτη τρίτης χώρας άδεια ενδοεταιρικής μετάθεσης,

οε. «δεύτερο κράτος μέλος μετάθεσης»: οποιοδήποτε κράτος μέλος, στο οποίο ο ενδοεταιρικός μετατιθέμενος προτίθεται να ασκήσει ή ασκεί το δικαίωμα κινητικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 55, πλην του πρώτου κράτους μέλους,

οστ. «ασκούμενος»: ο πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος είναι κάτοχος πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή συνεχίζει έναν κύκλο σπουδών σε τρίτη χώρα με σκοπό την απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και γίνεται δεκτός στην ελληνική επικράτεια στο πλαίσιο προγράμματος πρακτικής άσκησης για τον σκοπό της απόκτησης γνώσεων, πρακτικής εξάσκησης και εμπειρίας σε επαγγελματικό περιβάλλον. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής θεωρούνται ότι διατελούν σε σχέση απασχόλησης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,

οζ. «εθελοντής»: ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην ελληνική επικράτεια για να συμμετάσχει σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας,

οη. «φορέας υποδοχής»: ο ερευνητικός οργανισμός, το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο οργανισμός που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας ή ο φορέας υποδοχής ασκούμενων, στον οποίο ο πολίτης τρίτης χώρας έχει τοποθετηθεί για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης και ο οποίος λειτουργεί στην ελληνική επικράτεια, ανεξάρτητα από τη νομική του μορφή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Ειδικά, για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε τουριστικές επιχειρήσεις, ως φορείς υποδοχής νοούνται μόνο τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά ορίζονται στην περ. με',

οθ. «εργοδότης»: οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, για το οποίο ή υπό τη διεύθυνση ή την εποπτεία του οποίου παρέχεται η εργασία,

π. «πρώτο κράτος μέλος»: το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο πρώτο χορηγεί σε πολίτη τρίτης χώρας άδεια διαμονής για λόγους έρευνας ή σπουδών,

πα. «δεύτερο κράτος μέλος»: κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης άλλο από εκείνο που χορήγησε

για πρώτη φορά άδεια διαμονής για λόγους έρευνας ή σπουδών,

πβ. «ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας»: τα χρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από τα κράτη μέλη προγράμματα για την προώθηση της κινητικότητας των πολιτών τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στα αντίστοιχα προγράμματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

Άρθρο 5 Σημεία εισόδου - εξόδου - Άσκηση ελέγχου εισόδου - εξόδου

1. Σε κάθε πρόσωπο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνο από τα νομοθετημένα σημεία συνοριακής διέλευσης. Η επιτήρηση των χερσαίων και θαλασσίων συνόρων ενεργείται από τις αρμόδιες για τον σκοπό αυτό αστυνομικές και λιμενικές αρχές.

2. Ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και ενεργείται από τις κατά τόπους αρμόδιες, για τον σκοπό αυτό, αστυνομικές αρχές.

3. Για την εφαρμογή του Κώδικα δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η παραμονή πολίτη τρίτης χώρας, εν διελεύσει, στη ζώνη διερχομένων αερολιμένος ή λιμένος της χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο. Για την παραμονή στη ζώνη διερχομένων απαιτείται θεώρηση διέλευσης αεροδρομίου (ATV) σε όσες περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 810/2009. Ο πολίτης τρίτης χώρας που παραμένει στη ζώνη διερχομένων, υποχρεούται να συνεχίσει το ταξίδι του. Αν δεν αναχωρήσει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Οι αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων, εφόσον το κρίνουν αναγκαίο.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο πολίτη τρίτης χώρας, όταν διαπιστώσουν ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις εισόδου στον ενιαίο χώρο Σένγκεν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/399 «Κώδικας Συνόρων Σένγκεν», όπως εκάστοτε ισχύει.

Άρθρο 6 Άρνηση εισόδου

1. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύουν, αιτιολογημένα, την είσοδο στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον δεν πληροί τις προϋποθέσεις

εισόδου, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/399 «Κώδικας Συνόρων Σένγκεν», όπως εκάστοτε ισχύει.

2. Σε περίπτωση μη συνδρομής των προϋποθέσεων εισόδου της παρ. 1, επιδίδεται στον πολίτη τρίτης χώρας αιτιολογημένη απόφαση, η οποία αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους άρνησης και έχει τη μορφή τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το Μέρος Β' του Παραρτήματος V του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 «Κώδικας Συνόρων Σένγκεν», όπως εκάστοτε ισχύει.

3. Ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη δύναται, με απόφασή του, να επιτρέπει στα μόνιμα και προσωρινά συνοριακά σημεία διέλευσης προσώπων την είσοδο πολίτη τρίτης χώρας, παρά την ύπαρξη απαγορευτικού λόγου της παρ. 1, εφόσον τούτο επιβάλλεται για σπουδαίους λόγους δημόσιου συμφέροντος ή ανωτέρας βίας ή διευκόλυνσης κίνησης πλοίου, η οποία δεν μπορεί να εξυπηρετηθεί με άλλο τρόπο.

4. Πολίτης τρίτης χώρας που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε είσοδος του σε τρίτη, ενδιάμεση, χώρα.

5. Δεν απαγορεύεται η είσοδος στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια ή την ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

6. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου, εφόσον κατά την είσοδο στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας που είναι κάτοχος άδειας διαμονής, διαπιστώσουν τη συνδρομή λόγων που δικαιολογούν την ανάκλησή της ή την απόρριψη εκκρεμούς αιτήματος, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, προκειμένου να κινηθεί η σχετική διαδικασία. Στις περιπτώσεις αυτές απαγορεύεται η είσοδος του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα μέχρι την έκδοση απόφασης για την ανάκληση ή μη της άδειας διαμονής ή την απόρριψη εκκρεμούς αιτήματος, χωρίς οι ελληνικές αρχές εισόδου να παρακρατούν την άδεια διαμονής ή τη βεβαίωση υποβολής αιτήματος με πλήρη δικαιολογητικά.

Άρθρο 7 **Θεώρηση εισόδου**

1. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος, οφείλει να κατέχει έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες ελληνικές Αρχές που πληροί τα κριτήρια που ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/399 «Κώδικας Συνόρων Σένγκεν».

2. Τα έγγραφα αυτά, εφόσον απαιτείται από τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις, το ενωσιακό δίκαιο και τις εθνικές ρυθμίσεις, πρέπει να φέρουν θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου εξετάζεται από την προξενική αρχή εντός της δικαιοδοσίας της οποίας διαμένει νομίμως ο πολίτης τρίτης χώρας, η οποία αποφασίζει και για τη χορήγησή της, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν ιδίως στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας

και τη δημόσια υγεία. Η προξενική αρχή εξετάζει αίτηση που έχει υποβάλει νομίμως παρών πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος όμως δεν διαμένει εντός της δικαιοδοσίας της και λαμβάνει σχετική απόφαση, εφόσον ο αιτών έχει αιτιολογήσει επαρκώς την υποβολή της αίτησης στην εν λόγω προξενική αρχή. Η θεώρηση εισόδου διακρίνεται σε ομοιόμορφη θεώρηση (Visa C), σε θεώρηση Περιορισμένης Εδαφικής Ισχύος (Visa VTL), σε θεώρηση Διέλευσης από Αερολιμένα (ATV) και σε θεώρηση μακράς διάρκειας (εθνική θεώρηση - Visa D).

4. Οι αποφάσεις απόρριψης αιτημάτων χορήγησης θεώρησης εισόδου που λαμβάνονται από τις διπλωματικές και προξενικές αρχές, χρήζουν αιτιολογίας. Ειδικής αιτιολογίας χρήζουν οι αποφάσεις που αναφέρονται στις ακόλουθες κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών και υπό την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας:

α) πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας Έλληνα, κατά τα οριζόμενα στην περ. λζ' του άρθρου 4,

β) πολίτες τρίτων χωρών, μέλη οικογένειας πολίτη άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τα οριζόμενα στην περ. λε' του άρθρου 4,

γ) πολίτες τρίτων χωρών, των οποίων η είσοδος, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στην Ελλάδα ζητείται κατ' εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

δ) πολίτες τρίτων χωρών που απασχολούνται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετακινούνται στην Ελλάδα για την εκτέλεση εργασίας ή έργου στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης.

5. Πολίτης τρίτης χώρας που δεν έχει υποχρέωση θεώρησης εισόδου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS), επιτρέπεται να εισέρχεται και να παραμένει στην ελληνική επικράτεια για διάστημα το οποίο δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου εκατόν ογδόντα (180) ημερών. Πολίτης τρίτης χώρας που εισέρχεται στη χώρα για τουρισμό, συνέδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη διαμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια διαμονής για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα μέχρι ενενήντα (90) ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου εκατόν ογδόντα (180) ημερών, εάν πρόκειται για πολίτη τρίτης χώρας στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση. Η περίοδος ισχύος μιας χορηγηθείσας θεώρησης ή η επιτρεπόμενη διάρκεια παραμονής παρατείνεται σύμφωνα με το άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009, εφόσον ο κάτοχος της θεώρησης διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης και παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ανωτέρας βίας ή ανθρωπιστικών λόγων που τον εμπόδισαν να εγκαταλείψει τον ενιαίο χώρο Σένγκεν πριν από τη λήξη της περιόδου ισχύος της θεώρησης ή της επιτρεπόμενης διάρκειας παραμονής ή για λόγους διεθνών υποχρεώσεων βάσει διακρατικών συμφωνιών. Η παράταση αυτή χορηγείται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Η παράταση των θεωρήσεων λαμβάνει τη μορφή αυτοκόλλητης θεώρησης.

6. Σε έκτακτες περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη στα σημεία συνοριακής διέλευσης κατά την άφιξη του πολίτη τρίτης χώρας στο σημείο εισόδου, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009.

7. Η εθνική θεώρηση εισόδου εκδίδεται με διάρκεια ισχύος από ενενήντα μία (91) ημέρες έως ένα (1) έτος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009 και προσκομίζονται τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176.

8. Έλληνες πολίτες, πολίτες λοιπών χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ελληνική επικράτεια δύνανται να υποβάλουν στις ελληνικές προξενικές αρχές «Έντυπο πρόσκλησης με ανάληψη ευθύνης/φιλοξενίας για τους σκοπούς χορήγησης θεώρησης εισόδου Σένγκεν σε πολίτες τρίτων χωρών για επιχειρηματικό/επαγγελματικό σκοπό (Business Invitation)», σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009, προκειμένου να συνεκτιμηθεί ως δικαιολογητικό έγγραφο κατά τη διαδικασία χορήγησης θεώρησης Σένγκεν. Η πρόσκληση αφορά σε πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα, προκειμένου να συμμετάσχουν σε συναντήσεις, συνέδρια, σεμινάρια εκπαίδευσης και κατάρτισης, εκθέσεις, διασκέψεις ή εκδηλώσεις εμπορικού και βιομηχανικού χαρακτήρα, και υποβάλλεται στην περίπτωση που οι πολίτες τρίτων χωρών δεν μπορούν να πιστοποιήσουν εξ ιδίων τις σχετικές προϋποθέσεις.

9. Η ακρόαση που απαιτείται για την υποβολή της αίτησης για τα πρόσωπα που αφορά η παρούσα ρύθμιση καθορίζεται κατά προτεραιότητα, εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών και, εφόσον η αίτηση είναι παραδεκτή, η σχετική απόφαση λαμβάνεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009.

10. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ** **ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ** **ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ**

Άρθρο 8 **Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής**

Το δικαίωμα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται νόμιμα στην ελληνική επικράτεια για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα, τελεί υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) να είναι κάτοχοι έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου εκτείνεται τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την τελευταία προβλεπόμενη ημερομηνία αναχώρησης, να περιέχει τουλάχιστον δύο (2) κενές σελίδες και να εκδόθηκε εντός της προηγούμενης δεκαετίας. Ειδικά, για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο πολίτης τρίτης χώρας αδυνατεί

να προσκομίσει ισχύον διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο, είναι δυνατή, κατόπιν γνώμης της Επιτροπής του άρθρου 172, η αναγνώριση δικαιώματος διαμονής του ως στερούμενου διαβατηρίου, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας επικαλείται ειδικά και αιτιολογημένα αντικειμενική αδυναμία λόγω ιδιαίτερων συνθηκών ή καταστάσεων. Κατά την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, η Επιτροπή λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη τον βαθμό ένταξης του ενδιαφερόμενου στη χώρα,

β) να είναι κάτοχοι ισχύουσας εθνικής θεώρησης εισόδου για έναν από τους λόγους του παρόντος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά,

γ) να μην θεωρούνται απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τις διεθνείς σχέσεις, και να μην είναι καταχωρισμένοι ως ανεπιθύμητοι στις εθνικές βάσεις δεδομένων για σοβαρούς λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας για χρονική διάρκεια πέραν της πενταετίας. Ως κριτήρια για τη συνδρομή των λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, συνεκτιμώνται από την αρμόδια για την έκδοση της άδειας διαμονής υπηρεσία:

γα) η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κακούργημα ή πλημμέλημα σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους,

γβ) η εγγραφή στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, η οποία παύει αυτοδικαίως να ισχύει με τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, με την προϋπόθεση ότι η εν λόγω εγγραφή πραγματοποιήθηκε για λόγους μη νόμιμης εισόδου ή διαμονής,

γγ) άλλοι λόγοι δημόσιας τάξης, συμπεριλαμβανόμενης της επαναλαμβανόμενης παραβατικότητας, οι οποίοι μνημονεύονται ειδικά και αιτιολογημένα στη σχετική απόφαση και

γδ) ιδιαιτέρως εξαιρετικοί λόγοι, ειδικά αιτιολογημένοι, που αφορούν σε ζητήματα δημόσιας ασφάλειας.

Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την αρχική χορήγηση, καθώς και κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας, τη μεταβολή της κατηγορίας της άδειας διαμονής και την υπαγωγή σε καθεστώς αδειών διαμονής μακράς διάρκειας. Για τα ανήλικα τέκνα των πολιτών τρίτων χωρών, η εξέταση συνδρομής λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας διενεργείται μόνο μετά τη συμπλήρωση του δέκατου πέμπτου (15ου) έτους της ηλικίας τους. Εφόσον συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής. Η συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας που ανακύπτουν μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής, συνιστούν λόγο ανάκλησής της. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη υποχρεούνται να απαντήσουν μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών. Η παράλειψη των υπηρεσιών να αποστείλουν εγκαίρως γνώμη δεν κωλύει την έκδοση της απόφασης χορήγησης άδειας διαμονής, εκτός αν τούτο ζητηθεί ειδικώς από τις ανωτέρω υπηρεσίες,

δ) να μην αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Οι ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου είναι εκείνες που προβλέπονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και το ενωσιακό δίκαιο,

καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο ενδιαφερόμενος πάσχει από ασθένεια από την οποία προσεβλήθη μετά την είσοδό του στη χώρα, δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απόμακρυνσή του από το έδαφος της χώρας. Ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου ή ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά περίπτωση, μπορεί να ζητήσει από τον πολίτη τρίτης χώρας, εάν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που το καθιστούν αναγκαίο, να υποβληθεί σε ιατρική εξέταση εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία άφιξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί ότι δεν πάσχει από καμία από τις ασθένειες που αναφέρονται στην παρούσα περίπτωση. Αυτές οι ιατρικές εξετάσεις δεν μπορούν να έχουν συστηματικό χαρακτήρα,

ε) να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς. Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα και έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους, εφόσον είναι συντηρούμενα, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον ασφαλιστικό φορέα που υπάγονται, αναλόγως του επαγγέλματος που ασκούν, αντίστοιχα με τους ημεδαπούς. Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για λοιπούς λόγους ασφαλιζονται σε ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς, εφόσον δεν υπάρχει υγειονομική κάλυψη στην Ελλάδα από φορέα της αλλοδαπής. Τα τέκνα των πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα μετά την ενηλικίωσή τους, συνεχίζουν να ασφαλιζονται για υγειονομική περίθαλψη ως έμμεσα μέλη, στον οικείο ασφαλιστικό φορέα του γονέα, σύμφωνα με την ασφαλιστική νομοθεσία για υγειονομική περίθαλψη που ισχύει για τους ημεδαπούς.

Άρθρο 9

Κατηγορίες αδειών διαμονής

Οι κατηγορίες αδειών διαμονής, καθώς και οι τύποι αδειών που περιλαμβάνονται σε αυτές είναι οι εξής:

α) άδειες διαμονής για παροχή εξαρτημένης εργασίας (κατηγορία «Ε»):

αα. άδεια διαμονής με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης κατά την Οδηγία (ΕΕ) 2021/1883 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 2021 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, και την κατάργηση της Οδηγίας 2009/50/ΕΚ του Συμβουλίου (L 382) (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1»),

αβ. άδεια διαμονής στο πλαίσιο ενδοεταίρικής μετάθεσης κατά την Οδηγία 2014/66/ΕΕ της 15ης Μαΐου 2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταίρικής μετάθεσης (L 157), η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον ν. 4540/2018 (Α' 91) (άδεια διαμονής τύπου «Ε.2»),

αγ. άδεια διαμονής για απασχόληση ειδικού σκοπού (άδεια διαμονής τύπου «Ε.3»),

αδ. άδεια διαμονής για απασχόληση κατόπιν μετάκλησης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.4»),

αε. δικαίωμα διαμονής και απασχόλησης σε κατόχους εθνικής θεώρησης με σκοπό την εποχιακή εργασία (τίτλος διαμονής τύπου «Ε.5»),

αστ. άδεια διαμονής εποχιακών εργαζόμενων (άδεια διαμονής τύπου «Ε.6»),

β) δικαίωμα διαμονής και απασχόλησης σε κατόχους εθνικής θεώρησης εισόδου μακράς διάρκειας (κατηγορία «Ζ»):

βα. ψηφιακοί νομάδες (τίτλος διαμονής «Ζ.1») (Digital Nomads Visa),

ββ. μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.2»),

βγ. πνευματικοί δημιουργοί (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.3»),

βδ. πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου με σκοπό την παροχή υπηρεσίας (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.4»),

βε. πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.5»),

βστ. αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.6»),

βζ. πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται την εισδοχή για αθλητική προετοιμασία (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.7»),

βη. φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης έναντι αποζημίωσης (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.8»),

βθ. πολίτες Αυστραλίας που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων, σύμφωνα με το Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ Ελλάδας και Αυστραλίας (Work and Holiday Visa), που κυρώθηκε με τον ν. 4353/2015 (Α' 173) (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.9»),

βι. πτητικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό που εισέρχεται στη χώρα για κάλυψη αναγκών δασοφυρσίωσης κατά την αντιπυρική περίοδο (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.10»),

βια. υπότροφοι του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ελλάδος (Ίδρυμα Fulbright) (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.11»),

βιβ. πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται την εισδοχή (i) για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου ή (ii) για γνωριμία του μοναχικού βίου - μοναχισμό (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.12»),

γ. άδειες διαμονής για οικογενειακούς λόγους (κατηγορία «Ο»):

γα. άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών για οικογενειακή επανένωση κατά την Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003 σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (L 251), που ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το π.δ. 131/2006 (Α' 143) (άδεια διαμονής τύπου «Ο.1»),

γβ. αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας κατά την Οδηγία 2003/86/ΕΚ και μελών οικογένειας Έλληνα πολίτη που πληρούν τις προϋποθέσεις χορή-

γσης αυτοτελούς άδειας διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ο.2»),

γγ. δελτίο διαμονής μελών οικογένειας Έλληνα (σύζυγος, γονείς, τέκνα, γονείς και αδέρφια ανήλικων ημεδαπών) (άδεια διαμονής τύπου «Ο.3»),

δ. άδειες διαμονής για επενδυτικούς λόγους (κατηγορία «Β»):

δα. άδεια διαμονής στρατηγικών επενδυτών (άδεια διαμονής τύπου «Β1»),

δβ. άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης μέσω σύστασης και λειτουργίας επιχείρησης (φυσικά πρόσωπα μέλη Δ.Σ., μέτοχοι-εταίροι) (άδεια διαμονής τύπου «Β2»),

δγ. άδεια διαμονής στελεχών εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα, θυγατρικών αλλοδαπών εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα (μέτοχοι-εταίροι, μέλη Δ.Σ., διαχειριστές, νόμιμοι εκπρόσωποι) (άδεια διαμονής τύπου «Β3»),

δδ. άδεια διαμονής για χρηματοοικονομικές επενδύσεις (άδεια διαμονής τύπου «Β4»),

δε. άδεια διαμονής επενδυτών σε ακίνητη περιουσία (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή) (άδεια διαμονής τύπου «Β5»),

ε. άδειες διαμονής για εκπαιδευτικούς λόγους (κατηγορία «Η»):

εα. άδεια διαμονής με σκοπό τις σπουδές του ν. 4666/2020 (Α' 35) περί τροποποίησης του ν. 4251/2014 (Α' 80) για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (L 132) (άδεια διαμονής τύπου «Η.1»),

εβ. άδεια διαμονής με σκοπό την εθελοντική υπηρεσία κατά την Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 (άδεια διαμονής τύπου «Η.2»),

εγ. άδεια διαμονής με σκοπό την έρευνα κατά την Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»),

εδ. εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει την προσωρινή διαμονή για πρακτική άσκηση κατά την Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4»),

εε. άδεια διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση, (φοίτηση σε κολλέγια, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης και Κέντρα Διά Βίου Μάθησης) (άδεια διαμονής τύπου «Η.5»),

εστ. εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή πολιτών τρίτων χωρών εργαζόμενων σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, που συμμετέχουν σε προγράμματα σπουδών σε Κολλέγια, τα οποία παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές, βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές της χώρας όπου εδρεύουν (τίτλος διαμονής τύπου «Η.6»),

εζ. άδεια διαμονής υποτρόφων, καθώς και συμμετεχόντων σε ειδικά προγράμματα (όπως ERASMUS και υπότροφοι Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών) (άδεια διαμονής τύπου «Η.7»),

εη. εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή φοιτητών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης αλλοδαπής, που συμμετέχουν σε θερινά προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4692/2020 (Α' 111) (τίτλος διαμονής τύπου «Η.8»),

εθ. άδεια διαμονής για φοίτηση στις σχολές και τα ειδικά σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις ακαδημίες και τα σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού, σε σχολές εκπαίδευσης χειριστών, μηχανικών και μελών πληρώματος θαλάμου επιβατών αεροσκαφών, στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους, σε μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, για εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε κέντρο διδασκαλίας ή συναφή φορέα ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (άδεια διαμονής τύπου «Η.9»),

ει. άδεια διαμονής για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας (άδεια διαμονής τύπου «Η.10»),

εστ. άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (κατηγορία «Α»):

εστα. άδεια διαμονής, κατά περίπτωση (ad hoc), για ανθρωπιστικούς λόγους, ιδίως σε i) πολίτες τρίτων χωρών, θύματα και ουσιώδεις μάρτυρες εγκληματικών πράξεων, θύματα ενδοοικογενειακής βίας, θύματα εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, πάσχοντες από σοβαρά προβλήματα υγείας, θύματα εργατικών ατυχημάτων, ii) πολίτες τρίτων χωρών που παρακολουθούν νόμιμα εγκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής εξάρτησης και iii) πολίτες τρίτων χωρών που με κίνδυνο της ζωής τους, προέβησαν σε πράξεις κοινωνικής αρετής, προσφοράς και αλληλεγγύης που προάγουν τις αξίες του ανθρωπισμού (άδεια διαμονής τύπου «Α.1»),

εστβ. άδεια διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων που υπάγονται στις διατάξεις του Πρωτοκόλλου του Παλέρμο που κυρώθηκε με τον ν. 3875/2010 (Α' 158) και δεν υπάγονται στα άρθρα 135 έως 142 του παρόντος (άδεια διαμονής τύπου «Α.2»),

εστγ. άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι απασχολήθηκαν είτε με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας είτε ως ανήλικοι, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4052/2012 (Α' 41) (άδεια διαμονής τύπου «Α.3»),

εστδ. άδεια διαμονής (i) ενηλίκων, ανίκανων να επιμειληθούν των υποθέσεών τους εξαιτίας λόγων υγείας ή ανηλίκων που αποδεδειγμένα χρήζουν προστατευτικών μέτρων και φιλοξενούνται από ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, εφόσον η επιστροφή τους σε ασφαλές περιβάλλον είναι αδύνατη, (ii) ανηλίκων, η επιμέλεια των οποίων έχει ανατεθεί με απόφαση ελληνικού δικαστηρίου ή αλλοδαπού δικαστηρίου, που αναγνωρίζεται από τις ελληνικές αρχές, σε οικογένειες Ελλήνων ή οικογένειες πολιτών τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη χώρα ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας ενώπιον των ελληνικών αρχών, καθώς και (iii) ανηλίκων, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί σε ανάδοχη οικογένεια είτε με δικαστική απόφαση είτε κατόπιν κατάρτισης έγγραφης σύμβασης των φυσικών

γονέων ή του επιτρόπου ή του φορέα που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου με τους ανάδοχους γονείς (άρθρο 4.4),

στε. άδεια διαμονής ανήλικων φιλοξενούμενων σε οικοτροφεία, που λειτουργούν υπό την εποπτεία αρμόδιων υπουργείων (άρθρο 4.5),

στστ. άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών για εξαιρετικούς λόγους (άρθρο 4.6),

στζ. άδειες διαμονής θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών κατά την Οδηγία 2004/81/ΕΚ (άρθρο 4.7),

ζ. άδειες διαμονής μακράς διάρκειας (κατηγορία «Μ»),

ζα. άδεια διαμονής επί μακρόν διαμενόντων κατά την Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες (L 16) (άρθρο 4.1),

ζβ. άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άρθρο 4.2) (άρθρο 4.2),

η. άδειες διαμονής πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους κατά την Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 και την κατάργηση των Οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (L 229), που ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το π.δ. 106/2007 (Α' 135) (κατηγορία «Ν»),

θ. άδειες διαμονής για λοιπούς λόγους (κατηγορία «Λ»):

θα. άδειες διαμονής προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 4.1),

θβ. άδειες διαμονής (i) ενηλίκων, άνω των είκοσι (20) ετών, τέκνων μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής, εφόσον συγκατοικούν με τους γονείς τους, (ii) ενηλίκων, άνω των είκοσι (20) ετών, τέκνων προξενικών λειτουργιών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα, καθώς και (iii) εξαρτώμενων μελών οικογένειας, ανιόντων πρώτου βαθμού συγγένειας, μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής, καθώς και προξενικών λειτουργιών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα (άρθρο 4.2),

θγ. άδειες διαμονής εργαζόμενων ως ιδιωτικών υπηρετών μελών διπλωματικών αποστολών, σύμφωνα με την περ. η' του άρθρου 1 της σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των Διπλωματικών Σχέσεων», η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα (άρθρο 4.3),

θδ. άδειες διαμονής για λήψη ιατρικής - νοσηλευτικής και παρηγορητικής φροντίδας (άρθρο 4.4),

θε. άδειες διαμονής σε πολίτες του Καναδά που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων, βάσει της Συμφωνίας Ελλάδας και Καναδά (Work and Holiday Visa) που κυρώθηκε με τον ν. 4091/2012 (Α' 219) (άρθρο 4.5),

θστ. άδειες διαμονής ανταποκριτών ξένου τύπου (άρθρο 4.6),

θζ. άδειες διαμονής (i) για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου ή (ii) για γνωριμία του μοναχικού βίου - μοναχισμό (άρθρο 4.7),

θη. άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με επαρκείς πόρους διαβίωσης (άρθρο 4.8),

ι. άδειες διαμονής για λόγους διεθνούς και προσωρινής προστασίας (κατηγορία «Ρ»):

(i) άδειες διαμονής πρόσφυγα (άρθρο 4.1),

(ii) άδειες διαμονής δικαιούχου επικουρικής προστασίας (άρθρο 4.2),

(iii) άδειες διαμονής προσωρινής προστασίας (άρθρο 4.3),

ια. άδειες διαμονής ομογενών (κατηγορία «Υ»),

ιαα. άδεια διαμονής ομογενών εφόσον δεν υφίσταται δυνατότητα υπαγωγής τους στο ρυθμιστικό πλαίσιο για τους ομογενείς που προέρχονται από την Αλβανία, την Τουρκία ή χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (άρθρο 4.1),

ιαβ. άδειες διαμονής ομογενών που προέρχονται από την Αλβανία, την Τουρκία και την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (άρθρο 4.2),

ιαγ. άδεια διαμονής μελών οικογένειας ομογενών από τις χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (άρθρο 4.3) και

ιβ. ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής της παρ. 4 του άρθρου 16 (τίτλος διαμονής τύπου «Χ»).

Άρθρο 10

Χορήγηση άδειας διαμονής - Υποβολή αρχικής αίτησης

1. Πολίτης τρίτης χώρας που επιθυμεί να λάβει μία από τις άδειες διαμονής του άρθρου 9 οφείλει να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της, μετά την είσοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, εκτός αν από το παρόν ορίζεται διαφορετικά.

2. Η υποβολή των αιτήσεων για τη χορήγηση αρχικής άδειας διαμονής και των δικαιολογητικών, καθώς και η παραλαβή τυχόν απορριπτικής απόφασης ή άλλων εγγράφων από τον οικείο φάκελο γίνονται μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου του άρθρου 173 (εφεξής «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση») από τον πολίτη τρίτης χώρας ή από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή από συζύγους, ανιόντες και ενήλικους κατιόντες του. Η πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από οποιαδήποτε δημόσια αρχή.

3. Εάν η αίτηση υποβάλλεται από πληρεξούσιο δικηγόρο, η διαδικασία πραγματοποιείται μέσω της διαλειτουργικότητας των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας (portal.olomeleia.gr) και η σχετική εξουσιοδότηση προς τον δικηγόρο μεταφορτώνεται ηλεκτρονικά στην αίτηση του πολίτη τρίτης χώρας.

4. Η επικοινωνία του αιτούντος για τα ζητήματα που άπτονται της αίτησής του για χορήγηση τίτλου διαμονής του γίνεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 και του άρθρου 17.

5. Για την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης, συμπληρώνεται υποχρεωτικά το σύνολο των πεδίων που αφορούν στα ατομικά και δημογραφικά στοιχεία του αιτούντος, στο ταξιδιωτικό του έγγραφο (πλην της περίπτωσης των στερούμενων διαβατηρίου) και στον τόπο διαμονής του. Ο αιτών επισυνάπτει τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176 και καταθέτει το απαιτούμενο αποδεικτικό καταβολής ηλεκτρονικού παραβόλου, το ύψος του οποίου ορίζεται στο άρθρο 171. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν ιθαγένεια, εφόσον είναι εφοδιασμένα με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

6. Η ηλεκτρονική αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης ως προς το περιεχόμενο και την ακρίβεια των υποβληθέντων στοιχείων, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του ν. 1599/1986 (Α' 75). Σε περίπτωση αμφιβολίας για τη γνησιότητα ή την ορθότητα του περιεχομένου των υποβληθέντων δικαιολογητικών, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να ζητήσει την αποστολή δικαιολογητικών σε φυσική μορφή, κατά παρέκκλιση της ηλεκτρονικής διαδικασίας. Τα ως άνω δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσω ταχυδρομείου (συστημένη επιστολή) ή μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς με αποδεικτικό επίδοσης.

7. Η ακρίβεια και η γνησιότητα των στοιχείων της βεβαίωσης διαπιστώνονται ηλεκτρονικά από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, είτε μέσω της υπηρεσίας διαλειτουργικότητας των δημόσιων φορέων με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου του άρθρου 173, είτε μέσω αναζήτησης στην Ηλεκτρονική Πορεία Φακέλου Πολίτη Τρίτης Χώρας του ίδιου Υπουργείου.

8. Μετά την υποβολή της αίτησης, ο αιτών λαμβάνει στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στην αίτησή του:

α) αποδεικτικό υποβολής της αίτησης, που περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων και των εγγράφων που έχουν καταχωρισθεί στην αίτηση χορήγησης και

β) βεβαίωση υποβολής αίτησης, η οποία ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασης χορήγησης της άδειας διαμονής ή της απόφασης απόρριψης του αιτήματος. Η βεβαίωση υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης για τη χορήγηση άδειας διαμονής λαμβάνει μοναδική σειριακή αρίθμηση και φέρει ακριβή στοιχεία και πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες είναι δυνατή η διαπίστωση, σε πραγματικό χρόνο (OnLine), της γνησιότητας και της ακρίβειας του περιεχομένου της. Επίσης, πιστοποιεί ότι ο κάτοχός της διαμένει νόμιμα στη χώρα και απολαύει προσωρινά των δικαιωμάτων, τα οποία απορρέουν από την άδεια διαμονής, της οποίας αιτείται την έκδοση. Η βεβαίωση κατάθεσης αίτησης παύει να ισχύει αυτοδικαίως όταν εκδοθεί η απόφαση χορήγησης της άδειας διαμονής ή η απόφαση απόρριψης του αιτήματος.

9. Η ίδια βεβαίωση κατάθεσης αίτησης εκδίδεται, εάν πρόκειται για αίτημα αρχικής χορήγησης άδειας διαμονής, όταν ελλείπει η βεβαίωση ότι έχει υποβληθεί αίτηση στον οικείο ασφαλιστικό φορέα για τη χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας ή πιστοποιητικού υγείας από Ελληνικό Κρατικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα, όπου τα δικαιολογητικά αυτά απαιτούνται. Σε αυτήν την περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να υποβάλουν το ελλείπον δικαιολογητικό εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

10. Μετά τον έλεγχο των προϋποθέσεων του άρθρου 8, ο αιτών μπορεί να κληθεί μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχει δηλώσει με την υποβολή της αίτησης για συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης του άρθρου 172. Η κλήση που έχει αποσταλεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θεωρείται ότι επιδόθηκε μετά από την παρέλευση σαράντα οκτώ (48) ωρών από την αποστολή της. Αν ο αιτών δεν παραστεί στη συνέντευξη, τεκμαίρεται ότι υπάρχει αδικαιολόγητη απουσία του και η αίτησή του απορρίπτεται.

11. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις των άρθρων 96 έως 100, δύναται να υποβάλει μέσω πληρεξουσίου αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, πριν από την εισδοχή του στην ελληνική επικράτεια. Η αίτηση υποβάλλεται δυνάμει σχετικού πληρεξουσίου εγγράφου, το οποίο έχει συνταχθεί ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής ή ενώπιον αρμόδιας αλλοδαπής αρχής ή συμβολαιογράφου που εδρεύει στο εξωτερικό και φέρει την επισήμειωση της Χάγης [Σφραγίδα της Συμβάσεως της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 (APOSTILLE)] ή την αντίστοιχη θεώρηση της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής. Εφόσον τα δικαιολογητικά που κατατίθενται είναι πλήρη, χορηγείται βεβαίωση κατάθεσης αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8. Η ίδια βεβαίωση χορηγείται και στην περίπτωση που εκκρεμεί η προσκόμιση του απαιτούμενου δικαιολογητικού της περ. ε' του άρθρου 8. Ο αιτών οφείλει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια και να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία τα απαιτούμενα βιομετρικά στοιχεία και το ελλείπον δικαιολογητικό της περ. ε' του άρθρου 8. Τα ανωτέρω καταλαμβάνουν και την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, στα μέλη της οικογενείας του αιτούντος.

Άρθρο 11

Διαδικασία υποβολής αίτησης ανανέωσης άδειας διαμονής

1. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής του, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών πριν από τη λήξη ισχύος της, να υποβάλει σχετική αίτηση που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176. Εκπρόθεσμα αίτηση για ανανέωση άδειας διαμονής μπορεί να κατατεθεί μέχρι και ένα (1) μήνα μετά τη λήξη ισχύος της. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται πρόστιμο

ύψους εκατό (100) ευρώ. Το αρμόδιο όργανο για την επιβολή και τη βεβαίωση του προστίμου της παρούσας καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 26 του άρθρου 176. Μετά την πάροδο ενός (1) μηνός από τη λήξη της άδειας διαμονής, δεν είναι δυνατή η κατάθεση σχετικής αίτησης. Εκπρόθεσμες, πέραν του μηνός, αιτήσεις, δεν παραλαμβάνονται, εκτός εάν συντρέχουν, αποδεδειγμένως, λόγοι ανωτέρας βίας.

2. Η υποβολή των αιτήσεων για την ανανέωση άδειας διαμονής, η υποβολή δικαιολογητικών και η παραλαβή της απορριπτικής απόφασης ή άλλων εγγράφων από τον οικείο φάκελο γίνονται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

3. Η επικοινωνία του αιτούντος για τα ζητήματα που άπτονται της αίτησής του για χορήγηση τίτλου διαμονής του γίνεται αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 και του άρθρου 17.

4. Εάν η αίτηση υποβάλλεται από πληρεξούσιο δικηγόρο, η διαδικασία πραγματοποιείται μέσω διαλειτουργικότητας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας (portal.olomeleia.gr) και η σχετική εξουσιοδότηση του δικηγόρου μεταφορτώνεται ηλεκτρονικά στην αίτηση του πολίτη τρίτης χώρας.

5. Οι αιτήσεις ανανέωσης, κατά την ηλεκτρονική υποβολή τους, συνοδεύονται από το απαιτούμενο αποδεικτικό καταβολής ηλεκτρονικού παραβόλου, όπου αυτό απαιτείται από τις οικείες κατά περίπτωση διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

6. Για την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης ανανέωσης συμπληρώνεται υποχρεωτικά το σύνολο των πεδίων που αφορούν στα ατομικά/δημογραφικά στοιχεία του αιτούντος, στο ταξιδιωτικό του έγγραφο (πλην της περίπτωσης των στερούμενων διαβατηρίου) και στον τόπο διαμονής του.

7. Οι αιτήσεις συνοδεύονται από τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176. Σε περίπτωση αμφιβολίας για τη γνησιότητα ή την ορθότητα του περιεχομένου των υποβληθέντων δικαιολογητικών, η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να ζητήσει την αποστολή δικαιολογητικών σε φυσική μορφή, κατά παρέκκλιση της ηλεκτρονικής διαδικασίας. Τα ως άνω δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσω ταχυδρομείου (συστημένη επιστολή) ή μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς με αποδεικτικό επίδοσης.

8. Η ηλεκτρονική αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, ως προς το περιεχόμενο και την ακρίβεια των υποβληθέντων στοιχείων, με εφαρμογή, κατά τα λοιπά, των διατάξεων περί υποβολής ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με τον ν. 1599/1986 (Α' 75).

9. Εφόσον τα καταχωρισθέντα στοιχεία επιβεβαιώνονται από τον αιτούντα, ολοκληρώνεται η οριστική υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης. Ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης λογίζεται η ημερομηνία οριστικής

υποβολής αυτής μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

10. Μετά την υποβολή της αίτησης, ο αιτών λαμβάνει στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στην αίτησή του: α) αποδεικτικό υποβολής της αίτησης, το οποίο περιλαμβάνει το σύνολο των στοιχείων και των εγγράφων που έχουν καταχωρισθεί στην αίτηση χορήγησης και β) έγγραφο, το οποίο επέχει θέση βεβαίωσης κατάθεσης αίτησης, η οποία ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης χορήγησης ή απόρριψης. Το ανωτέρω έγγραφο λαμβάνει μοναδική σειριακή αρίθμηση και φέρει ακριβή στοιχεία και πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες είναι δυνατή η διαπίστωση, σε πραγματικό χρόνο (OnLine), της γνησιότητας και της ακρίβειας του περιεχομένου του, συνιστά βεβαίωση υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης για τη χορήγηση άδειας διαμονής και πιστοποιεί ότι ο κάτοχός του διαμένει νόμιμα στη χώρα και απολαύει των δικαιωμάτων, τα οποία απορρέουν από την άδεια διαμονής, της οποίας αιτείται την έκδοση. Η βεβαίωση κατάθεσης αίτησης παύει αυτοδικαίως να ισχύει όταν εκδοθεί απόφαση χορήγησης της άδειας διαμονής ή απόφαση απόρριψης του αιτήματος.

11. Η ακρίβεια και η γνησιότητα των στοιχείων της βεβαίωσης διαπιστώνονται ηλεκτρονικά από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, είτε μέσω της υπηρεσίας διαλειτουργικότητας των δημοσίων φορέων με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου του άρθρου 173, είτε μέσω αναζήτησης στην Ηλεκτρονική Πορεία Φακέλου Πολίτη Τρίτης Χώρας του Υπουργείου.

Άρθρο 12

Δυνατότητα μεταβολής κατηγορίας άδειας διαμονής

1. Αίτηση για αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής λαμβάνεται υπόψη και εξετάζεται όταν ο αιτών διαμένει ήδη στην ελληνική επικράτεια ως κάτοχος έγκυρης άδειας διαμονής ή θεώρησης μακράς διάρκειας, εκτός εάν δεν επιτρέπεται η αλλαγή κατηγορίας βάσει ειδικότερων διατάξεων του παρόντος.

2. Πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα με οριστικό τίτλο διαμονής δύνανται να μεταβούν στην κατηγορία άδειας διαμονής για οικογενειακούς λόγους «άδεια διαμονής τύπου Ο», εάν:

α) συνάψουν γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης με Έλληνα ή πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα στη χώρα, β) αποκτήσουν τέκνο με Έλληνα, το οποίο έχει την ελληνική ιθαγένεια,

γ) καταστούν απευθείας ανιόντες πολίτη τρίτης χώρας που αποκτά ελληνική ιθαγένεια, εφόσον συντηρούνται από αυτόν,

δ) καταστούν ενήλικοι κατιόντες πολίτη τρίτης χώρας που αποκτά ελληνική ιθαγένεια, εφόσον συντηρούνται από αυτόν.

3. Πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα με οριστικό τίτλο διαμονής ή θεώρηση μακράς διάρκειας δύνανται να μεταβαίνουν σε οποιαδήποτε κατηγορία του παρόντος Κώδικα, με εξαίρεση τους κατόχους οριστικού τίτλου διαμονής των παρ. 5 (άδεια διαμονής

τύπου «Ι.5») και 7 (άδεια διαμονής τύπου «Ι.7») του άρθρου 163. Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη διαδικασία της κινητικότητας, ως επί μακρόν διαμένοντες σύμφωνα με την Οδηγία 2003/109/ΕΚ, δύνανται να αιτηθούν την άδεια διαμονής της παρ. 1 του άρθρου 153. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, οι άδειες διαμονής για εξαρτημένη εργασία που ανανεώνονται, πρέπει να πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν στους εργαζόμενους που εισέρχονται στη χώρα με τη διαδικασία εισδοχής του άρθρου 27. Οι πολίτες τρίτων χωρών της παρούσας εξαιρούνται από την υποχρέωση εξόδου από τη χώρα, προκειμένου να αιτηθούν την έκδοση της προβλεπόμενης θεώρησης εισόδου για την κατηγορία της άδειας διαμονής στην οποία επιθυμούν να μεταβούν και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις περί όγκων εισδοχής του άρθρου 26.

4. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, είτε με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου, είτε με καθεστώς απαλλαγής θεώρησης, δύνανται, κατά παρέκκλιση της περ. β' του άρθρου 8, να αιτηθούν άδεια διαμονής για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1» - «Μπλε Κάρτα της ΕΕ»), εφόσον προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας. Η αίτηση υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειας του επιτρεπόμενου διαστήματος διαμονής. Η θέση εργασίας που καταλαμβάνεται από τον πολίτη τρίτης χώρας προσμετράται στον αριθμό θέσεων εργασίας που προβλέπεται στην Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26.

5. Πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στην Ελλάδα βάσει του Κεφαλαίου Α' του Μέρους ΣΤ' με σκοπό τις σπουδές ή την έρευνα μπορούν, μετά από την ολοκλήρωση των σπουδών ή της έρευνας, να παραμείνουν στην Ελλάδα για περίοδο ενός (1) έτους, προκειμένου: α) να αναζητήσουν εργασία ως εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β' του Μέρους Β' ή β) να συστήσουν επιχείρηση, σύμφωνα με το άρθρο 97. Για την έκδοση της άδειας διαμονής τύπου «Β.2» του άρθρου 97 δεν εφαρμόζεται το άρθρο 94.

6. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει βάσει του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' στο πλαίσιο ενδοεταρικής μετάθεσης ως διευθυντικά στελέχη ή εξειδικευμένοι εργαζόμενοι, μπορούν να αιτηθούν τη χορήγηση άδειας διαμονής για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1» - «Μπλε Κάρτα της ΕΕ»), εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Β' του Μέρους Β'.

7. Πολίτης τρίτης χώρας, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς του, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 68 και έχουν εισέλθει στην ελληνική επικράτεια είτε με ομοιόμορφη θεώρηση είτε με καθεστώς απαλλαγής θεώρησης, έχουν τη δυνατότητα, εντός της περιόδου ισχύος αυτής, να υποβάλλουν στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της αποκεντρωμένης διοίκησης του τόπου διαμονής τους, αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής της παρ. 8 του άρθρου 163 (άδεια διαμονής τύπου «Ι.8»). Στην περίπτωση αυτή, εκτός των δικαιολογητικών της παρ. 2 του άρθρου 68,

οι αιτούντες υποβάλλουν και μισθωτήριο κατοικίας ή συμβόλαιο αγοράς ακινήτου στην ελληνική επικράτεια.

Άρθρο 13

Διάρκεια ισχύος αδειών διαμονής

1. Η διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα.

2. Η διάρκεια της άδειας διαμονής των ανήλικων τέκνων πολιτών τρίτων χωρών, ηλικίας μικρότερης των έξι (6) ετών, είναι ισόχρονη της άδειας διαμονής του συντηρούντος γονέα κατά την έννοια του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δ'. Η ισχύς της διακόπτεται με τη συμπλήρωση του έκτου έτους της ηλικίας του ανήλικου και ανανεώνεται σύμφωνα με τον παρόντα, αφού προηγουμένως γίνει λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων.

Άρθρο 14

Τρόπος έκδοσης αδειών διαμονής

1. Οι άδειες διαμονής ενιαίου τύπου πολιτών τρίτων χωρών εκδίδονται με τη μορφή αυτοτελούς εγγράφου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002.

2. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 4Α του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002, το φυσικό σώμα των αδειών διαμονής φέρει μέσο ηλεκτρονικής αποθήκευσης που εμπεριέχει βιομετρικά δεδομένα, ήτοι μία (1) πρόσφατη, έγχρωμη, ψηφιακή φωτογραφία και δακτυλικά αποτυπώματα των δύο (2) δεικτών.

3. Σε κάθε άδεια διαμονής αναγράφεται εάν επιτρέπεται η πρόσβαση στην αγορά εργασίας, με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος.

4. Αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή της ψηφιακής φωτογραφίας, τη λήψη των δακτυλικών αποτυπωμάτων και τον έλεγχο της ανταπόκρισης των εν λόγω βιομετρικών δεδομένων στις οριζόμενες από τον παραπάνω Κανονισμό προδιαγραφές είναι:

α. η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τις άδειες που εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου,

β. οι Διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για τις άδειες διαμονής που εκδίδονται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η αρμοδιότητα των υπηρεσιών των περ. α' και β', περί της λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων και του ελέγχου συμφωνίας των δεδομένων αυτών προς τις προδιαγραφές που ορίζονται από τον Κανονισμό, καθώς και η μεταφορά των δεδομένων στις ανωτέρω υπηρεσίες δύναται να ανατίθενται σε εξωτερικό πάροχο,

γ. Η Ελληνική Αστυνομία και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή έχουν αρμοδιότητα μόνο για τη λήψη των δακτυλικών αποτυπωμάτων και τον έλεγχο των δεδομένων αυτών με βάση τις προδιαγραφές που ορίζονται από τον Κανονισμό.

δ. Το βιομετρικό δεδομένο της ψηφιακής φωτογραφίας μπορεί να παραλαμβάνεται και να ελέγχεται και από άλλους φορείς στο πλαίσιο των προγραμματικών συμβάσεων της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4018/2011 (Α' 215).

5. Η ψηφιακή φωτογραφία που ανταποκρίνεται στις τεχνικές προδιαγραφές των φωτογραφιών διαβατηρίου, όπως αυτές καθορίζονται από την υπουργική απόφαση που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3103/2003 (Α' 23), υποβάλλεται ηλεκτρονικά από κοινού με τα λοιπά δικαιολογητικά κατά το στάδιο υποβολής της σχετικής αίτησης. Η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης μπορούν να ζητούν την υποβολή νέας φωτογραφίας, εάν διαπιστώσουν ότι η υποβληθείσα δεν πληροί τις προβλεπόμενες τεχνικές προδιαγραφές.

6. Η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων είναι υποχρεωτική από την ηλικία των έξι (6) ετών. Τα πρόσωπα που αδυνατούν να δώσουν αποτυπώματα για σωματικούς λόγους, απαλλάσσονται από τη σχετική υποχρέωση. Η μόνιμη ή προσωρινή αδυναμία λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων αποδεικνύεται με ιατρικό πιστοποιητικό, το οποίο φέρει την υπογραφή ιατρού ειδικότητας αντίστοιχης με τη βεβαιούμενη πάθηση. Όταν εκλείψει η προσωρινή αδυναμία λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων, εφαρμόζεται ανάλογα η παρ. 7. Η υπηρεσία λήψης των βιομετρικών δεδομένων λαμβάνει και κρυπτογραφεί τα δακτυλικά αποτυπώματα του δείκτη από τα δύο (2) χέρια του αιτούντος, σύμφωνα με τις εθνικές τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν για τα διαβατήρια, όπως αυτές καθορίζονται στην υπουργική απόφαση, που εκδίδεται δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3103/2003.

7. Ο πολίτης τρίτης χώρας καλείται αρμοδίως να υποβληθεί σε διαδικασία λήψης δακτυλικών αποτυπωμάτων σε καθορισμένη ημερομηνία. Σε περίπτωση που δεν εμφανιστεί, καλείται εκ νέου και αν δεν εμφανιστεί, η αίτησή του απορρίπτεται. Αν πριν από την επίδοση της άδειας διαμονής ή κατά τη διάρκεια ισχύος της επέλθουν ουσιώδεις μεταβολές των βιομετρικών δεδομένων που καθιστούν αδύνατη την ταυτοποίηση του προσώπου, ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας υποχρεούται να ενημερώσει αυτοπροσώπως και αμελλητί την αρμόδια, για την έκδοση της άδειας διαμονής, αρχή, προκειμένου να προβεί σε επανέκδοσή της για το υπόλοιπο του χρόνου ισχύος της.

8. Τα βιομετρικά δεδομένα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002, ήτοι για τον έλεγχο της γνησιότητας του εγγράφου και της ταυτοπροσωπίας του κατόχου με το πρόσωπο, στο όνομα του οποίου έχει εκδοθεί ο τίτλος, και διατηρούνται κρυπτογραφημένα, για όσο χρόνο ισχύει ο σχετικός τίτλος διαμονής, στην κεντρική βάση δεδομένων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ενώ αντίγραφο των δεδομένων που αφορούν στους εκτυπωθέντες τίτλους διαμονής τηρείται υπό τους ίδιους όρους από τον φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί η εκτύπωση. Η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα επιτρέπεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4624/2019 (Α' 137). Η υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας διαμονής τεκμαίρει αμαχίτως τη συναίνεση του αιτούντος για τη διατήρηση και την επεξεργασία των βιομετρικών του δεδομένων για την εκπλήρωση του ανωτέρω δημόσιου σκοπού, η οποία δεν δύναται

να ανακληθεί κατά το διάστημα ισχύος της άδειας ή μέχρι τον χρόνο της καταστροφής τους, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 22 του άρθρου 176.

9. Κατά την παραλαβή νέας άδειας διαμονής, ύστερα από ανανέωση ή επανέκδοσή της, η προηγούμενη άδεια παραδίδεται υποχρεωτικά στην αρμόδια για την έκδοση της νέας άδειας υπηρεσία και καταστρέφεται.

10. Οι άδειες διαμονής αντικαθίστανται σε περίπτωση απώλειας, κλοπής, φθοράς ή μεταβολής των στοιχείων τους. Η διάρκεια ισχύος των νέων εγγράφων ταυτίζεται με την ισχύ των προηγούμενων. Για την αντικατάσταση των εν λόγω εγγράφων καταβάλλονται από τον αιτούντα τα προβλεπόμενα, στο άρθρο 171, τέλη και παράβολα.

11. Οι ρυθμίσεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις κατηγορίες οριστικών τίτλων νόμιμης διαμονής (αδειών και δελτίων) πολιτών τρίτων χωρών που εκδίδονται μετά από αίτηση που εξετάζεται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που ρυθμίζονται από τα άρθρα 64, 67, 164, 165 και 166.

Άρθρο 15 **Απορρίψη αίτησης - ανάκληση άδειας** **διαμονής**

1. Η άδεια διαμονής δεν χορηγείται ή ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον:

α. δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις του Κώδικα,

β. αποδειχθεί από επίσημο έγγραφο αρμόδιας ελληνικής αρχής ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής, χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα,

γ. ο αιτών δεν ανταποκριθεί, εντός διαστήματος δύο (2) μηνών, σε έγγραφη κλήση για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στη διαδικασία έκδοσης της άδειας διαμονής,

δ. αποδειχθεί ότι ο αιτών είναι εγγεγραμμένος στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών για σοβαρούς λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας και έχει απορριφθεί αίτηση του για τη διαγραφή της καταχώρισης του στον ως άνω κατάλογο, σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212),

ε. ο οικείος εκπρόσωπος της γνωστής θρησκείας στην Ελλάδα ενημερώνει εγγράφως το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ότι τα πρόσωπα της περ. η' του άρθρου 59 δεν ασκούν πια αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα. Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων διαβιβάζει το σχετικό έγγραφο στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή στις αρμόδιες διευθύνσεις των αποκεντρωμένων διοικήσεων της χώρας, κατά περίπτωση, για την ανάκληση της άδειας διαμονής τους.

2. Εφόσον ανακαλείται η χορηγηθείσα άδεια διαμονής ή απορρίπτεται αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες εκδίδουν απόφαση επιστροφής, σύμφωνα με το άρθρο 21

του ν. 3907/2011 (Α' 7). Κατά της ανωτέρω απόφασης επιστροφής, ο ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα προσφυγής σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας [ν. 2690/1999 (Α' 45)] εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από την επίδοση της απόφασης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3907/2011.

Άρθρο 16

Διαδικαστικές εγγυήσεις

1. Οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, δεν υπόκεινται σε προσφυγή νομιμότητας.

2. Αίτηση θεραπείας κατά απόφασης απόρριψης αίτησης για χορήγηση εθνικής θεώρησης εισόδου, καθώς και απόφασης απόρριψης αίτησης χορήγησης ή ανανέωσης ή ανάκλησης άδειας διαμονής που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του παρόντος, δεν εξετάζεται, αν υποβληθεί μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την επίδοση της απόφασης. Οι αιτήσεις θεραπείας συνοδεύονται από παράβολο ύψους πενήντα (50) ευρώ. Η αίτηση θεραπείας υποβάλλεται στην υπηρεσία που εξέδωσε τη σχετική απόφαση, η οποία αποφαινεται επ' αυτής εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της.

3. Κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, ανάκλησης ή μη ανανέωσης της, που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 57 του ν. 4689/2020 (Α' 103).

4. Σε πολίτη τρίτης χώρας για τον οποίο έχει εκδοθεί απόφαση αναστολής ή προσωρινή διαταγή αναστολής από το Διοικητικό Πρωτοδικείο επί διοικητικής πράξεως κατά της οποίας έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης και αφορά: α) στην απόρριψη αιτήματος ανανέωσης άδειας διαμονής και β) στην ανάκληση εκδοθείσας άδειας διαμονής, χορηγείται ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής (τίτλος διαμονής τύπου «Χ»).

Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής συνιστά προσωρινό τίτλο διαμονής, έχει ετήσια διάρκεια, μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο κάθε φορά διάστημα μέχρι την έκδοση απόφασης επί της εκκρεμούς αιτήσεως ακύρωσεως από το Διοικητικό Δικαστήριο και παρέχει στον κάτοχο της δικαιώματα αντίστοιχης κατηγορίας που αφορούσε η άδεια διαμονής, η οποία έχει ανακληθεί ή δεν έχει ανανεωθεί. Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής της παρ. 4 δεν χορηγείται κατά τη διάρκεια ισχύος παράτασης οικειοθελούς αναχώρησης.

5. Η παρ. 4 εφαρμόζεται αναλόγως και σε πολίτες τρίτων χωρών που:

α) αποφυλακίζονται με περιοριστικούς όρους για την τήρηση των οποίων απαιτείται η παραμονή στη χώρα, β) τους επιβάλλεται περιοριστικός όρος στο στάδιο είτε της ποινικής προδικασίας, είτε εκτέλεσης σχετικής δικαστικής απόφασης, για την τήρηση του οποίου απαιτείται παραμονή στη χώρα.

Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής χορηγείται και στα προστατευόμενα μέλη, πολιτών τρίτων χωρών που υπάγονται στην παρ. 4 και στην παρούσα, τα οποία εί-

χαν άδεια διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης, καθώς και στα ανήλικα τέκνα που γεννώνται στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως εάν γεννήθηκαν πριν ή μετά την έκδοση της απορριπτικής ή ανακλητικής απόφασης του συντηρούντος. Στα τέκνα κατόχων ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής που ενηλικιώνονται, χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής.

6. Η αίτηση για τη χορήγηση της ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής (τίτλος διαμονής τύπου «Χ») της παρ. 4 κατατίθεται στην υπηρεσία που εξέδωσε τη σχετική απόφαση. Η αίτηση για τη χορήγηση της ειδικής βεβαίωσης της παρ. 5 υποβάλλεται στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης της αποκεντρωμένης διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος.

7. Η άδεια διαμονής που εκδίδεται σε συμμόρφωση προς τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, κατόπιν αιτήσεως ακυρώσεως πολίτη τρίτης χώρας κατά απόρριψης αιτήματός του για ανανέωση άδειας εργασίας ή διαμονής, καθώς και κατά της ανακλήσεως τούτων, μπορεί να ανανεωθεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος Κώδικα. Η αίτηση αυτή υποβάλλεται εντός ενός (1) μηνός από την επίδοση της σχετικής άδειας διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Ο χρόνος που έχει διανυθεί από τη λήξη ισχύος αυτών μέχρι την υποβολή της ανωτέρω αίτησης ανανέωσής τους θεωρείται ως χρόνος νόμιμης διαμονής στη χώρα.

8. Κατά την εκδίκαση σε πρώτο βαθμό των ακυρωτικών διαφορών, οι οποίες γεννώνται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί αλλοδαπών εν γένει, η διοίκηση εκπροσωπείται από ειδικά εξουσιοδοτημένο για τον σκοπό αυτό υπάλληλό της. Σε όσες υποθέσεις προβάλλονται λόγοι που αφορούν σε ζητήματα αντίθεσης κειμένων διατάξεων προς το Σύνταγμα, το ενωσιακό ή το διεθνές δίκαιο ή όταν πρόκειται για υποθέσεις με ιδιόζουσα σοβαρότητα ή με ευρύτερο ενδιαφέρον, η διοίκηση, ύστερα από προηγούμενο έγγραφο αίτημά της, μπορεί να εκπροσωπείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Κατά των εκδιδόμενων αποφάσεων, ένδικο μέσο ασκείται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Άρθρο 17

Διαδικασία επιδόσεων

1. Η άδεια διαμονής επιδίδεται στον αιτούντα από την αρμόδια για την έκδοσή της υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με αποδεικτικό επίδοσης και αντίγραφο της σχετικής απόφασης. Κατά την παραλαβή της άδειας, είτε αυτή διενεργείται αυτοπρόσωπα είτε μέσω πληρεξουσίου, ο παραλαμβάνων οφείλει να φέρει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας, με εξαίρεση όσους έχουν διαπιστωμένα αντικειμενική αδυναμία προσκόμισης διαβατηρίου. Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρείται η επίδοση των αδειών διαμονής σε πληρεξουσίου, στην περίπτωση πολιτών που έχουν αιτηθεί άδεια διαμονής ως επενδυτές, σύμφωνα με τα άρθρα 97 (άδεια διαμονής τύπου «B.2»), 98 (άδεια διαμονής τύπου «B.3»)

ή 100 (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή τύπου «B.5»), για τους οποίους γίνεται δεκτή η προσκόμιση επικυρωμένου αντιγράφου του διαβατηρίου. Προϋπόθεση για την επίδοση της απόφασης αποδοχής αιτήματος χορήγησης άδειας διαμονής είναι η επίδειξη από τον ενδιαφερόμενο της βεβαίωσης κατάθεσης.

2. Σε περίπτωση μη ανεύρεσης ή μη προσέλευσης του ενδιαφερομένου, προκειμένου να παραλάβει την εκδοθείσα άδεια διαμονής, η σχετική άδεια κρατείται μέχρι και ένα (1) μήνα από τη λήξη της και μπορεί να επιδοθεί σε αυτόν, εφόσον προσέλθει ο ίδιος ή νόμιμος εκπρόσωπός του για την παραλαβή της, εντός του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Μετά τη λήξη της ως άνω προθεσμίας και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μπορεί να χορηγηθεί ακριβές αντίγραφο της σχετικής απόφασης του οικείου Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, μόνο αν ο ενδιαφερόμενος επικαλείται έννομο συμφέρον. Η κατά τα ανωτέρω επίδοση ακριβούς αντιγράφου της απόφασης δεν συνεπάγεται δυνατότητα ανανέωσης της άδειας διαμονής, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι η μη έγκαιρη επίδοση της άδειας διαμονής οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας.

3. Η επίδοση απορριπτικών αποφάσεων ή αποφάσεων για ανάκληση αδειών διαμονής, με ενσωματωμένες αποφάσεις επιστροφής, ή αποφάσεων επί των αιτήσεων θεραπείας της παρ. 2 του άρθρου 16 διενεργείται από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Αντίγραφο της σχετικής απόφασης επιδίδεται το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της. Η επίδοση διενεργείται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση» σε ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών ή ο πληρεξούσιός του.

Εάν δεν καθίσταται δυνατή η επίδοση των ανωτέρω αποφάσεων σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο, η επίδοση διενεργείται:

α) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, σε διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών στην αρμόδια υπηρεσία ή σε διεύθυνση που έχει δηλωθεί από τον πληρεξούσιό του, ή

β) στον αιτούντα ή στον πληρεξούσιό του, με αυτοπρόσωπη παρουσία, ή,

γ) με συστημένη επιστολή που αποστέλλεται ταχυδρομικώς στη δηλωθείσα διεύθυνση διαμονής, προσωπικώς στον ίδιο ή στον πληρεξούσιό του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 10, όταν δεν είναι δυνατή η διενέργεια της επίδοσης σύμφωνα με τις περ. α' ή β'.

Η προς επίδοση απόφαση που έχει διαβιβαστεί με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στη ηλεκτρονική διεύθυνση του αιτούντος που έχει δηλωθεί κατά τα ανωτέρω, θεωρείται ότι επιδόθηκε μετά την παρέλευση σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ηλεκτρονική αποστολή της.

4. Η ενημέρωση για την παραλαβή της άδειας διενεργείται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση», σε ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών ή ο πληρεξούσιός του. Όταν δεν είναι δυνατή η ενημέρωση μέσω του

Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) «Μετανάστευση», αυτή διενεργείται με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο.

5. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας επίδοσης της παρ. 3, στους ενδιαφερόμενους χορηγείται αντίγραφο της σχετικής απόφασης απόρριψης ή ανάκλησης άδειας διαμονής.

Άρθρο 18

Κοινά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών

1. Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη χώρα έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της επικράτειας.

2. Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους ημεδαπούς, βάσει της κείμενης κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας.

3. Το ν.δ. 57/1973 (Α' 149) για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζεται και στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Το ν.δ. 162/1973 (Α' 227, διόρθωση σφαλμάτων Α' 298), το άρθρο 22 του ν. 2646/1998 (Α' 236), καθώς και οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτών, εφαρμόζονται και στους πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

4. Οι κρατούμενοι πολίτες τρίτων χωρών ενημερώνονται, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε κατάσταση κράτησης, για τους κανόνες διαβίωσής τους σε αυτό, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται, επίσης, η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του κράτους, του οποίου έχουν την ιθαγένεια ή από το οποίο προέρχονται, καθώς και με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους.

5. Οι πράξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 927/1979 (Α' 139), περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών που αποσκοπούν σε φυλετικές διακρίσεις, και του άρθρου 11 του ν. 4443/2016 (Α' 232), περί εφαρμογής ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, διώκονται αυτεπαγγέλτως.

6. Η ισχύς της άδειας διαμονής, υπό την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος, δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν τους έξι (6) μήνες ετησίως ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία απουσία δώδεκα (12) συναπτών μηνών κατ' ανώτατο όριο για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια ή σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτη χώρα ή εάν μεταφέρθηκαν εκτός της επικράτειας ως θύματα των πράξεων του άρθρων 323Α του Ποινικού Κώδικα, εφόσον υφίσταται σχετική πράξη χαρακτηρισμού από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών.

7. Ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρεωτική σχολική φοίτηση, όπως και οι ημεδαποί. Οι ανήλικοι

πολίτες τρίτων χωρών που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, έχουν, χωρίς περιορισμούς, πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

8. Για την εγγραφή ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών στα ελληνικά σχολεία, όλων των βαθμίδων, απαιτούνται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που προβλέπονται για τους ημεδαπούς. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και τέκνα πολιτών τρίτων χωρών, εφόσον:

α. προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας,

β. είναι πολίτες τρίτων χωρών που δικαιούνται προσωρινή προστασία σύμφωνα με τα άρθρα 119 έως 146 του ν. 4939/2022 (Α' 111),

γ. έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας,

δ. είναι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτή.

9. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, πολίτες τρίτων χωρών που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα, έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, όπως και οι ημεδαποί.

10. Για την άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας από πολίτες τρίτων χωρών, και εφόσον πληρούνται οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις, δεν απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού αμοιβαιότητας.

Άρθρο 19

Υποχρεώσεις πολιτών τρίτων χωρών

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, κατά τη διάρκεια της διαμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώνει, μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, στις αρμόδιες υπηρεσίες:

α. κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας του,

β. κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή συμφώνου συμβίωσης ή τη γέννηση τέκνου,

γ. την απώλεια ή την ανανέωση ή μεταβολή των στοιχείων του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου,

δ. την απώλεια της άδειας ή του δελτίου διαμονής ή μόνιμης διαμονής.

Η αίτηση για την επανέκδοση άδειας διαμονής, όλων των κατηγοριών, με εξαίρεση αυτές οι οποίες απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, συνοδεύεται από παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ.

2. Πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της και του έχει χορηγηθεί η βεβαίωση της παρ. 10 του άρθρου 11.

3. Τα δημόσια έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, τα οποία απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος, είναι επικυρωμένα με την επιστημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Αν δεν

απαιτείται επιστημείωση, τα έγγραφα αυτά φέρουν επικύρωση του γνήσιου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών.

4. Μεταβολή των στοιχείων που αναγράφονται στις κάθε είδους άδειες διαμονής ή στα δελτία διαμονής που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος είναι δυνατή μόνο, εφόσον αυτή έχει πραγματοποιηθεί επί του διαβατηρίου ή του ισοδύναμου ταξιδιωτικού εγγράφου από τις αρμόδιες αλλοδαπές αρχές. Η δήλωση του ενδιαφερόμενου για μεταβολή των στοιχείων ταυτότητάς του στις άδειες διαμονής ή τα δελτία διαμονής που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος συνοδεύεται και από τα σχετικά επίσημα έγγραφα - πιστοποιητικά και αποφάσεις της αλλοδαπής Αρχής, νομίμως μεταφρασμένα και επικυρωμένα ως προς την εγκυρότητα και το αληθές του περιεχομένου τους, κατόπιν ελέγχου ταυτοπροσωπίας από τις κατά περίπτωση αρμόδιες για την έκδοση αδειών διαμονής υπηρεσίες.

Άρθρο 20

Κυρώσεις πολιτών τρίτων χωρών

1. Οι δηλώσεις της παρ. 1 του άρθρου 19 γίνονται μέσα σε δύο (2) μήνες αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός, πλην της περίπτωσης ανανέωσης διαβατηρίου, η οποία μπορεί να γίνει μέχρι και την ημερομηνία υποβολής αίτησης ανανέωσης ή επανέκδοσης της άδειας διαμονής, καθώς και της δήλωσης γέννησης τέκνου, η οποία μπορεί να γίνει μέσα σε δύο (2) έτη από τη γέννησή του. Στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής, ύψους διακοσίων (200) ευρώ. Το αρμόδιο όργανο, καθώς και η διαδικασία βεβαίωσης του προστίμου καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 26 του άρθρου 176.

2. Πολίτης τρίτης χώρας που παραβιάζει την προθεσμία οικιοθελούς αναχώρησης του άρθρου 22 του ν. 3907/2011 (Α' 7) ή σε κάθε άλλη περίπτωση διαμένει παράνομα στη χώρα για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τις τριάντα (30) ημέρες, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει ως πρόστιμο το τετραπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια διαμονής ετήσιας διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης διαμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα (30) ημερών, υποχρεούται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για ετήσια άδεια διαμονής.

3. Εξαιρούνται από την επιβολή προστίμων: α) οι ανήλικοι, β) όσοι έχουν την ιδιότητα του ομογενούς, γ) όσοι έχουν την ιδιότητα του συζύγου ή γονέα ημεδαπού, ομογενούς ή πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δ) όσοι εντάσσονται σε διαδικασίες και προγράμματα οικιοθελούς επαναπατρισμού, ε) όσοι παραβιάζουν τον νόμιμο χρόνο παραμονής τους στην ελληνική επικράτεια για λόγους ανωτέρας βίας, εφόσον αναχωρήσουν εντός τριάντα (30) ημερών από την εξαίλιψη του γεγονότος. Για τη συνδρομή του λόγου εξαίρεσης σε κάθε περίπτωση αποφαινεται η αστυνομική αρχή που πραγματοποιεί τον έλεγχο αναχώρησης του αλλοδαπού.

4. Σε περίπτωση που αποδειχθεί από επίσημο έγγραφο αρμόδιας ελληνικής αρχής ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής, χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα, ο αιτών πολίτης τρίτης χώρας δεν δικαιούται να υποβάλει εκ νέου αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής πριν από την παρέλευση πέντε (5) ετών από την ημερομηνία υποβολής της προηγούμενης αίτησής του.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε πολίτες τρίτης χώρας, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις και θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής σε ισχύ και γενικά δεν αποδεικνύουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. Σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι αντικειμενικά στερούμενοι διαβατηρίου αναγνωρίζεται δικαίωμα συναλλαγής με τις υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου με μόνη την επίδειξη της άδειας διαμονής τους.

2. Από τις ρυθμίσεις της παρ. 1 εξαιρούνται:

α) τα νοσοκομεία, τα θεραπευτήρια και οι κλινικές όταν πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία, τοκετό και για ανήλικα παιδιά, καθώς και οι δομές κοινωνικής μέριμνας που λειτουργούν στο πλαίσιο των Ο.Τ.Α.,

β) η θεώρηση του γνήσιου της υπογραφής κρατούμενων αλλοδαπών για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθούν ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται, εξ οποιουδήποτε δημόσιου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητάς τους,

γ) καταγγελίες ή προσφυγή σε αρμόδια δικαστήρια ή διοικητικές αρχές, παράνομα απασχολούμενων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα άρθρα 83 και 86 του ν. 4052/2012 (Α' 41). Τα άρθρα 83 και 86 του ν. 4052/2012 εφαρμόζονται αναλογικά και στην περίπτωση των εποχιακών εργαζόμενων,

δ) η συναλλαγή των πολιτών τρίτων χωρών που τελούν υπό καθεστώς οικειοθελούς αναχώρησης ή παράτασης της προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 3907/2011,

ε) η υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες για χορήγηση αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α»),

στ) η ονοματοδοσία του άρθρου 15 του ν. 1438/1984 (Α' 60) όταν οι γονείς, πολίτες τρίτων χωρών, στερούνται νομιμοποιητικών εγγράφων,

ζ) η υποβολή αιτήσεων με σκοπό τη διαγραφή από τον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών και το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, εφόσον αυτές υποβάλλονται μέσω των ελληνικών προξενικών αρχών του

τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου ή γενικά όταν ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός μπορεί να αποδείξει ότι έχει αναχωρήσει από το ελληνικό έδαφος συμμορφούμενος πλήρως με το σε βάρος του επιβληθέν μέτρο απαγόρευσης εισόδου ή διαμονής.

3. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νομιμότητα της διαμονής, καθώς και την ταυτότητα των κρατούμενων πολιτών τρίτων χωρών. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του πολίτη τρίτης χώρας. Αν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει τα ανωτέρω έγγραφα, οι ως άνω υπάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

4. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις παρ. 1 και 2 διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 22

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι πολίτες τρίτων χωρών, που παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής ή βεβαίωση της περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 10 ή της περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 11 και να προβούν σε σχετική μνεία στην πράξη τους.

2. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπήσουν πολίτες τρίτων χωρών ενώπιον δικαστικών και διοικητικών αρχών, καθώς και της σύνταξης συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν στην αναγνώριση τέκνου εκτός γάμου που δεν έχει συμπληρώσει το τρίτο έτος της ηλικίας του, όταν ο ένας των γονέων είναι Έλληνας ή πολίτης άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή πολίτης τρίτης χώρας που διαμένει νομίμως στην Ελλάδα.

Άρθρο 23

Υποχρεώσεις εργοδοτών και εργαζόμενων πολιτών τρίτων χωρών - Κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπονται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις νόμιμης διαμονής στην Ελλάδα.

2. Δεν επιτρέπονται η πρόσληψη και η απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών που η άδεια διαμονής ή η θεώρηση εισόδου (visa) που κατέχουν δεν τους δίνουν το δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας ή είναι κάτοχοι βεβαίωσης κατάθεσης δικαιολογητικών της περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 10 ή της περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 11 για άδεια διαμονής, η οποία δεν παρέχει πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, παροχής υπηρεσιών ή έργου αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής, η ισχύς της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αντίστοιχης άδειας.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν την παρ. 1, πέ-
ραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη
νομοθεσία, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται
στον ν. 4052/2012 (Α' 41).

4. Στους εργοδότες που παραβιάζουν την παρ. 2, πέ-
ραν των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη
νομοθεσία, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων
(1.500) ευρώ για κάθε νόμιμα διαμένοντα αλλά παράνο-
μα απασχολούμενο αλλοδαπό. Εάν οι παραβάσεις αυτές
διαπιστώνονται από την Επιθεώρηση Εργασίας, το πρό-
στιμο επιβάλλεται με αιτιολογημένη πράξη του αρμόδι-
ου οργάνου της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης
Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων ή της Περιφερειακής
Διεύθυνσης Ασφάλειας και Υγείας ή του ελέγχαντος Ει-
δικού Επιθεωρητή Εργασίας με βάση το άρθρο 24 του
ν. 3996/2011 (Α' 170). Εάν οι συγκεκριμένες παραβάσεις
διαπιστώνονται από τις υπηρεσίες ελέγχου των Αποκε-
ντρωμένων Διοικήσεων ή κοινοποιούνται σε αυτές από
άλλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, όπως η Ελληνική Αστυ-
νομία, τότε το χρηματικό πρόστιμο επιβάλλεται με από-
φαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

5. Όταν η παραβίαση του παρόντος γίνεται με σκοπό
την προαγωγή πολιτών τρίτων χωρών σε πορνεία, εκτός
των άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από την ισχύ-
ουσα νομοθεσία, ο εργοδότης τιμωρείται με φυλάκιση
τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχι-
στον έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ. Αν το θύμα είναι ανήλι-
κο, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με
χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως πενήντα χι-
λιάδων (50.000) ευρώ. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή
πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000)
ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος αν το έγκλημα τελέσθηκε:

α. εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε (15)
ετών,

β. με απατηλά μέσα,

γ. από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας
ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον
οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή,
διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή,

δ. από υπάλληλο ο οποίος, κατά την άσκηση της υπη-
ρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητα του αυτή,
διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην
πράξη.

Τα παραπάνω αδικήματα θεωρούνται σε κάθε περί-
πτωση αυτόφωρα. Η έκδοση αμετάκλητης καταδικαστι-
κής απόφασης γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας
εισαγγελίας, στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Δι-
οίκησης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την έκδοσή της. Ο
τελευταίος υποχρεούται, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη
γνωστοποίηση της απόφασης, να αφαιρέσει την άδεια
λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου
τελέσθηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχι-
στον δώδεκα (12) μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και
τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαι-
ρηση της άδειας λειτουργίας.

6. Για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών από
φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το
Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, απαιτείται και έγκριση της
στρατιωτικής αρχής.

7. Για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών από
φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται ή επο-
πτεύονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, απαιτείται
και έγκριση της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου
Εξωτερικών.

8. Οι εργοδότες οφείλουν να ενημερώνουν τις υπη-
ρεσίες των οικείων αποκεντρωμένων διοικήσεων για
οποιαδήποτε αλλαγή του καταλύματος του εποχιακού
εργαζόμενου. Εάν κατά τη διάρκεια ελέγχων διαπιστωθεί
ότι δεν έχει παρασχεθεί κατάλυμα κατάλληλο για διαμο-
νή ή ότι το κατάλυμα που έχει παρασχεθεί δεν πληροί
τις απαιτούμενες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας,
αφενός επιβάλλεται στον εργοδότη πρόστιμο ύψους
χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, αφετέρου ο εργοδότης
αποκλείεται από τη δυνατότητα μετάκλησης εποχιακά
εργαζόμενου για τα επόμενα πέντε (5) έτη.

9. Οι εργοδότες, οι οποίοι έχουν παραβεί τις υποχρεώ-
σεις τους κατά τη διάρκεια προηγούμενης μετάκλησης
για εποχιακούς εργαζόμενους, δεν μπορούν να υποβά-
λουν νέο αίτημα για μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας πριν
την πάροδο χρονικού διαστήματος τριών (3) ετών από
την ημερομηνία διαπίστωσης της αρχικής παραβίασης.
Αν ο εργοδότης έχει παραβεί τις υποχρεώσεις του κατά
τα ανωτέρω, η αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών και με-
τανάστευσης ανακαλεί τη σχετική πράξη έγκρισης και
ενημερώνει άμεσα την αρμόδια ελληνική προξενική
αρχή για τις ενέργειές της.

10. Σε περίπτωση ανάκλησης της θεώρησης εισόδου
για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας για έναν από τους
λόγους των υποπερ. αγ', αδ', αζ' της περ. α' της παρ. 8
του άρθρου 64, εφαρμόζονται τα άρθρα 81 έως 85 του
ν. 4052/2012 και ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει
αποζημίωση στον εποχιακό εργαζόμενο. Η ευθύνη καλύ-
πτει όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις που θα έπρεπε να
έχει σεβαστεί ο εργοδότης, εάν δεν είχε ανακληθεί η θεώ-
ρηση εισόδου για τον σκοπό της εποχιακής απασχόλησης.

11. Εάν ο εργοδότης είναι υπεργολάβος, ο οποίος
παραβίασε τις διατάξεις του παρόντος, και εφόσον ο
κύριος εργολάβος και κάθε ενδιάμεσος υπεργολάβος
δεν έχουν αναλάβει υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας,
ο κύριος εργολάβος και κάθε ενδιάμεσος υπεργολάβος:

α) υπόκειται στις κυρώσεις των παρ. 8, 9 και 10,

β) καταβάλλει κάθε αποζημίωση που οφείλεται στον
εποχιακό εργαζόμενο, σύμφωνα με την παρ. 10 του πα-
ρόντος και το άρθρο 85 του ν. 4052/2012,

γ) καταβάλλει κάθε καθυστερούμενη οφειλή προς τον
εποχιακό εργαζόμενο, σύμφωνα με τα άρθρα 81 και 85
του ν. 4052/2012.

12. Ο εργοδότης οφείλει να διατηρεί τη σύμβαση ερ-
γασίας του άρθρου 63, υπογεγραμμένη από τον ίδιο και
τον εργαζόμενο για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία
υπογραφής της και όταν διενεργείται έλεγχος να την επι-
δεικνύει στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

Άρθρο 24

Υποχρεώσεις ιδιωτών και υπαλλήλων - Κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε πολίτη τρί-
της χώρας που δεν έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό

έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις και ισχυρή θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής.

2. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν την παρ. 1, επιβάλλεται, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, χρηματικό πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

3. Στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις που προβλέπονται στον νόμο αυτό και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις, καθώς και στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι κατέχουν άδεια διαμονής, παρέχουν όμως εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες ή έργο ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, χωρίς την απαιτούμενη, κατ' αντιστοιχία, άδεια διαμονής ή έγκριση πρόσβασης στην αγορά εργασίας, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

4. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος ή την έξοδο από αυτό πολίτη τρίτης χώρας, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Αν ο ανωτέρω ενήργησε από κερδοσκοπία ή κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή το έγκλημα τελείται από δύο (2) ή περισσότερους από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

5. Όποιος διευκολύνει την παράνομη διαμονή πολίτη τρίτης χώρας ή δυσχεραίνει τις έρευνες των αστυνομικών αρχών για εντοπισμό, σύλληψη και απέλασή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Αν ο ανωτέρω ενήργησε από κερδοσκοπία, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Με τις ανωτέρω ποινές τιμωρείται και όποιος προσκαλεί πρόσωπα με «Επιχειρηματική Πρόσκληση» στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 7, με σκοπό την παραβίαση της μεταναστευτικής νομοθεσίας και των κείμενων ευρωπαϊκών διατάξεων του κεκτημένου Σένγκεν που αφορούν στην είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών.

6. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια, επίσης, ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

7. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μετανάστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά εκδόσεως ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του

οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη επιβάλλεται και τρίμηνη αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του γραφείου και, σε περίπτωση υποτροπής, οριστική αφαίρεση της άδειας αυτής.

Άρθρο 25

Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους παραλαμβάνουν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, για να τους προωθήσουν στο εσωτερικό της χώρας ή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη, τιμωρούνται:

α. με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο,

β. με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή εξήντα χιλιάδων (60.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν ο υπαίτιος ενεργεί από κερδοσκοπία, κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή τουριστικού ή ναυτιλιακού ή ταξιδιωτικού πράκτορα ή αν δύο (2) ή περισσότεροι ενεργούν από κοινού,

γ. με κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

δ. με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν στην περ. γ' επήλθε θάνατος.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μην δέχονται για μεταφορά πρόσωπα, τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με την παρ. 1. Η ανωτέρω αξιόποινη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λαθραία βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα προ του απόπλου ή της απογείωσης ή μετά τον απόπλου του πλοίου ή την απογείωση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λαθραία βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι κυρώσεις της παρ. 3 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρούσα.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες, καθώς και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί οποιασδήποτε

ποτε μορφής δημόσια μεταφορά ατόμων, υποχρεούνται να μην δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολιτών τρίτων χωρών που: α) δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαραίτητα σε ισχύ διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα και θεώρηση εισόδου, όπου απαιτείται η λήψη τους πριν από την άφιξη των πολιτών τρίτων χωρών στη χώρα, εκτός αν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009 σε συνδυασμό με την περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 ή β) κατέχουν διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα με εμφανείς ενδείξεις πλαστογράφησης ή παραποίησης. Με απόφαση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας επιβάλλεται στις αεροπορικές εταιρείες, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταφέρει άτομα αεροπορικώς, τα οποία παραβαίνουν την παραπάνω υποχρέωση, χρηματικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρείες, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί δημόσια μεταφορά ατόμων με πλωτό μέσο, το ανωτέρω πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση της αστυνομικής αρχής, η οποία είναι κατά τόπον αρμόδια για τη διενέργεια του ελέγχου των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5. Στις εταιρείες οδικών μεταφορών, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί δημόσια οδική μεταφορά ατόμων, το ανωτέρω πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στα διοικητικά όρια της οποίας έλαβε χώρα η παράβαση.

Σε περίπτωση υποτροπής εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, τα ανωτέρω πρόστιμα μπορεί να προσαυξάνονται στο διπλάσιο και πάντως όχι πέραν του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου. Τα παραπάνω πρόστιμα επιβάλλονται σε φυσικά πρόσωπα που εκτελούν οποιασδήποτε μορφής δημόσια μεταφορά ή αποκλειστικά στο νομικό πρόσωπο των ανωτέρω αεροπορικών ή ναυτιλιακών εταιρειών ή μεταφορέων και στα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4987/2022 (Α' 206), τα οποία ευθύνονται αλληλεγγύως. Το παραπάνω πρόστιμο δεν επιβάλλεται στα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει επαρκή προληπτικά μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι επιβαίνοντες πολίτες τρίτων χωρών δεν emπίπτουν στις περ. α' και β'. Ειδικότερα απαιτείται η λήψη των κατάλληλων μέτρων ενημέρωσης των επιβατών, πριν από την επιβίβασή τους, ως προς τα ταξιδιωτικά έγγραφα που απαιτούνται για τη νόμιμη είσοδό τους στην Ελλάδα, η καταχώρισή τους, κατά την επιβίβαση, με τα στοιχεία που φέρουν τα ταξιδιωτικά έγγραφα, στους καταλόγους επιβατών και η κοινοποίηση των καταλόγων στις αρμόδιες αερολιμενικές, λιμενικές και τελωνειακές αρχές. Οι αποφάσεις επιβολής προστίμου της παρούσας υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη αντίστοιχα, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίη-

σή τους. Σε περίπτωση μερικής ακύρωσης, επιβάλλεται πρόστιμο, όχι χαμηλότερο από το ήμισυ του ελάχιστου προβλεπόμενου.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παρ. 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρον για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό πολίτη τρίτης χώρας, αν παραβιάστηκαν όροι εισόδου ή διαμονής του στη χώρα. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων [ν. 4978/2022 (Α' 190)].

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα, υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των επιβατών που είναι πολίτες τρίτων χωρών, τους οποίους μεταφέρουν και προορίζουν για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες.

6. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα, της μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου, καθώς και στις περιπτώσεις προώθησης στο εσωτερικό της χώρας ή διευκόλυνσης της μεταφοράς, προς τον σκοπό της υπαγωγής στις διαδικασίες του άρθρου 83 του ν. 3386/2005 (Α' 212) ή του άρθρου 42 του ν. 4939/2022 (Α' 111) κατόπιν ενημέρωσης των αρμοδίων αστυνομικών και λιμενικών αρχών.

7. Το άρθρο 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας [ν. 4620/2019, (Α' 122)] εφαρμόζεται και για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται από το άρθρο 24 και το παρόν άρθρο, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 187 και 187Α του Ποινικού Κώδικα.

8. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκησή της κατά της καταδικαστικής απόφασης για παραβάσεις του παρόντος άρθρου, καθώς και των παρ. 4, 5 και 7 του άρθρου 24, δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

9. Για την εκδίκαση των κακουργημάτων που προβλέπονται στην παρ. 1, εκτός από αυτό της περ. δ', καθώς και στο άρθρο 24 αρμόδιο είναι το Μονομελές Εφετείο και εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 309 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

10. Περιουσία που αποτελεί προϊόν της εγκληματικής δραστηριότητας του παρόντος άρθρου, καθώς και των παρ. 4, 5 και 7 του άρθρου 24 ή που αποκτήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από προϊόν τέτοιας εγκληματικής δραστηριότητας ή περιουσία που χρησιμοποιήθηκε, εν όλω ή εν μέρει, ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση της παραπάνω εγκληματικής δραστηριότητας κατάσχεται και μπορεί να δημευθεί με την καταδικαστική απόφαση, αν ανήκει στον αυτοουργό ή σε οποιονδήποτε από τους συμμετόχους. Αν το δικαστήριο,

αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι η δήμευση που θα επιβληθεί στον καταδικασθέντα θα αποστερήσει τον ίδιο ή τρίτους, ιδίως την οικογένειά του, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους και ότι υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη, δεν την επιβάλλει. Η απόδοση περιουσίας στον ιδιοκτήτη της γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 310 και το άρθρο 373 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αν η περιουσία ή το προϊόν κατά το πρώτο εδάφιο υπερβαίνει τις τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ και δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται υπό τους όρους του ίδιου εδαφίου περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος.

11. Το παρόν άρθρο και οι παρ. 4, 5 και 7 του άρθρου 24 εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτά αξιόποινες πράξεις τελέστηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό ή αλλοδαπό, ακόμη και αν αυτές δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκαν.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ
ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ
ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 26
Διαδικασία καθορισμού όγκου εισδοχής για
παροχή εξαρτημένης εργασίας

1. Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους, κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, καθορίζονται ο ανώτατος αριθμός θέσεων για εξαρτημένη και εποχιακή εργασία βάσει των ετησίων αναγκών της χώρας και κατηγορία απασχόλησης με την εξαίρεση των κατηγοριών των Κεφαλαίων Ζ' (Άδεια διαμονής τύπου «Ε.3») και ΣΤ' (Άδεια διαμονής τύπου «Ε.2»). Ο ανώτατος αριθμός θέσεων ορίζεται ανά ειδικότητα απασχόλησης, βάσει της ευρωπαϊκής κατηγοριοποίησης επαγγελματιών ESCO. Με την ίδια πράξη μπορεί να προβλέπεται προσαύξηση του ανώτατου αριθμού θέσεων έως δέκα τοις εκατό (10%), ώστε να καλύπτονται απρόβλεπτες και έκτακτες ανάγκες, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Άπαξ κάθε έτος το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων διαβουλεύεται με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) και τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.) για τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες συνθήκες της ελληνικής οικονομίας, λαμβανομένων υπόψη: α) της προσφοράς εργασίας από ημεδαπούς, ευρωπαϊούς πολίτες ή νομίμως διαμένοντες στη χώρα πολίτες τρίτων χωρών, β) ποσοστού ανεργίας και γ) του αριθμού των μετακλήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη.

3. Με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 1 ορίζεται και ο κατάλογος των τομέων απασχόλησης,

στους οποίους εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία, λαμβανομένου υπόψη του ορισμού της περ. κστ' του άρθρου 4. Ο ανωτέρω κατάλογος, καθώς και κάθε τροποποίηση αυτού, κοινοποιούνται με μέριμνα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Ειδικά για την περίπτωση της μετάκλησης εποχιακών εργαζομένων στην αγροτική οικονομία, για τον καθορισμό του ανώτατου αριθμού μετακαλούμενων για ολοκληρή την επικράτεια λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στις αποκεντρωμένες διοικήσεις κατά το προηγούμενο έτος. Με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 1, καθορίζεται η αντιστοιχία μεταξύ καλλιεργήσιμης έκτασης ή ζωικού κεφαλαίου του αιτούντος εργοδότη με τον αριθμό των εποχιακά εργαζομένων, των οποίων μπορεί να ζητήσει τη μετάκληση, προσαυξημένο κατά δέκα τοις εκατό (10%).

5. Με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 1 δύναται να προβλέπεται η αναστολή των μετακλήσεων από τρίτες χώρες για λόγους εθνικού συμφέροντος, εθνικής οικονομίας ή διμερών σχέσεων, ιδίως σε περίπτωση κατά την οποία συγκεκριμένη τρίτη χώρα δεν συνεργάζεται στον τομέα των επιστροφών των πολιτών της.

Άρθρο 27
Ρύθμιση θεμάτων διαδικασίας εισδοχής
πολιτών τρίτων χωρών για παροχή
εξαρτημένης εργασίας

1. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό για παροχή εξαρτημένης εργασίας, καταθέτει αίτηση μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, στην οποία αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, ο τομέας, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά των αποφάσεων των παρ. 1 και 29 του άρθρου 176.

2. Η αρμόδια υπηρεσία εκδίδει πράξη, με την οποία εγκρίνεται η απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας σε συγκεκριμένο εργοδότη μόνον εφόσον: α) τα δικαιολογητικά είναι πλήρη και β) για τις περιπτώσεις των αιτήσεων για χορήγηση αδειών διαμονής με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1»), την απασχόληση κατόπιν μετάκλησης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.4»), καθώς και των αιτήσεων για χορήγηση θεώρησης εισόδου για διαμονή με σκοπό την εποχιακή εργασία (τίτλος διαμονής τύπου «Ε.5), ο αριθμός των προβλεπόμενων θέσεων εργασίας στην Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26 δεν έχει εξαντληθεί. Η σχετική πράξη έγκρισης διαβιβάζεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μαζί με την υπογεγραμμένη από τον εργοδότη σύμβαση εργασίας, στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή. Σε κάθε περίπτωση, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλονται προς τα οικεία προξενία και κατάλογοι με τις πράξεις έγκρισης για όλες τις περιπτώσεις μετακλήσεων, σύμφωνα με τον παρόντα.

3. Η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή καλεί τους ενδιαφερόμενους πολίτες τρίτων χωρών, για τους οποίους έχει εκδοθεί πράξη έγκρισης για την είσοδο στην Ελλάδα με σκοπό την απασχόληση. Οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να παρουσιάζονται αυτοπροσώπως στην ανωτέρω υπηρεσία, προκειμένου να υπογράψουν τη σχετική σύμβαση εργασίας και να τους χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου, τηρουμένων κατά τα λοιπά των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ
ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ
ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2021/1883/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
20ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ
ΥΠΗΚΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΥΨΗΛΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ, ΚΑΙ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/50/ΕΚ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (L 382)
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.1»)**

**Άρθρο 28
Αντικείμενο
(άρθρο 1 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)**

Το παρόν Κεφάλαιο καθορίζει: α) τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής για διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών στην ελληνική επικράτεια και τα δικαιώματα των υπηκόων τρίτων χωρών για τον σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, καθώς και των μελών της οικογένειάς τους και β) τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής και τα δικαιώματα των πολιτών τρίτων χωρών και των μελών της οικογένειάς τους, που αναφέρονται στην περ. α), στην Ελλάδα, εάν άλλο κράτος μέλος χορήγησε πρώτο «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», ως πρώτο κράτος μέλος διαμονής.

**Άρθρο 29
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 3 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)**

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών που υποβάλλουν αίτηση εισδοχής ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια για τους σκοπούς της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο.

2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

- α) αιτούνται διεθνή προστασία και αναμένουν απόφαση σχετικά με το καθεστώς τους ή είναι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας σύμφωνα με τον ν. 4939/2022 (Α' 111),
- β) αιτούνται προστασία σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδος και αναμένουν απόφαση σχετικά με το καθεστώς τους ή είναι δικαιούχοι προστασίας σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδος,
- γ) αιτούνται άδεια διαμονής στην Ελλάδα σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του Μέρους ΣΤ', ως ερευνητές,
- δ) απολαμβάνουν του ενωσιακού καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος σε κράτος μέλος, σύμφωνα με τα

άρθρα 143 έως 159 και ασκούν το δικαίωμά τους να διαμένουν στην Ελλάδα, προκειμένου να ασκήσουν μισθωτή ή ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα,

ε) εισέρχονται στην Ελλάδα βάσει δεσμεύσεων που περιλαμβάνονται σε διεθνή συμφωνία για τη διευκόλυνση της εισόδου και προσωρινής διαμονής ορισμένων κατηγοριών φυσικών προσώπων σε σχέση με εμπορικές και επενδυτικές δραστηριότητες, εξαιρουμένων των πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια, ως ενδοεταιρικά μετατιθέμενοι εργαζόμενοι, σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 58,

στ) υπόκεινται σε αναστολή επιστροφής ή απομάκρυνσης για πραγματικούς ή νομικούς λόγους, σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 (Α' 7) ή τον ν. 3386/2005 (Α' 212) αντίστοιχα,

ζ) εμπíπτουν στις διατάξεις του π.δ. 30/2021 (Α' 75), περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών και της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/957 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, για το χρονικό διάστημα που είναι αποσπασμένοι στην Ελλάδα,

η) απολαμβάνουν, βάσει συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών, αφενός, και τρίτων χωρών, αφετέρου, ως πολίτες των εν λόγω τρίτων χωρών, δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με εκείνα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Άρθρο 30
Ευνοϊκότερες διατάξεις
(άρθρο 4 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)**

Το παρόν Κεφάλαιο ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α) της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών, αφετέρου και

β) διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή της Ελληνικής Δημοκρατίας και άλλων κρατών μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

**Άρθρο 31
Προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής
(άρθρο 5 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)**

1. Πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος αιτείται τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» υπό τους όρους του παρόντος Κεφαλαίου, πρέπει να πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

α) Να προσκομίζει έγκυρη σύμβαση εργασίας που αφορά σε απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα, από την οποία να προκύπτει ότι ο ακαθάριστος ετήσιος μισθός του όπως απορρέει από τον μηνιαίο ή ετήσιο μισθό που προσδιορίζεται στην ανωτέρω σύμβαση, δεν υπολεί-

πεται του εθνικού κατώτατου ορίου μισθού για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης.

Το κατώτατο όριο μισθού για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης του προηγούμενου εδαφίου ισούται με το ένα κόμμα έξι (1,6) του ύψους του μέσου ακαθάριστου ετησίου μισθού στην Ελλάδα.

β) Εάν πρόκειται για μη νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, να προσκομίζει έγγραφα που πιστοποιούν τα συναφή υψηλά επαγγελματικά προσόντα αναφορικά με την εργασία που πρέπει να εκτελέσει.

γ) Εάν πρόκειται για νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, να προσκομίζει έγγραφα που πιστοποιούν ότι πληροί τις προϋποθέσεις του π.δ. 38/2010 (Α' 78), περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, για την άσκηση του επαγγέλματος που προσδιορίζεται στη σύμβαση εργασίας.

δ) Να προσκομίζει έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, σύμφωνα με την περ. α' του άρθρου 8 και εθνική θεώρηση εισόδου για τον σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης.

ε) Να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ασφάλισης ασθενείας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, όσον αφορά τις περιόδους κατά τις οποίες δεν του παρέχονται, λόγω της σύμβασης εργασίας του ή σε συνδυασμό με αυτήν, ανάλογη ασφαλιστική κάλυψη ή αντίστοιχο δικαίωμα σε επιδόματα.

στ) Να μην συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με το άρθρο 8.

ζ) Να παρέχουν τη διεύθυνση διαμονής τους στη χώρα, εφόσον τη γνωρίζουν και τη μόνιμη διεύθυνσή του το αργότερο κατά τον χρόνο έκδοσης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ».

2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει τις εφαρμοστέες νομοθετικές διατάξεις, συλλογικές συμβάσεις ή πρακτικές στους σχετικούς επαγγελματικούς κλάδους για την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης.

3. Όταν μια αίτηση για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» αφορά πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος είναι κάτοχος εθνικής άδειας διαμονής για τον σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης που έχει εκδοθεί στην Ελλάδα, τότε δεν απαιτείται ο αιτών να προσκομίσει: α) τα έγγραφα των περ. β' και γ' της παρ. 1 εάν τα συναφή υψηλά επαγγελματικά προσόντα είχαν ήδη επαληθευθεί κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης για την εθνική άδεια διαμονής και β) τα αποδεικτικά στοιχεία που προβλέπονται στην περ. ε' της παρ. 1, εκτός εάν η αίτηση υποβάλλεται στο πλαίσιο αλλαγής απασχόλησης, οπότε εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 12.

Άρθρο 32

Καθορισμός όγκου εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άρθρο 6 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Για τον καθορισμό του όγκου εισδοχής εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης εφαρμόζεται το άρθρο 26.

Άρθρο 33

Αιτήσεις εισδοχής για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» (άρθρα 10 και 12 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Αν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, υποβάλλεται από τον εργοδότη αίτηση έκδοσης εθνικής θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», σύμφωνα με το άρθρο 27.

2. Ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τη χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» μετά την είσοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της εθνικής θεώρησης εισόδου της παρ. 1, σύμφωνα με το άρθρο 10. Για την υποβολή της αίτησης καταβάλλονται από τον αιτούντα τα προβλεπόμενα τέλη και παράβολα της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 171.

3. Πολίτες τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει στην ελληνική επικράτεια, είτε με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου είτε με καθεστώς απαλλαγής θεώρησης, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην περ. β' του άρθρου 8, δύνανται να αιτηθούν σύμφωνα με το άρθρο 10, άδεια διαμονής για εργασία υψηλής ειδίκευσης για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», εφόσον προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας. Η αίτηση υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειας του επιτρεπόμενου διαστήματος διαμονής. Η θέση εργασίας που καταλαμβάνεται από τον πολίτη τρίτης χώρας προσμετράται στον αριθμό θέσεων εργασίας που προβλέπεται στην Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26.

4. Πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στη χώρα με οριστικό τίτλο διαμονής, δύνανται, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην περ. β' του άρθρου 8, να αιτηθούν άδεια διαμονής για εργασία υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» - «Ε.1»), εφόσον προσκομίσουν σχετική σύμβαση εργασίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31.

Άρθρο 34

Χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ» (άρθρο 9 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Σε πολίτη τρίτης χώρας που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 31 και εφόσον δεν συντρέχει λόγος απόρριψης του άρθρου 35, χορηγείται «Μπλε Κάρτα της ΕΕ».

2. Η ισχύς της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» είναι διετούς διάρκειας. Εάν η σύμβαση εργασίας καλύπτει περίοδο μικρότερη από την προαναφερόμενη, η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» ισχύει τουλάχιστον για τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας, προσαυξημένη κατά τρεις (3) μήνες, αλλά όχι για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Εάν η περίοδος ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου του κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» είναι μικρότερη από την περίοδο ισχύος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» καθεαυτής, η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» ισχύει τουλάχιστον για την περίοδο ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου.

3. Η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002, στην οποία αναγράφονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Στο πεδίο «κατηγορία

άδειας» της άδειας διαμονής, αναγράφεται ο όρος «Μπλε Κάρτα της ΕΕ».

4. Εάν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» χορηγείται σε πολίτη τρίτης χώρας, που απολαύει καθεστώς διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον ν. 4939/2022 (Α' 111), αναγράφεται η ακόλουθη παρατήρηση κάτω από τον τίτλο «Παρατηρήσεις»: «Χορηγήθηκε διεθνής προστασία από την Ελλάδα στις .../.../..... [ημερομηνία χορήγησης]». Εάν οι ελληνικές αρχές ανακαλέσουν το καθεστώς διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν, κατά περίπτωση, νέα «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» που δεν περιέχει την ανωτέρω παρατήρηση.

5. Εάν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος απολαύει καθεστώς διεθνούς προστασίας σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναγράφεται η ακόλουθη παρατήρηση στην «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» κάτω από τον τίτλο «Παρατηρήσεις»: «Χορηγήθηκε διεθνής προστασία από [όνομα του κράτους μέλους που χορήγησε τη διεθνή προστασία] στις .../.../.....». Προτού οι αρμόδιες ελληνικές αρχές καταχωρίσουν την παρατήρηση αυτή, ενημερώνουν το κράτος μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση σχετικά με την πρόθεση έκδοσης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και ζητούν από το εν λόγω κράτος μέλος να επιβεβαιώσει ότι ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» εξακολουθεί να είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Αν η διεθνής προστασία έχει ανακληθεί με τελεσίδικη απόφαση, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές εκδίδουν την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» χωρίς την αναγραφή της εν λόγω παρατήρησης. Όταν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται από κράτος μέλος εκτός της Ελλάδας για πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος απολαύει καθεστώς διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα, η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου οφείλει, το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή της αίτησης παροχής πληροφοριών, να επιβεβαιώσει ότι ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» εξακολουθεί να είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα.

6. Εάν η ευθύνη για τη διεθνή προστασία του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» μεταφέρθηκε στις ελληνικές αρχές αφότου οι ελληνικές αρχές χορήγησαν την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» σύμφωνα με την παρ. 5, η άδεια διαμονής επανεκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη μεταβίβαση της ευθύνης με κατάλληλη τροποποίηση της παρατήρησης της παρ. 5.

7. Όταν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται βάσει υψηλών επαγγελματικών δεξιοτήτων σε επαγγέλματα που δεν απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές αναγράφουν την ακόλουθη παρατήρηση στην «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» κάτω από τον τίτλο «Παρατηρήσεις»: «[Επαγγέλματα που δεν απαριθμούνται στο παράρτημα Ι]».

8. Κατά τη διάρκεια ισχύος της, η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» παρέχει στον κάτοχό της το δικαίωμα: α) να εισέρχεται, να εισέρχεται εκ νέου και να διαμένει στην Ελλάδα και β) να απολαύει των δικαιωμάτων που του αναγνωρίζονται στο παρόν Κεφάλαιο.

Άρθρο 35

Απόρριψη αίτησης για χορήγηση «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

(άρθρο 7 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Αίτηση για χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» απορρίπτεται εάν:

α) ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31,

β) τα έγγραφα που υποβάλλονται έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευθεί,

γ) ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας θεωρείται ότι συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία,

δ) η επιχείρηση του εργοδότη ιδρύθηκε ή λειτουργεί με κύριο σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου πολιτών τρίτων χωρών,

ε) ο εργοδότης δεν εκπληρώνει τις νομικές υποχρεώσεις του όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα ή τις συνθήκες εργασίας,

στ) η επιχείρηση του εργοδότη τίθεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση ή δεν ασκείται επιχειρηματική δραστηριότητα,

ζ) έχουν επιβληθεί κυρώσεις στον εργοδότη για την απασχόληση παράνομα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4052/2012 (Α' 41).

2. Με την επιφύλαξη των περ. α', β', γ' και δ' της παρ. 1, κάθε απόφαση απόρριψης αίτησης για τη χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 36

Ανάκληση ή μη ανανέωση

«Μπλε κάρτας της ΕΕ»

(άρθρο 8 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν η «Μπλε κάρτα της ΕΕ» ή τα έγγραφα που έχουν υποβληθεί για τη χορήγησή της έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευθεί,

β) όταν ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας δεν διαθέτει πλέον έγκυρη σύμβαση εργασίας για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης ή τα προσόντα των περ. β ή γ' της παρ. 1 του άρθρου 31,

γ) όταν ο μισθός του ενδιαφερόμενου πολίτη τρίτης χώρας, δεν πληροί πλέον το κατώτατο όριο μισθού, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 31,

δ) για λόγους δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας,

ε) κατά περίπτωση, όταν ο εργοδότης δεν εκπληρώνει τις νομικές υποχρεώσεις του όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα ή τις συνθήκες εργασίας,

στ) όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δεν διαθέτει επαρκείς πόρους για τη συντήρησή του και, κατά περίπτωση, για τη συντήρηση των μελών της οικογένειάς του, χωρίς να προσφεύγει στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας της Ελλάδας. Οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν την

επάρκεια των πόρων με βάση τη φύση και τον τακτικό χαρακτήρα τους και λαμβάνουν υπόψη το επίπεδο του κατώτατου εθνικού μισθού, του κατώτατου εισοδήματος ή των κατώτατων συντάξεων, καθώς και τον αριθμό των μελών της οικογένειας του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ». Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπόψη τις συνεισφορές των μελών της οικογένειας στο εισόδημα του νοικοκυριού,

ζ) όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» διαμένει στην Ελλάδα για σκοπούς άλλους από εκείνους, για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή,

η) όταν παύουν να πληρούνται οι προϋποθέσεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας, των συλλογικών συμβάσεων ή πρακτικών στους συναφείς επαγγελματικούς κλάδους για την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης,

θ) όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δεν έχει συμμορφωθεί με τις σχετικές διαδικασίες, όπως προβλέπεται στις παρ. 2 ή 3 ή 4 του άρθρου 40,

ι) όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δεν πληροί τις προϋποθέσεις κινητικότητας βάσει των άρθρων 44 έως 47.

Κατά παρέκκλιση από την περ. θ', η έλλειψη της ανακοίνωσης που απαιτείται σύμφωνα με τις παρ. 2 ή 3 ή 4 του άρθρου 40, δεν θεωρείται επαρκής λόγος ανάκλησης ή μη ανανέωσης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», εάν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» αποδείξει ότι η ανακοίνωση δεν διαβιβάστηκε στις αρμόδιες αρχές για λόγους μη αναγόμενους σε υπαιτιότητά του.

2. Κατά παρέκκλιση των περ. β' και γ' της παρ. 1, η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» δύναται να μην ανακληθεί ή να ανανεωθεί, όταν ο κάτοχός της δεν πληροί προσωρινά, και σε κάθε περίπτωση για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, τα κριτήρια εισδοχής που αφορούν στην έγκυρη σύμβαση εργασίας και στο μισθολογικό κριτήριο, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31, λόγω ασθένειας, αναπηρίας ή γονικής άδειας.

3. Κατά παρέκκλιση των περ. β', γ' και στ' της παρ. 1, η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» δεν ανακαλείται και δεν απορρίπτεται η ανανέωσή της σε περίπτωση ανεργίας του κατόχου της, εκτός εάν:

α) ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» συγκεντρώνει σωρευτικά περίοδο ανεργίας που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες και κατέχει «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» για λιγότερο από δύο (2) έτη, ή

β) ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» συγκεντρώνει σωρευτικά περίοδο ανεργίας που υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες και κατέχει «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» για τουλάχιστον δύο (2) έτη.

4. Αν οι αρμόδιες αρχές προτίθενται να ανακαλέσουν ή να μην ανανεώσουν την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» σύμφωνα με την περ. ε' ή την περ. η' της παρ. 1, ενημερώνουν εκ των προτέρων τον κάτοχο της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και καθορίζουν εύλογη προθεσμία διάρκειας τριών (3) μηνών, προκειμένου ο τελευταίος να αναζητήσει νέα απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, με την επιφύλαξη των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 40. Η περίοδος αναζήτησης απασχόλησης ορίζεται σε τουλάχιστον έξι (6) μήνες, όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» εργαζόταν προηγουμένως για τουλάχιστον δύο (2) έτη.

5. Με την επιφύλαξη των περ. α', β' και γ' της παρ. 1, κάθε απόφαση ανάκλησης ή άρνησης ανανέωσης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 37

Διαδικαστικές εγγυήσεις

(άρθρο 11 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Εφόσον: α) πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 31, β) ο αιτών έχει υποβάλει αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 33 και γ) δεν συντρέχουν οι λόγοι απόρριψης του άρθρου 35, με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου χορηγείται άδεια διαμονής με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης (άδεια διαμονής τύπου «Ε.1» - «Μπλε Κάρτα της ΕΕ»). Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται και κοινοποιείται το αργότερο σε ενενήντα (90) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής πλήρους αίτησης. Εάν ο εργοδότης έχει αναγνωρισθεί σύμφωνα με το άρθρο 38, η απόφαση σχετικά με την αίτηση για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται και κοινοποιείται το αργότερο σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής πλήρους αίτησης.

2. Εάν τα έγγραφα που υποβάλλονται ή οι πληροφορίες που παρέχονται με την αίτηση είναι ανεπαρκή ή ελλιπή, ο αιτών ενημερώνεται για τα απαιτούμενα συμπληρωματικά έγγραφα ή πληροφορίες και καθορίζεται προθεσμία τριάντα (30) ημερών για την υποβολή τους. Η περίοδος που αναφέρεται στην παρ. 1 αναστέλλεται μέχρις ότου η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου λάβει τα συμπληρωματικά έγγραφα ή τις απαιτούμενες πληροφορίες. Εάν τα συμπληρωματικά έγγραφα ή οι απαιτούμενες πληροφορίες δεν προσκομισθούν εντός της εν λόγω προθεσμίας, η αίτηση απορρίπτεται.

3. Κάθε απόφαση απόρριψης αίτησης για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», ανάκλησης ή μη ανανέωσης αυτής κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο πολίτη τρίτης χώρας και στον εργοδότη του. Η κοινοποίηση προσδιορίζει τους λόγους της απόφασης και την αρμόδια αρχή, στην οποία μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο, καθώς και την προθεσμία για την άσκησή του.

4. Κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» οφείλει να υποβάλει αίτηση για την ανανέωση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» εντός δύο (2) μηνών πριν τη λήξη ισχύος αυτής.

5. Εάν η διάρκεια ισχύος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» λήγει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανανέωσης, ο πολίτης τρίτης χώρας παραμένει στην ελληνική επικράτεια σαν να ήταν κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» έως ότου οι αρμόδιες ελληνικές αρχές εκδώσουν απόφαση σχετικά με την αίτηση ανανέωσης.

Άρθρο 38

Αναγνωρισμένοι εργοδότες

(άρθρο 13 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Για πολίτες τρίτων χωρών που πρόκειται να απασχοληθούν σε εργοδότες που είναι αναγνωρισμένοι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 33 του άρθρου 176 εφαρμόζεται απλουστευμένη διαδικασία

απόκτησης «Μπλε Κάρτας της ΕΕ». Οι διαδικασίες αναγνώρισης δεν συνεπάγονται δυσανάλογα ή υπερβολικά διοικητικά βάρη ή έξοδα για τους εργοδότες, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

2. Οι απλουστευμένες διαδικασίες περιλαμβάνουν τη διεκπεραίωση των αιτήσεων, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 37. Οι αιτούντες απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής ή προσκόμισης ενός ή περισσότερων αποδεικτικών στοιχείων που αναφέρονται στην περ. β' ή την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 31.

3. Σε περίπτωση θέσπισης διαδικασίας αναγνώρισης εργοδοτών, οι αρμόδιες αρχές δεν αναγνωρίζουν έναν εργοδότη δυνάμει της παρ. 1:

α) εάν έχει επιβληθεί κύρωση στον εν λόγω εργοδότη για απασχόληση παράνομα διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4052/2012 (Α' 41) ή για αδήλωτη ή παράνομη εργασία ή για μη εκπλήρωση των νομικών του υποχρεώσεων όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα ή τις συνθήκες εργασίας, ή

β) εάν δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο ή εάν η αναγνώριση έχει αποκτηθεί με δόλιο τρόπο.

Κάθε απόφαση άρνησης αναγνώρισης εργοδότη λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης, περιλαμβανομένου του χρόνου που παρήλθε από την επιβολή της κύρωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 39

Κυρώσεις κατά εργοδοτών

(άρθρο 14 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και, κατά περίπτωση, τον έλεγχο για την πρόληψη πιθανών καταχρήσεων του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 34 του άρθρου 176. Στους εργοδότες που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο επιβάλλονται οι κυρώσεις της απόφασης της παρ. 34 του άρθρου 176.

Άρθρο 40

Πρόσβαση στην αγορά εργασίας

(άρθρο 15 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Οι κάτοχοι της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» έχουν πρόσβαση σε απασχόληση υψηλής ειδίκευσης στην Ελλάδα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο παρόν.

2. Κατά τη διάρκεια των δώδεκα (12) πρώτων μηνών νόμιμης απασχόλησής του ως κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», ο πολίτης τρίτης χώρας υποχρεούται να κοινοποιεί στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου την αλλαγή εργοδότη ή άλλη αλλαγή που μπορεί να επηρεάζει την εκπλήρωση των κριτηρίων εισδοχής, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 31. Το δικαίωμα του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» να αλλάξει απασχόληση αναστέλλεται για τριάντα (30) ημέρες, ενόσω η υπηρεσία του πρώτου εδαφίου ελέγχει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εισδοχής του άρθρου 31. Η υπηρεσία του πρώτου εδαφίου δύναται

να αντισταθμίσει στην αλλαγή απασχόλησης, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 31, εντός της ανωτέρω προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών.

3. Μετά τη λήξη της περιόδου των δώδεκα (12) μηνών της παρ. 2, ο πολίτης τρίτης χώρας κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» υποχρεούται να κοινοποιεί στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μόνο την αλλαγή εργοδότη ή άλλη αλλαγή που επηρεάζει την εκπλήρωση των κριτηρίων εισδοχής του άρθρου 31. Η απαίτηση του πρώτου εδαφίου δεν αναστέλλει το δικαίωμα του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» να αναλαμβάνει και να ασκεί νέα απασχόληση.

4. Κατά τη διάρκεια περιόδου ανεργίας, επιτρέπεται στον κάτοχο της «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» να αναζητεί και να ασκεί απασχόληση σύμφωνα με το παρόν. Ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» γνωστοποιεί αμελλητί την έναρξη και, κατά περίπτωση, τη λήξη της περιόδου ανεργίας στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

5. Με την επιφύλαξη των κριτηρίων εισδοχής του άρθρου 31, ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δύναται να είναι αυτοαπασχολούμενος, παράλληλα με τη δραστηριότητα στο πλαίσιο μισθωτής απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης. Η δραστηριότητα αυτοαπασχόλησης του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» είναι επικουρική και δεν υποκαθιστά την κύρια δραστηριότητα, η οποία αφορά στην άσκηση μισθωτής απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης.

6. Οι κάτοχοι «Μπλε κάρτας της ΕΕ» δεν έχουν πρόσβαση στην απασχόληση, εφόσον πρόκειται για δραστηριότητες οι οποίες:

α) αφορούν ακόμα και περιστασιακή συμμετοχή στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και ευθύνης για τη διαφύλαξη των γενικών συμφερόντων του Κράτους, ή

β) σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία ασκούνται αποκλειστικά από Έλληνες ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Άρθρο 41

Ίση μεταχείριση

(άρθρο 16 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Οι κάτοχοι «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης με τους Έλληνες όσον αφορά:

α) στους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργασία, και τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και των απαιτήσεων όσον αφορά στην υγεία και την ασφάλεια στον τόπο εργασίας,

β) την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση, τα μέλη της οποίας ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων και των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές,

γ) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση,

δ) την αναγνώριση των διπλωμάτων, των πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων,

ε) τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (L 166). Οι ειδικές διατάξεις του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010 για την επέκταση της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 και του Κανονισμού (ΕΚ) 987/2009 στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν διέπονται ήδη από τους Κανονισμούς αυτούς μόνον λόγω της ιθαγένειάς τους (L 344), εφαρμόζονται αναλόγως,

στ) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την απόκτηση στέγασης, καθώς και των υπηρεσιών ενημέρωσης και παροχής συμβουλών που παρέχουν οι υπηρεσίες εύρεσης εργασίας.

2. Όσον αφορά στην περ. γ' της παρ. 1, η ίση μεταχείριση περιορίζεται όσον αφορά στις υποτροφίες και στα σπουδαστικά δάνεια ή σε άλλες παροχές και σε δάνεια στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης. Η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές και τις μεταδευτεροβάθμιες σπουδές δύναται να εξαρτάται από ειδικά προαπαιτούμενα σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο. Όσον αφορά στην περ. στ' της παρ. 1, περιορίζεται η ίση μεταχείριση όσον αφορά στις διαδικασίες για την απόκτηση στέγης, χωρίς αυτό να θίγει τη συμβατική ελευθερία.

3. Οι κάτοχοι της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που μετακινούνται προς τρίτη χώρα ή οι επιζώντες αυτών που διαμένουν σε τρίτη χώρα και έλκουν δικαιώματα από τον κάτοχο της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και λόγω θανάτου που αποκτήθηκαν βάσει της προηγούμενης απασχόλησης του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και τους ίδιους συντελεστές όπως όταν οι Έλληνες πολίτες μετακινούνται σε τρίτη χώρα.

4. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης, όπως ορίζεται στην παρ. 1, δεν θίγει το δικαίωμα ανάκλησης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» ή της μη ανανέωσής της, σύμφωνα με το άρθρο 36.

5. Το παρόν εφαρμόζεται στους κατόχους της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που απολαύουν διεθνούς προστασίας, μόνο εφόσον διαμένουν στην Ελλάδα και έχουν λάβει καθεστώς προστασίας από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στους κατόχους της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που απολαύουν του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας στην ελληνική επικράτεια βάσει του ενωσιακού δικαίου.

Άρθρο 42

Μέλη της οικογένειας

(άρθρο 17 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Τα άρθρα 83 έως 92 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων του παρόντος.

2. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1 του άρθρου 83 και το άρθρο 84, η οικογενειακή επανένωση δεν εξαρτάται από το εάν ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ»: α) έχει εύλογη προοπτική να αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, β) κατέχει άδεια διαμονής με διάρκεια ισχύος ίση με ένα (1) έτος ή περισσότερο, ή γ) έχει μια ελάχιστη περίοδο διαμονής.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 86, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις για οικογενειακή επανένωση και οι πλήρεις αιτήσεις υποβλήθηκαν ταυτόχρονα, οι αποφάσεις για τις αιτήσεις των μελών της οικογένειας εκδίδονται και κοινοποιούνται ταυτόχρονα με την απόφαση για την αίτηση για την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ». Όταν τα μέλη της οικογένειας επανενώνονται με τον κάτοχο «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» μετά τη χορήγηση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» σε αυτόν και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για οικογενειακή επανένωση, η απόφαση εκδίδεται και κοινοποιείται το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα από ενενήντα (90) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της πλήρους αίτησης. Στην περίπτωση αυτή, οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 37 εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 87, η διάρκεια ισχύος των αδειών διαμονής των μελών της οικογένειας είναι ίδια με τη διάρκεια ισχύος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», στο μέτρο που το επιτρέπει η περίοδος ισχύος των ταξιδιωτικών εγγράφων τους.

5. Τα μέλη οικογένειας του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» έχουν πρόσβαση στην εξαρτημένη εργασία, σύμφωνα με το άρθρο 89, χωρίς την εφαρμογή οιασδήποτε περιόδου αναμονής. Κατά παρέκκλιση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89 και υπό την επιφύλαξη των περιορισμών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 40 τα μέλη της οικογένειας έχουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε απασχόληση, καθώς και σε αυτοαπασχόληση.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 90, για τον υπολογισμό της διάρκειας της διαμονής που απαιτείται για την απόκτηση αυτοτελούς άδειας διαμονής, αθροίζεται η διαμονή σε διαφορετικά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απαιτούνται δύο (2) έτη νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής εντός της ελληνικής επικράτειας, αμέσως πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης της αυτοτελούς άδειας διαμονής.

7. Το παρόν εφαρμόζεται στους κατόχους της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που απολαύουν διεθνούς προστασίας, μόνο εφόσον διαμένουν στην Ελλάδα και έχουν λάβει καθεστώς προστασίας από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στα μέλη της οικογένειας των κατόχων της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που απολαύουν του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας στην ελληνική επικράτεια βάσει του δικαίου της Ένωσης.

Άρθρο 43

Καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ και άδεια διαμονής επί μακρόν για τους κατόχους της «Μπλε κάρτας της ΕΕ»

(άρθρα 18 και 19 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Τα άρθρα 143 έως 159 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων του παρόντος.

2. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 144, ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που έκανε χρήση της δυνατότητας μακράς κινητικότητας σύμφωνα με το άρθρο 45 δύναται να συγκεντρώνει σωρευτικά περιόδους διαμονής σε διαφορετικά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να εκπληρώσει την απαίτηση σχετικά με τη διάρκεια της διαμονής, υπό την προϋπόθεση ότι έχει συγκεντρώσει:

α) τον αριθμό των πέντε (5) ετών νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής που απαιτείται, ως κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», εθνικής άδειας διαμονής για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, τίτλου διαμονής ερευνητή (άδεια διαμονής τύπου «Η.3») ή, κατά περίπτωση, τίτλου διαμονής σπουδαστή (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») ή ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας στην επικράτεια των κρατών μελών και

β) δύο (2) έτη νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής ως κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», στην Ελλάδα αμέσως πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης για άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος στην ΕΕ.

3. Για τον υπολογισμό της περιόδου νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής στην Ευρωπαϊκή Ένωση της περ. α' της παρ. 2 και κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 144 οι περίοδοι απουσίας από την ελληνική επικράτεια δεν διακόπτουν τη διάρκεια της περιόδου νόμιμης και αδιάλειπτης διαμονής, εάν οι εν λόγω περίοδοι απουσίας είναι μικρότερες από δώδεκα (12) συναπτούς μήνες και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δεκαοκτώ (18) μήνες εντός της εν λόγω διάρκειας.

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 148, παρατείνεται η περίοδος απουσίας από την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε είκοσι τέσσερις (24) διανοχικούς μήνες, κατά τη διάρκεια της οποίας ένας επί μακρόν διαμένων που κατέχει άδεια διαμονής μακράς διάρκειας, που αναγράφει την παρατήρηση της παρ. 7, και τα μέλη της οικογένειάς του/της, στα οποία έχει χορηγηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος ΕΕ, επιτρέπεται να απουσιάζουν.

5. Η περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 41, η παρ. 3 του άρθρου 41, το άρθρο 44 και, κατά περίπτωση, τα άρθρα 42 και 46 εφαρμόζονται σε κατόχους άδειας διαμονής μακράς διάρκειας που αναγράφει την παρατήρηση της παρ. 7.

6. Όταν ένας επί μακρόν διαμένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος κατέχει άδεια διαμονής μακράς διάρκειας που αναγράφει την παρατήρηση της παρ. 7, ασκεί το δικαίωμά του να μετακινείται στην Ελλάδα ως δεύτερο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 153, τότε οι αρμόδιες αρχές έχουν τη δυνατότητα ελέγχου της αγοράς εργασίας. Οι αρμόδιες αρχές εφαρμόζουν μέτρα ελέγχου της αγοράς εργασίας σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 45.

7. Οι αρμόδιες αρχές χορηγούν στους κατόχους «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος ΕΕ, άδεια διαμονής σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002. Στην άδεια διαμονής του πρώτου εδαφίου αναγράφεται «Πρώην κάτοχος Μπλε Κάρτας της ΕΕ» κάτω από τον τίτλο «Παρατηρήσεις».

Άρθρο 44

Δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ σε πλαίσιο βραχείας κινητικότητας (άρθρο 20 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Όταν πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος είναι κάτοχος έγκυρης «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν, εισέρχεται και διαμένει στην Ελλάδα για διάστημα ενενήντα (90) ημερών εντός οιασδήποτε περιόδου εκατόν ογδόντα (180) ημερών, με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δεν απαιτούν άλλο τίτλο διαμονής για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής εκτός από την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ».

2. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος είναι κάτοχος έγκυρης «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» εκδοθείσας από άλλο κράτος μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν, έχει δικαίωμα εισόδου και διαμονής με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα για διάστημα έως ενενήντα (90) ημέρες εντός οποιασδήποτε περιόδου εκατόν ογδόντα (180) ημερών βάσει της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου. Όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» διέρχεται εσωτερικά σύνορα όπου οι έλεγχοι δεν έχουν ακόμη αρθεί, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές που εφαρμόζουν πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν απαιτούν από τον κάτοχο «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» να παράσχει αποδεικτικά στοιχεία του επιχειρηματικού σκοπού της διαμονής. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δεν απαιτούν άλλο τίτλο διαμονής για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, εκτός από τη «Μπλε Κάρτα της ΕΕ».

Άρθρο 45

Δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα σε κάτοχο «Μπλε κάρτας της ΕΕ» από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ σε πλαίσιο μακράς κινητικότητας και διαδικαστικές εγγυήσεις (άρθρο 21 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Πολίτης τρίτης χώρας, έπειτα από δώδεκα (12) μήνες νόμιμης διαμονής του ως κάτοχος της «Μπλε κάρτας της ΕΕ» στο πρώτο κράτος μέλος εκτός της Ελλάδας, μπορεί να εισέλθει, να διαμείνει και να εργαστεί στην Ελλάδα για τον σκοπό της απασχόλησης υψηλής ειδίκευσης με βάση την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» και έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των παρ. 2 έως 6.

2. Εάν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» εκδίδεται από κράτος μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο του Σένγκεν και ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» διέρχεται, για λόγους μακράς κινητικότητας, εσωτερικά σύνορα όπου οι έλεγχοι δεν έχουν ακόμη αρθεί, οι ελληνικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν από τον κάτοχο «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» να προσκομίσει την έγκυρη «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» που εκδόθηκε από το πρώτο κράτος μέλος και σύμβαση εργασίας για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης για περίοδο τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα.

3. Το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την είσοδο του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» της παρ. 1 στην ελληνική επικράτεια

στο πλαίσιο της διαδικασίας μακράς κινητικότητας, αυτός υποβάλλει στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, αίτηση για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», καταθέτοντας όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 31. Ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», εφόσον υποβάλλει αίτηση με πλήρη δικαιολογητικά σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 33, έχει άμεση πρόσβαση στην απασχόληση υψηλής ειδίκευσης.

4. Για τους σκοπούς της υποβολής αίτησης της παρ. 3 ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει:

α) έγκυρη «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος της παρ. 1,

β) έγκυρη σύμβαση εργασίας που αφορά σε απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα,

γ) εφόσον πρόκειται για νομοθετικά ρυθμιζόμενο επάγγελμα, τα έγγραφα που πιστοποιούν ότι ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για την άσκησή του στην Ελλάδα,

δ) έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, το οποίο γίνεται δεκτό από τις ελληνικές αρχές,

ε) αποδεικτικά στοιχεία της τήρησης του κατώτατου ορίου μισθού, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 ή, κατά περίπτωση, του ορίου που ορίζεται με τις αποφάσεις των παρ. 30, 31 και 32 του άρθρου 176, και

στ) αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης ασθενείας του αιτούντος έναντι όλων των κινδύνων που συνήθως καλύπτονται για τους ημεδαπούς, όσον αφορά στις περιόδους κατά τις οποίες δεν του παρέχονται, λόγω της σύμβασης εργασίας του ή σε συνδυασμό με αυτή, ανάλογη ασφαλιστική κάλυψη ή αντίστοιχο δικαίωμα σε επιδόματα.

Ως προς την περ. γ', για τον σκοπό της υποβολής αίτησης για χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» στην Ελλάδα, ως δεύτερο κράτος μέλος, οι κάτοχοι της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους πολίτες της Ένωσης όσον αφορά στην αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

Για τα μη νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, όταν το πρώτο κράτος μέλος έχει εκδώσει την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» βάσει υψηλών επαγγελματικών δεξιοτήτων για επαγγέλματα που δεν απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ, ο αιτών υποχρεούται να προσκομίζει έγγραφα που πιστοποιούν τα υψηλά επαγγελματικά προσόντα σε σχέση με την εργασία που πρόκειται να ασκήσει, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του άρθρου 31. Όταν ο αιτών έχει εργαστεί για λιγότερο από δύο (2) έτη στο πρώτο κράτος μέλος ως κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, υποχρεούται να προσκομίζει έγγραφα που πιστοποιούν υψηλά επαγγελματικά προσόντα σε σχέση με την εργασία που πρόκειται να ασκήσει.

5. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές απορρίπτουν την αίτηση για την χορήγηση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», εάν:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 4,
β) τα έγγραφα που υποβλήθηκαν αποκτήθηκαν δωλώς ή πλαστογραφήθηκαν ή έχουν με άλλο τρόπο νοθευτεί,

γ) η απασχόληση δεν πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις εφαρμοστέες νομοθετικές διατάξεις, συλλογικές συμβάσεις ή πρακτικές σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31 ή

δ) ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.

6. Όσον αφορά σε οποιαδήποτε διαδικασία υποβολής αίτησης για τον σκοπό της μακράς κινητικότητας, εφαρμόζονται αναλόγως οι διαδικαστικές εγγυήσεις του άρθρου 37.

7. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, η απόφαση απόρριψης αίτησης μακράς κινητικότητας λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.

8. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές απορρίπτουν την αίτηση για την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», εφόσον δεν υπάρχει διαθέσιμη θέση εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 26.

9. Η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου εκδίδει τις ακόλουθες αποφάσεις σχετικά με αίτηση χορήγησης «Μπλε Κάρτας της ΕΕ»:

α) εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις κινητικότητας που ορίζονται στο παρόν, χορηγεί «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» και επιτρέπει στον αιτούντα πολίτη τρίτης χώρας να διαμείνει στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, ή

β) εάν οι προϋποθέσεις κινητικότητας που ορίζονται στο παρόν δεν πληρούνται, απορρίπτει την αίτηση και απαιτεί από τον αιτούντα και τα μέλη της οικογένειάς του να εγκαταλείψουν την ελληνική επικράτεια, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του άρθρου 15.

Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 37, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές κοινοποιούν εγγράφως στον αιτούντα και στο πρώτο κράτος μέλος έκδοσης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» την απόφασή τους το συντομότερο δυνατόν, αλλά όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της πλήρους αίτησης.

Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που συνδέονται με την πολυπλοκότητα της αίτησης, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δύναται να παρατείνουν την προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου κατά τριάντα (30) ημέρες. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αιτούντα για την παράταση όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της πλήρους αίτησης.

Οι αρμόδιες αρχές κατά την κοινοποίησή τους στο πρώτο κράτος μέλος έκδοσης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» προσδιορίζουν τους λόγους απόρριψης της αίτησης, οι οποίες αφορούν στις περ. β' και δ' της παρ. 5.

10. Όταν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος λήγει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αίτησης, ο αιτών πολίτης τρίτης χώρας συνεχίζει να διαμένει στην ελληνική επικράτεια, σύμφωνα με τα άρθρα 10, 46 και 47 έως ότου οι αρμόδιες αρχές αποφανθούν επί του αιτήματός του.

11. Από τη δεύτερη φορά κατά την οποία κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και, κατά περίπτωση, τα μέλη της οικογένειάς του κάνουν χρήση της δυνατότητας κινητικότητας σε άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το παρόν και

το άρθρο 46, ως «πρώτο κράτος μέλος» νοείται το κράτος μέλος από το οποίο ο ενδιαφερόμενος αναχωρεί και ως «δεύτερο κράτος μέλος» το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλει αίτηση διαμονής. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δύναται να μετακινηθεί σε άλλο κράτος μέλος για δεύτερη φορά έπειτα από έξι (6) μήνες νόμιμης διαμονής στο πρώτο κράτος μέλος, ως κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ».

Άρθρο 46

Διαμονή των μελών της οικογένειας κατόχου «Μπλε κάρτας της ΕΕ» που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα ως δεύτερο κράτος μέλος

(άρθρο 22 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Όταν ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» μετακινείται από το πρώτο κράτος μέλος στην Ελλάδα ως δεύτερο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 45 και η οικογένεια του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» είχε ήδη συσταθεί στο πρώτο κράτος μέλος, τα μέλη της οικογένειάς του δικαιούνται να συνοδεύουν ή να επανενώνονται με τον κάτοχο «Μπλε Κάρτας της ΕΕ». Τα άρθρα 83 έως 90 και το άρθρο 42 εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων των παρ. 2 έως 7 του παρόντος. Αν η οικογένεια του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δεν είχε ήδη συσταθεί στο πρώτο κράτος μέλος, εφαρμόζεται το άρθρο 42.

2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 85, τα μέλη της οικογένειας του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δικαιούνται να εισέλθουν και να διαμείνουν στην Ελλάδα ως δεύτερο κράτος μέλος βάσει των έγκυρων αδειών διαμονής που απέκτησαν στο πρώτο κράτος μέλος, ως μέλη οικογένειας κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ». Όταν οι άδειες διαμονής των μελών της οικογένειας εκδίδονται από κράτος μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κερτημένο του Σένγκεν και τα εν λόγω μέλη της οικογένειας κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» επανενώνονται μαζί του, κατά τη διέλευση εσωτερικών συνόρων όταν οι έλεγχοι δεν έχουν ακόμη αρθεί από τις ελληνικές αρχές για τον σκοπό της μετακίνησης στην Ελλάδα, τα μέλη της οικογένειας προσκομίζουν τις άδειες διαμονής τους από το πρώτο κράτος μέλος, ως μέλη της οικογένειας του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ».

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 84, το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την είσοδο στην ελληνική επικράτεια, τα ενδιαφερόμενα μέλη της οικογένειας του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» υποβάλλουν στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής ως μέλη οικογένειας.

Όταν η άδεια διαμονής του μέλους της οικογένειας που εκδόθηκε από το πρώτο κράτος μέλος, λήγει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ή δεν παρέχει πλέον στον κάτοχο το δικαίωμα να διαμείνει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, η διαμονή του μέλους της οικογένειας στην ελληνική επικράτεια επιτρέπεται έως ότου οι αρμόδιες αρχές αποφανθούν για την αίτηση, εφαρμοζόμενου του άρθρου 10.

4. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 84, τα ενδιαφερόμενα μέλη της οικογένειας πρέπει να υποβάλουν ή να προσκομίζουν στις ελληνικές αρχές με την αίτησή τους για άδεια διαμονής:

α) την άδεια διαμονής τους στο πρώτο κράτος μέλος, καθώς και έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο ή επικυρωμένα αντίγραφα τους,

β) αποδεικτικά στοιχεία ότι έχουν διαμείνει ως μέλη της οικογένειας του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» στο πρώτο κράτος μέλος και

γ) τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 84.

5. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος και οι αιτήσεις του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και των μελών της οικογένειάς του υποβλήθηκαν ταυτόχρονα, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές εκδίδουν τις άδειες διαμονής για τα μέλη της οικογένειας ταυτόχρονα με την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ».

Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 37, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν και τα μέλη της οικογένειας συνενώνονται με τον κάτοχο της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» μετά τη χορήγηση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», οι άδειες διαμονής για τα μέλη της οικογένειας χορηγούνται όχι αργότερα από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της πλήρους αίτησης. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις που συνδέονται με την πολυπλοκότητα της αίτησης, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δύνανται να παρατείνουν την προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου κατά τριάντα (30) ημέρες κατ' ανώτατο όριο.

6. Το παρόν εφαρμόζεται στα μέλη της οικογένειας των κατόχων της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που είναι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας μόνον όταν οι εν λόγω κάτοχοι «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» μετακινούνται για να διαμείνουν στην Ελλάδα και έχουν λάβει το καθεστώς διεθνούς προστασίας από άλλο κράτος μέλος.

7. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στα μέλη της οικογένειας των κατόχων «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που απολαύουν του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας στην Ελλάδα βάσει του ενωσιακού δικαίου.

Άρθρο 47

Διασφαλίσεις και κυρώσεις σε περιπτώσεις κινητικότητας (άρθρο 23 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Κατά παρέκκλιση των παρ. α' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 36, όταν ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», ο οποίος έχει λάβει άδεια διαμονής από τις ελληνικές αρχές, μετακινηθεί σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 45, οι ελληνικές αρχές δεν ανακαλούν την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» πριν το δεύτερο κράτος μέλος λάβει απόφαση σχετικά με την αίτηση μακράς κινητικότητας.

2. Όταν το δεύτερο κράτος μέλος απορρίπτει αίτηση για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 9 του άρθρου 45, η Ελλάδα, ως πρώτο κράτος μέλος, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους μέλους, επιτρέπει την επανείσοδο του κατόχου της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και, κατά περίπτωση, των μελών της οικογένειάς του, χωρίς διατυπώσεις και χωρίς καθυστέρηση. Το ίδιο

ισχύει εάν η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» που έχει εκδοθεί από την Ελλάδα ως πρώτο κράτος μέλος έχει λήξει ή ανακληθεί κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αίτησης.

3. Ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και ο εργοδότης στο δεύτερο κράτος μέλος λογίζονται συνυπεύθυνοι για τα έξοδα της επανεισόδου του κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και των μελών της οικογένειάς του που αναφέρονται στην παρ. 2.

4. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές επιβάλουν κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 39 κατά ενός εργοδότη κατόχου «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», όταν ο εν λόγω εργοδότης είναι υπόλογος για τη μη συμμόρφωση με τους όρους κινητικότητας των άρθρων 44 έως 47.

5. Όταν οι ελληνικές αρχές ανακαλούν ή δεν ανανεώνουν την «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», η οποία αναγράφει την παρατήρηση της παρ. 5 του άρθρου 34 και αποφασίζουν την απομάκρυνση του πολίτη τρίτης χώρας, ζητούν από το κράτος μέλος, το οποίο αναφέρεται στην εν λόγω παρατήρηση, να επιβεβαιώσει εάν το εν λόγω πρόσωπο εξακολουθεί να είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας σε αυτό το κράτος μέλος. Εάν ο πολίτης τρίτης χώρας εξακολουθεί να δικαιούται διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος που αναφέρεται στην εν λόγω παρατήρηση, το πρόσωπο απομακρύνεται στο εν λόγω κράτος μέλος.

Κατά παρέκκλιση από το προηγούμενο εδάφιο, οι ελληνικές αρχές που εξέδωσαν την απόφαση απομάκρυνσης, διατηρούν το δικαίωμα να απομακρύνουν τον πολίτη τρίτης χώρας, βάσει των διεθνών τους υποχρεώσεων, σε χώρα διαφορετική από το κράτος μέλος που χορήγησε διεθνή προστασία, εφόσον οι όροι που καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4939/2022 (Α' 111) πληρούνται σε σχέση με τον πολίτη της εν λόγω τρίτης χώρας.

6. Όταν οι αρχές κράτους μέλους εκτός της Ελλάδας ανακαλούν ή δεν ανανεώνουν «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», η οποία αναγράφει στην παρατήρηση που αναφέρεται στην παρ. 5 του άρθρου 34 ότι έχει χορηγηθεί διεθνή προστασία από την Ελλάδα και αποφασίζουν την απομάκρυνση του πολίτη τρίτης χώρας, η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου οφείλει, το αργότερο εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή της αίτησης παροχής πληροφοριών, να επιβεβαιώσει ότι ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» εξακολουθεί να είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα.

7. Όταν ο κάτοχος της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» ή μέλη της οικογένειάς του διέρχονται τα εξωτερικά ελληνικά σύνορα, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές συμβουλευονται το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/399. Οι ελληνικές αρχές αρνούνται την είσοδο σε άτομα για τα οποία το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν περιέχει καταχωρίσεις με σκοπό την άρνηση εισόδου ή διαμονής.

Άρθρο 48

Πρόσβαση σε πληροφορίες και παρακολούθηση

(άρθρο 24 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου αναρτώνται και καθίστανται εύκολα διαθέ-

σιμες πληροφορίες για τους αιτούντες «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» σχετικά με τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής που ισχύουν για πολίτες τρίτων χωρών που εμπίπτουν στις διατάξεις περί εισόδου και διαμονής με σκοπό την απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, καθώς και των μελών των οικογενειών τους, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους και των διαδικαστικών εγγυήσεων. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τα κατώτατα όρια μισθού που έχουν καθοριστεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 31 και σχετικά με τα ισχύοντα παράβολα και τέλη.

Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν επίσης στοιχεία σχετικά με:

α) τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που επιτρέπεται να ασκεί στην ελληνική επικράτεια ο κάτοχος «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» που εκδόθηκε από άλλο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 44,

β) τις διαδικασίες για τη χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και αδειών διαμονής για μέλη της οικογένειας στην Ελλάδα, ως δεύτερο κράτος μέλος, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 46 και

γ) την εφαρμογή του άρθρου 32 σχετικά με τον καθορισμό του όγκου εισερχομένων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου κοινοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τουλάχιστον μία (1) φορά ετησίως και κάθε φορά που οι πληροφορίες τροποποιούνται:

α) τον συντελεστή που ορίστηκε για τον καθορισμό των κατώτατων ορίων του ετήσιου μισθού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 ή, κατά περίπτωση, με τις αποφάσεις των παρ. 30, 31 και 32 του άρθρου 176, καθώς και τα προκύπτοντα ονομαστικά ποσά,

β) τον κατάλογο των επαγγελματιών για τα οποία εφαρμόζεται χαμηλότερο κατώτατο όριο μισθών σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 31 του άρθρου 176,

γ) τον κατάλογο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που επιτρέπονται για τους σκοπούς του άρθρου 44, και

δ) πληροφορίες σχετικά με νομοθετικά ή κανονιστικά μέτρα που αφορούν στον καθορισμό όγκου εισδοχής για απασχόληση υψηλής ειδίκευσης του άρθρου 32.

Άρθρο 49

Στατιστικές

(άρθρο 25 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

1. Έως τις 18 Νοεμβρίου 2025 και στη συνέχεια ετησίως, η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, περί κοινοτικών στατιστικών για τη μετανάστευση και τη διεθνή προστασία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 311/76 του Συμβουλίου περί τηρήσεως στατιστικών για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους (L 199), στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό πολιτών τρίτων χωρών στους οποίους χορηγήθηκε «Μπλε Κάρτα

της ΕΕ» και τον αριθμό εκείνων των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, προσδιορίζοντας τις αιτήσεις που θεωρήθηκαν απαράδεκτες βάσει των όγκων εισδοχής των άρθρων 26 και 27, καθώς και στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των πολιτών τρίτων χωρών των οποίων η «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» ανανεώθηκε ή ανακλήθηκε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία αναλύονται ανά ιθαγένεια, διάρκεια ισχύος αδειών, φύλο και ηλικία και, κατά περίπτωση, ανά επάγγελμα, μέγεθος της επιχείρησης του εργοδότη και οικονομικό τομέα. Τα στατιστικά στοιχεία για τους πολίτες τρίτων χωρών στους οποίους έχει χορηγηθεί «Μπλε Κάρτα της ΕΕ» αναλύονται περαιτέρω σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας, σε δικαιούχους του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας και σε όσους έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος ΕΕ στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 43.

Τα στατιστικά στοιχεία για τα μέλη της οικογένειας που έγιναν δεκτά κοινοποιούνται με τον ίδιο τρόπο, εκτός από τις πληροφορίες για το επάγγελμά τους και τον οικονομικό τομέα.

Για τους κατόχους «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» και τα μέλη των οικογενειών τους στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 46, οι παρεχόμενες πληροφορίες προσδιορίζουν, επιπλέον, το κράτος μέλος της προηγούμενης διαμονής.

2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 31 και των οριζόμενων στις αποφάσεις των παρ. 30, 31 και 32 του άρθρου 176, γίνεται μνεία των δεδομένων που παρέχουν τα κράτη μέλη στη Eurostat σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 174), και, κατά περίπτωση, των εθνικών δεδομένων.

Άρθρο 50

Κατάλογος επαγγελματιών

(άρθρο 26 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Τα επαγγέλματα για τα οποία οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που πιστοποιούνται από αριθμό απαιτούμενων ετών σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας θεωρούνται ισοδύναμες με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που πιστοποιούνται με τίτλους σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τον σκοπό της υποβολής αίτησης για «Μπλε Κάρτα της ΕΕ», απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ.

Άρθρο 51

Σημείο επαφής

(άρθρο 28 Οδηγίας 2021/1883/ΕΕ)

Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εφαρμογή των παρ. 1 έως 6 του άρθρου 43, καθώς και των άρθρων 44, 45 και 48.

Άρθρο 52

Κάλυψη δαπανών της απομάκρυνσης

1. Για την κάλυψη των δαπανών της απομάκρυνσης που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζονται αναλογικώς το άρθρο 80 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και η κοινή υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 και της παρ. 5 του άρθρου 83 του ίδιου νόμου.

2. Πολίτες τρίτων χωρών, κάτοχοι αδειών διαμονής στην Ελλάδα, για τους οποίους επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού, σύμφωνα με τον παρόντα, μπορούν να αιτηθούν, κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής τους, τη χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Β' του Μέρους Β'.

3. Σε κάθε περίπτωση, δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για τους κατόχους άδειας διαμονής «Μπλε Κάρτας της ΕΕ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2014/66/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 15ης ΜΑΪΟΥ 2014 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΔΟΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΘΕΣΗΣ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.2»)

Άρθρο 53

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 2 Οδηγίας 2014/66)

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται εισόδου και διαμονής στην ελληνική επικράτεια, στο πλαίσιο ενδοεταίρικής μετάθεσης και έχουν λάβει θεώρηση εισόδου με σκοπό την ενδοεταίρική μετάθεση ή έχουν γίνει δεκτοί στην Ελλάδα στο πλαίσιο ενδοεταίρικής μετάθεσης ως διευθυντικά στελέχη, ειδικευμένοι εργαζόμενοι ή ασκούμενοι εργαζόμενοι.

2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) υποβάλλουν αίτηση για άδεια διαμονής στην Ελλάδα ως ερευνητές, σύμφωνα με τα άρθρα 101 έως 125,

β) απολαύουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισότιμα με εκείνα των πολιτών της Ένωσης, δυνάμει συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ αφενός της Ένωσης και των κρατών μελών της και αφετέρου τρίτων χωρών, ή εργάζονται σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε εκείνες τις τρίτες χώρες,

γ) εμπíπτουν στο π.δ. 30/2021 (Α' 75), με το οποίο προσαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (L 18) και την Οδηγία (ΕΕ) 2018/957 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (L 173),

δ) εκτελούν δραστηριότητες αυτοαπασχολούμενου εργαζομένου,

ε) τοποθετούνται από γραφεία απασχόλησης, γραφεία εύρεσης προσωρινής εργασίας ή άλλη επιχείρηση που διαθέτει εργατικό δυναμικό για εργασία υπό την εποπτεία και τη διεύθυνση άλλης επιχείρησης ή

στ) έχουν γίνει δεκτοί ως σπουδαστές πλήρους φοίτησης ή παρακολουθούν επιβλεπόμενη πρακτική εκπαίδευση βραχείας διάρκειας στο πλαίσιο των σπουδών τους.

Άρθρο 54

Διαδικασία εισδοχής πολιτών τρίτων χωρών στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης (άρθρα 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14 και 15 Οδηγίας 2014/66)

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 6, ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος υποβάλλει αίτηση εισδοχής βάσει των όρων του παρόντος:

α) προσκομίζει διαβατήριο σε ισχύ ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από την Ελλάδα και φέρει εθνική θεώρηση εισόδου για τον σκοπό της ενδοεταιρικής μετάθεσης, εφόσον απαιτείται. Η περίοδος ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον την αρχική διάρκεια της άδειας διαμονής. Οι αρμόδιες προξενικές αρχές της χώρας χορηγούν στον πολίτη τρίτης χώρας κάθε διευκόλυνση για τη χορήγηση της απαιτούμενης θεώρησης,

β) προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία ότι η οντότητα υποδοχής και η επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα ανήκουν στην ίδια επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων, κατά την έννοια της περ. ογ' του άρθρου 4,

γ) προσκομίζει πιστοποιητικά των τελευταίων τριών (3) μηνών για την οντότητα υποδοχής και για την επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, από το οικείο Επιμελητήριο ή άλλη δημόσια αρχή που βεβαιώνει τη νόμιμη ύσταση και λειτουργία των εταιρειών και των προσώπων που δεσμεύουν τις εταιρείες με την υπογραφή τους,

δ) προσκομίζει αντίγραφο καταστατικού της οντότητας υποδοχής,

ε) προσκομίζει σύμβαση εργασίας και επιστολή ανάθεσης αρμοδιοτήτων από τον εργοδότη, από τις οποίες προκύπτουν τα ακόλουθα:

εα. η διάρκεια της μετάθεσης και ο τόπος εγκατάστασης της οντότητας ή των οντοτήτων υποδοχής,

εβ. αποδείξεις ότι ο πολίτης τρίτης χώρας καταλαμβάνει θέση διοικητικού στελέχους, ειδικευμένου εργαζομένου ή ασκούμενου εργαζομένου στην οντότητα ή στις οντότητες υποδοχής,

εγ. το ύψος της αμοιβής, το οποίο δεν πρέπει να είναι κατώτερο από αυτό που παρέχεται σε ημεδαπούς, οι οποίοι απασχολούνται σε ανάλογες θέσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

εδ. οι λοιποί όροι και συνθήκες απασχόλησης που ισχύουν κατά τη διάρκεια της ενδοεταιρικής μετάθεσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3, πλην της υποπερ. γ' της περ. Δ' του π.δ. 30/2021 (Α' 75),

εε. αποδείξεις ότι ο πολίτης τρίτης χώρας, μετά την ολοκλήρωση της ενδοεταιρικής μετάθεσης, θα μπορέσει

να μετατεθεί σε οντότητα που ανήκει στην ίδια επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων και είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα,

στ) προσκομίζει αποδείξεις απασχόλησης εντός της ίδιας επιχείρησης ή του ομίλου επιχειρήσεων, για τουλάχιστον δώδεκα (12) συνεχείς μήνες αμέσως πριν από την ημερομηνία της ενδοεταιρικής μετάθεσης όσον αφορά στα διευθυντικά στελέχη και τους ειδικευμένους εργαζόμενους, και τουλάχιστον για έξι (6) συνεχείς μήνες πριν από την ίδια ημερομηνία όσον αφορά στους ασκούμενους εργαζόμενους,

ζ) προσκομίζει τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή αποδεικτικά στοιχεία ότι ο πολίτης τρίτης χώρας διαθέτει τα επαγγελματικά προσόντα και την εμπειρία που απαιτούνται στην οντότητα υποδοχής, στην οποία πρόκειται να μετατεθεί σε θέση διευθυντικού στελέχους ή ειδικευμένου εργαζομένου, ή όσον αφορά τους ασκούμενους εργαζόμενους, ότι διαθέτει τους απαιτούμενους πανεπιστημιακούς τίτλους,

η) υποβάλλει, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά που πιστοποιούν ότι πληροί τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την άσκηση του νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος στο οποίο αναφέρεται η αίτηση,

θ) προσκομίζει βεβαίωση ασφάλισης ασθένειας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών, ή ότι έχει υποβάλει αίτηση για ασφάλιση ασθένειας που καλύπτει όλους τους κινδύνους που συνήθως καλύπτονται για τους ημεδαπούς για τις περιόδους κατά τις οποίες δεν του παρέχεται ανάλογη ασφαλιστική κάλυψη και αντίστοιχα δικαιώματα σε παροχές λόγω της σύμβασης εργασίας του ή σε συνδυασμό με αυτήν,

Τα δικαιολογητικά των περ. β', γ', δ', ε', ζ', η' και θ' υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

2. Εκτός από τα αποδεικτικά στοιχεία της παρ. 1, ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος υποβάλλει αίτηση εισδοχής ως ασκούμενος εργαζόμενος, προσκομίζει συμφωνία επαγγελματικής εκπαίδευσης σχετικά με την προετοιμασία του για τη μελλοντική θέση στην επιχείρηση ή στον όμιλο επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής του προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσης, ώστε να αποδεικνύεται ότι σκοπός της διαμονής του είναι να εκπαιδευθεί, προκειμένου να σταδιοδρομήσει ή να εκπαιδευθεί σε τεχνικές ή μεθόδους επιχειρήσεων, της διάρκειάς του, καθώς και των προϋποθέσεων βάσει των οποίων ασκείται η εποπτεία του ασκούμενου εργαζομένου κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

3. Κατά τη διάρκεια της ενδοεταιρικής μετάθεσης εφαρμόζονται στον υπήκοο τρίτης χώρας οι όροι και οι συνθήκες εργασίας που ισχύουν για τους εργαζόμενους σε παρόμοια κατάσταση στους αντίστοιχους επαγγελματικούς κλάδους, εξαιρουμένης της αμοιβής. Η αμοιβή που παρέχεται στον πολίτη τρίτης χώρας κατά τη συνολική διάρκεια της ενδοεταιρικής μετάθεσής του δεν μπορεί να είναι λιγότερο ευνοϊκή από την αμοιβή που παρέχεται σε ημεδαπούς που απασχολούνται σε ανάλογες θέσεις.

4. Ο πολίτης τρίτης χώρας δεν γίνεται δεκτός για τους σκοπούς του παρόντος αν αποτελεί απειλή για τη δη-

μόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με το άρθρο 8.

5. Ο αιτών κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές κάθε τροποποίηση κατά τη διάρκεια της διαδικασίας υποβολής της αίτησης που επηρεάζει τα κριτήρια εισδοχής του παρόντος.

6. Ο πολίτης τρίτης χώρας που επιθυμεί τη χορήγηση «άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης» (άδεια διαμονής τύπου «E.2») στην Ελλάδα, οφείλει, μετά την είσοδό του στη χώρα και πριν από τη λήξη της εθνικής θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της ενδοεταίρικής μετάθεσης, να υποβάλει αίτηση για τη χορήγησή της μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176. Οι αιτήσεις για τη χορήγηση και ανανέωση της «άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης» κατατίθενται και εξετάζονται από τη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και οι σχετικές αποφάσεις εκδίδονται από τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου.

7. Η αίτηση για την «άδεια ενδοεταίρικής μετάθεσης» υποβάλλεται εφόσον η πρώτη διαμονή στην Ελλάδα αποτελεί τη διαμονή της μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας κατά τη διάρκεια της μετάθεσης στην ΕΕ.

8. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις ενδοεταίρικής μετάθεσης, η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου χορηγεί την άδεια ενδοεταίρικής μετάθεσης εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρίζεται η ένδειξη «ICT». Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν αναλυτική αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στην οντότητα υποδοχής.

9. Η διάρκεια της ενδοεταίρικής μετάθεσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη για τα διευθυντικά στελέχη και τους ειδικευμένους εργαζόμενους και το ένα (1) έτος για τους ασκούμενους εργαζόμενους. Μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος που έχει οριστεί ως διάρκεια της άδειας, οι ενδοεταίρικός μετατεθέντες υποχρεούνται να εγκαταλείψουν το έδαφος της Ελλάδας. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, τα διευθυντικά στελέχη και οι εξειδικευμένοι εργαζόμενοι μπορούν να αιτηθούν τη χορήγηση «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31.

10. Δεν είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος εισόδου και διαμονής για τον ίδιο σκοπό πριν την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη λήξη της μέγιστης διάρκειας μιας μετάθεσης.

11. Η ισχύς της άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης είναι ετήσια ή ίση με τη διάρκεια της μετάθεσης στην Ελλάδα, εφόσον αυτή είναι βραχύτερη και μπορεί να ανανεωθεί έως τρία (3) έτη κατ' ανώτατο όριο για τα διευθυντικά στελέχη και τους ειδικευμένους εργαζόμενους και έως ένα (1) έτος για τους ασκούμενους εργαζόμενους.

12. Ο αιτών δικαιούται να υποβάλει αίτηση ανανέωσης της άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης, κατά την παρ. 13, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών πριν από τη λήξη ισχύος της.

13. Αίτηση για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης απορρίπτεται ή η άδεια ενδοεταίρικής μετάθεσης ανακαλείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν δεν πληρούνται οι όροι των παρ. 1 έως 5,

β) αν τα προσκομισθέντα έγγραφα ή η άδεια έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί με οποιονδήποτε τρόπο,

γ) αν η οντότητα υποδοχής έχει δημιουργηθεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου ενδοεταίρικός μετατιθέμενων,

δ) αν έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής που ορίζεται στην παρ. 11,

ε) αν ο εργοδότης ή η οντότητα υποδοχής δεν εκπληρώνουν τις νομικές τους υποχρεώσεις σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα, τους όρους ή τις συνθήκες εργασίας,

στ) αν η επιχείρηση του εργοδότη ή της οντότητας υποδοχής βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα,

ζ) αν έχουν επιβληθεί κυρώσεις στον εργοδότη ή στην οντότητα εισδοχής για αδήλωτη εργασία ή παράνομη απασχόληση, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος, τα άρθρα 85, 87 και 88 του ν. 4052/2012 (Α' 41), καθώς και τα άρθρα 23, 24 και 25 του ν. 3996/2011 (Α' 170),

η) αν το αίτημα υποβάλλεται πριν την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη λήξη της μέγιστης διάρκειας μιας μετάθεσης,

θ) εάν σκοπός ή συνέπεια της προσωρινής παρουσίας του ενδοεταίρικός μετατιθέμενου είναι να παρέμβει ή κατ' άλλο τρόπο να επηρεάσει την έκβαση οποιασδήποτε διαφωνίας ή διαπραγμάτευσης μεταξύ των εργαζομένων και της διοίκησης,

ι) όταν ο ενδοεταίρικός μετατιθέμενος διαμένει στο οικείο κράτος μέλος για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή,

ια) όταν ο ενδοεταίρικός μετατιθέμενος δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες βραχείας και μακράς κινητικότητας του άρθρου 55.

Άρθρο 55

Κινητικότητα ενδοεταίρικά μετατιθέμενων πολιτών τρίτων χωρών εντός ΕΕ (άρθρα 20, 21, 22 και 23 Οδηγίας 2014/66)

1. Οι πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι έγκυρης άδειας ενδοεταίρικός μετατιθέμενου που έχει εκδοθεί από άλλο πρώτο κράτος μέλος μπορούν, βάσει της εν λόγω άδειας και ενός (1) έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου, με τους όρους που καθορίζονται στις παρ. 2 έως 10 και με την επιφύλαξη των παρ. 11 και 12, να εισέρχονται, να διαμένουν και να εργάζονται στην Ελλάδα.

2. Οι πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι έγκυρης άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος, δικαιούνται να διαμείνουν στην Ελλάδα και να εργαστούν σε κάθε άλλη οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και ανήκει στην ίδια επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων για χρονικό διάστημα ενενήντα (90) ημερών κατ' ανώτατο όριο, εντός οποιου-

δήποτε διαστήματος εκατόν ογδόντα (180) ημερών, στο πλαίσιο βραχείας κινητικότητας, με την επιφύλαξη των όρων του παρόντος.

3. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται η οντότητα υποδοχής του πρώτου κράτους μέλους μετάθεσης να κοινοποιεί στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου την πρόθεση του ενδοεθνικώς μετατιθέμενου να εργαστεί σε οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα.

Στην περίπτωση αυτή, η κοινοποίηση διαβιβάζεται:

α) είτε κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος μέλος μετάθεσης, αν η κινητικότητα προς την Ελλάδα προβλέπεται ήδη σε αυτό το στάδιο,

β) είτε αφού ο ενδοεθνικώς μετατιθέμενος έχει γίνει δεκτός στο πρώτο κράτος μέλος μετάθεσης, μόλις εκδηλωθεί η πρόθεση άσκησης του δικαιώματος κινητικότητας προς την Ελλάδα.

4. Στην κοινοποίηση επισυνάπτονται η σύμβαση εργασίας και η επιστολή ανάθεσης αρμοδιοτήτων, οι οποίες προσκομίστηκαν στο πρώτο κράτος μέλος μετάθεσης και προσδιορίζεται ειδικώς το χρονικό διάστημα της μετάθεσης λόγω κινητικότητας, αν οι συγκεκριμένες ημερομηνίες δεν προκύπτουν από τα επισυναπτόμενα έγγραφα. Τα ανωτέρω πρέπει να είναι συντεταγμένα στην ελληνική γλώσσα.

5. Αν η κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3 και όταν η αρμόδια υπηρεσία δεν προβάλλει καμία αντίρρηση ενώπιον του πρώτου κράτους μέλους μετάθεσης, σύμφωνα με την παρ. 7, η κινητικότητα του ενδοεθνικώς μετατιθέμενου προς την Ελλάδα μπορεί να λάβει χώρα οποτεδήποτε εντός της διάρκειας ισχύος της άδειας ενδοεθνικώς μετάθεσης.

6. Αν η κοινοποίηση έχει λάβει χώρα σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2, η κινητικότητα μπορεί να αρχίσει μετά την κοινοποίηση στην Ελλάδα, άμεσα ή οποτεδήποτε στη συνέχεια, εντός της διάρκειας ισχύος της άδειας ενδοεθνικώς μετάθεσης.

7. Εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά την κινητικότητα του ενδοεθνικώς μετατιθέμενου προς το έδαφος της, εφόσον:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 54,

β) τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί,

γ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 54 ή την παρ. 2 του παρόντος.

Η αντίρρηση γνωστοποιείται αμελλητί στις αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους μέλους μετάθεσης και στην οντότητα υποδοχής του κράτους αυτού.

8. Αν η αντίρρηση για την κινητικότητα διατυπωθεί πριν λάβει χώρα η κινητικότητα στην Ελλάδα, ο ενδοεθνικώς μετατιθέμενος δεν επιτρέπεται να εργαστεί στη χώρα στο πλαίσιο της ενδοεθνικώς μετάθεσης. Αν η κινητικότητα έχει ήδη αρχίσει, εφαρμόζονται οι παρ. 15 και 16.

9. Όταν η άδεια του ενδοεθνικώς μετατιθέμενου ανανεώνεται από το πρώτο κράτος μέλος μετάθεσης εντός της μέγιστης διάρκειας που προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 54, η ανανεωμένη άδεια συνεχίζει να επιτρέπει στον κάτοχό της να εργαστεί στη χώρα, με την επιφύλαξη της μέγιστης διάρκειας που ορίζεται στην παρ. 2.

10. Οι ενδοεθνικώς μετατιθέμενοι που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στη χώρα.

11. Πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι κάτοχοι έγκυρης άδειας ενδοεθνικώς μετάθεσης που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος μετάθεσης και οι οποίοι προτίθενται να διαμείνουν στην Ελλάδα και να εργαστούν σε οποιαδήποτε άλλη οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Επικράτειά της και ανήκει στην ίδια επιχείρηση ή όμιλο επιχειρήσεων, για διάστημα άνω των ενενήντα (90) ημερών, στο πλαίσιο μακράς κινητικότητας, μπορούν να παραμείνουν και να εργαστούν στην Ελλάδα με βάση την άδεια ενδοεθνικώς μετάθεσης που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος και κατά τη διάρκεια της ισχύος της, σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 10.

12. Αν ο ενδοεθνικώς μετατιθέμενος διέρχεται τα εξωτερικά ελληνικά σύνορα με βάση άδεια ενδοεθνικώς μετάθεσης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος μετάθεσης που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν, πρέπει να υποβάλει στην αρμόδια ελληνική συνοριακή αρχή αντίγραφο της κοινοποίησης της παρ. 3 ως απόδειξη του ότι μετακινείται στην Ελλάδα με σκοπό την ενδοεθνικώς μετάθεση.

13. Αν η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ανακαλέσει, σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 54, άδεια ενδοεθνικώς μετάθεσης, η οποία προβλέπει κινητικότητα σε δεύτερο κράτος μέλος μετάθεσης, οφείλει να ενημερώσει αμελλητί τις αρχές του δεύτερου κράτους μέλους.

14. Η οντότητα υποδοχής ενημερώνει την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για κάθε τροποποίηση που επηρεάζει τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων έχει επιτραπεί η κινητικότητα.

15. Ο ενδοεθνικώς μετατιθέμενος οφείλει να παύσει πάραυτα κάθε εργασιακή δραστηριότητα και να εγκαταλείψει την ελληνική επικράτεια αν:

α) η αρμόδια αρχή δεν έχει λάβει κοινοποίηση σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 ή

β) η αρμόδια αρχή έχει διατυπώσει αντίρρηση για την κινητικότητα, σύμφωνα με την παρ. 7 ή

γ) η άδεια ενδοεθνικώς μετάθεσης χρησιμοποιείται για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους εκδόθηκε ή

δ) οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτράπηκε η κινητικότητα δεν πληρούνται πλέον.

16. Αν πολίτης τρίτης χώρας ενδοεθνικώς μετατιθέμενος, ο οποίος έχει μετακινηθεί από την Ελλάδα σε δεύτερο κράτος μέλος μετάθεσης, παύσει την εργασιακή δραστηριότητα στο δεύτερο κράτος μέλος, επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους μέλους, η επιστροφή στην Ελλάδα χωρίς διατυπώσεις και χωρίς

καθυστερήση του ενδοεταίρικώς μετατιθέμενου, καθώς και των μελών της οικογένειάς του, μέσα στα χρονικά όρια της παρ. 11 του άρθρου 54. Αυτό ισχύει επίσης αν η άδεια ενδοεταίρικής μετάθεσης που έχει εκδοθεί από την ελληνική αρμόδια αρχή έχει λήξει ή έχει ανακληθεί κατά τη διάρκεια της κινητικότητας στο δεύτερο κράτος μέλος μετάθεσης.

17. Όταν ο κάτοχος άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης διέρχεται τα εξωτερικά σύνορα της Ελλάδας, οι αρμόδιες αρχές συμβουλευούνται το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και αρνούνται την είσοδο ή διατυπώνουν αντίρρηση για την κινητικότητα προσώπων, τα οποία έχουν καταχωρισθεί ως ανεπιθύμητοι στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

Άρθρο 56

Κοινές ρυθμίσεις

(άρθρα 4, 9, 10, 19 και 23 Οδηγίας 2014/66)

1. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α) της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της αφενός και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) διμερών ή πολυμερών συμφωνιών που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

2. Η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου διενεργεί ελέγχους αναφορικά με την τήρηση των προϋποθέσεων εισδοχής, διαμονής και κινητικότητας τόσο από τους ενδοεταίρικώς μετατιθέμενους όσο και από τις οντότητες υποδοχής. Ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου επιβάλλει κυρώσεις στην οντότητα υποδοχής όταν διαπιστωθεί ότι:

α) η οντότητα υποδοχής παρέλειψε να κοινοποιήσει την κινητικότητα του ενδοεταίρικώς μετατιθέμενου, σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 55, ή

β) η άδεια ενδοεταίρικής μετάθεσης χρησιμοποιείται για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους εκδόθηκε, ή

γ) η μεγαλύτερη διαμονή εντός του συνολικού χρόνου ενδοεταίρικής μετάθεσης προβλέπεται να διανυθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή

δ) ο ενδοεταίρικώς μετατιθέμενος δεν πληροί πλέον τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων επιτράπηκε η κινητικότητα και η οντότητα υποδοχής δεν κοινοποίησε στις αρμόδιες αρχές αυτή την αλλαγή, ή

ε) ο ενδοεταίρικώς μετατιθέμενος άρχισε να εργάζεται στην Ελλάδα, παρόλο που δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις κινητικότητας.

3. Οι κυρώσεις μπορεί να είναι μία ή περισσότερες εκ των κάτωθι:

α) άρνηση ανανέωσης ή ανάκληση όλων των ενδοεταίρικών μεταθέσεων για λογαριασμό της ίδιας οντότητας που βρίσκονται σε ισχύ,

β) αποκλεισμός της οντότητας από τη δυνατότητα διενέργειας άλλης ενδοεταίρικής μετάθεσης για δύο (2) έτη ή για τέσσερα (4) έτη σε περίπτωση υποτροπής,

γ) επιβολή προστίμου ύψους χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ ή τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής, ανά μετατιθέμενο πολίτη τρίτης χώρας.

Η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ενημερώνει την οντότητα υποδοχής σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής κυρώσεων, σύμφωνα με την παρ. 2 και την παρούσα.

4. Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στους αιτούντες τις πληροφορίες σχετικά με όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης και τις πληροφορίες σχετικά με την είσοδο και τη διαμονή, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διαδικαστικές εγγυήσεις των ιδίων και των μελών της οικογένειάς τους. Καθιστούν, επίσης, εύκολα διαθέσιμες τις πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες που ισχύουν για τη βραχεία και τη μακρά κινητικότητα που αναφέρονται στο άρθρο 55. Οι πληροφορίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

5. Τα άρθρα 83 έως 90 εφαρμόζονται στους ενδοεταίρικώς μετατιθέμενους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν εισέλθει στη χώρα ή έχουν μετακινηθεί σύμφωνα με το άρθρο 55, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που θεσπίζονται στην παρούσα.

α) Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 83 και της παρ. 1 του άρθρου 84, η οικογενειακή επανένωση δεν εξαρτάται από την προϋπόθεση ο κάτοχος της άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης να έχει εύλογη προοπτική να αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής και να έχει διετή ελάχιστη περίοδο διαμονής.

β) Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 86, οι άδειες διαμονής για τα μέλη οικογένειας χορηγούνται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για οικογενειακή επανένωση, εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της πλήρους αίτησης. Η αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου εξετάζει την αίτηση άδειας διαμονής για τα μέλη της οικογένειας του ενδοεταίρικώς μετατιθέμενου ταυτόχρονα με την αίτηση για τη χορήγηση άδειας ενδοεταίρικώς μετατιθέμενου, σε περιπτώσεις που η αίτηση για άδεια διαμονής για μέλη της οικογένειας του ενδοεταίρικώς μετατιθέμενου υποβάλλεται ταυτόχρονα. Οι διαδικαστικές εγγυήσεις των παρ. 8 και 12 του άρθρου 54 εφαρμόζονται αναλόγως.

γ) Κατά παρέκκλιση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89 και με την επιφύλαξη της αρχής της προτίμησης των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη της οικογένειας του ενδοεταίρικώς μετατιθέμενου, στα οποία έχει αναγνωρισθεί η δυνατότητα οικογενειακής επανένωσης, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην απασχόληση με εξαρτημένη εργασία και την παροχή υπηρεσιών ή έργου.

Άρθρο 57

Δικαιώματα ενδοεταίρικώς μετατιθέμενων πολιτών τρίτων χωρών

(άρθρα 17 και 18 Οδηγίας 2014/66)

1. Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας ενδοεταίρικής μετάθεσης, ο κάτοχός της έχει δικαίωμα:

α) ελεύθερης πρόσβασης σε ολόκληρη την επικράτεια με τον περιορισμό των οριζόμενων στην απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 176,

β) άσκησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας απασχόλησης για την οποία έχει λάβει την άδεια, σε οποιαδήποτε οντότητα υποδοχής εγκαταστημένη στην Ελλάδα που ανήκει στην εργοδότη επιχείρηση ή στον όμιλο επιχειρήσεων.

2. Ανεξάρτητα από το δίκαιο που διέπει τη σχέση εργασίας και με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 54, οι ενδοεταίρως μετατιθέμενοι που γίνονται δεκτοί βάσει του παρόντος Κεφαλαίου απολαύουν τουλάχιστον ίσης μεταχείρισης με τους αποσπασμένους εργαζόμενους που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 30/2021 (Α' 75) σχετικά με τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 3 αυτού.

3. Οι ενδοεταίρως μετατιθέμενοι απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α) στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και της συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, όπως δικαίωμα στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης και συμμετοχής σε απεργία, δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων και υπό την επιφύλαξη της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας,

β) την αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

γ) τις κείμενες διατάξεις σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, εκτός εάν το δίκαιο της χώρας προέλευσης ισχύει δυνάμει διμερών συμφωνιών ή του εθνικού δικαίου του κράτους μέλους όπου παρέχεται η εργασία, εξασφαλίζοντας ότι οι ενδοεταίρως μετατιθέμενοι καλύπτονται από τη νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης σε μία από αυτές τις χώρες. Σε περίπτωση κινητικότητας εντός της ΕΕ, και με την επιφύλαξη διμερών συμφωνιών που διασφαλίζουν ότι ο ενδοεταίρως μετατιθέμενος καλύπτεται από την εθνική νομοθεσία της χώρας προέλευσης, εφαρμόζεται αναλόγως ο Κανονισμός (ΕΚ) 1231/2010,

δ) με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 και των διμερών συμφωνιών, την καταβολή των εκ του νόμου συντάξεων γήρατος, αναπηρίας και θανάτου βάσει της προηγούμενης απασχόλησης των ενδοεταίρως μετατιθέμενων, οι οποίες έχουν αποκτηθεί από ενδοεταίρως μετατιθέμενους, που μετακομίζουν σε τρίτη χώρα ή τους νόμιμους κληρονόμους τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, με τις ίδιες συνθήκες και με τον ίδιο συντελεστή, όπως και οι Έλληνες πολίτες όταν μετακομίζουν στην τρίτη χώρα,

ε) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό, με εξαίρεση τις διαδικασίες για την απόκτηση στέγης, με την επιφύλαξη της ελευθερίας των συμβάσεων και τις υπηρεσίες που παρέχουν οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.

4. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στην παρ. 3 δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων υπηρεσιών να ανακαλούν ή να αρνούνται να ανανεώσουν την άδεια διαμονής που εκδίδεται βάσει του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 58

Σημείο επαφής - Στατιστικές (άρθρα 24 και 26 Οδηγίας 2014/66)

1. Η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παραλαβή και διαβίβαση των πληροφοριών που απαιτούνται για την εφαρμογή των παρ. 2 έως 17 του άρθρου 55.

2. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, μία (1) φορά κάθε έτος, ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007, στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των αδειών ενδοεταίρως μετάθεσης που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και των κοινοποιήσεων που ελήφθησαν σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 55, και στο μέτρο του δυνατού, για τον αριθμό των ενδοεταίρως μετατιθέμενων, των οποίων η άδεια έχει παραταθεί, ανανεωθεί ή ανακληθεί. Οι στατιστικές αυτές κατανέμονται ανά ιθαγένεια, διάρκεια ισχύος της άδειας και, στο μέτρο του δυνατού, ανά οικονομικό τομέα και θέση του μετατιθέμενου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.3»)

Άρθρο 59

Πεδίο εφαρμογής

Υπό την επιφύλαξη της περ. στ' επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν εθνική θεώρηση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 27, πολίτες τρίτων χωρών που πρόκειται να διαμείνουν και να απασχοληθούν στην Ελλάδα ως:

α. διευθυντές, επιχειρησιακά και τεχνικά στελέχη εταιρειών του ν. 2289/1995 (Α' 27) που ασχολούνται στη θαλάσσια έρευνα, στη γεώτρηση και στην εξόρυξη υδρογονανθράκων,

β. υπαλληλικό προσωπικό και νόμιμοι εκπρόσωποι που απασχολούνται αποκλειστικά σε εταιρείες που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του α.ν. 89/1967 (Α' 132) και του ν. 378/1968 (Α' 82), περί εγκαταστάσεως στην Ελλάδα αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιρειών, του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (Α' 77), περί εγκατάστασης στην Ελλάδα γραφείων ή υποκαταστημάτων αλλοδαπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων, καθώς και σε επιχειρήσεις του ν.δ. 2687/1953 (Α' 317), περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού. Οι άδειες διαμονής της παρούσας εξαιρούνται της εφαρμογής της παρ. 6 του άρθρου 18 του παρόντος περί απουσίας από την ελληνική επικράτεια,

γ. τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους του α.ν. 448/1968 (Α' 130), πλην του χρόνου διαμονής,

δ. στελέχη επενδυτικών σχημάτων φορέα στρατηγικής επένδυσης σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί στρατηγικών επενδύσεων και βελτίωσης του επενδυτικού περιβάλλοντος,

ε. εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις, βάσει ειδικών διακρατικών συμφωνιών ή εισηγήσεων αρμοδίων ελληνικών αρχών.

στ. εκπαιδευτικοί ξένων σχολείων που λειτουργούν στην Ελλάδα με άδεια του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και για τους εκπαιδευτικούς των ιδιωτικών και ισότιμων σχολείων, καθώς και για τους εκπαιδευτικούς των φορέων της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ του πρώτου άρθρου του ν. 4093/2012 (Α' 222), εφόσον προσκομίζονται έγγραφες συμβάσεις, δυνάμει των οποίων οι εκπαιδευτικοί της παρούσας διδάσκουν μαθήματα στη μητρική τους γλώσσα, η οποία είναι επίσημη γλώσσα κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ζ. αθλητές και προπονητές αθλήματος που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο, σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.) με συμβόλαιο/σύμβαση εργασίας, εφόσον λάβουν ομοίομορφη θεώρηση εισόδου (Visa C),

η. λειτουργοί της επικρατούσας θρησκείας ή γνωστής θρησκείας στη χώρα που ασκούν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του οικείου μητροπολίτη, προκειμένου για λειτουργούς της επικρατούσας θρησκείας ή βεβαίωση του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προκειμένου για λειτουργούς γνωστής θρησκείας κατόπιν προηγούμενης έγγραφης δήλωσης του οικείου εκπροσώπου της γνωστής θρησκείας στη χώρα ενώπιον του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ότι οι ανωτέρω λειτουργοί θα ασκήσουν αποκλειστικά ιερατικά καθήκοντα και ότι τα έξοδα διαβίωσης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψής τους καλύπτονται από τη γνωστή θρησκεία στη χώρα,

θ. μέλη ξένης αρχαιολογικής σχολής, η επιστημονική δραστηριότητα της οποίας υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού για εργασία στο πλαίσιο της δραστηριότητας της σχολής.

Άρθρο 60 **Κοινές ρυθμίσεις**

1. Η άδεια διαμονής χορηγείται:

α. Στους πολίτες τρίτων χωρών των περ. α', β', γ', δ' και ε' του άρθρου 59 χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και

β. στους πολίτες τρίτων χωρών των περ. στ', ζ', η' και θ' του άρθρου 59 χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης του τόπου διαμονής τους.

2. Η ισχύς της άδειας διαμονής είναι τριετούς ή ίσης διάρκειας με την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής στη χώρα, εφόσον αυτή είναι βραχύτερη, η οποία ανανεώνεται ανά τριετία, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Οι ανωτέρω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 84, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

3. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παρ. 1 αναγράφεται «Άδεια διαμονής για εργασία ειδικού σκοπού - Τύπου Ε.3» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.

4. Οι επιχειρήσεις, οργανισμοί, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, στα οποία απασχολούνται οι πολίτες τρίτων χωρών της παρ. 1, υποχρεούνται να γνωστοποιούν στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ή στις αρμόδιες διευθύνσεις των αποκεντρωμένων διοικήσεων της χώρας κατά περίπτωση, κάθε μεταβολή στην εργασιακή κατάσταση των ενδιαφερομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ** **ΚΑΤΟΠΙΝ ΜΕΤΑΚΛΗΣΗΣ** **(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.4»)**

Άρθρο 61 **Προϋποθέσεις και διαδικασία μετάκλησης**

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν εθνική θεώρηση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 27, πολίτες τρίτων χωρών που πρόκειται να διαμείνουν και να απασχοληθούν στην Ελλάδα και οι οποίοι δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες των Κεφαλαίων Β', Γ', Δ', ΣΤ' και Ζ' του παρόντος Μέρους.

2. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό της παρ. 1 για εξαρτημένη εργασία, με βάση τις θέσεις εργασίας οι οποίες περιλαμβάνονται στην Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26, καταθέτει, μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, αίτηση στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στα όρια της οποίας έχει την έδρα του ο εργοδότης, στην οποία αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης.

3. Η αίτηση συνοδεύεται από: α) έγκυρη σύμβαση εργασίας για ένα (1) τουλάχιστον έτος στην Ελλάδα, από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη και β) εκκαθαριστικό σημείωμα φόρου ή αντίγραφο φορολογικής δήλωσης νομικού προσώπου, από τα οποία προκύπτει η δυνατότητα του εργοδότη να καταβάλει τις μηνιαίες αποδοχές, όπως αυτές ορίζονται στη σύμβαση εργασίας. Μαζί με την αίτηση ο εργοδότης καταθέτει αποδεικτικό καταβολής τέλους ύψους διακοσίων (200) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας που θέλει να απα-

σχολήσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται.

Άρθρο 62
Καθορισμός όγκου εισερχόμενων πολιτών
τρίτων χωρών για απασχόληση κατόπιν
μετάκλησης

Για τον καθορισμό του όγκου εισδοχής εισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών για απασχόληση κατόπιν μετάκλησης ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 26.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ
ΟΔΗΓΙΑΣ 2014/36/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
26ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗΣ
ΥΠΗΚΟΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ
ΕΠΟΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 63
Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την
εποχιακή εργασία -
(τίτλος διαμονής τύπου «Ε.5»)

1. Με το παρόν Κεφάλαιο ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία (L 94).

2. Το παρόν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών που, είτε διαμένουν εκτός της ελληνικής επικράτειας και αιτούνται να τους επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή σε αυτή, είτε έχουν ήδη γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εποχιακή εργασία.

3. Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαμένουν ήδη στην ελληνική επικράτεια, εξαιρουμένων των περιπτώσεων πολιτών τρίτων χωρών που έχουν εισέλθει με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου βραχείας διάρκειας (Σένγκεν) πολλαπλών εισόδων μέγιστης ισχύος έξι (6) μηνών με διάρκεια παραμονής ενενήντα (90) ημέρες για εποχιακή εργασία, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009 και της περ. ιδ' του άρθρου 4 του παρόντος,

β) είναι μέλη οικογένειας πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το π.δ.106/2007 (Α' 135), περί ελεύθερης κυκλοφορίας πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους του άρθρου 162 ή

γ) μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους και ανεξαρτήτως ιθαγένειας, απολαμβάνουν δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας, ισοδύναμα με τα δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει συμφωνιών που έχουν συναφθεί είτε μεταξύ αυτής και των κρατών μελών της είτε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών προέλευσής τους.

4. Εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει πολίτη τρίτης χώρας για εποχιακή εργασία, με βάση τις θέσεις εργασίας, οι οποίες καθορίζονται με τις διαδικασίες του άρθρου 26 και αφορούν σε τομείς απασχόλησης στους οποίους είναι δυνατή η εποχιακή εργασία πολιτών τρίτων χωρών, υποβάλλει, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27, αίτηση, στην οποία αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα πλήρη στοιχεία (επώνυμο, όνομα, επώνυμο και όνομα πατέρα, επώνυμο και όνομα μητέρας, χώρα και ημερομηνία γέννησης, ιθαγένεια, αριθμός διαβατηρίου, ημερομηνία έκδοσης και λήξης, χώρα έκδοσης) των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης. Η αίτηση του εργοδότη αφορά σε συνολική περίοδο απασχόλησης έως εννέα (9) μήνες ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών και μπορεί να επεκτείνεται σε συνολική περίοδο έως πέντε (5) έτη. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) αποδεικτικό καταβολής τέλους ύψους εκατό (100) ευρώ, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται ανεξαρτήτως της κατάληξης του αιτήματος,

β) υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται: βα) ότι ο ίδιος αναλαμβάνει τις προβλεπόμενες δαπάνες, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και ββ) η ελληνική προξενική αρχή, στην οποία θα προσέλθει ο πολίτης τρίτης χώρας για τη λήψη της απαιτούμενης κατά περίπτωση θεώρησης εισόδου,

γ) έγκυρη σύμβαση εργασίας για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας, υπογεγραμμένη από τον εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια. Στη σύμβαση εργασίας περιλαμβάνονται: γα) το είδος της απασχόλησης, γβ) ο τόπος όπου λαμβάνει χώρα, γγ) η ημερομηνία έναρξης της, γδ) η διάρκεια της απασχόλησης, γε) ο αριθμός των ωρών εργασίας, εντός της εβδομάδας ή του μήνα, γστ) η αμοιβή του εργαζομένου, η οποία δεν μπορεί να είναι, σε καμία περίπτωση, μικρότερη από τις αποδοχές ανειδίκευτου εργαζομένου, γζ) το ύψος του ενδεχόμενου επιδόματος αδειας, εφόσον προβλέπεται από τη σύμβαση και γη) κάθε άλλον όρο εργασίας, κατά περίπτωση.

Αν ο εργοδότης καταθέτει αίτηση για την απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας εποχιακού εργαζομένου, για περισσότερες, της μίας, περιόδους εννέα (9) μηνών, ο αιτών υποβάλλει σύμβαση εργασίας αντίστοιχης διάρκειας. Η σύμβαση εργασίας προβλέπει ότι ο πολίτης τρίτης χώρας εποχιακός εργαζόμενος για την απασχόλησή του υπάγεται στην κατά περίπτωση ασφάλιση, η οποία προβλέπεται για τον αντίστοιχο τομέα εποχιακής απασχόλησης, σύμφωνα με την κείμενη ελληνική εργασιακή και ασφαλιστική νομοθεσία,

δ) αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία πιστοποιούν ότι ο πολίτης τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος που ορίζεται στη σύμβαση εφόσον αυτό ρυθμίζεται νομοθετικά, σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), περί προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Ο προσδιο-

ρισμός των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων διενεργείται με βάση την περιγραφή του επαγγέλματος στην οικεία σύμβαση εργασίας,

ε) στοιχεία ότι παρέχεται στον εποχιακό εργαζόμενο κατάλληλο για διαμονή κατάλυμα, τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, την κυριότητα, τη νομή, την κατοχή και την καταλληλότητα του καταλύματος που αποδεικνύονται με υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη, η οποία περιλαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες. Όταν το κατάλυμα παρέχεται από τον εργοδότη, αυτός οφείλει, αφενός να διασφαλίζει ότι το κατάλυμα πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας, υπό τον έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών, αφετέρου να ενημερώνει την αρμόδια αρχή για οποιαδήποτε αλλαγή αυτού.

Εφόσον απαιτείται από τον εποχιακό εργαζόμενο να καταβάλει μίσθωμα, ο εργοδότης εγχειρίζεται σε αυτόν μισθωτήριο συμβόλαιο ή ισοδύναμο έγγραφο που αναγράφει σαφώς τους όρους της μίσθωσης. Σε κάθε περίπτωση, το ύψος του μισθώματος πρέπει να είναι ανάλογο με την αμοιβή του εποχιακού εργαζομένου και την ποιότητα του καταλύματος, ενώ δεν εκπίπτει αυτομάτως από τον μισθό του. Όταν το κατάλυμα δεν παρέχεται από τον εργοδότη, αυτός οφείλει να υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία στοιχεία που καταδεικνύουν ότι ο εποχιακός εργαζόμενος διαθέτει εξ ιδίων κατάλυμα, το οποίο πληροί τις απαιτούμενες από τον νόμο προδιαγραφές κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα,

στ) φωτοτυπία του διαβατηρίου του πολίτη τρίτης χώρας,

ζ) αν εργοδότης υποβάλει αίτηση για την απασχόληση πολίτη τρίτης χώρας ως εποχιακού εργαζομένου στην αγροτική οικονομία, υποβάλει επιπλέον των ανωτέρω δικαιολογητικών, βεβαίωση για τη «Μετάκληση πολιτών τρίτων χωρών» από το Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, βάσει της ενιαίας δήλωσης καλλιέργειας ή εκτροφής του άρθρου 9 του ν. 3877/2010 (Α' 160), κατά περίπτωση.

Ο πολίτης τρίτης χώρας εποχιακός εργαζόμενος, κατά την είσοδό του στην ελληνική επικράτεια μετά την έκδοση της έγκρισης μετάκλησης και τη χορήγηση της απαιτούμενης θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, οφείλει να φέρει πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή ληξιαρχική πράξη γέννησης με εμφανή τα στοιχεία του πατρωνύμου και του μητρωνύμου του πολίτη τρίτης χώρας, επίσημα μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα και επικυρωμένα.

Το δικαιολογητικό του προηγούμενου εδαφίου δεν απαιτείται για την υποβολή του αιτήματος μετάκλησης, αλλά ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να το συνυποβάλει κατά την υποβολή του αιτήματος χορήγησης της άδειας διαμονής για εποχιακή εργασία, καθώς επίσης και για τις συναλλαγές με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), για την έκδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.).

5. Η πλήρωση των προϋποθέσεων του παρόντος παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα εργασίας ως εποχιακού εργαζομένου για όσο χρόνο διαρκεί η διαμονή

του. Ο εποχιακός εργαζόμενος υπάγεται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ, βάσει της ασκούμενης δραστηριότητας ή απασχόλησης, όπως στην περίπτωση των ημεδαπών. Στην περίπτωση απασχόλησης του εποχιακού εργαζομένου σε έτερο τομέα όπου επιτρέπεται η εποχιακή απασχόληση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζεται η κατά περίπτωση κείμενη εργασιακή και ασφαλιστική νομοθεσία αναφορικά με την υπαγωγή του εργαζομένου στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

6. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης του εργοδότη είναι η κατά τόπο αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπου έχει την έδρα του ο εργοδότης και η οποία αποστέλλει την πράξη έγκρισης της απασχόλησης στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 27. Οι υπηρεσίες μιας στάσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος, εκδίδουν εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης του εργοδότη, ατομική έγκριση, καθώς επίσης και συγκεντρωτική κατάσταση των αιτούντων, τα οποία αποστέλλουν αμφότερα στις προξενικές αρχές για την έκδοση εθνικής θεώρησης εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 64.

Οι εγκριτικές πράξεις των αρμόδιων διευθύνσεων των αποκεντρωμένων διοικήσεων, για τις οποίες εκδόθηκαν αντίστοιχες εθνικές θεωρήσεις από τις προξενικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 64, κοινοποιούνται αμελλητί από την ημερομηνία της αποστολής των συγκεντρωτικών καταστάσεων των αιτούντων στις προξενικές αρχές σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, στην Κεντρική Υπηρεσία του e-ΕΦΚΑ, στην Α.Α.Δ.Ε., στις περιφερειακές υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας και, σε περίπτωση απασχόλησης του εργαζομένου στην αγροτική οικονομία, στη Γενική Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Αν ο εργοδότης έχει υποβάλει αίτηση για την απασχόληση του πολίτη τρίτης χώρας για περισσότερες της μίας περιόδους απασχόλησης, η καθεμιά από τις οποίες διαρκεί έως εννέα (9) μήνες, η αρμόδια υπηρεσία εκδίδει μια εγκριτική πράξη, η οποία αφορά στο σύνολο των περιόδων που αιτείται ο εργοδότης, ήτοι έως και πέντε (5) έτη ισχύος της έγκρισης απασχόλησης. Αν η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, σε ειδική εφαρμογή προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr), οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. εκδίδουν άπαξ αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) για τον εργαζόμενο και τον αποστέλλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ) Α.Ε., οι οποίες εκδίδουν αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.) του εργαζομένου. Τα ανωτέρω στοιχεία κοινοποιούνται τόσο στον εργοδότη, όσο και στον ασφαλισμένο.

7. Οι ελληνικές προξενικές αρχές αποφασίζουν σχετικά με την αίτηση χορήγησης θεώρησης εισόδου στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εποχιακή εργασία και κοινοποιούν την απόφασή τους στον αιτούντα, το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή της πλήρους αίτησης.

8. Εάν υποβληθεί αίτηση παράτασης του δικαιώματος της διαμονής βάσει της θεώρησης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 64 ή αίτηση χορήγησης άδειας διαμονής για εποχιακή εργασία του άρθρου 66, που συνοδεύεται από πλήρη δικαιολογητικά, ο εποχιακός εργαζόμενος δεν υποχρεούται να διακόψει τη σχέση εργασίας κατά τον χρόνο εξέτασης της αίτησης.

9. Εάν τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με την αίτηση είναι ελλιπή, η αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης ενημερώνει τον αιτούντα και συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται και καθορίζει εύλογη προθεσμία για την υποβολή τους. Οι προθεσμίες που αφορούν στην πράξη έγκρισης της παρ. 6, καθώς και την απόφαση χορήγησης θεώρησης εισόδου της παρ. 7, αναστέλλονται έως ότου ο πλήρης φάκελος περιέλθει στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία.

10. Εάν η ισχύς της θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας λήξει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης για την παράταση της διαμονής ή για την έκδοση της άδειας διαμονής για εποχιακή εργασία του άρθρου 66, οι αρμόδιες υπηρεσίες επιτρέπουν στον εποχιακό εργαζόμενο να παραμείνει στην ελληνική επικράτεια έως τη λήψη της απόφασης, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση για παράταση της διαμονής υποβλήθηκε κατά τη διάρκεια ισχύος της θεώρησης εισόδου και δεν έχει συμπληρωθεί η μέγιστη επιτρεπόμενη χρονική περίοδος απασχόλησης για εποχιακή εργασία.

Άρθρο 64

Χορήγηση θεώρησης εισόδου με σκοπό την εποχιακή εργασία

1. Η προξενική αρχή, στην οποία έχει διαβιβαστεί απόφαση έγκρισης απασχόλησης για εποχιακή εργασία πολίτη τρίτης χώρας σύμφωνα με το άρθρο 27, και εφόσον πληρούνται και οι λοιπές γενικές και ειδικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου, χορηγεί σε αυτόν, κατά περίπτωση:

α) εθνική θεώρηση εισόδου για εποχιακή εργασία μέγιστης διάρκειας ισχύος και διαμονής εννέα (9) μηνών. Ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να εισέλθει εκ νέου με αντίστοιχη θεώρηση μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από τη λήξη της προηγούμενης θεώρησης εισόδου ή

β) εθνική θεώρηση εισόδου για εποχιακή εργασία μέγιστης διάρκειας ισχύος ενός (1) έτους με δικαίωμα παραμονής για εποχιακή εργασία συνολικής διάρκειας εννέα (9) μηνών κατά τη διάρκεια ισχύος της θεώρησης, το οποίο συναρτάται με τις προβλεπόμενες από τη σύμβαση εργασίας περιόδους απασχόλησης ή

γ) ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου βραχείας διάρκειας (Σένγκεν) πολλαπλών εισόδων μέγιστης ισχύος έξι (6) μηνών με διάρκεια παραμονής ενενήντα (90) ημέρες για εποχιακή εργασία, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 810/2009 και την περ. ιδ' του άρθρου 4 του παρόντος,

δ) ειδικά για αλιεργάτες που υπόκεινται στις ρυθμίσεις της διμερούς συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 1453/1984 (Α' 88), εθνική θεώρηση εισόδου για εποχιακή εργασία αλιεργάτη, μέγιστης διάρκειας ισχύος και παραμονής έντεκα (11) μηνών.

Για την εφαρμογή της παρούσας, η σύμβαση εργασίας του εποχιακού εργαζομένου περιλαμβάνει τα εκτιμώμενα χρονικά διαστήματα απασχόλησής του. Η θεώρηση εισόδου της παρούσας παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποκλειστικά για την παροχή της εργασίας που προβλέπεται στη σύμβαση εργασίας και, με την επιφύλαξη της παρ. 3, στον συγκεκριμένο εργοδότη, ύστερα από πρόσκληση του οποίου αυτή χορηγήθηκε. Κατά τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης ή της θεώρησης βραχείας παραμονής, η αρμόδια προξενική αρχή αναγράφει στη ζώνη εθνικών στοιχείων «Παρατηρήσεις» της αυτοκόλλητης θεώρησης, ότι αυτή εκδίδεται με σκοπό την εποχιακή εργασία, σύμφωνα με το σημείο 12 του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 1683/1995 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1995 για την καθιέρωση θεώρησης ενιαίου τύπου (L 164). Εάν ο αιτών είχε εισέλθει στο παρελθόν για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας και προκειμένου να του χορηγηθεί η κατά περίπτωση ανωτέρω θεώρηση, εξετάζεται από τις αρμόδιες αρχές εάν αυτός τήρησε τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από τη θεώρηση αυτή.

2. Μετά τη συμπλήρωση της μέγιστης διάρκειας διαμονής, ο εποχιακός εργαζόμενος δεν μπορεί να επανέλθει στην ελληνική επικράτεια εάν δεν έχουν συμπληρωθεί τρεις (3) μήνες από την ολοκλήρωση της εποχιακής απασχόλησης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1, εξαιρουμένων των αλιεργατών που υπόκεινται στις ρυθμίσεις της διμερούς συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 1453/1984, οι οποίοι δεν μπορούν να επανέλθουν στην ελληνική επικράτεια, εάν δεν έχει συμπληρωθεί ένας (1) μήνας από την ολοκλήρωση της εποχιακής απασχόλησης μέγιστης διάρκειας έντεκα (11) μηνών. Ο εποχιακός εργαζόμενος πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια αμέσως μετά την ολοκλήρωση της περιόδου απασχόλησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, δεν έχει τη δυνατότητα να εισέλθει εκ νέου στη χώρα για κανέναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα και για περίοδο έως πέντε (5) έτη από την ημερομηνία κατά την οποία ήταν υποχρεωμένος να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια.

3. Εντός της μέγιστης περιόδου, όπως αυτή ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 και πριν από τη λήξη αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 63, ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίο έχει χορηγηθεί θεώρηση εισόδου για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας και βρίσκεται νομίμως στην ελληνική επικράτεια, υποβάλλει αίτηση για παράταση της διαμονής του, εάν:

α) παρατείνεται η σύμβασή του με τον ίδιο εργοδότη ή συνάπτει νέα σύμβαση με διαφορετικό εργοδότη,

β) δεν σημειώνεται υπέρβαση της μέγιστης διάρκειας διαμονής του και

γ) δεν ισχύουν οι λόγοι απόρριψης του άρθρου 15, κατά περίπτωση.

4. Η αρμόδια υπηρεσία απορρίπτει την αίτηση για παράταση της διαμονής πολίτη τρίτης χώρας με σκοπό την εποχιακή εργασία, εάν έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρ-

κεια διαμονής, όπως ορίζεται στο παρόν ή ο εποχιακός εργαζόμενος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας δυνάμει του ν. 4939/2022 (Α' 111).

5. Η παράταση της διαμονής για τους σκοπούς του παρόντος χορηγείται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 7. Παράταση της διαμονής, σε εφαρμογή του παρόντος άρθρου, χορηγείται άπαξ.

6. Στους εποχιακούς εργαζόμενους, μετά την είσοδό τους στη χώρα και την έναρξη της απασχόλησής τους, χορηγούνται οι προβλεπόμενες ανά τομέα απασχόλησής τους παροχές υγείας.

7. Μετά την είσοδο του εποχιακού εργαζόμενου στη χώρα μπορεί να του επιβληθεί, με εντολή του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, υγειονομικός έλεγχος για λόγους δημόσιας υγείας, ο οποίος περιορίζεται στις απολύτως απαραίτητες διαδικασίες και δεν συνεπάγεται έξοδα του εργαζόμενου.

8. α. Η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών όρων άρνησης εισόδου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δεν χορηγεί ή ανακαλεί τη θεώρηση εισόδου όταν διαπιστωθεί από την ίδια ή την αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης ότι:

αα) τα προσκομιζόμενα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δω-
λώς ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευθεί,

αβ) ο εποχιακός εργαζόμενος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τον ν. 4939/2022,

αγ) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εισδοχή ή την απασχόληση του εποχιακού εργαζόμενου,

αδ) η επιχείρηση του εργοδότη έχει τεθεί υπό εκκα-
θάριση,

αε) ο εργοδότης δεν πληροί τις νομικές του υποχρεώ-
σεις σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα ή τους όρους απασχόλησης, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο ή τις συλλογικές συμβάσεις,

αστ) ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από προηγούμενη απόφαση χορήγησης θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας,

αζ) ο εργοδότης έχει υποστεί κυρώσεις για αδήλω-
τη εργασία ή παράνομη απασχόληση, σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος και τα άρθρα 85, 87 και 88 του ν. 4052/2012 (Α' 41),

αη) ο εργοδότης δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας, ή

αθ) ο πολίτης τρίτης χώρας διαμένει στην ελληνική επικράτεια για σκοπούς άλλους από αυτόν της εποχιακής εργασίας.

β. Οι λόγοι απόρριψης ή ανάκλησης θεώρησης εισό-
δου εφαρμόζονται αναλογικά για την απόρριψη ή ανά-
κληση της πράξης έγκρισης της παρ. 2 του άρθρου 27.

γ. Παράλληλα με το παρόν, εφαρμόζονται και οι διατά-
ξεις περί απόρριψης και ανάκλησης, όπως αυτές ισχύουν στον Κανονισμό (ΕΚ) 810/2009.

9. Οι νομικοί και πραγματικοί λόγοι, για τους οποίους απορρίπτεται αίτηση για τη χορήγηση θεώρησης εισό-
δου για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας ή απορρί-
πτεται η αίτηση για παράταση αυτής, κοινοποιούνται στον αιτούντα, καθώς επίσης και στην κατά περίπτωση

αρμόδια ελληνική προξενική αρχή. Οι λόγοι για την από-
φαση ανάκλησης θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της
εποχιακής εργασίας κοινοποιούνται αφενός στην αρμό-
δια υπηρεσία μίας στάσης, και αφετέρου στον εποχιακό
εργαζόμενο και στον εργοδότη του.

10. Κάθε απόφαση απόρριψης ή ανάκλησης θεώρησης
εισόδου λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκε-
κριμένης περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των συμ-
φερόντων των εποχιακών εργαζόμενων και λαμβάνεται
σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

11. Σε περίπτωση προσφυγής σε διοικητικό δικαστή-
ριο πολίτη τρίτης χώρας εποχιακού εργαζόμενου, αυτός
δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση αναχώρησής του
από την ελληνική επικράτεια μετά το πέρας της μέγιστης
διάρκειας διαμονής του για εποχιακή εργασία σύμφωνα
με τις διατάξεις του παρόντος.

12. Οι διαδικαστικές εγγυήσεις σχετικά με τις θεω-
ρήσεις βραχείας διαμονής καθορίζονται στις σχετικές
διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009.

13. Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του
Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σύμφωνα με
τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινο-
βουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, περί
κοινοτικών στατιστικών για τη μετανάστευση και τη διε-
θνή προστασία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ)
311/76 του Συμβουλίου περί τηρήσεως στατιστικών για
τους αλλοδαπούς εργαζόμενους (L 199), ανακοινώνει
κάθε έτος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στατιστικά στοι-
χεία για τον αριθμό των πολιτών τρίτων χωρών, στους
οποίους χορηγήθηκε θεώρηση εισόδου για τον σκοπό
της εποχιακής εργασίας για πρώτη φορά, καθώς και
για τον αριθμό αυτών, των οποίων η θεώρηση έλαβε
παράταση ή ανακλήθηκε κατά τη διάρκεια του προη-
γούμενου ημερολογιακού έτους. Οι στατιστικές αυτές
κατανέμονται ανά ιθαγένεια και εφόσον είναι δυνατόν
ανά διάρκεια ισχύος της θεώρησης και ανά τομέα επο-
χιακής δραστηριότητας.

14. Οι στατιστικές της παρ. 13 έχουν περίοδο αναφο-
ράς ένα (1) ημερολογιακό έτος και ανακοινώνονται στην
Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός έξι (6) μηνών από το τέλος
του έτους αναφοράς.

Άρθρο 65

Δικαιώματα - Ίση μεταχείριση πολιτών τρίτων χωρών, εποχιακών εργαζομένων (άρθρα 22 και 23 Οδηγίας 2014/36)

1. Οι εποχιακοί εργαζόμενοι απολαμβάνουν ίσης μεταχεί-
ρισης με τους ημεδαπούς σε ό,τι αφορά:

α) στο δικαίωμα εισόδου και διαμονής στην ελλήνι-
κή επικράτεια, καθώς και στην ελεύθερη πρόσβαση σε
αυτή, με την επιφύλαξη της απαγόρευσης διαμονής ή
εγκατάστασης σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της
ελληνικής επικράτειας για λόγους δημόσιου συμφέρο-
ντος, εντός της περιόδου ισχύος της θεώρησης εισόδου,

β) στο δικαίωμα να ασκούν τη συγκεκριμένη δρα-
στηριότητα για την οποία έχουν λάβει την αντίστοιχη
θεώρηση εισόδου,

γ) στους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου
του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργα-

σία, στις συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και στις απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας,

δ) στο δικαίωμα στην απεργία και στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης, στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και της συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων,

ε) στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση,

στ) στην αναγνώριση των διπλωμάτων, των πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων,

ζ) στην καταβολή των καθυστερούμενων οφειλών από τους εργοδότες, όσον αφορά σε όλες τις οφειλόμενες αμοιβές στον πολίτη τρίτης χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 4052/2012 (Α' 41),

η) στις κείμενες διατάξεις σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 883/2004 του Συμβουλίου. Εφαρμόζονται αναλόγως οι ειδικές διατάξεις του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010,

θ) με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών, στην καταβολή ποσών σχετικών με κεκτημένα δικαιώματα στο πλαίσιο εκ του νόμου συντάξεων γήρατος στο ύψος που προβλέπει η εθνική νομοθεσία ή η νομοθεσία των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οφείλουν τα εν λόγω ποσά στην περίπτωση μετακίνησης σε τρίτη χώρα,

ι) στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, εκτός της στέγασης, με την επιφύλαξη της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων,

ια) στα φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος θεωρείται ότι έχει φορολογική κατοικία στην ελληνική επικράτεια,

ιβ) σε συμβουλευτικές υπηρεσίες όσον αφορά στην εποχιακή εργασία που παρέχονται από γραφεία ευρέσεως εργασίας.

2. Οι εποχιακοί εργαζόμενοι που μετακινούνται προς τρίτη χώρα ή οι κληρονόμοι των εν λόγω εργαζομένων που διαμένουν σε τρίτη χώρα και έλκουν δικαιώματα από αυτούς, λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις που δικαιούνται βάσει της προηγούμενης απασχόλησης του εποχιακού εργαζόμενου, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, υπό τις ίδιες συνθήκες και με τους ίδιους συντελεστές, όπως και οι ημεδαποί όταν μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα.

3. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης δεν παρέχεται:

α. όσον αφορά στα οικογενειακά επιδόματα και στις παροχές ανεργίας, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 και τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 883/2004,

β. όσον αφορά στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση στις περιπτώσεις που δεν συνδέεται

άμεσα με τη συγκεκριμένη επαγγελματική δραστηριότητα. Στην έννοια της ίσης μεταχείρισης δεν περιλαμβάνονται επιδόματα, δάνεια σπουδών και διαβίωσης ή άλλα επιδόματα και δάνεια που αφορούν σε εκπαίδευση ή επαγγελματική κατάρτιση,

γ. όσον αφορά στα φορολογικά πλεονεκτήματα, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κατοικία ή η συνήθης διαμονή των μελών της οικογένειας του εποχιακού εργαζόμενου, για τα οποία ζητεί παροχές δεν ευρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας.

4. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης της παρ. 1 δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων υπηρεσιών να ανακαλούν ή να απορρίπτουν την παράταση της θεώρησης εισόδου για τον σκοπό εποχιακής εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 64.

5. Οι αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές και οι αρμόδιες υπηρεσίες μίας στάσης, κατά περίπτωση, παρέχουν στους εποχιακούς εργαζόμενους και στους εργοδότες όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διαδικασία υποβολής αίτησης, τα δικαιολογητικά, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τις προβλεπόμενες διαδικαστικές εγγυήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΕΠΟΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ε.6»)

Άρθρο 66

Προϋποθέσεις, διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης, δικαιώματα, χορηγούσα αρχή

1. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει εισέλθει στην ελληνική επικράτεια δυνάμει έγκρισης απασχόλησης της αρμόδιας υπηρεσίας μίας στάσης, η οποία αφορά σε μια ή περισσότερες περιόδους απασχόλησης μέγιστης διάρκειας εννέα (9) μηνών ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών και εθνικής θεώρησης εισόδου για εποχιακή εργασία έχει τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής με σκοπό την εποχιακή απασχόληση σύμφωνα με το παρόν.

2. Η άδεια διαμονής εποχιακής εργασίας με σκοπό την εποχιακή απασχόληση έχει διάρκεια ισχύος έως πέντε (5) έτη, ανάλογα με τη σύμβαση εργασίας την οποία προσκομίζει ο πολίτης τρίτης χώρας και παρέχει στον πολίτη τρίτη χώρας το δικαίωμα εποχιακής απασχόλησης και διαμονής στην Ελλάδα για περίοδο έως εννέα (9) μήνες ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των άρθρων 63 έως 65 κατά το μέρος που ρυθμίζουν την εποχιακή εργασία.

Στον προσδιορισμό της διάρκειας ισχύος της άδειας διαμονής του παρόντος προσμετράται και η χρονική περίοδος ισχύος της θεώρησης εισόδου του εποχιακού εργαζόμενου.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του παρόντος υποβάλλεται από τον πολίτη τρίτης χώρας μετά από την είσοδό του στην ελληνική επικράτεια δυνάμει της εθνικής θεώρησης εισόδου και πριν από τη λήξη αυτής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης όπου έχει την έδρα του ο εργοδότης.

4. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται στον πολίτη τρίτης χώρας εποχιακή άδεια διαμονής, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη θέση εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 26 και εφόσον ο αιτών, πλην των γενικών προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας διαμονής του άρθρου 8, υποβάλλει τα ακόλουθα:

α) έγκυρη σύμβαση εργασίας για τον σκοπό της εποχιακής εργασίας, υπογεγραμμένη από εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια και τον αιτούντα, η οποία περιλαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα στην περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 63. Η σύμβαση εργασίας προβλέπει ότι ο εποχιακός εργαζόμενος πολίτης τρίτης χώρας υπάγεται στην κατά περίπτωση ασφάλιση, η οποία προβλέπεται για τον αντίστοιχο τομέα εποχιακής απασχόλησης. Ειδικά στην περίπτωση που η σύμβαση εργασίας αφορά σε εποχιακό εργαζόμενο στην αγροτική οικονομία, αυτός υπάγεται στην ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (πρώην Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων) με εργόσημο, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 2639/1998 (Α' 205) και το άρθρο 20 του ν. 3863/2010 (Α' 115). Στην περίπτωση εποχιακής απασχόλησης σε τομέα, όπου δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι ως άνω ρυθμίσεις περί εργοσήμου, εφαρμόζεται η κείμενη εργασιακή και ασφαλιστική νομοθεσία,

β) παράβολο ύψους εβδομήντα πέντε (75) ευρώ για τη συνολική περίοδο ισχύος της άδειας διαμονής, το οποίο υποβάλλεται με τη μορφή ηλεκτρονικού παραβόλου και δεν επιστρέφεται ανεξαρτήτως της κατάληξης του αιτήματος,

γ) στοιχεία ότι ο εργαζόμενος διαθέτει κατάλληλο κατάλυμα για τη διαμονή του. Αν το κατάλυμα παρέχεται από τον εργοδότη, ο αιτών υποβάλει υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 63,

δ) αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει ήδη, κατά την εργασία του ως εποχιακός εργαζόμενος, δύναμη της αντίστοιχης θεώρησης εισόδου, πλήρη ασφάλιση ασθένειας, για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς, αναλόγως της κατηγορίας εποχιακής απασχόλησής του,

ε) υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη, σύμφωνα με την οποία αυτός αναλαμβάνει τις προβλεπόμενες δαπάνες σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 3386/2005 (Α' 212),

στ) ενιαία δήλωση καλλιέργειας ή ενιαία δήλωση εκτροφής του άρθρου 9 του ν. 3877/2010 (Α' 160) αν ο αιτών, πολίτης τρίτης χώρας, θα απασχοληθεί στην αγροτική οικονομία και

ζ) αποδεικτικά στοιχεία, εφόσον στη σύμβαση εργασίας ορίζεται ότι ο αιτών θα ασκήσει επάγγελμα που ρυθμίζεται νομοθετικά, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του π.δ. 38/2010 (Α' 78). Ο προσδιορισμός των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων διενεργείται με βάση την περιγραφή του επαγγέλματος στην οικεία σύμβαση εργασίας.

5. Πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος της άδειας διαμονής του παρόντος, έχει τη δυνατότητα αλλαγής εργοδότη δύναμει νέας σύμβασης εργασίας, η οποία πληροί τις

προϋποθέσεις της περ. α' της παρ. 4. Στην περίπτωση αυτή, ο πολίτης τρίτης χώρας ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία μίας στάσης για την αλλαγή του εργοδότη, υποβάλλοντας την αντίστοιχη νέα σύμβαση εργασίας, η οποία πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

6. Η άδεια διαμονής εποχιακής απασχόλησης δεν χορηγείται ή ανακαλείται για τους λόγους που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 64 ή αν ο κάτοχος της άδειας διαμονής παραβιάσει τους όρους απασχόλησης και διαμονής, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο παρόν. Στην περίπτωση παραβίασης από τον πολίτη τρίτης χώρας των υποχρεώσεων που απορρέουν από την άδεια διαμονής του παρόντος, αυτός δεν δύναται να λάβει νέα εθνική θεώρηση οιασδήποτε κατηγορίας για περίοδο πέντε (5) ετών από την έκδοση της απόφασης ανάκλησης της άδειας διαμονής.

7. Η άδεια διαμονής του παρόντος δύναται να ανανεώνεται, εφόσον συντρέχει το σύνολο των προϋποθέσεων της παρ. 4 και ο πολίτης τρίτης χώρας έχει τηρήσει το σύνολο των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο παρόν και υπό την προϋπόθεση πως η συνολική διάρκεια του χρόνου διαμονής δεν υπερβαίνει συνολικά τα δέκα (10) έτη. Οι θέσεις εργασίας που καταλαμβάνονται δυνάμει του παρόντος προσμετρώνται στον καθορισμό του όγκου εισδοχής του άρθρου 26.

8. Η άδεια διαμονής του παρόντος δεν παρέχει πρόσβαση στο δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης και ο διανυθείς χρόνος δεν υπολογίζεται για την πρόσβαση στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και για τον υπολογισμό του απαιτούμενου χρόνου για την υπαγωγή του πολίτη τρίτης χώρας στις διατάξεις περί χορήγησης άδειας διαμονής για εξαιρετικούς λόγους. Επιπροσθέτως, ο διανυθείς νόμιμος χρόνος διαμονής και νόμιμος χρόνος απασχόλησης, δεν συνυπολογίζεται για την πλήρωση των προϋποθέσεων υποβολής αιτήματος για τη χορήγηση της ελληνικής ιθαγένειας, σύμφωνα με τον Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας [ν. 3284/2004 (Α' 217)].

**ΜΕΡΟΣ Γ'
ΚΑΤΟΧΟΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ
ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ
(ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ζ»)**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ'**

Άρθρο 67

Προσωρινή διαμονή πολιτών τρίτων χωρών με εθνική θεώρηση εισόδου

Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για συγκεκριμένο σκοπό και για συγκεκριμένο διάστημα διαμονής, που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, πέραν των ενενήντα (90) ημερών, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς ή άλλους λόγους κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 68 έως 79.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ Η/ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ ΕΘΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΕΙΣΟΔΟΥ

Άρθρο 68

Ψηφιακοι νομάδες (τίτλος διαμονής «Ζ.1»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών αυτοαπασχολούμενους, ελεύθερους επαγγελματίες ή μισθωτούς που δύνανται να παρέχουν την εργασία τους στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας ή παροχής υπηρεσιών ή έργου εξ αποστάσεως, με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), σε εργοδότες ή πελάτες εκτός Ελλάδας (ψηφιακοί νομάδες) χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή εθνική θεώρηση εισόδου για χρονική περίοδο έως δώδεκα (12) μήνες.

2. Η εθνική θεώρηση χορηγείται στον ενδιαφερόμενο, εφόσον προσκομίσει ο ίδιος ο αιτών με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, η οποία υποχρεούται να απαντήσει εντός δέκα (10) ημερών από το σχετικό αίτημα του ενδιαφερόμενου και να ολοκληρώσει τη διαδικασία χορήγησης της θεώρησης σε «μία στάση του ενδιαφερομένου», εκτός των γενικών δικαιολογητικών όπως αυτά ορίζονται στην απόφαση της παρ. 8 του άρθρου 176, και τα ακόλουθα:

α) υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνονται η πρόθεσή του να διαμείνει στη χώρα με την εθνική θεώρηση εισόδου για την παροχή εργασίας εξ αποστάσεως και η δέσμευσή του ότι δεν θα παρέχει καθ' οιονδήποτε τρόπο εργασία ή υπηρεσίες ή έργο σε εργοδότη με έδρα στην Ελλάδα,

β) σύμβαση εργασίας ή έργου ή αποδεικτικό εργασιακής σχέσης με εργοδότη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ο οποίος είναι εγκατεστημένος εκτός της ελληνικής επικράτειας, αορίστου χρόνου ή σε περίπτωση σύμβασης ορισμένου χρόνου με υπολειπόμενη διάρκεια που καλύπτει το διάστημα της χορηγούμενης εθνικής θεώρησης και στοιχεία για την ιδιότητα του αιτούντος στην επιχείρηση, καθώς επίσης και στοιχεία που αφορούν στην επωνυμία, στην έδρα, στο πεδίο δραστηριότητας και στον εταιρικό σκοπό της επιχείρησης ή

γ) συμβάσεις εργασίας ή έργου αορίστου χρόνου ή, σε περίπτωση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου, με υπολειπόμενη διάρκεια που καλύπτει το διάστημα ισχύος της χορηγούμενης θεώρησης, σε περίπτωση που ο πολίτης τρίτης χώρας είναι ελεύθερος επαγγελματίας με περισσότερους του ενός (1) εργοδότες που είναι εγκατεστημένοι εκτός ελληνικής επικράτειας, ή

δ) αν ο αιτών πολίτης τρίτης χώρας είναι αυτοαπασχολούμενος σε δική του επιχείρηση, στοιχεία για την ιδιότητά του στην επιχείρηση, καθώς επίσης και στοιχεία που αφορούν στην επωνυμία, στην έδρα, στο πεδίο δραστηριότητας και στον εταιρικό σκοπό της επιχείρησης, η οποία ευρίσκεται εκτός της ελληνικής επικράτειας,

ε) αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού εισοδήματος, για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής του κατά τη διάρκεια της διαμονής του στη χώρα, χωρίς να επιβαρύνει το εθνικό σύστη-

μα κοινωνικής πρόνοιας. Το ύψος των επαρκών πόρων καθορίζεται στις τρεισήμισι χιλιάδες (3.500) ευρώ μηνιαίως και αποδεικνύεται: εα) από τη σύμβαση εργασίας ή έργου ή το αποδεικτικό εργασιακής σχέσης, στην περίπτωση εξαρτημένης εργασίας, υπηρεσιών ή έργου ή εβ) από τραπεζικό λογαριασμό. Αν οι επαρκείς πόροι προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες εξαρτημένης εργασίας, υπηρεσιών ή έργου, το ανωτέρω ελάχιστο ύψος αναφέρεται σε καθαρά έσοδα μετά την καταβολή των απαιτούμενων φόρων στη χώρα παροχής της εργασίας. Το ανωτέρω ποσό προσαυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για τον/τη σύζυγο ή τον/την συμβίο/α και κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε τέκνο,

στ) τέλος εθνικής θεώρησης, ύψους εβδομήντα πέντε (75) ευρώ.

3. Οι ανωτέρω πολίτες τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική θεώρηση που λήγει ταυτόχρονα με τη θεώρηση του συντηρούντος. Κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται ο/η σύζυγος ή ο/η συμβίος/α και τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος να παρέχουν εξαρτημένη εργασία ή να ασκούν οποιασδήποτε μορφής οικονομική δραστηριότητα στη χώρα. Ως μέλη της οικογένειας νοούνται: α) ο έτερος των συζύγων ή των συμβίων με τον/την οποίο/α ο/η πολίτης τρίτης χώρας έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, β) τα άγαμα κοινά τέκνα των συζύγων ή των συμβίων κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα και γ) τα λοιπά, κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων ή συμβίων, εφόσον η επιμέλεια έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του/της συντηρούντος σε αυτόν/αυτήν, για δε τα τέκνα του/της ετέρου των συζύγων ή συμβίων σε αυτόν/αυτήν.

4. Εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να χορηγείται στον πολίτη τρίτης χώρας και στα μέλη της οικογένειάς του άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με επαρκείς πόρους διαβίωσης της παρ. 8 του άρθρου 163 (άδεια διαμονής τύπου «I.8»), διετούς διάρκειας, κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται πριν τη λήξη της ισχύος της εθνικής θεώρησης, με την επιφύλαξη του άρθρου 8. Η αίτηση υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος.

Άρθρο 69

Μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων (τίτλος διαμονής τύπου «Ζ.2»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που τους επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστειλουν

με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή:

α) επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης εργασίας με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής του εργοδότη από δημόσια υπηρεσία ή αντίγραφο σύμβασης παροχής υπηρεσιών ή έργου,

β) αποδείξεις για την ανωτέρω ιδιότητα, μεταξύ των οποίων βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της χώρας προέλευσης για την επίσημη καταχώριση του συγκροτήματος.

2. Η θεώρηση εισόδου είναι ισόχρονη με τη διάρκεια των παραστάσεων ή εκδηλώσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος και παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποκλειστικά για την παροχή της συγκεκριμένης εργασίας, λαμβανομένης υπόψη της ενιαίας δομής του καλλιτεχνικού συγκροτήματος.

Άρθρο 70

Πνευματικοί δημιουργοί (τίτλος διαμονής τύπου «Z.3»)

Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως πνευματικοί δημιουργοί που παράγουν έργα πνευματικού περιεχομένου και ιδίως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, μουσικοί, τραγουδιστές, χορογράφοι, σκηνογράφοι και μέλη κινηματογραφικών συνεργείων, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που τους επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτό, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, σύμβαση διάρκειας μεγαλύτερης των τριών (3) μηνών με επιχείρηση ή οργανισμό, το αντικείμενο του οποίου συνίσταται σε δραστηριότητες εκμετάλλευσης ή δημιουργίας προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 71

Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ με σκοπό την παροχή υπηρεσίας (τίτλος διαμονής τύπου «Z.4»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως νόμιμα εργαζόμενοι σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου για την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, στο πλαίσιο σχετικής συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και του αντισυμβαλλομένου, ο οποίος ασκεί τις δραστηριότητες του στην Ελλάδα, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή:

α) υπεύθυνη δήλωση της εγκατεστημένης σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου επιχείρησης, στην οποία αναγράφονται πλήρως τα στοιχεία ταυτότητας και επι-

κοινωνίας της, επίσημα επικυρωμένη και μεταφρασμένη, με την οποία βεβαιώνεται: (αα) ότι έχει συνάψει σύμβαση με τον αντισυμβαλλόμενο αποδέκτη της υπηρεσίας στην Ελλάδα, ώστε να προκύπτει ο σκοπός μετακίνησης του εργαζομένου πολίτη τρίτης χώρας και το προβλεπόμενο διάστημα της μετακίνησής του και (αβ) ότι αναλαμβάνει τα έξοδα διαμονής, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής του,

β) αντίγραφο βεβαίωσης ασφάλισης ή θεωρημένης Ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθένειας ή άλλου ισόδυναμου ενωσιακού εγγράφου.

2. Η θεώρηση εισόδου έχει ισόχρονη διάρκεια με τον χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας συμβατικής υποχρέωσης από την εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου επιχείρησης, και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το ένα (1) έτος.

Άρθρο 72

Πολίτες τρίτων χωρών που μετακινούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα με σκοπό την παροχή υπηρεσίας (τίτλος διαμονής τύπου «Z.5»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα, για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας μεταξύ της ανωτέρω επιχείρησης και της αντίστοιχης που ασκεί τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα, με την οποία προβλέπεται η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που αναφέρονται, αποκλειστικά, στην εγκατάσταση, δοκιμαστική λειτουργία και συντήρηση των προμηθευόμενων ειδών, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή:

α) βεβαίωση της εγκατεστημένης σε τρίτη χώρα επιχείρησης, στην οποία αναγράφονται πλήρως τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας της, η ιδιότητα και τα καθήκοντα του εργαζομένου πολίτη τρίτης χώρας, που συνοδεύεται από αποδεικτικά στοιχεία για τη νομιμότητα της εργασίας του σε αυτή,

β) επικυρωμένο αντίγραφο της σύμβασης προμήθειας μεταξύ της εγκατεστημένης σε τρίτη χώρα επιχείρησης παροχής υπηρεσίας και της ημεδαπής επιχείρησης - αποδέκτη της υπηρεσίας. Στη σύμβαση αυτή πρέπει να προβλέπονται το αντικείμενό της, το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών, ο αριθμός και η ειδικότητα των ατόμων που θα απασχοληθούν, καθώς και η ανάληψη των εξόδων διαμονής, πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επιστροφής τους.

2. Η θεώρηση εισόδου έχει ισόχρονη διάρκεια με τον χρόνο που απαιτείται για την εκπλήρωση της αναληφθείσας συμβατικής υποχρέωσης από την εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα επιχείρηση και δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι (6) μήνες.

Άρθρο 73
Αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού
(τίτλος διαμονής τύπου «Z.6»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως αρχηγοί οργανωμένων ομάδων τουρισμού, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς λόγους, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή:

α) βεβαίωση από την αρμόδια περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού, όπου εδρεύει το ελληνικό τουριστικό γραφείο στην οποία αναφέρεται ότι εγκρίνεται η εργασία του αλλοδαπού ως αρχηγού οργανωμένων ομάδων τουριστών,

β) βεβαίωση του αλλοδαπού τουριστικού γραφείου ότι ο υπό απασχόληση πολίτης τρίτης χώρας εργάζεται και αμείβεται από αυτό,

γ) υπεύθυνη δήλωση του ελληνικού τουριστικού γραφείου που συνεργάζεται με αλλοδαπό τουριστικό γραφείο ότι ο αλλοδαπός δεν θα προσληφθεί για εργασία και ότι θα απασχοληθεί εκτός του γραφείου για την εξυπηρέτηση των αφικνούμενων μέσω αλλοδαπού τουριστικού γραφείου, ομάδων τουριστών, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες και

δ) βεβαίωση ασφάλισης για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος. Αν υπάρχει, με τη χώρα από την οποία μετακινείται, διακρατική συμφωνία ασφάλισης για υγεία και εργατικό ατύχημα, αρκεί η προσκόμιση βεβαίωσης της χώρας αυτής ότι είναι ασφαλισμένος στο κοινωνικοασφαλιστικό της σύστημα. Σε διαφορετική περίπτωση, προσκομίζει εγγύηση της χώρας από την οποία μετακινείται ότι θα καλύψει τον ασφαλιστικό κίνδυνο από τις ανωτέρω αιτίες ή ασφαλιστήριο ιδιωτικής ασφαλιστικής εταιρείας κάλυψης των ανωτέρω κινδύνων για την απασχόλησή του ως αρχηγού οργανωμένων ομάδων τουρισμού στην Ελλάδα.

2. Η θεώρηση εισόδου για εργασία επιτρέπει εργασία μόνο για τον συγκεκριμένο σκοπό και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες.

Άρθρο 74
Αθλητική προετοιμασία
(τίτλος διαμονής τύπου «Z.7»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως αθλητές, προπονητές και λοιπό εξειδικευμένο προσωπικό που τους συνοδεύει για προετοιμασία ενόψει συμμετοχής τους σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτό, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή:

α) έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος για την είσοδό τους στην Ελλάδα με σκοπό την προετοιμασία εν όψει συμμετοχής σε διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις,

β) αποδεικτικά στοιχεία ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 51 του άρθρου 176, διαθέτουν οικονομικούς πόρους για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσής τους στην Ελλάδα χωρίς να παρέχουν εξαρτημένη εργασία ή να ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα πέραν της αθλητικής προετοιμασίας.

2. Η θεώρηση εισόδου για τον συγκεκριμένο σκοπό δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι (6) μήνες.

Άρθρο 75
Πολίτες τρίτων χωρών, φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης έναντι αποζημίωσης
(τίτλος διαμονής τύπου «Z.8»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης έναντι αποζημίωσης, χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτόν, εφόσον προσκομίσουν οι ίδιοι με αυτοπρόσωπη παρουσία ή αποστείλουν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή θεωρημένη βεβαίωση ότι έχουν γίνει δεκτοί σε πρόγραμμα για πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών τους σε συγκεκριμένη επιχείρηση και για ορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, δια μέσου φορέα ανταλλαγών. Ως φορείς ανταλλαγών, θεωρούνται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας που έχουν συνάψει διμερείς συμφωνίες ανάλογου περιεχομένου με αντίστοιχα ιδρύματα της αλλοδαπής και σε περιπτώσεις που δεν υφίστανται τέτοιες, διεθνείς φορείς ανταλλαγών φοιτητών.

2. Ειδικά για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ισχύουν τα οριζόμενα, κάθε φορά, στη νομοθεσία που ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις πρακτικής άσκησης ημεδαπών και αλλοδαπών σπουδαστών/μαθητών Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης και φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Η θεώρηση εισόδου για τον συγκεκριμένο σκοπό δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι (6) μήνες.

Άρθρο 76
Πολίτες Αυστραλίας που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων (Work and Holiday Visa)
(τίτλος διαμονής τύπου «Z.9»)

1. Σε πολίτες της Αυστραλίας που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα στο πλαίσιο συμμετοχής στο πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων, σύμφωνα με το Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ Ελλάδας και Αυστραλίας (Work and Holiday Visa) που κυρώθηκε με τον ν. 4353/2015 (Α' 173), χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτό εφόσον πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

α) έχουν συμπληρώσει, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, το δέκατο όγδοο (18ο) έτος, αλλά δεν έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πρώτο (31ο) έτος της ηλικίας τους,

β) δεν συνοδεύονται από εξαρτώμενα τέκνα,
 γ) είναι κάτοχοι έγκυρου διαβατηρίου και εισιτηρίου για την πραγματοποίηση του ταξιδιού τους ή διαθέτουν επαρκείς πόρους για την αγορά αυτού,

δ) διαθέτουν επαρκείς πόρους διαβίωσης,

ε) δεν έχουν προηγουμένως συμμετάσχει σε πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων (Work and Holiday) ή για διακοπές με εργασία (Working Holiday) της Ελλάδας,

στ) είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον δύο (2) έτη προπτυχιακών πανεπιστημιακών σπουδών,

ζ) υποβάλουν επιστολή από το αρμόδιο Υπουργείο της Αυστραλίας, στην οποία δηλώνεται ότι η Κυβέρνηση της Αυστραλίας έχει συναινέσει ως προς την παραμονή τους στην Ελλάδα.

2. Η θεώρηση εισόδου επιτρέπει εργασία, παρέχει δικαίωμα σπουδών ή εκπαίδευσης, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της παρ. 2 του Μνημονίου Κατανόησης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Μετά τη λήξη της θεώρησης, ο πολίτης Αυστραλίας οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Άρθρο 77

Πτητικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό που εισέρχεται στη χώρα για κάλυψη αναγκών δασοφυλάξεως κατά την αντιπυρική περίοδο (τίτλος διαμονής τύπου «Z.10»)

1. Κατόπιν σχετικής εισήγησης του αρμόδιου δημόσιου φορέα, χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή τους στη χώρα για την απασχόλησή τους ως πτητικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό για κάλυψη αναγκών δασοφυλάξεως κατά την αντιπυρική περίοδο.

2. Η θεώρηση εισόδου επιτρέπει την εργασία μόνο για τον συγκεκριμένο σκοπό και η διάρκεια ισχύος της δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εννέα (9) μήνες.

Άρθρο 78

Υπότροφοι του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ελλάδος (Ίδρυμα Fulbright) (τίτλος διαμονής τύπου «Z.11»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα ως υπότροφοι του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ελλάδος (Ίδρυμα Fulbright), δυνάμει της από 23.4.1948 Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Κυβέρνησης και της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (Η.Π.Α.), η οποία κυρώθηκε με τον ν. 3152/1955 (Α' 64) και της από 22.4.1980 Σύμβασης Ελλάδος - Η.Π.Α., η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1982/1991 (Α' 188), χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτόν.

2. Η εθνική θεώρηση εισόδου έχει ισόχρονη διάρκεια ισχύος με τη χορηγούμενη υποτροφία και έως δώδεκα (12) μήνες, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου και χορηγείται στον ενδιαφερόμενο, εφόσον προσκομίσει ο ίδιος με αυτοπρόσωπη παρουσία

ή αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με συστημένη επιστολή στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή, βεβαίωση υποτροφίας του Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Ελλάδος (Ίδρυμα Fulbright), από την οποία προκύπτουν η διάρκεια και ο σκοπός της διαμονής του στην Ελλάδα, η κάλυψη των εξόδων ταξιδιού και διαμονής του στη χώρα, η κάλυψη πλήρους ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και η κάλυψη εξόδων τυχόν επαναπατρισμού του.

3. Οι ανωτέρω πολίτες μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, κατά την έννοια της περ. λε' του άρθρου 4, στα οποία χορηγείται ομοίως εθνική θεώρηση εισόδου, ισόχρονη της θεώρησης των συντηρούντων και με την ένδειξη «Μέλη οικογένειας υποτρόφου Ιδρύματος Fulbright», εφόσον προσκομίσουν:

α) πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο, επίσημα επικυρωμένο και μεταφρασμένο, από το οποίο προκύπτει η συγγενική σχέση και

β) αποδεικτικά στοιχεία, περί κάλυψης των εξόδων ταξιδιού και διαμονής τους στη χώρα, κάλυψης πλήρους ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και κάλυψης των εξόδων επαναπατρισμού τους.

Σε περίπτωση παράτασης της χορηγούμενης υποτροφίας, για διάστημα μεγαλύτερο της διάρκειας ισχύος της χορηγηθείσας εθνικής θεώρησης εισόδου, δύναται να χορηγηθεί στον ανωτέρω πολίτη και στα μέλη της οικογένειάς του άδεια διαμονής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 163, εφόσον υποβληθεί αίτηση πριν από τη λήξη της εθνικής θεώρησης. Η άδεια διαμονής είναι ισόχρονη με την προβλεπόμενη παράταση της χορηγούμενης υποτροφίας, προσαυξημένη κατά έναν (1) μήνα.

Άρθρο 79

Πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται την εισδοχή (i) για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου ή (ii) για γνωριμία του μοναχικού βίου - μοναχισμό (τίτλος διαμονής τύπου «Z.12»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα με σκοπό: α) τη σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου ή β) τη γνωριμία του μοναχικού βίου (μοναχισμός), χορηγείται εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτό. Η θεώρηση εισόδου έχει διάρκεια ισχύος ενός (1) έτους.

2. Η θεώρηση εισόδου της περ. α' της παρ. 1 χορηγείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου προς μία (1) από τις είκοσι (20) Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας, εφόσον:

α. η φιλοξενούσα Ιερά Μονή βεβαιώνει ότι αναλαμβάνει να του παρέχει κατάλυμα, τροφή και λοιπά έξοδα διαβίωσης και να τον ασφαλίσει για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,

β. η φιλοξενούσα Ιερά Μονή διαβιβάσει στην αρμόδια Διεύθυνση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας με την παραπάνω αίτηση του ενδιαφερομένου.

3. Η θεώρηση εισόδου της περ. β' της παρ. 1 χορηγείται ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, εφόσον προσκομισθεί βεβαίωση της οικείας Ιεράς Μονής ή Ησυχαστηρίου και σύμφωνη γνώμη του επιχώριου Μητροπολίτη, ότι έχουν γίνει δεκτοί για να γνωρίσουν τον μοναχικό βίο ή να μονάσουν. Η αίτηση για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

4. Εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις του παρόντος, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να χορηγείται στον πολίτη τρίτης χώρας άδεια διαμονής για τον ίδιο σκοπό (άδεια διαμονής τύπου «I.7»), κατόπιν αίτησης που υποβάλλεται πριν τη λήξη της ισχύος της εθνικής θεώρησης, με την επιφύλαξη του άρθρου 8. Η άδεια διαμονής ισχύει για ένα (1) έτος, μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΝΙΑΙΑ ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ
2011/98 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΝΙΑΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΣΤΟΥΣ ΥΠΗΚΟΟΥΣ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ
ΑΔΕΙΑΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΚΟΙΝΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ
ΔΙΑΜΕΝΟΥΝ ΝΟΜΙΜΩΣ ΣΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ**

**Άρθρο 80
Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Κεφαλαίου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος (L 343).

**Άρθρο 81
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 3 Οδηγίας 2011/98)**

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε:

α) πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται την αρχική χορήγηση άδειας διαμονής στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία,

β) πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με κάθε άλλη διάταξη, με την οποία προβλέπεται η έκδοση άδειας διαμονής με δικαίωμα εργασίας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α) στις κατηγορίες προσώπων που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 3,

β) στα μέλη οικογένειας πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που άσκησαν ή ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός αυτής, σύμφωνα με το π.δ. 106/2007 (Α' 135) περί ελεύθερης κυκλοφορίας πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους,

γ) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, απολαμβάνουν δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμα με εκείνα των πολιτών της Ένωσης δύναμι συμφωνιών, είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών,

δ) σε όσους εμπίπτουν στο π.δ. 30/2021 (Α' 75) με το οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (L 18),

ε) στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την ενδοεταιρική μετάθεση, σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 55,

στ) στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως εποχιακοί εργαζόμενοι, σύμφωνα με τα άρθρα 63 έως 65,

ζ) στους επί μακρόν διαμένοντες σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 (L 16) και τα άρθρα 143 έως 162 του παρόντος,

η) σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι υπόκεινται σε διαδικασία επιστροφής ή απέλασης, σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 (Α' 7) ή τον ν. 3386/2005 (Α' 212), αντίστοιχα, η οποία έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

θ) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως αυτοαπασχολούμενοι εργαζόμενοι ή είναι κάτοχοι αδειών διαμονής για επενδυτικούς σκοπούς, σύμφωνα με τα άρθρα 96 έως 100,

ι) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί ως ναυτικοί προς απασχόληση ή εργασία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε πλοίο νηολογημένο σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή που φέρει τη σημαία κράτους μέλους,

ια) σε πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια να εργάζονται στην ελληνική επικράτεια για χρονικό διάστημα όχι ανώτερο των έξι (6) μηνών, σύμφωνα με τον παρόντα ή έχουν γίνει δεκτοί σε άλλο κράτος μέλος για λόγους σπουδών,

ιβ) σε πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους επιτρέπεται να εργάζονται βάσει εθνικής θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με τα άρθρα 68 έως 79.

3. Η ενιαία άδεια διαμονής εκδίδεται ή ανανεώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 και 11, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες το αργότερο, από την ημέρα υποβολής της αίτησης, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα. Όταν διαπιστώνεται ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής είναι απαραίτητη η προσκόμιση συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η αρμόδια υπηρεσία ειδοποιεί με έγγραφη κλήση τον αιτούντα για

προσκόμιση αυτών, εντός εύλογης προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μέχρι την προσκόμιση των συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η ανωτέρω προθεσμία αναστέλλεται. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες ακόμη σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με την πολυπλοκότητα της εξέτασης της αίτησης. Εφόσον δεν ληφθεί απόφαση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρούσα, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας [ν. 2690/1999 (Α' 45)]. Κατά τα λοιπά, δεν θίγεται το άρθρο 45 του π.δ. 18/1989 (Α' 8).

4. Αίτηση για χορήγηση ενιαίας άδειας διαμονής θεωρείται απαράδεκτη, εάν έχει συμπληρωθεί ο ανώτατος προβλεπόμενος αριθμός θέσεων εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 26.

Άρθρο 82

Ίση μεταχείριση εργαζομένων, κατόχων ενιαίας άδειας διαμονής για εργασία (άρθρα 11 και 12 Οδηγίας 2011/98)

1. Οι εργαζόμενοι κάτοχοι ενιαίας άδειας, απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α) στο δικαίωμα εισόδου και διαμονής στην ελληνική επικράτεια, καθώς και την ελεύθερη πρόσβαση σε αυτή, με τον περιορισμό των οριζόμενων στην απόφαση στην παρ. 24 του άρθρου 176,

β) το δικαίωμα να ασκούν τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, για την οποία έχουν λάβει την αντίστοιχη θεώρηση εισόδου,

γ) τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργασία, τις συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και τις απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στον χώρο εργασίας,

δ) το δικαίωμα στην απεργία και στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και της συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων, και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια,

ε) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση,

στ) την αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

ζ) τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 883/2004. Οι ειδικές διατάξεις του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 και του Κανονισμού (ΕΕ) 987/2009 (L 284) εφαρμόζονται αναλόγως,

η) με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών, την καταβολή ποσών σχετικών με κεκτημένα δικαιώματα στο πλαίσιο εκ του νόμου συντάξεων γήρατος στο ύψος που προβλέπει η εθνική νομοθεσία ή η

νομοθεσία των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οφείλουν τα εν λόγω ποσά στην περίπτωση μετακίνησης σε τρίτη χώρα,

θ) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την απόκτηση στέγασης, καθώς και των υπηρεσιών ενημέρωσης και παροχής συμβουλών που παρέχουν οι υπηρεσίες εύρεσης εργασίας χωρίς να θίγει το δικαίωμα αυτό τη συμβατική ελευθερία,

ι) τα φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος θεωρείται ότι έχει φορολογική κατοικία στην ελληνική επικράτεια.

2. Οι εργαζόμενοι που μετακινούνται προς τρίτη χώρα, ή οι κληρονόμοι των εν λόγω εργαζομένων που διαμένουν σε τρίτη χώρα και έλκουν δικαιώματα από αυτούς, λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις που δικαιούνται βάσει της προηγούμενης απασχόλησης του εποχικού εργαζομένου σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, υπό τις ίδιες συνθήκες και με τους ίδιους συντελεστές, όπως και οι ημεδαποί όταν μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα.

3. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης δεν παρέχεται:

α. όσον αφορά στις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας που αφορούν στις οικογενειακές παροχές και τις παροχές ανεργίας, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 σε πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί για σπουδές κατόπιν θεώρησης εισόδου για τον σκοπό αυτόν, καθώς και σε όσους επιτρέπεται να εργάζονται με θεώρηση εισόδου,

β. όσον αφορά σε επιδόματα και δάνεια σπουδών και διαβίωσης ή άλλα επιδόματα και δάνεια που αφορούν εκπαίδευση ή επαγγελματική κατάρτιση σε όσους επιτρέπεται να εργάζονται με θεώρηση εισόδου. Όσον αφορά στην πρόσβαση στην πανεπιστημιακή και τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση που δεν συνδέεται άμεσα με τη συγκεκριμένη απασχόληση, εφαρμόζονται ειδικές προϋποθέσεις περιλαμβανομένης της δέουσας γνώσης της γλώσσας,

γ. όσον αφορά στα φορολογικά πλεονεκτήματα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κατοικία ή η συνήθης διαμονή των μελών της οικογένειας του εργαζομένου, για τα οποία ζητεί παροχές δεν ευρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας,

δ. όσον αφορά στην πρόσβαση σε διαδικασίες στέγασης σε πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι δεν εργάζονται.

4. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στην παρ. 1 δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων υπηρεσιών να ανακαλούν ή να απορρίπτουν την άδεια διαμονής που εκδίδεται βάσει του παρόντος.

5. Οι αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης παρέχουν τόσο στους εργαζόμενους όσο και στους εργοδότες όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διαδικασία υποβολής αίτησης, τα δικαιολογητικά, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τις προβλεπόμενες διαδικαστικές εγγυήσεις.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ο»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΓΙΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΟΔΗΓΙΑ 2003/86/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
22ας ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2003
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ο.1»)

Άρθρο 83
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 3 Οδηγίας 2003/86)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται όταν ο συντηρών κατέχει άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, διάρκειας ισχύος τουλάχιστον δύο (2) ετών, η οποία του παρέχει τη δυνατότητα να αποκτήσει δικαίωμα μόνιμης διαμονής, εφόσον τα μέλη της οικογένειάς του είναι πολίτες τρίτης χώρας, ανεξάρτητα από το καθεστώς τους.

2. Τα άρθρα 84 έως 90 δεν εφαρμόζονται όταν ο συντηρών:

α. έχει υποβάλει αίτηση να του αναγνωρισθεί η ιδιότητα του δικαιούχου διεθνούς προστασίας, επί της οποίας δεν έχει ακόμα εκδοθεί η σχετική απόφαση,

β. έχει λάβει άδεια διαμονής δυνάμει προσωρινής προστασίας ή ζητεί άδεια να διαμείνει με αυτό το καθεστώς και αναμένει την έκδοση σχετικής απόφασης,

γ. έχει λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει επικουρικών μορφών προστασίας ή ζητεί άδεια να διαμείνει με αυτό το καθεστώς και αναμένει την έκδοση σχετικής απόφασης.

3. Τα άρθρα 84 έως 90 δεν εφαρμόζονται στα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Τα άρθρα 84 έως 90 εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α. διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και τρίτων χωρών, αφετέρου,

β. του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961 [ν. 1426/1984, (Α' 32)].

Άρθρο 84
Προϋποθέσεις για την οικογενειακή επανένωση
(άρθρα 5, 7 και 8 Οδηγίας 2003/86)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο (2) ετών δικαιούται να ζητήσει, κατόπιν αίτησής του, την είσοδο και διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειάς του. Η αίτηση υποβάλλεται και εξετάζεται όταν τα μέλη αυτά διαμένουν εκτός της ελληνικής επικράτειας. Τυχόν διαμονή των μελών αυτών στην ελληνική επικράτεια, πριν την υποβολή της αίτησης για οικογενειακή επανένωση, δεν αποτελεί λόγο που παρακωλύει την υποβολή της αίτησης.

2. Για την άσκηση του δικαιώματος της παρ. 1, ο συντηρών αποδεικνύει την οικογενειακή σχέση με τα μέλη της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση

στην Ελλάδα, καθώς και ότι πληροί ο ίδιος, σωρευτικά, τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

α. διαθέτει κατάλυμα ικανό να καλύψει τις ανάγκες του ιδίου και των μελών της οικογένειάς του για τα οποία ζητεί την επανένωση,

β. διαθέτει προσωπικό εισόδημα, σταθερό και τακτικό, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας. Το εισόδημα δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ετήσιο καθαρό εισόδημα του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, προσαυξημένο κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για τον ή τη σύζυγο και κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε τέκνο. Η ανωτέρω προσαύξηση του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε τέκνο δεν απαιτείται αν και οι δύο (2) σύζυγοι διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα,

γ. διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες εργαζομένων ημεδαπών, η οποία να μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του.

3. Σε περίπτωση πολυγαμίας, αν ο συντηρών έχει ήδη σύζυγο που ζει μαζί του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση με άλλη σύζυγο.

Δεν επιτρέπεται η οικογενειακή επανένωση ανήλικων τέκνων του συντηρούντος και άλλης συζύγου, εκτός των περιπτώσεων που του έχει ανατεθεί νομίμως η επιμέλεια.

4. Για τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης, το αρμόδιο όργανο μπορεί να καλεί τον συντηρούντα σε προσωπική συνέντευξη και να διενεργεί οποιαδήποτε άλλη έρευνα κρίνεται αναγκαία και η αίτηση του συντηρούντος να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

Άρθρο 85
Υποβολή και εξέταση της αίτησης για έγκριση
της οικογενειακής επανένωσης
(άρθρα 5, 6 και 13 Οδηγίας 2003/86)

1. Ο συντηρών καταθέτει, μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, αίτηση οικογενειακής επανένωσης, που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 10.

2. Η Υπηρεσία που είναι αρμόδια για την εξέταση του αιτήματος υποχρεούται να ζητήσει άμεσα τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια, καθώς και τη γνώμη της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής, με σκοπό τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τα μέλη της οικογένειας και την εξέταση κινδύνων που προκύπτουν για τη δημόσια υγεία. Μη εμφάνιση των μελών της οικογένειας, των οποίων την είσοδο έχει αιτηθεί ο συντηρών, σε κλήση για συνέντευξη, στην οικεία προξενική αρχή καθιστά το αίτημα μη παραδεκτό. Οι ανωτέρω γνώμες παρέχονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με τον σύνθετο χαρακτήρα της εξέτασης, η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για διάστημα τριάντα

(30) ημερών. Ο πλήρης φάκελος του αιτούντος οικογενειακή επανένωση αποστέλλεται στο οικείο Προξενείο από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποστέλλονται σε κάθε περίπτωση, προς τα οικεία προξενία και κατάλογοι με τους πολίτες, οι οποίοι έχουν καταθέσει αίτηση για οικογενειακή επανένωση. Η αρμόδια Υπηρεσία εξετάζει την αίτηση ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 84. Κατά την εξέταση της αίτησης για οικογενειακή επανένωση εκτιμάται ιδιαίτερος το συμφέρον των ανηλίκων τέκνων.

3. Η αρμόδια Υπηρεσία, αφού λάβει υπόψη τις ανωτέρω γνώμες, εκδίδει σχετική απόφαση έγκρισης για οικογενειακή επανένωση και τη διαβιβάζει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην οικεία ελληνική προξενική αρχή, η οποία, εφόσον το αίτημα έχει γίνει δεκτό και πληρούνται οι λοιποί όροι εισόδου, χορηγεί, στα μέλη της οικογένειας, τις απαιτούμενες ειδικές θεωρήσεις εισόδου, με την επιφύλαξη του άρθρου 82 του ν. 3386/2005 (Α' 212), περί απαγόρευσης εισόδου.

Άρθρο 86 **Χορήγηση της άδειας διαμονής** **(άρθρο 5 Οδηγίας 2003/86)**

1. Κάθε μέλος της οικογένειας, μετά από την εισσόδο του στη χώρα και πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, υποβάλλει αίτηση για χορήγηση της οικείας άδειας διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 10. Για τα ανήλικα τέκνα, η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί την επιμέλεια και χορηγείται ατομική άδεια διαμονής.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κατά περίπτωση.

3. Η διαδικασία της οικογενειακής επανένωσης ολοκληρώνεται το αργότερο μέσα σε εννέα (9) μήνες από του υποβλήθηκε η αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 85 για την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης. Σε περίπτωση συνδρομής εξαιρετικών λόγων, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται έως τρεις (3) μήνες ακόμη.

Άρθρο 87 **Διάρκεια και ανανέωση άδειας διαμονής** **(άρθρα 13 και 16 Οδηγίας 2003/86)**

1. Στα μέλη της οικογένειας χορηγείται αρχική άδεια διαμονής με ημερομηνία λήξης αυτήν της άδειας διαμονής του συντηρούντος. Κατά την ανανέωση, η άδεια διαμονής των μελών ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του συντηρούντος.

Αν ο συντηρών αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος, η άδεια διαμονής των μελών της οικογένειας του ανανεώνεται ανά τριετία.

Αν ο συντηρών έχει ήδη αποκτήσει την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος, η αρχική άδεια διαμονής στα μέλη της οικογένειάς του για τα οποία έχει αιτηθεί οικογενειακής επανένωσης χορηγείται για τρία (3) έτη και ανανεώνεται ανά τριετία.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο συντηρών αποδεικνύει ότι εξακολουθεί να διατηρεί την οικογενειακή σχέση με τα συντηρούμενα μέλη της οικογένειάς του και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές και φορολογικές του υποχρεώσεις.

3. Το μέλος της οικογένειας, που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης υποχρεούται, πριν από τη λήξη της, να καταθέσει αίτηση στο αρμόδιο, κατά περίπτωση, όργανο, που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 176.

Άρθρο 88 **Απόρριψη αίτησης, ανάκληση ή μη ανανέωση** **άδειας διαμονής** **(άρθρα 5, 6, 16 και 17 Οδηγίας 2003/86)**

1. Η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Η εξέταση λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την έγκριση της οικογενειακής επανένωσης και την αρχική χορήγηση της άδειας διαμονής στα μέλη της οικογένειας,

β. συντρέχουν λόγοι δημόσιας υγείας,

γ. ο συντηρών και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο, δ. αποδειχθεί, από επίσημο έγγραφο αρμόδιας ελληνικής αρχής ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση, ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα, ότι διαπράχθηκε, με οποιονδήποτε τρόπο, απάτη ή χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα,

ε. διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με σκοπό την καταστρατήγηση του παρόντος, προκειμένου να επιτευχθεί η είσοδος ή διαμονή στη χώρα ή η διαμονή του συντηρούντος τερματισθεί και το μέλος της οικογένειας δεν διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα διαμονής.

2. Κατά την ανάκληση ή τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής μέλους της οικογένειας του συντηρούντος για λόγους δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, εξετάζονται επιπλέον των περιπτώσεων της παρ. 1, καθώς και αυτών του άρθρου 8, η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος που διαπράχθηκε και οι κίνδυνοι που προέρχονται από αυτό το άτομο.

3. Έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται σε κάθε περίπτωση που περιέρχεται στη γνώση των υπηρεσιών και για οποιοδήποτε περιστατικό που μπορεί να δικαιολογήσει ανάκληση της άδειας διαμονής.

4. Για την απόρριψη αίτησης, την ανάκληση ή την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής, ή σε περίπτωση λήψης μέτρου απομάκρυνσης εις βάρος του συντηρούντος ή μελών της οικογένειάς του, συνεκτιμώνται ο χαρακτήρας και η σταθερότητα των οικογενειακών δεσμών του προσώπου, η διάρκεια διαμονής του στη χώρα, καθώς και η ύπαρξη οικογενειακών, πολιτιστικών και κοινωνικών δεσμών με τη χώρα καταγωγής του.

Άρθρο 89
Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών
οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας
(άρθρο 14 Οδηγίας 2003/86)

1. Τα μέλη της οικογένειας του συντηρούντος έχουν, εξίσου με αυτόν, δικαίωμα:

α. πρόσβασης στην εκπαίδευση,
β. πρόσβασης σε εξαρτημένη εργασία,
γ. πρόσβασης στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τη βασική και περαιτέρω κατάρτιση, καθώς και την επακατάρτιση.

2. Οι κάτοχοι αδειών διαμονής για οικογενειακή επανένωση υπόκεινται στα γενικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τον παρόντα.

Άρθρο 90
Αυτοτελής άδεια διαμονής μελών οικογένειας
πολίτη τρίτης χώρας
(άδεια διαμονής τύπου «Ο.2»)
(άρθρο 15 Οδηγίας 2003/86)

1. Το αργότερο έπειτα από πέντε (5) έτη διαμονής στην Ελλάδα και εφόσον στο μέλος της οικογένειας δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για άλλους λόγους εκτός της οικογενειακής επανένωσης, ο/η σύζυγος ή συμβίος/α και το τέκνο που έχει ενηλικιωθεί δικαιούνται, κατόπιν αίτησής τους, να αποκτήσουν αυτοτελή άδεια διαμονής στην Ελλάδα.

2. Αυτοτελής άδεια διαμονής μπορεί να χορηγείται στα πρόσωπα που έχουν εισέλθει στη χώρα δυνάμει οικογενειακής επανένωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη χώρα τουλάχιστον επί ένα (1) έτος πριν τον θάνατό του,

β. σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, εφόσον:

βα. Ο γάμος διήρκεσε, έως την έναρξη της δίκης έκδοσης διαζυγίου ή τη λύση του γάμου στην περίπτωση συναινετικού διαζυγίου, σύμφωνα με το άρθρο 1441 του Αστικού Κώδικα, ή ακύρωσης του γάμου ή αποδεδειγμένης διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, επί τρία (3), τουλάχιστον, έτη από τα οποία το ένα (1) έτος έχει διανυθεί στη χώρα,

ββ. συντρέχουν ιδιαιτέρως δυσχερείς καταστάσεις, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας υπήρξε θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

3. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Κάτοχοι αυτοτελούς άδειας διαμονής δύνανται να υποβάλουν οποτεδήποτε εντός του διαστήματος ισχύος της, αίτηση για μεταβολή κατηγορίας, σύμφωνα με το άρθρο 12.

4. Το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίον έχει ανατεθεί η επιμέλεια.

5. Για τα τέκνα που ενηλικιώνονται, η αυτοτελής άδεια διαμονής είναι τριετής και ανανεώνεται για άλλα τρία (3) έτη, με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης αυτοτελούς άδειας διαμονής. Περαιτέρω

ανανέωσή της δεν επιτρέπεται και ο κάτοχός της δύναται να αιτηθεί μεταβολή κατηγορίας άδειας διαμονής, σύμφωνα με το άρθρο 12.

6. Η αίτηση για τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας διαμονής υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 85 και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176.

7. Η αυτοτελής άδεια διαμονής παρέχει στον κάτοχό της δικαίωμα άμεσης πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία, καθώς και σε σπουδές σε οποιαδήποτε βαθμίδα εκπαίδευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ
ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 91
Εξαιρετικές προϋποθέσεις χορήγησης
αυτοτελούς άδειας διαμονής

Η παρ. 5 του άρθρου 90 καταλαμβάνει κάθε πολίτη τρίτης χώρας που κατά την ενηλικίωσή του διέμενε νόμιμα στην Ελλάδα με οριστικό τίτλο νόμιμης διαμονής, ανεξάρτητα από την αρχή έκδοσής του.

Άρθρο 92
Ρυθμίσεις οικογενειακής επανένωσης με
σύσταση της οικογένειας στην Ελλάδα

1. Σε περιπτώσεις τέλεσης γάμου ή σύναψης συμφώνου συμβίωσης στην Ελλάδα μεταξύ πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα με άδεια διαμονής, στον ένα εκ των συζύγων ή συμβίων και στα μέλη της οικογένειάς τους, που διαμένουν ήδη νόμιμα στη χώρα μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση.

2. Η διαμονή των ανήλικων τέκνων που γεννώνται στην Ελλάδα καλύπτεται από την άδεια διαμονής του συντηρούντος γονέα μέχρις ότου υποβληθεί αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε αυτά.

Άρθρο 93
Αρχική χορήγηση Δελτίου Διαμονής σε μέλη
οικογένειας Έλληνα
(άδεια διαμονής τύπου «Ο.3»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι μέλη οικογένειας Έλληνα, σύμφωνα με την περ. λζ' του άρθρου 4 και εισέρχονται στην Ελλάδα με ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου ή θεώρηση εισόδου περιορισμένης εδαφικής ισχύος, όπου αυτή απαιτείται, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 περί του καταλόγου τρίτων χωρών, οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών, οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (L 303) χορηγείται «Δελτίο Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα» (άδεια διαμονής τύπου «Ο.3»), υπό την προϋπόθεση σταθερής διαμονής τους στη χώρα.

2. Το Δελτίο Διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ο.3») της παρ. 1 χορηγείται και σε γονείς ανήλικων ημεδα-

πών που διαμένουν στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως του τρόπου κτήσης εκ μέρους των τέκνων τους της ελληνικής ιθαγένειας. Το ίδιο Δελτίο Διαμονής χορηγείται και σε ανήλικα αδέρφια των ως άνω ημεδαπών. Το δικαίωμα διαμονής των αδελφών Έλληνα ηλικίας μικρότερης του εικοστού πρώτου έτους είναι τα πέντε (5) έτη. Εφόσον η αίτηση υποβάλλεται είτε ταυτόχρονα με αυτή του συντηρούντος είτε μεταγενέστερα, στο τέκνο χορηγείται Δελτίο Διαμονής διάρκειας πέντε (5) ετών, μετά τη λήξη του οποίου μπορεί να αιτηθεί άδεια διαμονής τύπου «Μ.2» του άρθρου 161. Το Δελτίο Διαμονής χορηγείται για πέντε (5) έτη, ανεξαρτήτως εάν η λήξη του υπερβαίνει τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας των τέκνων. Εάν η λήξη του Δελτίου Διαμονής υπολείπεται της συμπλήρωσης του εικοστού πρώτου έτους και ως εκ τούτου υπολείπεται χρονικό διάστημα για τη συμπλήρωση της πενταετίας που οδηγεί στην άδεια διαμονής τύπου «Μ.2» του άρθρου 161, το Δελτίο Διαμονής ανανεώνεται για μία (1) επιπλέον πενταετία.

3. Ο/η σύζυγος ή ο/η συμβίος, με τον/την οποίο/α, ο/η Έλληνας/Ελληνίδα πολίτης έχει συνάψει γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης, εφόσον τούτο καταρτίστηκε στην Ελλάδα ή ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής, και που επιθυμεί τη χορήγηση Δελτίου Διαμονής, κατά την παρ. 1, οφείλει να καταθέσει αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 10 στην αρμόδια υπηρεσία, σε διάστημα τριών (3) μηνών, από την ημερομηνία εισόδου στη χώρα ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία σύναψης του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης που καταρτίστηκε στην Ελλάδα, εφόσον αποδεικνύει εγγράφως την οικογενειακή του σχέση με τον Έλληνα πολίτη. Σε περίπτωση μη υποβολής της αίτησης εντός διαστήματος ενός (1) έτους από την ημερομηνία εισόδου ή την ημερομηνία του ληξιαρχικού γεγονότος του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης ή της γέννησης τέκνου, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο ύψους πενήντα (50) ευρώ.

4. Τα κατά τα οριζόμενα στις υποπερ. λζγ', λζδ', λζε' της περ. λζ' του άρθρου 4, μέλη της οικογένειας του Έλληνα οφείλουν να καταθέσουν αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 10, σε διάστημα τριών (3) μηνών από την ημερομηνία εισόδου στη χώρα ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία σύναψης του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης που καταρτίστηκε στην Ελλάδα και πάντως, μεταγενέστερα της υποβολής αίτησης από το μέλος της οικογένειας του Έλληνα από το οποίο αντλούν δικαίωμα διαμονής, εφόσον:

α. αποδεικνύουν εγγράφως την οικογενειακή τους σχέση με τον Έλληνα,

β. αποδεικνύουν ότι συντρέχει η προϋπόθεση του συντηρούμενου μέλους, δηλαδή ότι υποστηρίζονται υλικά από τον Έλληνα ή τον έτερο των συζύγων ή συμβίων που είναι πολίτης τρίτης χώρας. Ειδικότερα, πρέπει να αποδεικνύουν ότι συντηρούνται από τον Έλληνα και ότι συντηρούνταν ή ζούσαν υπό τη στέγη του ετέρου των συζύγων ή συμβίων που είναι πολίτης τρίτης χώρας στη χώρα καταγωγής ή ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι υγείας που καθιστούν απολύτως αναγκαία την

προσωπική φροντίδα του μέλους της οικογένειας από τον Έλληνα.

5. Το δελτίο διαμονής είναι ατομικό και χορηγείται στα μέλη της οικογένειας της παρ. 1, με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπό την επιφύλαξη εξέτασης λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας και συνδρομής των προϋποθέσεων της παρ. 8.

6. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου κατοικίας του αιτούντος, η οποία και χορηγεί το Δελτίο Διαμονής.

7. Το Δελτίο Διαμονής έχει διάρκεια πέντε (5) έτη. Η αδιάλειπτο της διαμονής δεν θίγεται από προσωρινές απουσίες που δεν υπερβαίνουν συνολικά τους έξι (6) μήνες ετησίως, ούτε από απουσίες μεγαλύτερης διάρκειας για την εκπλήρωση υποχρεωτικής στρατιωτικής θητείας ή από μία (1) απουσία δώδεκα (12) συναπών μηνών κατ' ανώτατο όριο, για σοβαρούς λόγους, ιδίως εγκυμοσύνη και μητρότητα, σοβαρή ασθένεια, σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση ή τοποθέτηση σε άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα.

8. Απόρριψη της σχετικής αίτησης για λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας πρέπει να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και να θεμελιώνεται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά. Προηγούμενες ποινικές καταδίκες δεν αποτελούν αυτοτελώς λόγους για τη λήψη τέτοιας απόφασης. Η προσωπική συμπεριφορά του προσώπου που αφορά στο μέτρο πρέπει να συνιστά πραγματική, ενεστώσα και αρκούντως σοβαρή απειλή, που στρέφεται κατά θεμελιώδους συμφέροντος της κοινωνίας. Αιτιολογίες που δεν συνδέονται με τα στοιχεία της υπόθεσης ή στηρίζονται σε εκτιμήσεις γενικής πρόληψης δεν γίνονται αποδεκτές.

9. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 7, το Δελτίο Διαμονής κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος του μετατρέπεται αυτοδικαίως σε άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2») του άρθρου 161.

10. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 4 και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 7, το δελτίο διαμονής ανανεώνεται για πέντε (5) έτη κάθε φορά.

11. Τα μέλη οικογένειας Έλληνα που είναι πολίτες τρίτων χωρών, δύνανται να αιτηθούν υπαγωγή στο άρθρο 90, και στην κατηγορία άδειας διαμονής «Ο.2» λόγω:

α) θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη χώρα τουλάχιστον επί ένα (1) έτος πριν τον θάνατό του,

β) έκδοσης αμετάκλητης απόφασης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή λύσης του συμφώνου συμβίωσης και εφόσον ο γάμος ή το σύμφωνο συμβίωσης διήρκεσε, έως την ημερομηνία κατάθεσης της αγωγής διαζυγίου ή της αγωγής ακύρωσης του γάμου ή της λύσης του συμφώνου συμβίωσης, επί τρία, (3) τουλάχιστον έτη από τα οποία το ένα (1) έτος έχει διανυθεί στην Ελλάδα,

γ) συνδρομής ιδιαιτέρως δυσχερών καταστάσεων, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος ή το σύμφωνο συμβίωσης ήταν σε ισχύ.

12. Ο/η σύζυγος ή συμβίος/α ανεξαρτήτως ιθαγένειας

και οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων/συμβίων, που κατέχουν δελτίο διαμονής έχουν πρόσβαση σε εξαρτημένη εργασία, παροχή υπηρεσιών ή έργου και επαγγελματική δραστηριότητα και απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους πολίτες της Ένωσης.

13. Το δελτίο διαμονής δεν χορηγείται, ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 15 και στις περιπτώσεις που:

α. Αποδειχθεί από επίσημο έγγραφο ελληνικής αρχής ή τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα και γενικά ότι στοιχειοθετείται κατάχρηση δικαιώματος ή απάτη, όπως στην περίπτωση εικονικού γάμου.

β. Ο Έλληνας και τα μέλη της οικογένειάς του έπαυσαν να διάγουν πραγματικό συζυγικό ή οικογενειακό βίο.

γ. Διαπιστωθεί ότι η οικογενειακή σχέση, ιδίως ο γάμος, το σύμφωνο συμβίωσης, η υιοθεσία ή η αναγνώριση τέκνων έχει συναφθεί με κύριο σκοπό την καταστρατήγηση του παρόντος, προκειμένου να αποκτηθεί το δελτίο διαμονής.

Η οικογενειακή σχέση θεωρείται ότι έχει συναφθεί για τον σκοπό αυτόν, ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των μελών της οικογένειας ή δεν υφίσταται δυνατότητα επικοινωνίας τους ή όταν ο ένας σύζυγος ή συμβίος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του ετέρου συζύγου ή συμβίου.

14. Εφόσον αίτημα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής απορρίπτεται, ή χορηγηθείσα άδεια διαμονής ανακαλείται, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες εκδίδουν απόφαση επιστροφής σύμφωνα με τα άρθρα 16 έως 41 του ν. 3907/2011 (Α' 7).

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Β»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε'

Άρθρο 94
Προϋποθέσεις αιτούντων

1. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν αίτηση για έκδοση ή ανανέωση άδειας διαμονής για επενδυτικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Β») που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση στα άρθρα 96 έως 100 και στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

2. Αρμόδια υπηρεσία για την επεξεργασία των αιτήσεων και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων ορίζεται η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων κατά περίπτωση υπηρεσιών του Υπουργείου

ου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 96 έως 99.

3. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος ευρίσκεται εκτός της ελληνικής επικράτειας, μπορεί πριν την είσοδό του στη χώρα να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μέσω νόμιμου αντιπροσώπου, δυνάμει σχετικού πληρεξουσίου που έχει συνταχθεί ενώπιον προξενικής αρχής ή ενώπιον αρμόδιου συμβολαιογράφου και φέρει επικύρωση της Σύμβασης της Χάγης (apostille), αίτηση για χαρακτηρισμό επένδυσης του άρθρου 97 ή πιστοποίηση πραγματοποίησης και διακράτησης επένδυσης του άρθρου 99, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις αποφάσεις των παρ. 46 και 47 του άρθρου 176. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκειμένου να εισηγηθεί, για τον χαρακτηρισμό της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 97 ή την πραγματοποίηση και τη διακράτηση της επένδυσης, όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 99.

4. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 94 έως 100 για επενδυτικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Β»), δεν υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την ελληνική επικράτεια, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση για άδεια διαμονής για τους σκοπούς των άρθρων αυτών.

5. Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν εισέλθει νόμιμα στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένουν νόμιμα στη χώρα, μπορούν να υποβάλουν στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου αίτηση για τον χαρακτηρισμό της επένδυσης του άρθρου 97 ή για την υλοποίηση της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής του άρθρου 98 ή για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης επένδυσης του άρθρου 99, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις των παρ. 45, 46 και 47 του άρθρου 176, αντίστοιχα. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία, προκειμένου να εισηγηθεί, κατά περίπτωση, για τον χαρακτηρισμό ή την υλοποίηση της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής ή την πραγματοποίηση και τη διακράτηση της επένδυσης, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 97, την παρ. 1 του άρθρου 98 και την παρ. 3 του άρθρου 99, αντίστοιχα.

6. Η υπηρεσία που εισηγείται για την επένδυση, σύμφωνα με τα άρθρα 96 έως 99, είναι αρμόδια για την παρακολούθησή της μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής και ενημερώνει το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου για κάθε μεταβολή. Για τον σκοπό αυτόν, οι επενδυτές των άρθρων 96, 97, 98 και 99 υποχρεούνται να υποβάλουν, όποτε τους ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα δικαιολογητικά που ορίζονται, κατά περίπτωση στα ως άνω άρθρα, καθώς και στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

Άρθρο 95**Διάρκεια ισχύος αδειών διαμονής για επενδυτικούς λόγους**

1. Η διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής ορίζεται σε πέντε (5) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης, εφόσον συνεχίζεται η υλοποίηση της επένδυσης ή η λειτουργία αυτής μετά την ολοκλήρωσή της. Για τους πολίτες τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής για επενδυτικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «B»), διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για την ανανέωση της άδειας διαμονής τους.

2. Οι πολίτες τρίτων χωρών - κάτοχοι άδειας διαμονής των άρθρων 96 έως 100 μπορούν, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 84, να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτηση τους, άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

Ως μέλη της οικογένειας νοούνται:

α) ο έτερος των συζύγων ή των συμβίων, με τον/την οποίο/α ο πολίτης τρίτης χώρας έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,

β) τα άγαμα κοινά τέκνα των συζύγων ή των συμβίων κάτω των είκοσι ενός (21) ετών,

γ) τα άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων ή συμβίων, εφόσον η επιμέλεια έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του/της συντηρούντος σε αυτόν/αυτήν για δε τα τέκνα του/της ετέρου των συζύγων ή συμβίων σε αυτόν/αυτήν κάτω των είκοσι ενός (21) ετών,

δ) οι απευθείας ανιόντες των συζύγων ή συμβίων.

Στα τέκνα των περ. β) και γ) που συμπληρώνουν το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας τους, χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής για τρία (3) έτη, κατ' αναλογική εφαρμογή των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 90, με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση.

3. Η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εφόσον δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις χορήγησης της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ****ΛΟΓΟΥΣ****(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «B»)****Άρθρο 96****Στρατηγικοί επενδυτές (φυσικά πρόσωπα - μέλη Δ.Σ., μέτοχοι) (άδεια διαμονής τύπου «B1»)**

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν πρότασης της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία αφορά στην επιβεβαίωση του χαρακτηρισμού της επένδυσης ως στρατηγικής και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε έως πέντε (5) πολίτες τρίτων χωρών, μέλη της διοίκησης ή/και μετό-

χους αλλοδαπού νομικού προσώπου, φορέα στρατηγικής επένδυσης της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α' 237).

2. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παρ. 1 αναγράφεται «B1. Άδεια διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.

Άρθρο 97**Άδεια διαμονής για πραγματοποίηση επένδυσης μέσω σύστασης και λειτουργίας επιχείρησης (φυσικά πρόσωπα μέλη Δ.Σ., μέτοχοι - εταίροι) - (άδεια διαμονής τύπου «B.2»)**

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν πρότασης της Διεύθυνσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία αφορά τον χαρακτηρισμό της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα για να συστήσουν και να λειτουργήσουν επιχείρηση με έδρα την Ελλάδα για πραγματοποίηση επένδυσης ελάχιστου ποσού πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00) που θα έχει θετικές συνέπειες στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία. Αν η επένδυση πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο και αναλόγως του ύψους της επένδυσης, μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα μέχρι τριών (3) πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είτε είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε μετέχουν στο κεφάλαιο του ημεδαπού νομικού προσώπου με ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%), είτε είναι διαχειριστές αυτού, είτε είναι νόμιμοι εκπρόσωποί του, άνευ αποζημίωσης.

2. Για την υλοποίηση και τη λειτουργία της επένδυσης της παρ. 1, επιτρέπεται κατόπιν πρότασης της Διεύθυνσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, να εισέλθουν και να διαμείνουν στη χώρα σύμφωνα με τη διαδικασία της άδειας διαμονής για απασχόληση υψηλής ειδικότητας (άδεια διαμονής τύπου «E.1» - «Μπλε Κάρτα της ΕΕ») ή της ενδοεταιρικής μετάθεσης (άδεια διαμονής τύπου «E.2») ή της μετάκλησης για εργασία (άδεια διαμονής τύπου «E.4»), μέχρι δέκα (10), κατ' ανώτατο αριθμό, πολίτες τρίτων χωρών - στελέχη των φορέων της επένδυσης, αναλόγως του συνολικού ύψους της επένδυσης.

3. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παρ. 1 αναγράφεται «B.2 Άδεια διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.

Άρθρο 98**Στελέχη εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα, θυγατρικές αλλοδαπών εταιρειών εγκατεστημένων στην Ελλάδα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα (μέτοχοι - εταίροι, μέλη Δ.Σ., διαχειριστές, νόμιμοι εκπρόσωποι) - (άδεια διαμονής τύπου «B.3»)**

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν πρότασης της Διεύθυνσης Άμεσων Ξέ-

νων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτες τρίτων χωρών που εντάσσονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Πολίτες τρίτων χωρών που είτε μετέχουν με ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%) στο κεφάλαιο ημεδαπής εταιρείας με ποσό καταβληθέν από τους ίδιους σε μετρητά τουλάχιστον πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και οι αντίστοιχοι τίτλοι που κατέχουν είναι ονομαστικοί, εφόσον, με την επιφύλαξη του άρθρου 94, προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή σχετική βεβαίωση της εταιρείας στην οποία μετέχουν, αρμοδίως υπογεγραμμένη και επικυρωμένη, είτε μετέχουν σε ημεδαπή εταιρεία, της οποίας οι μετοχές αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης που λειτουργούν στην Ελλάδα και η ονομαστική αξία των τίτλων (μετοχών) που κατέχουν ανέρχεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, εφόσον, με την επιφύλαξη του άρθρου 94, προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή βεβαίωση που εκδίδεται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον σχετικό λογαριασμό χειριστή.

β) Πολίτες τρίτων χωρών μέλη διοικητικών συμβουλίων, νόμιμοι εκπρόσωποι και διαχειριστές στους οποίους δεν καταβάλλεται αμοιβή, ημεδαπών εταιρειών, καθώς και νόμιμοι εκπρόσωποι υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών που ασκούν νόμιμα εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα και έχουν ενεργητικό ή κύκλο εργασιών της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής περιόδου τουλάχιστον τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000,00) ευρώ, εφόσον, με την επιφύλαξη του άρθρου 94, προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή την πράξη ή απόφαση του αρμοδίου οργάνου, βάσει της οποίας κατέχουν τη θέση αυτήν και αν προβλέπεται δημοσίευση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), τη σχετική καταχώριση, καθώς και τα επίσημα οικονομικά στοιχεία της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής περιόδου της εταιρείας.

2. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παρ. 1 αναγράφεται «Β.3 Άδεια διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.

Άρθρο 99

Χρηματοοικονομικές επενδύσεις (άδεια διαμονής Τύπου «Β.4»)

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, κατόπιν πρότασης της Διεύθυνσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία αφορά στην πραγματοποίηση της επένδυσης και στη σκοπιμότητα χορήγησης, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν πραγματοποιήσει επένδυση σε μία από τις εξής κατηγορίες:

α. εισφορά κεφαλαίου, ποσού πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, τουλάχιστον, σε εταιρεία η οποία έχει έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου και, με την επιφύλαξη της υποπερ. β', των Εταιρειών Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας, για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή ομολόγων κατά την έκδοση ομολογιακού δανείου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα. Η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α' 14), η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.». Η πραγματοποίηση της επένδυσης πιστοποιείται με βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον ανωτέρω διαμεσολαβητή και η διακράτησή της με βεβαίωση που εκδίδεται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον σχετικό λογαριασμό χειριστή,

β. εισφορά κεφαλαίου, ποσού πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ τουλάχιστον, σε Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.) του άρθρου 21 του ν. 2778/1999 (Α' 295), που έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα, για την απόκτηση μετοχών σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Κατά το αρχικό στάδιο και μέχρι την εισαγωγή της Α.Ε.Ε.- Α.Π. σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματοποίηση της επένδυσης και η διακράτησή της πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την εταιρεία. Μετά την εισαγωγή της Α.Ε.Ε.Α.Π. σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερ. α',

γ. εισφορά κεφαλαίου, ποσού πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ τουλάχιστον, σε Εταιρεία Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Ε.Κ.Ε.Σ.) του άρθρου 5 του ν. 2367/1995 (Α' 261) για απόκτηση μετοχών ή σε Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΑΚΕΣ) του άρθρου 7 του ν. 2992/2002 (Α' 54) για απόκτηση μεριδίων, εφόσον οι παραπάνω Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) έχουν ως σκοπό να επενδύουν αποκλειστικά σε επιχειρήσεις με έδρα ή και εγκατάσταση στην Ελλάδα. Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής της συμμετοχής, σύμφωνα με τους όρους λειτουργίας του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων, ο επενδυτής υποχρεούται να τοποθετήσει το υπολειπόμενο ποσό της συμμετοχής του, σε δεσμευμένο λογαριασμό (escrow account), στο πιστωτικό ίδρυμα που αποτελεί τον θεματοφύλακα του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων. Για την επένδυση με εισφορά κεφαλαίου σε ΑΚΕΣ, ο επενδυτής υποχρεούται να δημιουργήσει στο ανωτέρω πιστωτικό ίδρυμα μοναδικό τραπεζικό

λογαριασμό με αποκλειστική χρήση την κατάθεση των κεφαλαίων που επιστρέφονται σε αυτόν από τον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων. Ο επενδυτής μπορεί να προβαίνει σε πράξεις εκταμίευσης από τον εν λόγω λογαριασμό, με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα του παραμένοντος υπολοίπου του, της ονομαστικής αξίας της παραμένουσας επένδυσης στον Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων και του παραμένοντος υπολοίπου στον δεσμευμένο λογαριασμό του δεύτερου εδαφίου ισούται τουλάχιστον με το αρχικά επενδυθέν ποσό, για το οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια διαμονής. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον διαχειριστή του Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων για τη συμμετοχή του επενδυτή και το πιστωτικό ίδρυμα για τις κινήσεις των προαναφερόμενων λογαριασμών. Για την επένδυση με εισφορά κεφαλαίου σε Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (ΕΚΕΣ), κατά το αρχικό στάδιο και μέχρι την εισαγωγή της ΕΚΕΣ σε ρυθμιζόμενη αγορά, η πραγματοποίηση της επένδυσης και η διακράτησή της πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την εταιρεία. Μετά την εισαγωγή της ΕΚΕΣ σε ρυθμιζόμενη αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχύουν όσα ορίζονται στην υποπερ. α',

δ. αγορά ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, με αξία κτήσης πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ τουλάχιστον, και υπολειπόμενη διάρκεια, κατά τον χρόνο αγοράς, τρία (3) τουλάχιστον έτη, μέσω πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στην Ελλάδα, το οποίο αποτελεί και τον θεματοφύλακά τους. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το πιστωτικό ίδρυμα,

ε. προθεσμιακή κατάθεση ύψους πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ τουλάχιστον, σε ημεδαπό πιστωτικό ίδρυμα, ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας, με πάγια εντολή ανανέωσης. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από το πιστωτικό ίδρυμα. Συνδικαιούχοι της προθεσμιακής κατάθεσης δύνανται να είναι ο/η σύζυγος, ο/η συμβίος/α και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού του επενδυτή,

στ. αγορά μετοχών, εταιρικών ομολόγων ή και ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα, αξίας κτήσης οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ τουλάχιστον. Η πραγματοποίηση της επένδυσης γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία προσωπικής μερίδας του επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.». Ο επενδυτής υποχρεούται να τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικό και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμό για τις πράξεις πραγματοποίησης της επένδυσης και των μετέπειτα

συναλλαγών διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του και να μην εκταμιεύει οποιοδήποτε ποσό από ρευστοποίηση των κινητών αξιών, παρά μόνο για την επανεπένδυσή του σε κινητές αξίες του πρώτου εδαφίου, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του ανωτέρω λογαριασμού να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της αρχικής επένδυσης. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης πιστοποιούνται με βεβαιώσεις που εκδίδονται από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον λογαριασμό χειριστή, για την κίνηση του χαρτοφυλακίου του επενδυτή, και από το πιστωτικό ίδρυμα του τρίτου εδαφίου, για την κίνηση του λογαριασμού που τηρείται από τον επενδυτή,

ζ. αγορά μεριδίων αξίας κτήσης τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (350.000) ευρώ τουλάχιστον, σε αμοιβαίο κεφάλαιο, το οποίο έχει συσταθεί στην Ελλάδα ή άλλη χώρα και έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά σε μετοχές, εταιρικά ομόλογα ή ομόλογα του ελληνικού δημοσίου, τα οποία εισάγονται για διαπραγμάτευση ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ρυθμιζόμενες αγορές ή πολυμερείς μηχανισμούς διαπραγμάτευσης, που λειτουργούν στην Ελλάδα, εφόσον: (i) το ύψος του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου ανέρχεται στο ποσό των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ τουλάχιστον και (ii) το αμοιβαίο κεφάλαιο και ο διαχειριστής του είναι αδειοδοτημένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει, η οποία για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και να έχει συνάψει διμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Η πραγματοποίηση των επενδύσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου γίνεται με διαμεσολαβητή επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, με τη δημιουργία μερίδας αυτού στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.».

Για το αμοιβαίο κεφάλαιο τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικός και αποκλειστικής χρήσης λογαριασμός για τις πράξεις πραγματοποίησης των επενδύσεών του και των μετέπειτα συναλλαγών διαχείρισης του χαρτοφυλακίου του και την είσπραξη μερισμάτων. Κατά τη μεταφορά των προς επένδυση ποσών στον ανωτέρω λογαριασμό, ο διαχειριστής του αμοιβαίου κεφαλαίου δηλώνει στο πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία των μεριδιούχων και των μεριδίων που σχετίζονται με αυτά. Από τον παραπάνω λογαριασμό, υπό την επιφύλαξη του έκτου εδαφίου, δεν εκταμιεύεται οποιοδήποτε ποσό και ο διαχειριστής υποχρεούται να επενδύει τα κεφάλαια σε κινητές αξίες του πρώτου εδαφίου, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού του τρίτου εδαφίου να μην υπερβαίνει

το είκοσι τοις εκατό (20%) της ονομαστικής αξίας των μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου. Εκταμίευση ποσού από τον παραπάνω λογαριασμό επιτρέπεται αποκλειστικά για πραγματοποίηση επένδυσης σύμφωνα με τον σκοπό του αμοιβαίου κεφαλαίου, κάλυψη εξόδων διαχείρισης και διανομή μερισμάτων στους μεριδιούχους ή εξόφληση μεριδίων, με την προϋπόθεση ότι για πολίτες τρίτης χώρας ο μεριδιούχος έχει προσκομίσει στον διαχειριστή έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας της παρ. 6, στο οποίο αυτή βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώση για την επικείμενη ρευστοποίηση της επένδυσης. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης από τους μεριδιούχους και το αμοιβαίο κεφάλαιο πιστοποιούνται με την ετήσια έκθεση του αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς και με βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον διαχειριστή του αμοιβαίου κεφαλαίου για τη συμμετοχή του πολίτη τρίτης χώρας σε αυτό, από την επιχείρηση επενδύσεων του άρθρου 4 του ν. 4514/2018, η οποία παρέχει την επενδυτική υπηρεσία της περ. 4 του Παραρτήματος Ι του Τμήματος Α' του ίδιου νόμου, ή το πιστωτικό ίδρυμα, με έδρα ή υποκατάστημα στην Ελλάδα, που τηρεί τον λογαριασμό χειριστή για την κίνηση του χαρτοφυλακίου του αμοιβαίου κεφαλαίου και από το πιστωτικό ίδρυμα του τρίτου εδαφίου για την κίνηση του λογαριασμού του αμοιβαίου κεφαλαίου,

η. αγορά μεριδίων ή μετοχών αξίας κτήσης τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (350.000) ευρώ τουλάχιστον σε Οργανισμό Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ), ο οποίος έχει συσταθεί στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα, εφόσον: (i) το ύψος του ενεργητικού του ΟΕΕ ανέρχεται στο ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ τουλάχιστον και (ii) ο ΟΕΕ και ο διαχειριστής του είναι αδειοδοτημένοι ή καταχωρισμένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει. Για τον ΟΕΕ τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα μοναδικός και αποκλειστικός χρήσης λογαριασμός για την κίνηση των κεφαλαίων που αφορούν την πραγματοποίηση των επενδύσεων και την είσπραξη των ποσών από την εκμετάλλευση ή ρευστοποίησή τους. Κατά τη μεταφορά των προς επένδυση ποσών στον ανωτέρω λογαριασμό, ο διαχειριστής του ΟΕΕ δηλώνει στο πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία των μεριδιούχων και των μεριδίων που σχετίζονται με αυτά. Με την επιφύλαξη του πέμπτου εδαφίου, από τον παραπάνω λογαριασμό δεν εκταμιεύεται οποιοδήποτε ποσό και ο διαχειριστής υποχρεούται να επενδύει τα κεφάλαια σε ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα, ώστε το μέσο ετήσιο υπόλοιπο του λογαριασμού του δεύτερου εδαφίου να μην υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της ονομαστικής αξίας των μεριδίων του ΟΕΕ. Εκταμίευση ποσού από τον παραπάνω λογαριασμό επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για πραγματοποίηση επένδυσης σύμφωνα με τον σκοπό του ΟΕΕ, κάλυψη εξόδων διαχείρισης και διανομή μερισμάτων στους μεριδιούχους ή εξόφληση μεριδίων, με την προϋπόθεση ότι για πολίτες τρίτης χώρας ο μεριδιούχος έχει προσκομίσει στον διαχειριστή έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας της παρ. 5, στο οποίο αυτή βεβαιώνει ότι έχει λάβει γνώ-

ση για την επικείμενη ρευστοποίηση της επένδυσης. Η πραγματοποίηση και η διακράτηση της επένδυσης από τους μεριδιούχους και τον ΟΕΕ πιστοποιούνται με έκθεση του διαχειριστή του, που συνοδεύεται από έκθεση ορκωτών λογιστών για τη δραστηριότητα του ΟΕΕ, καθώς και βεβαιώσεις που εκδίδονται από τον διαχειριστή του ΟΕΕ για τη συμμετοχή του πολίτη τρίτης χώρας σε αυτόν και από το πιστωτικό ίδρυμα του δεύτερου εδαφίου της για την κίνηση του λογαριασμού του ΟΕΕ.

Ο Οργανισμός Εναλλακτικών Επενδύσεων πρέπει να έχει ως σκοπό να επενδύει αποκλειστικά στην Ελλάδα και τόσο αυτός, όσο και ο διαχειριστής του να είναι αδειοδοτημένοι ή καταχωρισμένοι από την αρχή που εποπτεύει την κεφαλαιαγορά της χώρας στην οποία εδρεύει, η οποία, για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται να είναι μέλος της Διεθνούς Ένωσης Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και να έχει συνάψει διμερή συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών με την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2. Στην περίπτωση πραγματοποίησης επένδυσης των περ. α' έως στ' της παρ. 1 από νομικό πρόσωπο, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτες τρίτων χωρών ως εξής:

α) για επένδυση ύψους ποσού τουλάχιστον ίσου με αυτό που ορίζεται κατά περίπτωση στην παρ. 1, η οποία πραγματοποιείται από ημεδαπό νομικό πρόσωπο, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε πολίτη τρίτης χώρας, εφόσον κατέχει το σύνολο των εταιρικών του μεριδίων,

β) για επένδυση που πραγματοποιείται από αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, δύναται να χορηγηθεί άδεια διαμονής στην Ελλάδα σε μέχρι τρεις (3), αναλόγως του ύψους της επένδυσης, πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι κατέχουν ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%) του κεφαλαίου του αλλοδαπού νομικού προσώπου.

3. Με μέριμνα της Διεύθυνσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καταρτίζονται κατάλογοι στους οποίους περιλαμβάνονται, ύστερα από αίτησή τους, οι ΑΕΕΑΠ της περ. β', οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων της περ. γ', τα Αμοιβαία Κεφάλαια της περ. ζ' και οι Οργανισμοί Εναλλακτικών Επενδύσεων της περ. η' της παρ. 1, που πληρούν τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις. Αρμόδια υπηρεσία για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης των επενδύσεων του παρόντος είναι η Διεύθυνση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Η επένδυση πραγματοποιείται με κεφάλαια εξωτερικού, τα οποία εμβάζονται στην Ελλάδα για τους σκοπούς της επένδυσης από πολίτη τρίτης χώρας. Εντολές του εμβάσματος δύναται να είναι σύζυγος ή/και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού του επενδυτή. Αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 94, η αίτηση εισόδου στην Ελλάδα και τα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 46 του άρθρου 176 υποβάλλονται στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του τόπου διαμονής του επενδυτή, μέσα στο επόμενο από την πραγματοποίηση της επένδυσης έτος. Η

προξενική αρχή, μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους, διαβιβάζει αυτά στην αρμόδια υπηρεσία του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3, για την πιστοποίηση της πραγματοποίησης και της διακράτησης της επένδυσης. Η ανωτέρω υπηρεσία εξετάζει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί και διαβιβάζει μέσα σε έναν (1) μήνα από την παραλαβή τους, στην προξενική αρχή σχετική πιστοποίηση, προκειμένου να χορηγηθεί η εθνική θεώρηση εισόδου για «επένδυση σε τίτλους ή τραπεζική κατάθεση».

5. Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου ως επενδυτής του παρόντος, εφόσον προσκομίσει πρόσφατη πιστοποίηση της αρμόδιας υπηρεσίας για τη διακράτηση της επένδυσης και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176 χορηγείται, με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, άδεια διαμονής, πενταετούς διάρκειας, η οποία ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα κάθε φορά, εφόσον πιστοποιείται η διακράτηση της συγκεκριμένης επένδυσης και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν πραγματοποιήσει επένδυση του παρόντος άρθρου, είναι η Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

6. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών ως επενδυτών του παρόντος αναγράφεται «Β.4 Άδεια διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η συγκεκριμένη κατηγορία επένδυσης της παρ. 1.

7. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με το παρόν δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.

8. Πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ, δυνάμει του παρόντος, για επένδυση σε μια από τις κατηγορίες της παρ. 1, δύναται να ρευστοποιήσει την επένδυση, προκειμένου να επενδύσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών, σε ίδια ή σε άλλη κατηγορία του παρόντος άρθρου ή σε ακίνητη περιουσία, σύμφωνα με το άρθρο 100. Στην περίπτωση μεταβολής της επένδυσης σε ίδια ή άλλη κατηγορία του παρόντος, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτημα μεταβολής της επένδυσης στη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με τα στοιχεία της νέας συνολικής επένδυσης και αυτή διαβιβάζει το αίτημα στη Διεύθυνση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την πιστοποίηση της νέας συνολικής επένδυσης.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις μεταβολής της επένδυσης, ο πολίτης τρίτης χώρας, κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ δυνάμει του παρόντος, διατηρεί την ήδη χορηγηθείσα άδεια διαμονής έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης της νέας συνολικής επένδυσης και χορήγησης της άδειας διαμονής δυνάμει αυτής. Τα ανωτέρω καταλαμβάνουν και τα μέλη της οικογενείας του αιτούντος.

9. Ο πολίτης τρίτης χώρας δύναται να πραγματοποιήσει επένδυση σε περισσότερες της μίας από τις κατηγορί-

ες της παρ. 1 και έως τρεις (3) διακριτές επενδύσεις συνολικά. Αν η επένδυση πραγματοποιείται σε περισσότερες της μίας κατηγορίες, το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό της συνολικής επένδυσης καθορίζεται βάσει της κατηγορίας με το υψηλότερο απαιτούμενο ύψος επένδυσης.

10. Οι πολίτες τρίτων χωρών οφείλουν να ενημερώνουν τη Διεύθυνση Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τη ρευστοποίηση μέρους ή του συνόλου της επένδυσης σε μια από τις κατηγορίες της παρ. 1, μετά την πιστοποίηση της πραγματοποίησής της, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από τον χρόνο ρευστοποίησης. Η παραπάνω Υπηρεσία ενημερώνει τη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για την παύση διακράτησης της επένδυσης.

Άρθρο 100

Επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία (μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή) (άδεια διαμονής «Τύπου Β.5»)

1. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, χορηγείται άδεια διαμονής για πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης, σε πολίτη τρίτης χώρας, που:

α) Έχει εισέλθει νομίμως στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένει νομίμως στη χώρα, ακόμη και αν ο τίτλος διαμονής που κατέχει δεν επιτρέπει αλλαγή σκοπού.

β) Διαθέτει, κατά πλήρη κυριότητα και νομή, ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα. Επί εξ αδιαιρέτου συγκυριότητας ακινήτου, αξίας κτήσης κατ' ελάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην παρ. 2, δικαίωμα διαμονής παρέχεται, μόνον αν οι συνιδιοκτήτες είναι σύζυγοι ή συμβίοι που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. Σε αντίθετη περίπτωση, το δικαίωμα διαμονής παρέχεται μόνον εάν το ποσοστό κάθε συνιδιοκτήτη είναι αξίας τουλάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην παρ. 2.

γ) Διαθέτει κατά πλήρη κυριότητα και νομή ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα αξίας κτήσης κατ' ελάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην παρ. 2, μέσω νομικού προσώπου με έδρα στην Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., του οποίου τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια κατέχει εξ ολοκλήρου.

δ) Έχει συνάψει μακροχρόνια σύμβαση σύνθετου τουριστικού καταλύματος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 (Α' 180) ή σύμβαση χρονομεριστικής μίσθωσης τουριστικού καταλύματος, σύμφωνα με τον ν. 1652/1986 (Α' 167), αξίας τουλάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην παρ. 2.

ε) Είναι ενήλικος και απέκτησε κατά πλήρη κυριότητα και νομή ως εξ αδιαιρέτου ή από διαθήκη κληρονόμος ή συνεπεία γονικής παροχής, ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας τουλάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην παρ. 2.

2. α) Για τις Περιφερειακές Ενότητες Βόρειου, Κεντρικού και Νότιου Τομέα Αθηνών και τον Δήμο Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης της Περιφέρειας Αττικής, τον Δήμο Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και τις Περιφερειακές Ενότητες Μυκόνου και Σαντορίνης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου η ελάχιστη

αξία της ακίνητης περιουσίας κατά τον χρόνο κτήσης της, καθώς και το συνολικό συμβατικό μίσθωμα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος, καθορίζεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς πριν από την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή. Στην περίπτωση της επένδυσης μέσω αγοράς ακίνητης περιουσίας στις περιοχές του πρώτου εδαφίου, αυτή πραγματοποιείται σε ένα μόνο ακίνητο. Στην περίπτωση επένδυσης μέσω αγοράς σε ποσοστό εξ' αδιαιρέτου συγκυριότητας ακινήτου, η ελάχιστη αξία του ποσοστού συγκυριότητας καθορίζεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και η επένδυση πραγματοποιείται σε ένα μόνο ακίνητο.

β) Για τις λοιπές περιοχές της χώρας η ελάχιστη αξία της ακίνητης περιουσίας κατά τον χρόνο κτήσης της, καθώς και το συνολικό συμβατικό μίσθωμα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος, καθορίζεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ και πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς πριν από την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή. Στην περίπτωση της επένδυσης μέσω αγοράς ακίνητης περιουσίας στις περιοχές του πρώτου εδαφίου, αυτή πραγματοποιείται σε ένα ή περισσότερα ακίνητα.

3. Η ελάχιστη αξία της ακίνητης περιουσίας κατά τον χρόνο κτήσης της, καθώς και το συνολικό συμβατικό μίσθωμα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος, όπως προκύπτει από τις συμβολαιογραφικές πράξεις μεταβίβασης και, σε περίπτωση που τελούν υπό αίρεση της καταβολής πιστούμενου τιμήματος, από τις αντίστοιχες νόμιμα μεταγεγραμμένες συμβολαιογραφικές πράξεις εξόφλησης και άρσης διαλυτικής αίρεσης, ή τις συμβάσεις μίσθωσης, αντίστοιχα, που καθορίζονται σύμφωνα με την παρ. 2, πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς πριν την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή.

4. Πολίτες τρίτων χωρών - κάτοχοι άδειας μόνιμης διαμονής επενδυτή δύνανται να ανανεώνουν την άδεια διαμονής τους, για ισόχρονη διάρκεια κάθε φορά, εφόσον η ακίνητη περιουσία παραμένει στην κυριότητα και νομή τους ή παραμένουν σε ισχύ οι συμβάσεις της παρ. 1 και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος. Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για την ανανέωση της άδειας διαμονής.

5. Το συμφωνηθέν τίμημα ή μίσθωμα καταβάλλεται στο σύνολό του με τους εξής τρόπους: α) με δίγραμμη τραπεζική επιταγή σε λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα, β) με μεταφορά πίστωσης, κατά την περ. 24 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018 (Α' 84) και γ) μέσω POS εγκατεστημένου από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ο οποίος λειτουργεί στην Ελλάδα, με χρέωση τραπεζικής πιστωτικής ή χρεωστικής κάρτας του αγοραστή, σε λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, κατά

την περ. 11 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018, ο οποίος λειτουργεί στην Ελλάδα. Η ως άνω πληρωμή δύναται να πραγματοποιηθεί και από σύζυγο ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού του αγοραστή. Όλες οι ανωτέρω διατάξεις καταλαμβάνουν και τις καταβολές που έχουν λάβει χώρα με τους ως άνω τρόπους πληρωμής από 1ης.1.2017 μέχρι σήμερα. Όλα τα ειδικότερα στοιχεία διενέργειας της πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των στοιχείων ταυτοποίησης του πωλητή, του αγοραστή και τυχόν τρίτου πληρωτή, του αριθμού λογαριασμών πληρωμών του πωλητή, της διεύθυνσής του, του επίσημου αριθμού προσωπικού εγγράφου του, του αναγνωριστικού αριθμού του πληρωτή ή της ημερομηνίας και του τόπου γέννησής του, του τρόπου πληρωμής και των σχετικών λογαριασμών πληρωμών χρέωσης του πληρωτή και πίστωσης του δικαιούχου, καθώς και της υπεύθυνης δήλωσης του αγοραστή για τη συζυγική σχέση ή τη συγγένεια με τρίτο πληρωτή, δηλώνονται και υποβάλλονται υπευθύνως από τους συμβαλλόμενους ενώπιον του συντάσσοντος το συμβόλαιο συμβολαιογράφου και αναγράφονται σε αυτό.

6. Ο πολίτης τρίτης χώρας, κατά την κατάθεση της αίτησης για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή, υποβάλλει βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συνέταξε τις συμβολαιογραφικές πράξεις μεταβίβασης ή τις συμβάσεις μίσθωσης της παρ. 2, με την οποία βεβαιώνονται τα στοιχεία των συμβαλλομένων μερών, τα στοιχεία του ακινήτου, ο τρόπος καταβολής του συμφωνηθέντος τιμήματος ή μισθώματος και όλα τα ειδικότερα στοιχεία διενέργειας της πληρωμής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, η ύπαρξη τυχόν διαλυτικής αίρεσης, καθώς και εάν το συγκεκριμένο ακίνητο έχει χρησιμοποιηθεί από τον πωλητή για την έκδοση μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή.

7. Στους πολίτες τρίτων χωρών, κατόχους ακινήτων παρέχεται δυνατότητα εκμίσθωσης αυτών.

8. Η μεταπώληση της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής, σε έτερο πολίτη τρίτης χώρας παρέχει δικαίωμα χορήγησης άδειας διαμονής στον νέο αγοραστή με ταυτόχρονη ανάκληση της άδειας διαμονής του πωλητή.

9. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται με το παρόν άρθρο δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.

10. Η έκδοση της άδειας διαμονής χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την περιέλευση όλων των στοιχείων του φακέλου στην εκδούσα αρχή.

11. Σε περίπτωση σύναψης συμβολαίου πώλησης ακινήτου με οποιοδήποτε τίμημα, ο πωλητής, πολίτης τρίτης χώρας, οφείλει να προσκομίσει βεβαίωση της κατά τόπον αρμόδιας υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σχετικά με το αν το συγκεκριμένο ακίνητο έχει χρησιμοποιηθεί για την έκδοση μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση πώλησης ακινήτου από νομικό πρόσωπο, τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια του οποίου κατέχει εξ ολοκλήρου πολίτης τρίτης χώρας, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Η»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕ
ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ, ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ, ΤΗΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/801
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 101

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρα 2 και 4 Οδηγίας 2016/801)

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στην Ελλάδα με σκοπό να δι-αμείνουν για έρευνα, σπουδές, πρακτική άσκηση και εθελοντική υπηρεσία.

2. Οι ρυθμίσεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμό-ζονται στους πολίτες τρίτων χωρών:

α) που διαμένουν στην Ελλάδα ως αιτούντες διεθνούς προστασίας ή δικαιούνται διεθνή προστασία σύμφω-να με τα άρθρα 1 έως 36 του ν. 4939/2022 (Α' 111) με τον οποίο ενσωματώθηκε στην έννομη τάξη η Οδη-γία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προ-στασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (L 337) ή δικαιούνται προσωρινή προστασία σύμφωνα με τα άρθρα 119 έως 146 του ν. 4939/2022, με τα οποία ενσωματώθηκε στην έννομη τάξη η Οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2001, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπι-σθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων (L 212),

β) των οποίων η απομάκρυνση έχει ανασταλεί,

γ) που είναι μέλη οικογενειών πολιτών της Ευρωπαϊ-κής Ένωσης και έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 162,

δ) που έχουν αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμείνοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ε) που έρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως ασκούμε-νοι στο πλαίσιο ενδοεταιρικής μετάθεσης σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 58,

στ) που έχουν γίνει δεκτοί ως εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης σύμφωνα με τα άρθρα 28 έως 52,

ζ) οι οποίοι, μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους και ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, απολαύουν δικαιωμά-των ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με τα δικαι-

ώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει συμφωνιών, είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της και τρίτων χωρών, είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

3. Το παρόν ισχύει υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που προκύπτουν:

α) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτο-νται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κρατών μελών της αφενός και ενός ή περισ-σοτέρων τρίτων χωρών αφετέρου,

β) από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτο-νται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών μελών της Ένωσης και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών.

4. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διατηρούν τη δυνατό-τητα να θεσπίζουν ή να διατηρούν πιο ευνοϊκές διατάξεις για τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται το παρόν σε σχέση με την περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 104 και τα άρθρα 106, 107, 111, 112, 113, 116, 117, 118 και 119.

Άρθρο 102

Έγκριση ιδρυμάτων τριτοβάθμιας
εκπαίδευσης, οργανισμών αρμόδιων για
πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας και
φορέων υποδοχής ασκούμενων
(παρ. 3 άρθρου 11 και άρθρο 15 Οδηγίας
2016/801)

1. Δημόσια ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία πρόκειται να υποδεχθούν σπουδαστές σύμφωνα με τη διαδικασία εισόδου και διαμονής που ορίζεται στο παρόν Κεφάλαιο, θεωρούνται εγκεκριμένοι φορείς.

2. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν καταλόγους των εγκεκριμένων φορέων υποδοχής. Επικαιροποιημένες εκδόσεις των εν λόγω καταλόγων δημοσιεύονται το συντομότερο δυνατόν μετά από κάθε μεταβολή τους.

Άρθρο 103

Έγκριση ερευνητικού οργανισμού
(άρθρο 9 Οδηγίας 2016/801)

1. Κάθε ερευνητικός οργανισμός, ο οποίος πρόκειται να υποδεχθεί ερευνητή σύμφωνα με τη διαδικασία ει-σόδου και διαμονής που ορίζεται στο παρόν Κεφάλαιο, πρέπει να έχει προηγουμένως εγκριθεί για τον σκοπό αυτό από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι αιτήσεις προς έγκριση των ερευνητικών οργανισμών βασίζονται στη δυνάμει του καταστατικού αποστολή τους ή, ανά-λογα, στον εταιρικό σκοπό τους και στην απόδειξη ότι πραγματοποιούν έρευνα.

2. Η έγκριση ερευνητικού οργανισμού χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για πέντε (5) έτη.

3. Δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί, ή άλλοι αντί-στοιχοι ερευνητικοί φορείς του δημόσιου τομέα, ή τα Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύονται από δημόσια αρχή, καθώς και αναγνωρισμένα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ), θεωρούνται εγκεκριμένοι φορείς για τις ανάγκες του παρόντος.

4. Ιδιωτικοί φορείς προκειμένου να λάβουν έγκριση, υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας αίτηση που συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Καταστατικό του φορέα στο οποίο τεκμηριώνεται η ύπαρξη Τμήματος Έρευνας και Ανάπτυξης,

β) τεκμηρίωση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του φορέα και των δαπανών για δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογίας, όπως προκύπτουν από τα αιτήματα του φορέα για εφαρμογή φορολογικών εκπτώσεων για δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας, σύμφωνα με τον ν. 3296/2004 (Α' 253),

γ) επαρκή τεκμηρίωση της αναγκαιότητας απασχόλησης ερευνητών πολιτών τρίτων χωρών.

5. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, αφού αξιολογήσει τα δικαιολογητικά της παρ. 4 αποφαινεται ανάλογα.

6. Όλοι οι ερευνητικοί οργανισμοί υποχρεούνται να υποβάλουν στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας βεβαίωση ότι σε περίπτωση που ένας ερευνητής παραμείνει παρανόμως στην ελληνική επικράτεια μετά τη λήξη της σύμβασής του, ο ερευνητικός οργανισμός ευθύνεται για την πληρωμή των εξόδων διαμονής και επιστροφής που βαρύνουν το Δημόσιο. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας οφείλει να κοινοποιεί αντίγραφο της βεβαίωσης αυτής στη Διεύθυνση Αλλοδαπών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Η οικονομική ευθύνη του ερευνητικού οργανισμού λήγει έξι (6) μήνες μετά τη λήξη της σύμβασης υποδοχής κάθε ερευνητή.

7. Οι ερευνητικοί οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων των βιογραφικών σημειωμάτων των ερευνητών τρίτων χωρών και των προσόντων τους υπό το πρίσμα των στόχων της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένα αντίγραφα των τίτλων τους, σύμφωνα με την περ. ν' του άρθρου 4.

8. Όλοι οι ερευνητικοί οργανισμοί έχουν υποχρέωση να γνωστοποιούν στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας τις συμβάσεις υποδοχής τις οποίες έχουν υπογράψει. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας είναι αρμόδια για τον έλεγχο των εν λόγω συμβάσεων.

9. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας είναι αρμόδια για την τήρηση και τον έλεγχο των όρων που προβλέπονται στις παρ. 4 και 6. Αν διαπιστωθεί η μη τήρηση αυτών, ή σε περίπτωση που η έγκριση αποκτήθηκε δολίως ή όταν ο ερευνητικός οργανισμός έχει υπογράψει σύμβαση υποδοχής με πολίτη τρίτης χώρας εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, η έγκριση ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται. Εάν η έγκριση ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, μπορεί να απαγορευθεί στον συγκεκριμένο οργανισμό να ζητήσει εκ νέου έγκριση για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε (5) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ανάκλησης ή μη ανανέωσης. Η ανάκληση ή μη ανανέωση της έγκρισης κοινοποιείται στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων.

10. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας δημοσιεύει και ενημερώνει ετησίως καταλόγους των ερευνητικών οργανισμών που εγκρίνονται για τους σκοπούς του παρόντος και κοινοποιεί άμεσα κάθε μεταβολή στη

Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και στις αρμόδιες υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων.

Άρθρο 104

Σύμβαση υποδοχής

(άρθρο 10 Οδηγίας 2016/801)

1. Κάθε ερευνητικός οργανισμός που επιθυμεί να υποδεχθεί έναν ερευνητή, υπογράφει μαζί του σύμβαση υποδοχής, με την οποία ο ερευνητής αναλαμβάνει τη δέσμευση να ολοκληρώσει το ερευνητικό πρόγραμμα και ο οργανισμός αναλαμβάνει τη δέσμευση να υποδεχθεί τον ερευνητή για τον σκοπό αυτόν, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 110.

2. Η σύμβαση υποδοχής περιέχει:

α) τον τίτλο ή τον σκοπό της ερευνητικής δραστηριότητας ή το ερευνητικό πεδίο,

β) την ανάληψη δέσμευσης από τον πολίτη τρίτης χώρας ότι θα επιδιώξει την ολοκλήρωση ερευνητικής δραστηριότητας,

γ) την ανάληψη δέσμευσης από τον ερευνητικό οργανισμό ότι θα υποδεχτεί τον πολίτη τρίτης χώρας με σκοπό την ολοκλήρωση της ερευνητικής δραστηριότητας,

δ) τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης ή την εκτιμώμενη διάρκεια της ερευνητικής δραστηριότητας,

ε) πληροφορίες σχετικά με την πρόθεση κινητικότητας σε ένα ή περισσότερα δεύτερα κράτη μέλη εάν η κινητικότητα είναι γνωστή κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος μέλος,

στ) πληροφορίες για τη νομική σχέση μεταξύ του ερευνητικού οργανισμού και του ερευνητή και τους όρους εργασίας του ερευνητή, σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία.

Οι συμβάσεις που περιέχουν τα στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν άρθρο θεωρούνται ισοδύναμες με τις συμβάσεις υποδοχής για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Οι ερευνητικοί οργανισμοί μπορούν να υπογράψουν συμβάσεις υποδοχής μόνον εάν η ερευνητική δραστηριότητα έχει γίνει δεκτή από τα αρμόδια όργανα του οργανισμού, αφού ελεγχθούν τα ακόλουθα:

α) ο σκοπός και η εκτιμώμενη διάρκεια της ερευνητικής δραστηριότητας και η διαθεσιμότητα των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων για τη διεξαγωγή της και

β) τα προσόντα του πολίτη τρίτης χώρας υπό το πρίσμα των στόχων της έρευνας, όπως αυτά επιβεβαιώνονται με επικυρωμένο αντίγραφο.

4. Η σύμβαση υποδοχής λήγει αυτομάτως εάν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν γίνει δεκτός ή όταν λήξει η νομική σχέση μεταξύ του ερευνητή και του ερευνητικού οργανισμού.

5. Ο ερευνητικός οργανισμός ενημερώνει άμεσα την αρμόδια, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 110, υπηρεσία για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για κάθε γεγονός, το οποίο θεωρείται ότι εμποδίζει την εκτέλεση της σύμβασης υποδοχής.

6. Συμβάσεις υποδοχής με ερευνητικούς οργανισμούς, των οποίων η έγκριση έχει ανακληθεί, παύουν να ισχύουν. Ομοίως, η σύμβαση υποδοχής λήγει αυτοδικαίως σε

περίπτωση που ο ερευνητής δεν λάβει άδεια διαμονής, καθώς και όταν η νομική σχέση μεταξύ ερευνητή και ερευνητικού οργανισμού λήξει.

Άρθρο 105
Γενικές προϋποθέσεις δικαιώματος διαμονής
με σκοπό τις σπουδές ή την εθελοντική
υπηρεσία
(άρθρο 7 Οδηγίας 2016/801)

1. Η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του Μέρους ΣΤ' υπόκεινται σε έλεγχο δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του παρόντος και οι αντίστοιχες προϋποθέσεις των άρθρων 106 και 108.

2. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό τις σπουδές ή την εθελοντική υπηρεσία, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής γενικές προϋποθέσεις:

α. είναι κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου διαρκεί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες μετά τη λήξη της θεώρησης εισόδου και έχουν λάβει θεώρηση εισόδου για τον σκοπό των σπουδών ή της εθελοντικής υπηρεσίας,

β. προσκομίζουν συναίνεση των γονέων ή του ασκούντος τη γονική μέριμνα για την προβλεπόμενη διαμονή σε περίπτωση που είναι κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών,

γ. διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς,

δ. δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία,

ε. έχουν καταβάλει παράβολο, σύμφωνα με την περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 171, μόνο αν πρόκειται για διαμονή με σκοπό τις σπουδές.

3. Οι σπουδαστές που καλύπτονται αυτομάτως από ασφάλιση ασθένειας για όλους τους κινδύνους για τους οποίους καλύπτονται κανονικά και οι ημεδαποί λόγω της εγγραφής τους σε εκπαιδευτικό ίδρυμα θεωρούνται ότι πληρούν την προϋπόθεση της περ. γ' της παρ. 2.

4. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10. Εάν κατά την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας δεν γνωρίζει ακόμη τη μελλοντική του διεύθυνση, δηλώνει μια προσωρινή διεύθυνση. Στην περίπτωση αυτή, ο πολίτης τρίτης χώρας δηλώνει τη μόνιμη διεύθυνσή του το αργότερο κατά τον χρόνο έκδοσης της άδειας διαμονής που προβλέπεται στα άρθρα 106 και 108.

Άρθρο 106
Χορήγηση άδειας διαμονής
για λόγους σπουδών
(άδεια διαμονής τύπου «Η.1»)
(άρθρα 7, 11, 17 και 34 Οδηγίας 2016/801)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, που έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα, υποβάλλει

αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 10, εφόσον, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις των άρθρων 8 και 105 συντρέχουν σωρευτικά και οι εξής προϋποθέσεις:

α) έχει γίνει δεκτός σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ελληνική επικράτεια για να παρακολουθήσει πρόγραμμα σπουδών,

β) διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής του κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία για σπουδαστές ή άλλη υποτροφία,

γ) έχει καταβάλει τέλη εγγραφής στο οικείο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου απαιτούνται.

2. Στα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνεται και η φοίτηση σε Κέντρα Διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού που πραγματοποιούνται από ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης.

3. Όταν το πρόγραμμα σπουδών που πρόκειται να παρακολουθήσει ο πολίτης τρίτης χώρας απαιτεί επάρκεια γνώσης της ελληνικής γλώσσας ως προϋπόθεση για την εγγραφή του, το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα προβαίνει στους απαραίτητους ελέγχους και χορηγεί αντίστοιχη βεβαίωση, η οποία προσκομίζεται για την έκδοση της άδειας διαμονής.

4. Η αίτηση της παρ. 1 συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176, τα οποία υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

5. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης, εφαρμόζονται τα άρθρα 10 και 15.

6. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις σπουδών, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής για λόγους σπουδών (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρίζεται η ένδειξη «σπουδαστής», καθώς επίσης και πληροφορίες αναφορικά με την πρόσβαση του σπουδαστή στην αγορά εργασίας. Για τους σπουδαστές που έρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο συγκεκριμένου ενωσιακού προγράμματος ή πολυμερούς προγράμματος που περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή συμφωνίας μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων αναγνωρισμένων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η άδεια διαμονής αναγράφει μνεία αυτού του συγκεκριμένου προγράμματος ή της συμφωνίας. Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 107
Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής
για λόγους σπουδών
(άρθρο 18 Οδηγίας 2016/801)

1. Η άδεια διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1.») έχει διάρκεια ισχύος ένα (1) έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 105 και 106. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός (1) έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών.

2. Η διάρκεια της άδειας διαμονής για σπουδαστές που καλύπτονται από ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας ή από συμφωνία μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι τουλάχιστον διετής, ή ισούται με τη διάρκεια των σπουδών τους, σε περίπτωση που αυτή είναι μικρότερη. Εφόσον οι όροι που ορίζουν το άρθρο 105 και η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 106 δεν πληρούνται για τα δύο (2) έτη ή για τη συνολική διάρκεια των σπουδών, η περίοδος ισχύος της άδειας διαμονής είναι ένα (1) τουλάχιστον έτος, ή για την περίοδο των σπουδών, σε περίπτωση που αυτή είναι μικρότερη.

3α. Παρέχεται ευχέρεια στον πολίτη τρίτης χώρας να αιτηθεί τη χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών. Στην περίπτωση αυτή, κατά την υποβολή της αίτησης ο σπουδαστής προσκομίζει συμπληρωματικά βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος για τον συνολικό χρόνο σπουδών του προγράμματος που πρόκειται να παρακολουθήσει.

β. Για την έκδοση της άδειας διαμονής για σπουδές, καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ, σύμφωνα με την περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 171.

γ. Ο σπουδαστής, που είναι κάτοχος άδειας διαμονής με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια του προγράμματος σπουδών, υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, ανά διετία, βεβαίωση εγγραφής και συμμετοχής στις εξετάσεις, που χορηγείται από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, καθώς και πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας σπουδών για το ίδιο διάστημα, από το οποίο προκύπτει η γενικότερη πρόοδός του ή λεπτομερή έκθεση προόδου από αρμόδιο όργανο, σε περίπτωση μεταπτυχιακών σπουδών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία παρέλευσης της διετίας από την έκδοση της άδειας διαμονής, η τελευταία ανακαλείται και ο σπουδαστής οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

4. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής για λόγους σπουδών, ο πολίτης τρίτης χώρας υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη της, στην αρμόδια υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 11, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 176.

5. Ο συνολικός χρόνος ανανέωσης της άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την περίοδο κανονικής φοίτησης που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα (4) εξάμηνα και κατά το ήμισυ για τους σπουδαστές μεταπτυχιακών σπουδών ή τους υποψήφιους διδάκτορες. Στο χρονικό αυτό διάστημα προστίθεται ένα (1) επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

Άρθρο 108
Χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική
υπηρεσία (άδεια διαμονής τύπου «Η.2»)
(άρθρα 14, 17 και 34 Οδηγίας 2016/801)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας, διάρκειας άνω των τριών (3) μηνών, γίνεται δεκτός για διαμονή στην Ελλάδα, εφόσον έχει λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για τον σκοπό αυτόν.

2. Για τη χορήγηση της άδειας διαμονής ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση, πριν τη λήξη της εθνικής θεώρησης εισόδου, στην αρμόδια υπηρεσία, χωρίς να απαιτείται για τον σκοπό αυτόν η καταβολή παραβόλου, εφόσον συντρέχουν, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 105, οι εξής ειδικές προϋποθέσεις:

α) Έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18) έτος της ηλικίας του, με την επιφύλαξη των ισχυόντων κανόνων της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας,

β) έχει συνάψει συμφωνία με τον φορέα υποδοχής της Ελλάδας για το πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει. Αν ο φορέας υποδοχής είναι ιδιωτικός οργανισμός, προσκομίζεται βεβαίωση ότι παρακολουθείται το εν λόγω πρόγραμμα ή εγκρίνεται ή εποπτεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο από δημόσια αρχή. Η συμφωνία περιλαμβάνει:

βα) περιγραφή του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας,

ββ) τη διάρκεια της εθελοντικής υπηρεσίας,

βγ) την τοποθέτηση και τους όρους εποπτείας της εθελοντικής υπηρεσίας,

βδ) τις ώρες εθελοντικής υπηρεσίας,

βε) τους διαθέσιμους πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσης και στέγασης του πολίτη τρίτης χώρας και το ελάχιστο χρηματικό ποσό ως αποζημίωση για μικροέξοδα καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής και

βστ) κατά περίπτωση, την εκπαίδευση που θα παρακολουθήσει ο πολίτης τρίτης χώρας για την καλή εκπλήρωση των καθηκόντων του,

γ) εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας φιλοξενείται καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του από τον φορέα υποδοχής, προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία ότι το κατάλυμα είναι κατάλληλο,

δ) προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία ότι ο φορέας υποδοχής για την εθελοντική υπηρεσία έχει συνάψει ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης,

ε) διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής του κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς

να χρειάζεται να καταφύγει στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων ταξιδιού επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία ή χρηματοδοτική δέσμευση από οργανισμό αρμόδιο για πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας. Οι εθελοντές που συμμετέχουν σε ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία δεν υποχρεούνται να προσκομίζουν τα αποδεικτικά στοιχεία της περ. δ'.

3. Η αίτηση της παρ. 2 συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα.

4. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 105 και της παρ. 2 του παρόντος και εφόσον δεν εφαρμόζεται το άρθρο 113, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής για λόγους εθελοντικής υπηρεσίας (άδεια διαμονής τύπου «Η.2») εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρίζεται η ένδειξη «εθελοντής». Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες παραθέτουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στον φορέα υποδοχής για την εθελοντική υπηρεσία.

Άρθρο 109

Διάρκεια άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία

(παρ. 7 άρθρου 18 Οδηγίας 2016/801)

1. Η άδεια διαμονής για εθελοντική υπηρεσία (άδεια διαμονής τύπου «Η.2») έχει διάρκεια ισχύος μέχρι ένα (1) έτος.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η διάρκεια του συγκεκριμένου προγράμματος υπερβαίνει το ένα (1) έτος, η διάρκεια της άδειας διαμονής δύναται να χορηγείται για χρονικό διάστημα ίσο με τη διάρκεια υλοποίησης του εν λόγω προγράμματος.

3. Ο εθελοντής, μετά τη λήξη της άδειας διαμονής του οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Άρθρο 110

Γενικές προϋποθέσεις και χορήγηση άδειας διαμονής ερευνητή (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»)

(άρθρα 7, 8, 17 και 34 Οδηγίας 2016/801)

1. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα με σκοπό την έρευνα, σε εγκεκριμένους ερευνητικούς οργανισμούς σύμφωνα με το άρθρο 103, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. είναι κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής και έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου για τον σκοπό της έρευνας,

β. διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς. Η ασφάλιση πρέπει να ισχύει για τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,

γ. διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι κατώτεροι των εννιακοσίων (900) ευρώ μηνιαίως, ώστε να καλύπτει τις δαπάνες τους, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία, ή έγκυρη σύμβαση εργασίας,

δ. δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία,

ε. έχουν καταβάλει παράβολο σύμφωνα με την περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 171,

στ. προσκομίζουν σύμβαση υποδοχής, υπογεγραμμένη από τον ερευνητικό οργανισμό, σύμφωνα με το άρθρο 104.

2. Όταν το δικαίωμα διαμονής του ερευνητή παραταθεί σύμφωνα με το άρθρο 119, η ευθύνη του ερευνητικού οργανισμού, όπως αυτή αναφέρεται στην παρ. 6 του άρθρου 103, περιορίζεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης της άδειας διαμονής για τον σκοπό αναζήτησης εργασίας ή ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

3. Εφόσον οι ερευνητικοί οργανισμοί έχουν εγκριθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 103, οι αιτούντες απαλλάσσονται από την υποβολή της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παρ. 6 του άρθρου 103 στην περίπτωση που πολίτες τρίτων χωρών πρόκειται να γίνουν δεκτοί από εγκεκριμένους ερευνητικούς οργανισμούς.

4. Υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή και εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία υποβάλλονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα. Εάν κατά την υποβολή της αίτησης ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας δεν γνωρίζει ακόμη τη μελλοντική του διεύθυνση, δηλώνει μια προσωρινή διεύθυνση. Στην περίπτωση αυτή, ο πολίτης τρίτης χώρας δηλώνει τη μόνιμη διεύθυνσή του το αργότερο κατά τον χρόνο έκδοσης της άδειας διαμονής που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

5. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης εφαρμόζονται τα άρθρα 10 και 11.

6. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την άσκηση ερευνητικής δραστηριότητας, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής για έρευνα (άδεια διαμονής τύπου «Η.3») εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρίζεται η ένδειξη «ερευνητής».

Για τους ερευνητές που έρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο συγκεκριμένου ενωσιακού προγράμματος ή πολυμερούς προγράμματος που περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας, η άδεια αναγράφει μνεία του συγκεκριμένου προγράμματος. Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες παραθέτουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στον ερευνητικό οργανισμό.

Άρθρο 111
Διάρκεια και ανανέωση της άδειας διαμονής ερευνητή (άρθρο 18 Οδηγίας 2016/801)

1. Η άδεια διαμονής ερευνητή (άδεια διαμονής τύπου «Η.3») είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης υποδοχής. Αν η σύμβαση έχει διάρκεια μικρότερη από δώδεκα (12) μήνες, χορηγείται άδεια ενός έτους. Η άδεια διαμονής ανανεώνεται εφόσον δεν συντρέχουν λόγοι ανάκλησης ή μη ανανέωσης αυτής σύμφωνα με το άρθρο 113.

2. Αν η σύμβαση υποδοχής παραταθεί, η άδεια διαμονής ανανεώνεται για ισόχρονο χρονικό διάστημα. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο ερευνητής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη της, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

3. Για τη χορήγηση και την ανανέωση της άδειας διαμονής εφαρμόζονται τα άρθρα 10 και 11.

4. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και στους ερευνητές που καλύπτονται από ενωσιακά ή πολυμερή προγράμματα που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας.

Άρθρο 112
Άδεια διαμονής μελών οικογένειας ερευνητή (άρθρο 26 Οδηγίας 2016/801)

1. Οι ερευνητές, πολίτες τρίτων χωρών, μπορούν να συνοδεύονται ή να ακολουθούνται από τα μέλη της οικογένειάς τους κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 84. Στα μέλη της οικογένειας ερευνητή χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του ερευνητή. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλογικά στα μέλη οικογένειας και στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 119.

2. Το μέλος οικογένειας ερευνητή υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 110, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 176. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις οικογενειακής επανένωσης, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής, εντός ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο. Η αρμόδια υπηρεσία εξετάζει την πλήρη αίτηση για τα μέλη της οικογένειας ταυτόχρονα με την αίτηση εισδοχής ή μακράς κινητικότητας για τον ερευνητή, σε περίπτωση που η αίτηση για τα μέλη της οικογένειας υποβάλλεται ταυτόχρονα. Η άδεια διαμονής για τα μέλη της οικογένειας χορηγείται μόνον εάν έχει χορηγηθεί στον ερευνητή άδεια σύμφωνα με το άρθρο 110.

3. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, το μέλος οικογένειας ερευνητή υποχρεούται να υποβάλει αίτηση,

πριν από τη λήξη αυτής, στο αρμόδιο για την παραλαβή της αίτησης όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

4. Τα μέλη της οικογένειας του ερευνητή έχουν άμεση πρόσβαση σε εξαρτημένη εργασία και παροχή υπηρεσιών ή έργου.

Άρθρο 113
Απόρριψη, ανάκληση ή άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής για σπουδές, εθελοντική υπηρεσία ή έρευνα (άρθρα 20 και 21 Οδηγίας 2016/801)

1. Αίτηση για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») ή για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία (άδεια διαμονής τύπου «Η.2») απορρίπτεται ή ανακαλείται, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 15, και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α. Αν δεν πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 105,

β. αν δεν πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων 106, 107 και 108,

γ. αν ο σπουδαστής δεν σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο στις σπουδές του.

Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας διαμονής, όταν διαπιστώνεται η έλλειψη προόδου στις σχετικές σπουδές κατά τα οριζόμενα στην περ. β', οι αρμόδιες υπηρεσίες ζητούν τη γνώμη του ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,

δ. όταν υφίστανται αποδείξεις ή σοβαροί και αντικειμενικοί λόγοι που καταδεικνύουν ότι ο σπουδαστής ή εθελοντής διαμένει στη χώρα για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή,

ε. αν ο φορέας υποδοχής της εθελοντικής υπηρεσίας έχει συσταθεί και λειτουργεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου εθελοντών,

στ. αν ο φορέας υποδοχής της εθελοντικής υπηρεσίας βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα ή δεν εκπληρώνει τις νομικές του υποχρεώσεις σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα, τους όρους ή τις συνθήκες εργασίας ή έχει υποστεί κυρώσεις για αδήλωτη ή παράνομη εργασία.

2. Οι άδειες διαμονής για έρευνα (άδεια διαμονής τύπου «Η.3») απορρίπτονται, ανακαλούνται ή δεν ανανεώνονται, πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 15 και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α. αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 110 και 111. Η περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται στην απόρριψη αίτησης για μακρά κινητικότητα,

β. αν ο φορέας υποδοχής δεν είναι εγκεκριμένος,

γ. αν ο φορέας υποδοχής για την έρευνα βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα ή δεν εκπληρώνει τις νόμιμες υποχρεώσεις του σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα, τους όρους ή τις συνθήκες εργασίας ή έχει υποστεί κυρώσεις, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για αδήλωτη εργασία ή παράνομη απασχόληση,

δ. όταν υφίστανται αποδείξεις ή σοβαροί και αντικειμενικοί λόγοι που καταδεικνύουν ότι ο ερευνητής διαμένει στη χώρα για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή,

ε. αν ο φορέας υποδοχής για την έρευνα έχει δημιουργηθεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου ερευνητών,

στ. αν ο πολίτης τρίτης χώρας θεωρείται ότι συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία,

ζ. αν έχει συμπληρωθεί, στην περίπτωση της αίτησης μακράς κινητικότητας, η μέγιστη διάρκεια διαμονής των εκατόν ογδόντα (180) ημερών στην Ελλάδα.

3. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 και 2, κάθε απόφαση απόρριψης μιας αίτησης ή ανάκλησης της άδειας διαμονής λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και σέβεται την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 114

Προσωρινή διαμονή - Πρακτική άσκηση πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται με εθνική θεώρηση εισόδου (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4»)

(άρθρα 7, 13, 18 και 19 Οδηγίας 2016/801)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα ως ασκούμενοι, σε εγκεκριμένους φορείς υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 102, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των διατάξεων που ισχύουν για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή για πρακτική άσκηση (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4»). Η ανωτέρω θεώρηση εισόδου χορηγείται σε πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι κάτοχοι διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου αναγνωρισμένου από την Ελλάδα, η ισχύς του οποίου καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,

β) προσκομίζουν συναίνεση των γονέων ή του ασκούντος τη γονική μέριμνα για την προβλεπόμενη διαμονή, σε περίπτωση που είναι κάτω των δέκα οκτώ (18) ετών,

γ) διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς. Η ασφάλιση πρέπει να ισχύει για τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής,

δ) διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους και πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής. Η αξιολόγηση των επαρκών πόρων βασίζεται σε εξατομικευμένη εξέταση κάθε περίπτωσης και λαμβάνει υπόψη τους πόρους που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από επιχορήγηση, υποτροφία, έγκυρη σύμβαση εργασίας από φορέα υποδοχής ασκούμενων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση της παρ. 51 του άρθρου 176,

ε) δεν αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια και τη δημόσια υγεία,

στ) έχουν καταβάλλει τέλος για τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου,

ζ) προσκομίζουν σύμβαση πρακτικής άσκησης, μεταξύ του ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του εγκεκριμένου φορέα υποδοχής, η οποία προβλέπει πρακτική άσκηση του ασκούμενου. Η σύμβαση πρακτικής άσκησης και οι όροι αυτής πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις που έχουν θεσπιστεί με την απόφαση της περ. α' της παρ. 54 του άρθρου 176. Η σύμβαση πρακτικής άσκησης περιλαμβάνει:

ζα) τα προσωπικά στοιχεία του ασκούμενου,

ζβ) την περιγραφή του προγράμματος πρακτικής άσκησης, συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού στόχου ή των στοιχείων κατάρτισης,

ζγ) τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης,

ζδ) την τοποθέτηση σε θέση πρακτικής άσκησης στον φορέα υποδοχής και τους όρους εποπτείας της πρακτικής άσκησης,

ζε) το ωράριο της πρακτικής άσκησης και

ζστ) τη νομική σχέση μεταξύ του ασκούμενου και του φορέα υποδοχής.

Στην περίπτωση ασκούμενων πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής, απαιτείται σύμβαση εργασίας για την απόκτηση εμπειρίας σε εργασιακό περιβάλλον με εγκεκριμένο φορέα υποδοχής.

Η ανωτέρω σύμβαση εργασίας περιλαμβάνει στοιχεία κατ' αναλογία με τα οριζόμενα στη σύμβαση πρακτικής άσκησης της περ. ζ',

η) προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία, ότι έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης ή ότι συνεχίζουν την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών με σκοπό την απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η πρακτική άσκηση πρέπει να αφορά τον ίδιο τομέα και την ίδια ειδικότητα, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών,

θ) παρέχουν τη διεύθυνση διαμονής τους στη χώρα, εφόσον τη γνωρίζουν,

ι) προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία σε περίπτωση που ο πολίτης τρίτης χώρας φιλοξενείται καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του από τον φορέα υποδοχής, ότι το κατάλυμα πληροί τις προϋποθέσεις αξιοπρεπούς διαβίωσης. Ειδικά σε ό,τι αφορά στην πρακτική άσκηση σε τουριστικές επιχειρήσεις, ισχύει αναλογικά το άρθρο 130 του π.δ. 80/2022 (Α' 222),

ια) προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία, ότι ο πολίτης τρίτης χώρας έχει παρακολουθήσει ή πρόκειται να παρακολουθήσει μαθήματα γλώσσας, ώστε να αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις για τη συγκεκριμένη πρακτική άσκηση, εφόσον η πρακτική άσκηση απαιτεί από τον πολίτη τρίτης χώρας επάρκεια γνώσης συγκεκριμένης γλώσσας ως προϋπόθεση για την άσκησή της.

2. Ο φορέας υποδοχής οφείλει να προσκομίσει γραπτή δέσμευση στην αρμόδια προξενική αρχή ότι, αν ένας ασκούμενος παραμείνει παράνομα στην Ελλάδα, ο φορέας υποδοχής ευθύνεται για την επιστροφή των εξόδων διαμονής και επιστροφής που βαρύνουν το δημόσιο,

σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3907/2011 (Α' 7). Η οικονομική ευθύνη του φορέα υποδοχής λήγει το αργότερο έξι (6) μήνες μετά τη λήξη της σύμβασης πρακτικής άσκησης. Ειδικά για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε τουριστικές επιχειρήσεις που υλοποιούνται με φορείς υποδοχής τα ιδρύματα/σχολές αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού, η γραπτή δέσμευση υποβάλλεται από την τουριστική επιχείρηση, στην οποία θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση.

3. Η θεώρηση εισόδου για πρακτική άσκηση (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4») είναι ισόχρονη με τη σύμβαση πρακτικής άσκησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει, συνολικά, τους έξι (6) μήνες και δεν δύναται να ανανεωθεί. Εάν η διάρκεια της σύμβασης, στο πλαίσιο ενωσιακών προγραμμάτων, είναι μεγαλύτερη των έξι (6) μηνών, η διάρκεια ισχύος της θεώρησης εισόδου είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης.

4. Στο πεδίο «παρατηρήσεις» της εθνικής θεώρησης εισόδου καταχωρίζεται η ένδειξη «Η.4 Ασκούμενος». Η διάρκεια ισχύος του ταξιδιωτικού εγγράφου καλύπτει τουλάχιστον τη διάρκεια της προβλεπόμενης πρακτικής άσκησης.

5. Η απόφαση επί της πλήρους αιτήσεως αναφορικά με τη διαδικασία εισδοχής ασκούμενου σε εγκεκριμένο φορέα υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 102, λαμβάνεται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών. Εάν οι πληροφορίες ή τα δικαιολογητικά που παρέχονται προς υποστήριξη της αίτησης είναι ελλιπή, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αιτούντα, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, για τις συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται και ορίζουν προθεσμία ενός (1) μηνός για την υποβολή τους. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου αναστέλλεται μέχρις ότου οι αρμόδιες αρχές λάβουν τις απαιτούμενες συμπληρωματικές πληροφορίες. Εάν οι συμπληρωματικές πληροφορίες ή τα συμπληρωματικά έγγραφα δεν προσκομισθούν εντός της προθεσμίας αυτής, η αίτηση μπορεί να απορριφθεί.

Άρθρο 115

Απόρριψη, ανάκληση εθνικής θεώρησης εισόδου για πρακτική άσκηση (άρθρα 20, 21 Οδηγίας 2016/801)

1. Απορρίπτεται αίτηση για είσοδο και διαμονή με σκοπό την πρακτική άσκηση ή ανακαλείται εθνική θεώρηση εισόδου που έχει χορηγηθεί για τον σκοπό αυτό (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4»), πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 15 και στις ακόλουθες ειδικότερες περιπτώσεις:

α) όταν δεν πληρούνται ή παύουν να πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις του άρθρου 114,

β) όταν ο φορέας υποδοχής δεν είναι εγκεκριμένος,

γ) όταν υφίστανται αποδείξεις ή σοβαροί και αντικειμενικοί λόγοι που καταδεικνύουν ότι ο ασκούμενος διαμένει στη χώρα για σκοπούς άλλους από εκείνους για τους οποίους του επιτράπηκε η διαμονή,

δ) όταν ο φορέας υποδοχής δεν πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της πρακτικής άσκησης,

ε) όταν ο φορέας υποδοχής της πρακτικής άσκησης έχει δημιουργηθεί με μοναδικό σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου ασκούμενων,

στ) αν ο φορέας υποδοχής βρίσκεται ή έχει τεθεί υπό εκκαθάριση, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας ή δεν ασκεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα,

ζ) αν ο φορέας υποδοχής της πρακτικής άσκησης δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις, σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και τη φορολογία.

2. Η αίτηση απορρίπτεται, όταν σε βάρος του φορέα υποδοχής έχουν επιβληθεί, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης για είσοδο και διαμονή με σκοπό την πρακτική άσκηση:

α. τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα ελεγκτικά όργανα της Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπ' αρ. 29164/755/27.6.2019 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 2686), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή

β. δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα ελεγκτικά όργανα της Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις που αφορούν αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.

Ο έλεγχος για την εφαρμογή της παρούσας πραγματοποιείται μέσω των πληροφοριακών συστημάτων των αρμόδιων φορέων για τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου για πρακτική άσκηση και της Επιθεώρησης Εργασίας. Μέχρι τη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, η οποία διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου, ο νόμιμος εκπρόσωπος του φορέα υποδοχής υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνει ότι δεν έχουν επιβληθεί εις βάρος του οι κυρώσεις της παρούσας.

3. Σε περίπτωση καθορισμού ανώτατου αριθμού θέσεων πολιτών τρίτων χωρών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 26, μια αίτηση για είσοδο και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας, που θεωρείται ότι τελεί σε σχέση εξαρτημένης εργασίας απορρίπτεται, εφόσον η εν λόγω θέση απασχόλησης δύναται να καλυφθεί από ημεδαπό ή πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει νομίμως στην Ελλάδα. Το παρόν εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της αρχής της προτίμησης των πολιτών της Ένωσης, όπως διατυπώνεται στις σχετικές διατάξεις των Πράξεων Προσχώρησης.

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 1, κάθε απόφαση απόρριψης ή ανάκλησης θεώρησης εισόδου λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης και την αρχή της αναλογικότητας.

5. Παράλληλα με το παρόν εφαρμόζονται και τα άρθρα 32 και 34 περί απόρριψης και ανάκλησης, του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009.

6. Στους εισερχόμενους με εθνική θεώρηση εισόδου πολίτες τρίτων χωρών για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4») δεν μπορεί,

κατά τον χρόνο ισχύος της, να χορηγηθεί άδεια διαμονής οποιασδήποτε κατηγορίας. Τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου οφείλουν να εγκαταλείψουν αμέσως το ελληνικό έδαφος, μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

Άρθρο 116
Ίση μεταχείριση
(άρθρο 22 Οδηγίας 2016/801)

1. Ο κάτοχος άδειας διαμονής για έρευνα (άδεια διαμονής τύπου «Η.3») έχει δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης, πέραν των οριζόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 82, δεν παρέχεται όσον αφορά στις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας που αφορούν στις οικογενειακές παροχές και τις παροχές ανεργίας, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010, στους ερευνητές στους οποίους έχει επιτραπεί να διαμένουν στην Ελλάδα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

2. Οι κάτοχοι άδειας διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1»), εφόσον διατελούν σε σχέση απασχόλησης εντός της ελληνικής επικράτειας, δικαιούνται ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82.

3. Οι κάτοχοι άδειας διαμονής για εθελοντική υπηρεσία (άδεια διαμονής τύπου «Η.2») δεν θεωρούνται ότι τελούν σε σχέση απασχόλησης στην Ελλάδα και δικαιούνται ίση μεταχείριση όσον αφορά στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, καθώς και, κατά περίπτωση, όσον αφορά στην αναγνώριση διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων κατά τα προβλεπόμενα στις σχετικές εθνικές διαδικασίες.

4. Οι κάτοχοι εθνικής θεώρησης εισόδου για πρακτική άσκηση (τίτλος διαμονής τύπου «Η.4») δικαιούνται ίση μεταχείριση όσον αφορά στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού.

5. Πολίτες τρίτης χώρας, οι οποίοι είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έως και δύο (2) έτη από την απόκτηση τίτλου, δικαιούνται ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82.

Άρθρο 117
Διδασκαλία από ερευνητές
(άρθρο 23 Οδηγίας 2016/801)

1. Οι ερευνητές που γίνονται δεκτοί βάσει του παρόντος Κεφαλαίου μπορούν να παρέχουν διδακτικό έργο.

2. Κατά τη διάρκεια της κινητικότητας, οι ερευνητές έχουν, πέραν των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων, τη δυνατότητα να διδάσκουν.

Άρθρο 118
Επαγγελματική δραστηριότητα σπουδαστών
(άρθρο 24 Οδηγίας 2016/801)

Πολίτες τρίτων χωρών, που έχουν λάβει άδεια διαμονής για λόγους σπουδών (άδεια διαμονής τύπου «Η.1»),

επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης, εκτός ωραρίου σπουδών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις για τη μερική απασχόληση. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των ωρών εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερος από δεκαπέντε (15) ώρες την εβδομάδα ή το αντίστοιχό τους σε ημέρες ή μήνες κατ' έτος.

Άρθρο 119
Παραμονή σπουδαστών και ερευνητών
με σκοπό την αναζήτηση εργασίας ή την
επιχειρηματικότητα
(άρθρο 25 Οδηγίας 2016/801)

1. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών ή της έρευνας, οι κάτοχοι άδειας διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») και οι κάτοχοι άδειας διαμονής για έρευνα (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»), μπορούν να παραμείνουν στην Ελλάδα, με βάση την άδεια διαμονής που προβλέπει η παρ. 3, για περίοδο ενός (1) έτους, προκειμένου να αναζητήσουν εργασία ή να συστήσουν επιχείρηση που αντιστοιχούν στη βαθμίδα της έρευνας ή των σπουδών που ολοκληρώθηκαν.

2. Οι σπουδαστές που επιθυμούν να υπαχθούν στο παρόν άρθρο πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για τον σκοπό αυτόν, ο σπουδαστής υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές ως αποδεικτικό στοιχείο το δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3. Με σκοπό τη διαμονή σύμφωνα με την παρ. 1, οι υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της αποκεντρωμένης διοίκησης χορηγούν, κατόπιν αίτησης του σπουδαστή ή του ερευνητή, άδεια διαμονής τύπου Ε.1, Ε.3 ή Β.1, εφόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις περ. α', γ', δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 105, στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 106, καθώς και στις περ. α', β', γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 110. Προς τον σκοπό αυτόν, οι ελληνικές αρχές απαιτούν επιβεβαίωση από τον φορέα υποδοχής για την ολοκλήρωση της ερευνητικής δραστηριότητας του ερευνητή. Η ευθύνη του ερευνητικού οργανισμού της παρ. 6 του άρθρου 103, περιορίζεται μέχρι την ημερομηνία έναρξης της άδειας διαμονής για τον σκοπό αναζήτησης εργασίας ή ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

4. Ο αιτών δικαιούται να υποβάλει αίτηση για την άδεια διαμονής του παρόντος μέσα σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών πριν από τη λήξη της άδειας διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») ή της άδειας διαμονής για έρευνα (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»).

5. Κατά περίπτωση και εφόσον οι προϋποθέσεις του άρθρου 112 εξακολουθούν να πληρούνται, η άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση μελών οικογένειας ερευνητή ανανεώνεται αναλόγως.

6. Αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής βάσει του παρόντος απορρίπτεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις παρ. 3 και, κατά περίπτωση, στις παρ. 2 και 4,
- β) όταν τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί.

7. Αν τα αποδεικτικά στοιχεία της απόκτησης διπλώματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή η επιβεβαίωση του ερευνητικού οργανισμού για την ολοκλήρωση της ερευνητικής δραστηριότητας του ερευνητή δεν είναι διαθέσιμα πριν από τη λήξη των αδειών για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.1») ή για έρευνα (άδεια διαμονής τύπου «Η.3»), ενώ πληρούνται όλες οι λοιπές προϋποθέσεις, οι ελληνικές αρχές επιτρέπουν στον πολίτη τρίτης χώρας να παραμείνει στην Ελλάδα, προκειμένου να υποβάλει τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη λήξη της προηγούμενης άδειας.

8. Μετά από τουλάχιστον τρεις (3) μήνες από την έκδοση της άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος, οι πολίτες τρίτων χωρών υποχρεούνται να αποδείξουν στην αρμόδια υπηρεσία ότι έχουν πραγματική πιθανότητα να προσληφθούν ή να συστήσουν επιχείρηση και ότι η εργασία που αναζητεί ο πολίτης τρίτης χώρας ή η επιχείρηση την οποία πρόκειται να συστήσει αντιστοιχούν στη βαθμίδα των σπουδών που ολοκληρώθηκαν.

9. Αν οι όροι των παρ. 3 και 5 δεν πληρούνται πλέον, η αρμόδια υπηρεσία ανακαλεί την άδεια διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας και, κατά περίπτωση, των μελών της οικογένειάς του ερευνητή.

10. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στους ερευνητές και τα μέλη της οικογένειάς τους που διαμένουν ή έχουν διαμείνει στην Ελλάδα, βάσει της παρ. 11 του άρθρου 120 και της παρ. 4 του άρθρου 121, βάσει μακράς κινητικότητας.

Άρθρο 120

Κινητικότητα σπουδαστών

(άρθρα 31 και 32 Οδηγίας 2016/801)

1. Πολίτης τρίτης χώρας που είναι κάτοχος έγκυρου τίτλου εκδοθέντος από το πρώτο κράτος μέλος με σκοπό τις σπουδές στο πλαίσιο ενωσιακού ή πολυμερούς προγράμματος που περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή συμφωνίας μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επιτρέπεται να εισέλθει και να διαμείνει, προκειμένου να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα βάσει του παρόντος Κεφαλαίου για περίοδο έως τριακόσιες εξήντα (360) ημέρες στην Ελλάδα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Σπουδαστής, ο οποίος δεν καλύπτεται από ενωσιακό ή πολυμερές πρόγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας ή από συμφωνία μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας για είσοδο και διαμονή στην Ελλάδα με σκοπό να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106.

3. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα να κοινοποιεί στις αρμόδιες ελληνικές αρχές, καθώς και στις αρχές του πρώτου κράτους μέλους, την πρόθεση του σπουδαστή να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Στην περίπτωση αυτή, η κοινοποίηση διαβιβάζεται:

α) είτε κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος μέλος, αν η κινητικότητα προς την Ελλάδα προβλέπεται ήδη σε αυτό το στάδιο,

β) είτε, αφού ο σπουδαστής έχει γίνει δεκτός στο πρώτο κράτος μέλος, μόλις εκδηλωθεί η πρόθεση άσκησης του δικαιώματος κινητικότητας προς την Ελλάδα.

4. Στην κοινοποίηση επισυνάπτονται έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, όπως προβλέπεται στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 105 και η ισχύουσα άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος και καλύπτει το συνολικό διάστημα της κινητικότητας.

5. Αν η κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 3 και όταν η αρμόδια ελληνική αρχή δεν προβάλλει καμία αντίρρηση ενώπιον του πρώτου κράτους μέλους, σύμφωνα με την παρ. 8, η κινητικότητα του σπουδαστή προς την Ελλάδα μπορεί να λάβει χώρα οποτεδήποτε εντός της διάρκειας ισχύος της άδειας διαμονής.

6. Αν η κοινοποίηση έχει λάβει χώρα σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 3, και όταν η αρμόδια ελληνική αρχή δεν προβάλλει αντίρρηση για την κινητικότητα του σπουδαστή σύμφωνα με την παρ. 8, η κινητικότητα του σπουδαστή προς την Ελλάδα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί και μπορεί να αρχίσει.

7. Εκτός από τα αποδεικτικά στοιχεία της παρ. 4, στην κοινοποίηση πρέπει να επισυνάπτονται αποδεικτικά στοιχεία ότι ο σπουδαστής πραγματοποιεί μέρος των σπουδών του στην Ελλάδα στο πλαίσιο ενωσιακού ή πολυμερούς προγράμματος, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα κινητικότητας, ή στο πλαίσιο συμφωνίας μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ότι έχει γίνει δεκτός από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, καθώς και στοιχεία για την προβλεπόμενη διάρκεια και τις ημερομηνίες της κινητικότητας. Τα ανωτέρω πρέπει να είναι συντεταγμένα στην ελληνική γλώσσα.

8. Εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, η αρμόδια αρχή μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά στην κινητικότητα του σπουδαστή προς το έδαφός της, εφόσον:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 4 και 7,

β) τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δωλώς ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί, γ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής σύμφωνα με την παρ. 1.

Η αντίρρηση γνωστοποιείται αμελλητί στις αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους μέλους και στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή, ο σπουδαστής δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσει μέρος των σπουδών του στο ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

9. Η άδεια διαμονής της παρ. 2 χορηγείται και ανανεώνεται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις και σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 105 και 106.

10. Οι σπουδαστές που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στη χώρα.

11. Αν ο σπουδαστής διέρχεται τα εξωτερικά ελληνικά σύνορα με βάση τίτλο για σπουδές που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν, πρέπει να υποβάλει στην αρμόδια ελληνική συνοριακή αρχή τον τίτλο που έχει εκδώσει το πρώτο κράτος μέλος και αντίγραφο της κοινοποίησης της παρ. 3, ως απόδειξη του ότι μετακινείται στην Ελλάδα με σκοπό τις σπουδές.

12. Αν οι αρμόδιες ελληνικές αρχές ανακαλέσουν, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 113, άδεια για λόγους σπουδών, η οποία προβλέπει κινητικότητα σε δεύτερο κράτος μέλος, οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί τις αρχές του δεύτερου κράτους μέλους.

13. Το ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενημερώνει την αρμόδια ελληνική αρχή για κάθε τροποποίηση που επηρεάζει τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων έχει επιτραπεί η κινητικότητα.

14. Ο σπουδαστής οφείλει να παύσει πάραυτα κάθε δραστηριότητα και να εγκαταλείψει την ελληνική επικράτεια, αν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτράπη η κινητικότητα δεν πληρούνται πλέον.

15. Αν πολίτης τρίτης χώρας, σπουδαστής, ο οποίος έχει μετακινηθεί από την Ελλάδα σε δεύτερο κράτος μέλος, παύσει τη δραστηριότητα στο δεύτερο κράτος μέλος, επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους μέλους, η επιστροφή στην Ελλάδα χωρίς διατυπώσεις και χωρίς καθυστέρηση του σπουδαστή. Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης αν η άδεια για σπουδές που έχει εκδοθεί από την αρμόδια ελληνική αρχή έχει λήξει ή έχει ανακληθεί κατά τη διάρκεια της κινητικότητας στο δεύτερο κράτος μέλος.

16. Όταν ο κάτοχος άδειας διαμονής για σπουδές διέρχεται τα εξωτερικά σύνορα της Ελλάδας, οι αρμόδιες αρχές συμβουλευόνται το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και αρνούνται την είσοδο ή διατυπώνουν αντίρρηση για την κινητικότητα προσώπων τα οποία έχουν καταχωρισθεί ως ανεπιθύμητοι στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν.

Άρθρο 121

Κινητικότητα ερευνητών

(άρθρα 27, 28, 29, 32 και 34 Οδηγίας 2016/801)

1. Ερευνητής κάτοχος έγκυρου τίτλου που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος δικαιούται να διαμείνει στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του σε ερευνητικό οργανισμό για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις εκατόν ογδόντα (180) ημέρες εντός μίας περιόδου τριακοσίων εξήντα (360) ημερών, υπό τις προϋποθέσεις και τους όρους που ορίζονται στο παρόν.

2. Για τον σκοπό αυτόν, απαιτείται ο ερευνητικός οργανισμός στην Ελλάδα, εφόσον η Ελλάδα είναι το δεύτερο κράτος μέλος, να κοινοποιεί στις αρμόδιες ελληνικές αρχές την πρόθεση του ερευνητή να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του σε αυτόν.

Στην περίπτωση αυτή, η κοινοποίηση διαβιβάζεται:

α) είτε κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης στο πρώτο κράτος μέλος, αν η κινητικότητα προς την Ελλάδα προβλέπεται ήδη σε αυτό το στάδιο,

β) είτε αφού ο ερευνητής έχει γίνει δεκτός στο πρώτο κράτος μέλος, μόλις εκδηλωθεί η πρόθεση άσκησης του δικαιώματος κινητικότητας προς την Ελλάδα.

3. Στην κοινοποίηση επισυνάπτονται έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, όπως προβλέπεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 110, ο έγκυρος τίτλος που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος και καλύπτει το συνολικό διάστημα της κινητικότητας, καθώς και η σύμβαση υποδοχής που έχει συναφθεί με τον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα, εφόσον η προβλεπόμενη διαμονή υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.

4. Αν η κοινοποίηση πραγματοποιείται σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 2 και όταν η αρμόδια υπηρεσία δεν προβάλλει καμία αντίρρηση ενώπιον του πρώτου κράτους μέλους, σύμφωνα με την παρ. 6, η κινητικότητα του ερευνητή προς την Ελλάδα μπορεί να λάβει χώρα οποτεδήποτε εντός της διάρκειας ισχύος του τίτλου για λόγους έρευνας.

5. Αν η κοινοποίηση έχει λάβει χώρα σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 και όταν η αρμόδια υπηρεσία δεν προβάλλει αντίρρηση για την κινητικότητα του ερευνητή σύμφωνα με την παρ. 6, η κινητικότητα του ερευνητή προς την Ελλάδα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί και μπορεί να αρχίσει.

6. Εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της κοινοποίησης, η αρμόδια ελληνική αρχή μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά στην κινητικότητα του ερευνητή προς το έδαφός της, εφόσον:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 3,

β) τα προσκομισθέντα έγγραφα έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευτεί, γ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής σύμφωνα με την παρ. 1.

Η αντίρρηση γνωστοποιείται αμελλητί στις αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους μέλους και στον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα.

7. Αν η αντίρρηση για την κινητικότητα διατυπωθεί πριν λάβει χώρα η κινητικότητα στην Ελλάδα, ο ερευνητής δεν επιτρέπεται να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του στον ερευνητικό οργανισμό στη χώρα. Αν η κινητικότητα έχει ήδη αρχίσει, εφαρμόζονται οι παρ. 21 και 22.

8. Οι ερευνητές που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στη χώρα.

9. Πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι κάτοχοι έγκυρου τίτλου ως ερευνητές που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος ως πρώτο κράτος μέλος, μπορούν να διαμείνουν στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσουν μέρος της έρευνάς τους σε ερευνητικό οργανισμό για διάστημα άνω των εκατόν ογδόντα (180) ημερών, στο πλαίσιο μακράς κινητικότητας, εφόσον υποβάλουν αίτηση μακράς κινητικότητας για τη χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 110. Στην περίπτωση αυτή, απαιτείται νέα σύμβαση υποδοχής με τον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα για τη διεξαγωγή της έρευνας στη χώρα.

10. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής υποβάλλεται από τον ερευνητή πολίτη τρίτης χώρας εφόσον ο

ίδιος βρίσκεται ήδη στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του άρθρου 110.

11. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής, τα πρόσωπα της παρ. 9 υποβάλλουν αίτηση στο αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Έως ότου ληφθεί απόφαση σχετικά με την αίτηση μακράς κινητικότητας, ο ερευνητής επιτρέπεται να πραγματοποιήσει τμήμα από την έρευνά του στον ερευνητικό οργανισμό στην Ελλάδα υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν λήξει ούτε η χρονική περίοδος που αναφέρεται στην παρ. 9 ούτε η περίοδος ισχύος της άδειας που εκδόθηκε από το πρώτο κράτος μέλος.

12. Ερευνητής που πληροί τις προϋποθέσεις του παρόντος δεν υποχρεούται να εγκαταλείψει την ελληνική επικράτεια, προκειμένου να υποβάλει αίτηση για άδεια διαμονής.

13. Εφόσον, με βάση τα προσκομισθέντα κατά τα ανωτέρω στοιχεία, διαπιστωθεί ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις μακράς κινητικότητας, η αρμόδια υπηρεσία χορηγεί την άδεια διαμονής, εντός εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της πλήρους αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και κοινοποιεί την απόφαση γραπτώς στον αιτούντα και στις αρμόδιες αρχές του πρώτου κράτους μέλους. Κατά την εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής και για την έκδοση της σχετικής απόφασης εφαρμόζεται το άρθρο 10.

14. Η άδεια διαμονής ερευνητή είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της σύμβασης υποδοχής του και ανανεώνεται σύμφωνα με το άρθρο 111.

15. Η άδεια εκδίδεται με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002. Στη θέση «παρατηρήσεις» καταχωρίζεται η ένδειξη «κινητικότητα ερευνητών». Οι απορριπτικές αποφάσεις, οι οποίες παραθέτουν επαρκή αιτιολογία, κοινοποιούνται στον αιτούντα και στον ερευνητικό οργανισμό.

16. α. Αίτηση μακράς κινητικότητας απορρίπτεται όταν:

αα) ο ερευνητής δεν είναι κάτοχος έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου και έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος,

αβ) ισχύει ένας από τους λόγους απόρριψης που προβλέπονται στο άρθρο 113, με την εξαίρεση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 113,

αγ) η άδεια του ερευνητή στο πρώτο κράτος μέλος λήγει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ή

αδ) έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής που ορίζεται στην παρ. 9.

β. Άδεια μακράς κινητικότητας ανακαλείται όταν:

βα) ο ερευνητής δεν είναι κάτοχος έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου και έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος ή ο ερευνητής θεωρείται ότι συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία,

ββ) ισχύει ένας από τους λόγους ανάκλησης της άδειας που προβλέπονται στο άρθρο 113, με την εξαίρεση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 113.

17. Μια αίτηση μακράς κινητικότητας δεν μπορεί να υποβάλλεται ταυτόχρονα με την κοινοποίηση βραχείας

κινητικότητας. Αν προκύψει ανάγκη για μακρά κινητικότητα μετά από την έναρξη της βραχείας κινητικότητας του ερευνητή, η αίτηση μακράς κινητικότητας υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη λήξη της βραχείας κινητικότητας.

18. Αν ο ερευνητής διέρχεται τα εξωτερικά ελληνικά σύνορα με βάση τίτλο για έρευνα που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος που δεν εφαρμόζει πλήρως το κεκτημένο Σένγκεν, υποβάλλονται στην αρμόδια ελληνική συνοριακή αρχή ο τίτλος διαμονής που έχει εκδώσει το πρώτο κράτος μέλος και αντίγραφο της κοινοποίησης της παρ. 2, ως απόδειξη του ότι μετακινείται στην Ελλάδα με σκοπό την έρευνα.

19. Αν οι αρμόδιες ελληνικές αρχές ανακαλέσουν, σύμφωνα με το άρθρο 108, άδεια διαμονής για λόγους έρευνας, η οποία προβλέπει κινητικότητα σε δεύτερο κράτος μέλος, οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί τις αρχές του δεύτερου κράτους μέλους.

20. Ο ερευνητικός οργανισμός ενημερώνει την αρμόδια αρχή για κάθε τροποποίηση που επηρεάζει τις προϋποθέσεις, βάσει των οποίων έχει επιτραπεί η κινητικότητα.

21. Ο ερευνητής και τα μέλη της οικογένειάς του οφείλουν να παύσουν πάραυτα κάθε δραστηριότητα και να εγκαταλείψουν την ελληνική επικράτεια, αν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιτράπη η κινητικότητα δεν πληρούνται πλέον.

22. Σε περίπτωση που ερευνητής και τα μέλη της οικογένειάς του, που έχουν μετακινηθεί από την Ελλάδα σε δεύτερο κράτος μέλος, παύσουν τη δραστηριότητα στο δεύτερο κράτος μέλος, επιτρέπεται, κατόπιν αιτήματος του δεύτερου κράτους μέλους, η επιστροφή τους στην Ελλάδα χωρίς διατυπώσεις και χωρίς καθυστέρηση. Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης αν η άδεια για έρευνα που έχει εκδοθεί από την αρμόδια ελληνική αρχή έχει λήξει ή έχει ανακληθεί κατά τη διάρκεια της κινητικότητας στο δεύτερο κράτος μέλος.

23. Όταν ο κάτοχος άδειας διαμονής για έρευνα ή τα μέλη της οικογένειάς του διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα της Ελλάδας, οι αρμόδιες αρχές συμβουλευονται το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν και αρνούνται την είσοδο ή διατυπώνουν αντίρρηση για την κινητικότητα προσώπων, για τα οποία το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν περιέχει καταχωρίσεις με σκοπό την άρνηση εισόδου ή διαμονής.

Άρθρο 122

Κινητικότητα των μελών οικογένειας ερευνητών

(άρθρο 30 Οδηγίας 2016/801)

1. Τα μέλη της οικογένειας ερευνητή που είναι κάτοχος έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος δικαιούνται να εισέλθουν, προκειμένου να συνοδεύσουν ή να ακολουθήσουν τον ερευνητή που μετακινείται στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 112, εφόσον διαθέτουν ισχύουσα άδεια διαμονής ως μέλη οικογένειας ερευνητή στο πρώτο κράτος μέλος.

2. Κατά την εφαρμογή της διαδικασίας κοινοποίησης που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 121, απαιτείται από τον ελληνικό ερευνητικό οργανισμό η διαβίβαση έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου, έγκυρης άδειας διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος και αποδεικτικών στοιχείων για την προβλεπόμενη διάρκεια της κινητικότητας, καθώς και για τη συνδρομή των προϋποθέσεων των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 110 για τα μέλη της οικογένειας που συνοδεύουν τον ερευνητή.

3. Η αρμόδια ελληνική αρχή μπορεί να διατυπώσει αντίρρηση όσον αφορά στην κινητικότητα του μέλους της οικογένειας του ερευνητή στην Ελλάδα, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 2. Οι περ. β' και γ' της παρ. 6 και η παρ. 7 του άρθρου 121 εφαρμόζονται αναλογικά για τα μέλη της οικογένειας.

4. Όταν οι ελληνικές αρχές εφαρμόζουν τη διαδικασία που αναφέρεται στις παρ. 9 έως 23 του άρθρου 121, το μέλος οικογένειας ερευνητή υποβάλλει αίτηση για την έκδοση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση στο αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τον παρόντα, που συνοδεύεται από: α) έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο, β) έγκυρη άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από το πρώτο κράτος μέλος, γ) παράβολο, δ) αποδεικτικά στοιχεία για την προβλεπόμενη διάρκεια της κινητικότητας, ε) αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται αντίστοιχα για τους ημεδαπούς. Η ασφάλιση πρέπει να ισχύει για τη διάρκεια της προβλεπόμενης διαμονής, και στ) αποδεικτικά στοιχεία ως προς το ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους κατά τη διάρκεια της διαμονής, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν στο εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι κατώτεροι των εννιακοσίων (900) ευρώ μηνιαίως, ώστε να καλύπτουν τις δαπάνες τους, καθώς και για την κάλυψη των εξόδων του ταξιδιού της επιστροφής.

5. Στα μέλη οικογένειας ερευνητή χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του ερευνητή.

6. Η άδεια μακράς κινητικότητας για μέλη οικογένειας μπορεί να ανακαλείται ή να μην ανανεώνεται, εάν η άδεια μακράς κινητικότητας του ερευνητή που συνοδεύουν ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί και αυτά δεν απολαμβάνουν αυτοτελούς δικαιώματος διαμονής σύμφωνα με τον παρόντα.

7. Τα μέλη οικογένειας ερευνητή που θεωρείται ότι συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία δεν επιτρέπεται να εισέλθουν ή να διαμείνουν στην ελληνική επικράτεια.

8. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές απορρίπτουν την αίτηση για την έκδοση άδειας διαμονής για μακρά κινητικότητα, όταν δεν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο παρόν άρθρο. Οι παρ. 12, 13 και οι υποπερ. αβ', αγ', αδ' της περ. α' και ββ' της περ. β' της παρ. 16 του άρθρου 121 εφαρμόζονται στα μέλη οικογένειας αναλόγως.

Άρθρο 123

Διαδικαστικές εγγυήσεις - πληροφορίες (άρθρα 34 και 35 Οδηγίας 2016/801)

1. Οι λόγοι, νομικοί και πραγματικοί, για τους οποίους απορρίπτεται αίτηση για τη χορήγηση ή μη ανανέωση άδειας διαμονής για έρευνα, σπουδές και εθελοντική υπηρεσία ή αίτηση για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης, κοινοποιούνται εγγράφως στον αιτούντα. Οι λόγοι για την απόφαση ανάκλησης θεώρησης εισόδου για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης κοινοποιούνται εγγράφως τόσο στον ασκούμενο, όσο και στον φορέα υποδοχής.

2. Κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, ανάκλησης ή μη ανανέωσής της, που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, κατ'εφαρμογή του άρθρου 57 του ν. 4689/2020 (Α' 103), σύμφωνα και με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 16 του παρόντος. Η άσκηση προσφυγής στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο δεν απαλλάσσει τον ασκούμενο από την υποχρέωση να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια μετά το πέρας της μέγιστης εξαμήνης διάρκειας διαμονής.

3. Οι διαδικαστικές εγγυήσεις, σχετικά με τις εθνικές θεωρήσεις που χορηγούνται για τους σκοπούς της πρακτικής άσκησης καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 810/2009.

4. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 144 σχετικά με το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, το χρονικό διάστημα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, που έχουν διαμείνει στην ελληνική επικράτεια με την ιδιότητα του σπουδαστή ή του εθελοντή, δεν λαμβάνεται υπόψη προκειμένου για την παροχή, στα πρόσωπα αυτά, περαιτέρω δικαιωμάτων.

5. Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στους αιτούντες τις πληροφορίες σχετικά με όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης και τις πληροφορίες σχετικά με την είσοδο και τη διαμονή, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις διαδικαστικές εγγυήσεις. Καθιστούν, επίσης, εύκολα διαθέσιμες τις πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο των επαρκών μηνιαίων πόρων, συμπεριλαμβανομένων των πόρων που απαιτούνται για την κάλυψη του κόστους των σπουδών και των σχετικών τελών. Οι πληροφορίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

6. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 144 σχετικά με το καθεστώς πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι είναι επί μακρόν διαμένοντες, το χρονικό διάστημα διαμονής πολιτών τρίτων χωρών που έχουν διαμείνει στην ελληνική επικράτεια με την ιδιότητα του σπουδαστή ή του εθελοντή, σύμφωνα με το άρθρο 105, δεν λαμβάνεται υπόψη προκειμένου για την παροχή, στα πρόσωπα αυτά, περαιτέρω δικαιωμάτων.

7. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν καταλόγους των εγκεκριμένων φορέων υποδοχής για τους σκοπούς της πρακτικής άσκησης. Επικαιροποιημένες εκδόσεις των εν λόγω καταλόγων δημοσιεύονται, το συντομότερο δυνατόν, μετά από κάθε μεταβολή τους.

Άρθρο 124
Σημεία επαφής
(άρθρο 37 Οδηγίας 2016/801)

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά:

α) με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την κινητικότητα που προβλέπεται στο άρθρο 120,

β) με πολυμερή προγράμματα για σπουδαστές που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας και συμφωνίες μεταξύ δύο (2) ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά:

α) με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την κινητικότητα που προβλέπεται στα άρθρα 121 και 122,

β) με την εισδοχή ερευνητών μόνο μέσω εγκεκριμένων ερευνητικών οργανισμών,

γ) με πολυμερή προγράμματα για ερευνητές που περιλαμβάνουν μέτρα κινητικότητας και συμφωνίες μεταξύ δύο ή περισσότερων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 125
Στατιστικά
(άρθρο 38 Οδηγίας 2016/801)

1. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, μία φορά κάθε έτος, ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007, στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των αδειών διαμονής για λόγους σπουδών που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και των κοινοποιήσεων που ελήφθησαν σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 120 και στο μέτρο του δυνατού, για τον αριθμό των σπουδαστών, των οποίων η άδεια έχει ανανεωθεί ή ανακληθεί. Τα στατιστικά στοιχεία κατανομούνται ανά ιθαγένεια, και, στο μέτρο του δυνατού, ανά διάρκεια ισχύος της άδειας.

2. Το Υπουργείο Εξωτερικών, μία φορά κάθε έτος, ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007, στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των εθνικών θεωρήσεων εισόδου για λόγους πρακτικής άσκησης που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και για τον αριθμό των ασκούμενων, των οποίων η εθνική θεώρηση εισόδου ανακλήθηκε. Οι στατιστικές αυτές κατανομούνται ανά ιθαγένεια, και, στο μέτρο του δυνατού, ανά διάρκεια ισχύος της θεώρησης εισόδου.

3. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μία φορά κάθε έτος ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007, στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των αδειών διαμονής για λόγους έρευνας που εκδόθηκαν για πρώτη φορά και των κοινοποιήσεων που ελήφθησαν, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 121 και στο μέτρο του δυνατού, για

τον αριθμό των ερευνητών, των οποίων η άδεια έχει ανανεωθεί ή ανακληθεί. Με τον ίδιο τρόπο κοινοποιούνται στατιστικά στοιχεία για τα μέλη οικογενείας ερευνητών που έγιναν δεκτά. Οι στατιστικές αυτές κατανομούνται ανά ιθαγένεια και στο μέτρο του δυνατού, ανά διάρκεια ισχύος της άδειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ
ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 126
Ταχεία διαδικασία χορήγησης αδειών διαμονής σε φοιτητές α', β' και γ' κύκλου σπουδών των Α.Ε.Ι.

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της χώρας, τα οποία προσφέρουν προγράμματα σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, δύνανται να συνάψουν τριμερείς συμβάσεις με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας εδρεύει το Α.Ε.Ι. για τη θέσπιση διαδικασίας ταχείας χορήγησης αδειών διαμονής σε φοιτητές, πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι γίνονται δεκτοί στα προγράμματα σπουδών τους και εισέρχονται στην Ελλάδα με εθνική θεώρηση εισόδου για σπουδές, υπό τους εξής όρους:

α) Η υποχρεωτική διάρκεια σπουδών είναι κατ' ελάχιστον:

αα) τριετής για προγράμματα πρώτου κύκλου,

αβ) ετήσια για προγράμματα δεύτερου κύκλου, και

αγ) τριετής για προγράμματα τρίτου κύκλου,

β) πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 105 και 106 για τη χορήγηση αδειών διαμονής στο πλαίσιο τέτοιων συμβάσεων.

Η σύμβαση της παρούσας δύναται να αφορά στο σύνολο ή μέρος των προγραμμάτων σπουδών του οικείου Α.Ε.Ι., τα οποία κάνουν δεκτούς, ως φοιτητές, πολίτες τρίτων χωρών.

2. Κατά τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 1, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου εκπροσωπείται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής, η κατά τόπο αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση εκπροσωπείται από τον Γραμματέα της, και το Α.Ε.Ι. από τον νόμιμο εκπρόσωπό του.

3. Στις συμβάσεις της παρ. 1, ορίζονται κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) ο αριθμός των προγραμμάτων σπουδών, τα οποία προσφέρονται από το οικείο Α.Ε.Ι. και στα οποία δύναται να εισαχθούν πολίτες τρίτων χωρών,

β) ο τίτλος και η απόφαση ίδρυσης κάθε προγράμματος σπουδών,

γ) ο ανώτατος αριθμός εισακτέων ανά πρόγραμμα σπουδών και ακαδημαϊκό έτος,

δ) η υπηρεσία του οικείου Α.Ε.Ι., η οποία έχει ως αρμοδιότητα την προετοιμασία του πλήρους φακέλου, ο οποίος περιλαμβάνει την αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής λόγω σπουδών και τα απαραίτητα δικαιολο-

γητικά για κάθε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα σπουδών του Α.Ε.Ι.,

ε) οι ειδικοί λόγοι, οι οποίοι συντρέχουν για τη σύναψη της σύμβασης, η διάρκεια ισχύος της σύμβασης και η δυνατότητα ανανέωσής της, καθώς επίσης και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών.

4. Η αίτηση χορήγησης της άδειας διαμονής του παρόντος υποβάλλεται, με μέριμνα του οικείου Α.Ε.Ι. προς την αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10, και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση της άδειας διαμονής, όπως αυτά ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

5. Η άδεια διαμονής του παρόντος χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το αργότερο εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την ημερομηνία υποβολής πλήρους φακέλου δικαιολογητικών και λήψης των απαιτούμενων βιομετρικών στοιχείων.

6. Η άδεια διαμονής του παρόντος έχει ισχύ ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών, στο οποίο έχει γίνει δεκτός ο πολίτης τρίτης χώρας. Εφόσον υφίσταται ανάγκη ανανέωσης για την ολοκλήρωση των σπουδών του πολίτη τρίτης χώρας, η άδεια διαμονής δύναται να ανανεώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 107 στο πλαίσιο της ταχύρρυθμης διαδικασίας του παρόντος. Η υποχρέωση υποβολής των στοιχείων της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 107 προς την αρμόδια υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης βαρύνει το οικείο Α.Ε.Ι..

7. Μετά τη σύναψη της σύμβασης της παρ. 1, το Α.Ε.Ι. ενημερώνει με κάθε πρόσφορο μέσο, τις ελληνικές προξενικές αρχές τρίτων χωρών, από τις οποίες επιθυμούν να εισέλθουν πολίτες, προκειμένου να εγγραφούν σε προγράμματα σπουδών του οικείου Α.Ε.Ι., για την ισχύουσα σύμβαση και τους όρους διαδικασίας ταχείας χορήγησης αδειών διαμονής για πολίτες τρίτων χωρών.

Άρθρο 127

Ειδικές ρυθμίσεις διαμονής για λόγους σπουδών

1. Στα τέκνα που γεννιούνται στην Ελλάδα από γονείς κατόχους άδειας διαμονής για σπουδές, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων της νομοθεσίας για την οικογενειακή επανένωση πολιτών τρίτων χωρών, χορηγείται ατομική άδεια διαμονής με την ιδιότητά τους ως μελών οικογένειας σπουδαστή, που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των γονέων τους ή ενός εξ αυτών.

2. Δεν χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους σπουδών στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για εργασιακούς ή επαγγελματικούς λόγους, με εξαίρεση όσους έχουν γίνει δεκτοί για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

3. Η ανανέωση άδειας διαμονής οικογενειακής επανένωσης ή αυτοτελούς άδειας διαμονής, για λόγους σπου-

δών δεν υπόκειται στην περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 105 και στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 106.

Άρθρο 128

Άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών για επαγγελματική κατάρτιση (άδεια διαμονής τύπου «Η.5»)

1. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Κέντρα Δια Βίου Μάθησης, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης (ΕΣΚ), εφόσον προσκομισθούν: (α) βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία βεβαιώνεται η ύπαρξη σε ισχύ άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών και (β) βεβαίωση ότι ο πολίτης τρίτης χώρας έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα που απαιτεί κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση, διαθέτει έγγραφο πιστοποίησης επάρκειας γνώσης της γλώσσας, στην οποία διδάσκονται τα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών, καθώς και το χρονικό διάστημα διάρκειας των σπουδών.

2. Η είσοδος πολίτη τρίτης χώρας για φοίτηση σε Κολλέγια επιτρέπεται, εφόσον ο πολίτης τρίτης χώρας γίνει δεκτός σε πρόγραμμα που απαιτεί κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση, διαθέτει έγγραφο πιστοποίησης επάρκειας γνώσης της γλώσσας, στην οποία διδάσκονται τα γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών, και χορηγηθεί σχετική βεβαίωση του Κολλεγίου, με την οποία βεβαιώνεται η ύπαρξη σε ισχύ άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αυτού, καθώς και η πρακτική άσκηση του σπουδαστή, αν προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών.

3. Η άδεια διαμονής για σπουδές (άδεια διαμονής τύπου «Η.5») χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έχει διάρκεια ισχύος ένα (1) έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 105 και 106. Αν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός (1) έτους, η άδεια διαμονής ισχύει για τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών.

Επιπρόσθετα, παρέχεται ευχέρεια στον πολίτη τρίτης χώρας να αιτηθεί τη χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές με διάρκεια ισχύος ισόχρονη με την ανώτατη διάρκεια φοίτησης του συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών. Στην περίπτωση αυτή, κατά την υποβολή της αίτησης ο σπουδαστής προσκομίζει συμπληρωματικά βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος για τον συνολικό χρόνο σπουδών του προγράμματος που πρόκειται να παρακολουθήσει, καθώς και για προβλεπόμενη από το πρόγραμμα σπουδών υποχρέωση για πρακτική άσκηση του σπουδαστή.

4. Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής του παρόντος ο πολίτης τρίτης χώρας δεν δύναται να μεταβεί σε άλλη κατηγορία άδειας διαμονής του παρόντος.

Άρθρο 129

Δικαίωμα διαμονής εργαζόμενων σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα ή σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ, που συμμετέχουν σε προγράμματα σπουδών σε Κολλέγια, τα οποία παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σε σπουδές, βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα όπου εδρεύουν. (τίτλος διαμονής τύπου «Η.6»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα ως εργαζόμενοι σε επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα ή σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ, που συμμετέχουν σε προγράμματα σπουδών σε Κολλέγια, τα οποία παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σε σπουδές, βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τις αρμόδιες αρχές στη χώρα όπου εδρεύουν, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, για χρονική περίοδο έως δώδεκα (12) μήνες που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτόν.

2. Η εθνική θεώρηση εισόδου χορηγείται στους ενδιαφερομένους, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια ελληνική διπλωματική ή έμμισθη προξενική αρχή:

α. τα γενικά δικαιολογητικά, όπως ορίζονται στην υπό στοιχεία Φ.3497.3/ΑΠ 24245/28.5.2014 απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών (Β' 1820),

β. αντίγραφο απόφασης ίδρυσης ή λειτουργίας του Κολλεγίου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, γ. βεβαίωση του Κολλεγίου, από την οποία προκύπτουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, η προβλεπόμενη διάρκειά του, η ημερομηνία έναρξής του και το ύψος των διδάκτρων,

δ. βεβαίωση εγγραφής από το Κολλέγιο ή βεβαίωση ότι έχει γίνει αποδεκτός προς εγγραφή και βεβαίωση ότι το πρόγραμμα απαιτεί κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση,

ε. άδεια της εταιρείας, στην οποία απασχολείται ο υποψήφιος σπουδαστής για τη συμμετοχή του στο συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών,

στ. παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ,

ζ. επικυρωμένο αντίγραφο εξοφλητικής απόδειξης του συνολικού ύψους των διδάκτρων,

η. αποδεικτικό επάρκειας γνώσης της γλώσσας, στην οποία διδάσκεται το πρόγραμμα σπουδών, επιπέδου Β1,

θ. συμφωνία πιστοποίησης και δικαιόχρησης με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής, αναγνωρισμένα από τη χώρα όπου εδρεύουν,

ι. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους κατά τη διάρκεια διαμονής και φοίτησης στη χώρα, χωρίς να επιβαρύνεται το εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Το ύψος των επαρκών πόρων καθορίζεται στα εξακόσια πενήντα (650) ευρώ μηνιαίως και αποδεικνύεται από λογαριασμό καταθέσεων, τραπεζικό έμβασμα ή/και υπο-

τροφία. Το ανωτέρω ποσό προσυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%) για τον/τη σύζυγο και κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κάθε τέκνο.

3. Οι ανωτέρω σπουδαστές μπορούν να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους, όπως ορίζονται στην περ. λε' της παρ. 1 του άρθρου 4. Κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται ούτε ο σπουδαστής ούτε ο/η σύζυγός του να παρέχουν εξαρτημένη εργασία ή να ασκούν οικονομική δραστηριότητα στη χώρα.

Άρθρο 130

Άδεια διαμονής υποτρόφων - συμμετεχόντων σε ειδικά προγράμματα (άδεια διαμονής τύπου «Η.7»)

1. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών, που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υποτρόφων υπουργείων, οργανισμών, κοινωφελών ιδρυμάτων και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, εφόσον έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου. Η εθνική θεώρηση εισόδου χορηγείται, εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του φορέα πραγματοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος ή χορήγησης της υποτροφίας.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα εκτέλεσης του προγράμματος ή διάρκειας της υποτροφίας. Οι υπότροφοι της παρ. 1 δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

3. Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής του παρόντος, ο πολίτης τρίτης χώρας δεν δύναται να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής.

Άρθρο 131

Δικαίωμα διαμονής φοιτητών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης αλλοδαπής, που συμμετέχουν σε θερινά προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4692/2020 (τίτλος διαμονής τύπου «Η.8»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα ως φοιτητές ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης αλλοδαπής, που συμμετέχουν σε θερινά προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 4692/2020 (Α' 111), χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, πέραν των ενενήντα (90) ημερών, που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτόν. Η εθνική θεώρηση εισόδου χορηγείται στους ενδιαφερομένους εφόσον έχουν συμπληρώσει, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, το δέκατο όγδοο (18) έτος της ηλικίας τους, δεν συνοδεύονται από εξαρτώμενα μέλη της οικογένειάς τους και προσκομίσουν στην αρμόδια ελληνική διπλωματική ή έμμισθη προξενική αρχή τα εξής:

α) τα γενικά δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στην υπό στοιχεία Φ.3497.3/ΑΠ 24245/28.5.2014 απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών (Β' 1820),

β) βεβαίωση εγγραφής ή βεβαίωση ότι έχουν γίνει δεκτοί προς εγγραφή από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, γ) αποδεικτικά στοιχεία καταβολής των προβλεπόμενων τελών στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, δ) παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ, ε) αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους, όπως αυτοί καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 51 του άρθρου 176, κατ' αναλογία των επαρκών πόρων που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας διαμονής για λόγους σπουδών.

2. Κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στην Ελλάδα, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει χρονική περίοδο επτά (7) μηνών, ως κάτοχοι της εθνικής θεώρησης, δεν επιτρέπεται να παρέχουν εξαρτημένη εργασία ή να ασκούν οικονομική δραστηριότητα στη χώρα.

Άρθρο 132

Άδεια διαμονής για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ή στις Ακαδημίες και τα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού, σε Σχολές Εκπαίδευσης χειριστών, μηχανικών και μελών πληρώματος θαλάμου επιβατών αεροσκαφών, στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους, σε μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, για εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε Κέντρο Διδασκαλίας ή συναφή φορέα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (άδεια διαμονής τύπου «Η.9»)

1.α. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών, που έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου και έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ή στις Ακαδημίες και τα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού.

β. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής, η ισχύς της οποίας είναι ισόχρονη με τη διάρκεια της φοίτησης στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία της παρ. 1. Ειδικά για τη φοίτηση σε Στρατιωτικές Σχολές, κατά τη διάρκεια της άδειας διαμονής συνηγορούνται ο προβλεπόμενος χρόνος προπαίδευσης για την ακαδημαϊκή προπαρασκευή και την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από τους αλλοδαπούς υποτρόφους, καθώς επίσης και ο μέγιστος χρόνος παράτασης της φοίτησής τους ανά Σχολή. Όσοι έχουν γίνει δεκτοί προς φοίτηση ως υπότροφοι των ανωτέρω Σχολών και Ειδικών Σχολείων δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

γ. Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής του παρόντος ο πολίτης τρίτης χώρας δεν δύναται να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής.

2.α. Επιτρέπεται η είσοδος ομόδοξου πολίτη τρίτης χώρας για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους, εφόσον προηγουμένως ο πολίτης τρίτης χώρας λάβει εθνική θεώρηση εισόδου.

β. Ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει, δύο (2) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υπο-

βάλει στην Ιερά Επιστοασία του Αγίου Όρους, με την επιφύλαξη του άρθρου 10, αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέσει:

βα. Αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με την εθνική θεώρηση εισόδου,

ββ. βεβαίωση εγγραφής στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία,

βγ. βεβαίωση Ιεράς Μονής ή ιδρύματος ή ιδιώτη ότι αναλαμβάνουν την κηδεμονία, τα έξοδα σπουδών και διαβίωσής του στο Άγιον Όρος,

βδ. βεβαίωση της Ιεράς Επιστοασίας ή της Ιεράς Μονής ή του ιδρύματος ή του ιδιώτη, που έχουν αναλάβει την κηδεμονία του, ότι υποχρεούνται προς πλήρη κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και των εξόδων νοσηλείας του, καθώς και

βε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (ΠΕΔΥ), ότι ο πολίτης τρίτης χώρας δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του ενωσιακού δικαίου, μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

γ. Η άδεια διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Η.9») του πολίτη τρίτης χώρας χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από εισήγηση της Ιεράς Επιστοασίας.

δ. Η άδεια διαμονής χορηγείται για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης και μπορεί να ανανεωθεί για ένα (1) ακόμη έτος.

ε. Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής του παρόντος, ο πολίτης τρίτης χώρας δεν δύναται να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής.

3.α. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση σε μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, αναγνωρισμένα από το κράτος, εφόσον είναι κάτοχοι ισχύοντος διαβατηρίου και έχουν λάβει αντίστοιχη εθνική θεώρηση εισόδου (άδεια διαμονής τύπου «Η.9»). Τα μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα οποία έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν στις ρυθμίσεις της παρούσας, πρέπει να έχουν συνάψει σύμβαση συνεργασίας - αντιστοίχισης εκπαιδευτικών μονάδων με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού, στα οποία περιλαμβάνονται Τμήματα Μουσικών Σπουδών και τα οποία είναι αναγνωρισμένα από τη χώρα μας.

β. Ως αναγνωρισμένα από τη Χώρα μας θεωρούνται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που περιλαμβάνονται στον σχετικό κατάλογο του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά.

γ. Η αίτηση για χορήγηση της άδειας διαμονής κατατίθεται στην υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος.

δ. Η άδεια διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Η.9») χορηγείται άπαξ με διάρκεια ισχύος μέχρι ένα έτος και δεν μπορεί να ανανεωθεί για κανέναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα.

ε. Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης, το αρμόδιο μουσικό εκπαιδευτικό ίδρυμα οφείλει να ενημερώσει αμελλητί και το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη διακοπή της φοίτησης την αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου αυτή να προβεί στην ανάκληση της άδειας διαμονής ή στην απόρριψη του σχετικού αιτήματος.

στ. Οι προξενικές αρχές της χώρας παρέχουν κάθε δυνατή διευκόλυνση για την προσέλκυση σπουδαστών από το εξωτερικό για φοίτηση στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της περ. α' και δύνανται να διενεργούν οποιονδήποτε έλεγχο κρίνουν αναγκαίο για την αποτροπή φαινομένων καταστρατήγησης της παρούσας παραγράφου.

4.α. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση σε Σχολές Εκπαίδευσης, στις οποίες λειτουργούν Τμήματα για την εκπαίδευση χειριστών, μηχανικών και μελών πληρώματος θαλάμου επιβατών αεροσκαφών, οι οποίες λειτουργούν με έγκριση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, εφόσον η διάρκεια της εκπαίδευσης υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

β. Στους πολίτες τρίτων χωρών που έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου (τύπου D) για τον ανωτέρω σκοπό χορηγείται άδεια διαμονής με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής κατατίθεται στην υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος.

γ. Η διάρκεια της άδειας διαμονής ορίζεται για χρονικό διάστημα έως τριάντα έξι (36) μήνες αναλόγως του προγράμματος σπουδών. Η χρονική διάρκεια προκύπτει από σχετική βεβαίωση της Σχολής Εκπαίδευσης, θεωρημένη από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας. Στην περίπτωση χορήγησης άδειας διαμονής για μικρότερη χρονική περίοδο, η άδεια διαμονής δύναται να ανανεωθεί υπό τους ίδιους όρους έως τη συμπλήρωση του ανώτατου συνολικού χρονικού ορίου των τριάντα έξι (36) μηνών.

δ. Σε περίπτωση αναίτιολόγητης διακοπής της φοίτησης, η κατά περίπτωση Σχολή Εκπαίδευσης ενημερώνει αμελλητί, αφενός την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας, αφετέρου την αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην ανάκληση της άδειας διαμονής ή στην απόρριψη του αιτήματος χορήγησης ή ανανέωσης κατά περίπτωση.

ε. Δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού για τους κατόχους αδειών διαμονής που χορηγούνται βάσει της παρούσας παραγράφου.

στ. Στον πολίτη τρίτης χώρας που αιτείται στην οικεία ελληνική διπλωματική ή έμμισθη προξενική αρχή, τη χορήγηση εθνικής θεώρησης εισόδου (τύπου D) δεν επιτρέπεται παράλληλη υποβολή αίτησης και για χορήγηση θεώρησης εισόδου ενιαίου τύπου, (τύπου C) σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) 810/2009, βάσει των οριζόμενων στην παρούσα παράγραφο και αντίστροφα. Κατά τη διάρκεια ισχύος θεώρησης εισόδου ενιαίου τύπου (τύπου C) και μέχρι τη λήξη αυτής, δεν μπορεί να κατατεθεί αίτηση για χορήγηση εθνικής θεώρησης εισόδου για τον ανωτέρω σκοπό.

ζ. Σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση σε Σχολές Εκπαίδευσης, στις οποίες λειτουργούν τμήματα για την εκπαίδευση χειριστών, μηχανικών και μελών πληρώματος θαλάμου επιβατών αεροσκαφών, οι οποίες λειτουργούν με έγκριση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, εφόσον η διάρκεια της εκπαίδευσης δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, δύναται να χορηγηθεί από τις αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές ή έμμισθες προξενικές αρχές εθνική θεώρηση εισόδου (τύπου D) για βραχυχρόνια εκπαίδευση που επιτρέπει τη διαμονή για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης.

η. Η εθνική θεώρηση εισόδου (τύπου D) χορηγείται, κατά περίπτωση, για την παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων των Σχολών Εκπαίδευσης της περ. ζ', όπως:

ηα. Απόκτηση πρόσθετης ικανότητας.

ηβ. Απόκτηση ικανότητας τάξης και τύπου.

ηγ. Απόκτηση ειδικότητας σε τάξη και τύπο (εκπαιδευτική, εξεταστική, ενόργανης πλοήγησης βάσει επιδόσεων).

ηδ. Πρακτική εκπαίδευση μηχανικών.

ηε. Μετατροπή αδειάς.

ηστ. Επικύρωση ή ανανέωση αδειάς.

ηζ. Συμπλήρωση ωρών πτήσης ή ωρών εργασιών συντήρησης αεροσκαφών.

Οι προαναφερόμενες Σχολές ενημερώνουν σχετικά τους υποψήφιους σπουδαστές.

Στους εισερχόμενους με εθνική θεώρηση πολίτες τρίτων χωρών, της παρούσας περίπτωσης, δεν μπορεί, κατά τον χρόνο ισχύος της, να χορηγηθεί άδεια διαμονής οποιασδήποτε κατηγορίας.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσης όλων των σπουδών πριν από τη λήξη της ανωτέρω εθνικής θεώρησης, ο σπουδαστής ενημερώνει τη Σχολή για την ημερομηνία οριστικής αναχώρησής του από την Ελλάδα. Η Σχολή υποχρεούται να ενημερώνει άμεσα σχετικώς την αρμόδια ελληνική διπλωματική ή έμμισθη προξενική αρχή, προκειμένου να προβεί σε ανάκληση της θεώρησης, εφόσον έχει εκλείψει ο αρχικός λόγος για τον οποίο αυτή χορηγήθηκε.

θ. Επιτρέπεται η είσοδος και διαμονή στη χώρα με θεώρηση εισόδου ενιαίου τύπου (τύπου C), όπου αυτό απαιτείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) 810/2009, για χρονικό διάστημα, το οποίο δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημερολογιακές ημέρες, σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση σε Σχολές Εκπαίδευσης της παρούσας παραγράφου, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημερολογιακές ημέρες και δεν περιλαμβάνει εκπαίδευση αέρος με ευθύνη της κατά περίπτωση Σχολής.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις περιπτώσεις πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806 και απαλλάσσονται από την υποχρέωση θεώρησης.

Δύναται να χορηγείται η ανωτέρω θεώρηση εισόδου (τύπου C) σε πολίτες τρίτων χωρών για τη συμμετοχή τους σε επίγειες εξετάσεις, οι οποίες συνιστούν προϋπόθεση για την παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων στις Σχολές Εκπαίδευσης, οι οποίες λειτουργούν

με έγκριση της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας. Στις εξετάσεις αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται εξετάσεις αέρος. Για την ανωτέρω περίπτωση υποβάλλεται και σχετική βεβαίωση της Σχολής Εκπαίδευσης, θεωρημένη από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας.

Κατά τη χορήγηση των θεωρήσεων, αναγράφεται στο πεδίο «Παρατηρήσεις» ο λόγος για τον οποίο αυτές χορηγήθηκαν. Τυχόν παράταση της προβλεπόμενης στο παρόν άρθρο ομοιόμορφης θεώρησης εισόδου από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009, είτε για λόγους ανωτέρας βίας/ανθρωπιστικούς λόγους, είτε για απρόβλεπτους προσωπικούς λόγους, οι οποίοι αξιολογούνται σχετικώς.

5.α Σε πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να εισέλθουν στη χώρα με σκοπό την εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε Κέντρο Διδασκαλίας ή συναφή φορέα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, πέραν των ενενήντα (90) ημερών, που επιτρέπει τη διαμονή για τον σκοπό αυτό. Η εθνική θεώρηση χορηγείται στους ενδιαφερόμενους, εφόσον πληρούνται οι εξής ειδικές προϋποθέσεις:

αα. προσκομίζουν βεβαίωση του φορέα πραγματοποίησης του προγράμματος, ότι έχουν γίνει δεκτοί σε πρόγραμμα που απαιτεί κανονική και όχι εξ αποστάσεως φοίτηση, στην οποία αναφέρεται και η ακριβής διάρκεια του προγράμματος φοίτησης,

αβ. διαθέτουν επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων διαβίωσής τους κατά τη διάρκεια της διαμονής και φοίτησής τους στη χώρα, χωρίς να επιβαρύνουν το εθνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας. Το ύψος των επαρκών πόρων καθορίζεται στα εξακόσια πενήντα (650) ευρώ μηνιαίως και αποδεικνύεται από λογαριασμό καταθέσεων, τραπεζικό έμβασμα ή/και υποτροφία,

αγ. καταβάλλουν παράβολο ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

β. Η εθνική θεώρηση εισόδου ισόχρονης διάρκειας, με το διάστημα φοίτησης στο πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, και σε κάθε περίπτωση έως ένα (1) έτος, δεν παρέχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας. Μετά τη λήξη του προγράμματος εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, και πριν τη λήξη της ισχύος της εθνικής θεώρησης εισόδου, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να αναχωρήσει από τη χώρα. Μετά τη λήξη της θεώρησης, ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

γ. Σε περίπτωση συνέχισης του προγράμματος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, για διάστημα μεγαλύτερο της διάρκειας ισχύος της χορηγηθείσας εθνικής θεώρησης εισόδου, είναι δυνατή η χορήγηση άδειας διαμονής με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, διάρκειας έως ένα (1) έτος κάθε φορά, και έως τρία (3) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας, πριν τη λήξη της ισχύος της εθνικής θεώρησης εισόδου στη χώρα, προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, αίτηση, που συνοδεύεται από

τα δικαιολογητικά που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

Η εν λόγω άδεια διαμονής δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας, ούτε δυνατότητα προσφυγής στο ασφαλιστικό ή προνοιακό σύστημα της χώρας. Δεν επιτρέπεται αλλαγή σκοπού της παρούσας άδειας διαμονής και ο πολίτης τρίτης χώρας, μετά το πέρας του προγράμματος εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, οφείλει να αναχωρήσει από τη χώρα.

Άρθρο 133

Απόκτηση ιατρικής ειδικότητας (άδεια διαμονής τύπου «Η.10»)

1. Επιτρέπονται η είσοδος και η διαμονή πολίτη τρίτης χώρας για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, εφόσον προηγουμένως ο πολίτης τρίτης χώρας λάβει εθνική θεώρηση εισόδου.

2. Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έχει διάρκεια ενός (1) έτους και μπορεί να ανανεώνεται, με διάρκεια ανανέωσης δύο (2) ετών, και μέχρι την απόκτηση της ειδικότητας. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής αποτελεί η προσκόμιση βεβαίωσης από νοσηλευτικό ίδρυμα που παρέχει ειδικότητα, ότι γίνεται δεκτός προς απόκτησή της.

3. Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΔΙΑΜΟΝΗ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 134

Άδειες διαμονής για ανθρωπιστικούς και εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α»)

1. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να χορηγείται άδεια διαμονής κατά περίπτωση/ad hoc για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως σε πολίτες τρίτων χωρών που βρίσκονται στην Ελλάδα (άδεια διαμονής τύπου «Α.1» - Ad Hoc Residence Permit) με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και ιδίως σε θύματα και ουσιώδεις μάρτυρες εγκληματικών πράξεων, σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, σε θύματα εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, σε πάσχοντες από σοβαρά προβλήματα υγείας, σε θύματα εργατικών ατυχημάτων, σε όσους παρακολουθούν εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής εξάρτησης, καθώς και σε πολίτες τρίτων χωρών που με κίνδυνο της ζωής τους, προέβησαν σε πράξεις κοινωνικής αρετής, προσφοράς και αλληλεγγύης που προάγουν τις αξίες του ανθρωπισμού. Ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να παραπέμψει την υπόθεση στην Επιτροπή Μετανάστευσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για παροχή γνώμης. Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα

υγείας είναι η κατοχή από τον αιτούντα άδειας διαμονής σε ισχύ.

2. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε πολίτες τρίτων χωρών που βρίσκονται στην Ελλάδα με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και εμπίπτουν σε κάποια από τις παρακάτω κατηγορίες:

α. Θύματα εμπορίας ανθρώπων που υπάγονται στις διατάξεις του Πρωτοκόλλου του Παλέρμo που κυρώθηκε με τον ν. 3875/2010 (Α' 158) και δεν υπάγονται στα άρθρα 135 έως 142 του παρόντος (άδεια διαμονής τύπου «Α.2»),

β. πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι απασχολήθηκαν είτε με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας, είτε ως ανήλικοι, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ν. 4052/2012 (Α' 41) (άδεια διαμονής τύπου «Α.3»).

3. Η άδεια διαμονής που χορηγείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 έχει διάρκεια ισχύος ένα (1) έτος και ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης. Εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια διαμονής, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12.

4. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους σε πολίτες τρίτων χωρών που βρίσκονται στην Ελλάδα και εμπίπτουν σε κάποια από τις παρακάτω κατηγορίες:

α. άδεια διαμονής τύπου «Α.4» σε

αα) ενήλικους πολίτες τρίτων χωρών, ανίκανους να επιμεληθούν τις υποθέσεις τους εξαιτίας λόγων υγείας ή ανήλικους που αποδεδειγμένα χρήζουν προστατευτικών μέτρων και φιλοξενούνται από ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, εφόσον η επιστροφή τους σε ασφαλές περιβάλλον είναι αδύνατη,

αβ) ανηλίκους, η επιμέλεια των οποίων έχει ανατεθεί με απόφαση ελληνικού δικαστηρίου ή αλλοδαπού δικαστηρίου που αναγνωρίζεται από τις ελληνικές αρχές, σε οικογένειες Ελλήνων ή οικογένειες πολιτών τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη χώρα ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας ενώπιον των ελληνικών αρχών,

αγ) ανήλικους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί σε ανάδοχη οικογένεια είτε με δικαστική απόφαση είτε κατόπιν κατάρτισης έγγραφης σύμβασης των φυσικών γονέων ή του επιτρόπου ή του φορέα που έχει την επιμέλεια του ανηλίκου με τους ανάδοχους γονείς.

Η άδεια διαμονής που χορηγείται στις περ. αα), αβ), αγ) έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη και ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης. Εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια διαμονής, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12,

β. άδεια διαμονής τύπου «Α.5» σε ανηλίκους φιλοξενούμενους σε οικοτροφεία που λειτουργούν υπό την εποπτεία των αρμόδιων Υπουργείων. Η άδεια διαμονής έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη και ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης. Εφόσον εκλείψουν οι λόγοι

για τους οποίους χορηγήθηκε η άδεια διαμονής, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12.

5. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους (άδεια διαμονής τύπου «Α.6») με δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα για επτά (7) τουλάχιστον συνεχή έτη, πριν από την υποβολή αίτησης, σύμφωνα με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή είναι γονείς ανήλικου ημεδαπού και προσκομίζουν στοιχεία που τεκμηριώνουν τη γονική σχέση με το/τα τέκνο/α. Η άδεια διαμονής χορηγείται άπαξ, έχει διάρκεια ισχύος τρία (3) έτη και ο κάτοχος της κατά τη λήξη της διάρκειας ισχύος της μπορεί να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 12. Σε πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην παρούσα, χορηγείται απόδειξη παραλαβής αιτήματος στην οποία αναγράφεται ότι κωλύεται η έκδοση απόφασης επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 3907/2011 (Α' 7) για τον χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του αιτήματος. Ο χρόνος παραμονής βάσει σχετικού δικαιώματος του αιτούντος διεθνούς προστασίας στη χώρα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 4939/2022 (Α' 111), δεν προσμετράται για τη συμπλήρωση της επταετίας.

6. Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε πρόσωπα που υπάγονται στο παρόν είναι η κατοχή διαβατηρίου, έστω και εάν αυτό έχει λήξει. Άδεια διαμονής χορηγείται και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού του ενδιαφερόμενου με διαβατήριο, εφόσον αυτό διαπιστώνεται, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερομένου και γνώμης της αρμόδιας Επιτροπής Μετανάστευσης.

7. Για την εξέταση αίτησης χορήγησης άδειας διαμονής, σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν καταβάλλεται παράβολο, με την εξαίρεση της παρ. 5, για την οποία καταβάλλεται παράβολο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ.

8. Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής ανηλίκων ή ενήλικων, που αδυνατούν να επιληφθούν των υποθέσεών τους και φιλοξενούνται σε οποιοδήποτε ίδρυμα ή σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, υποβάλλονται από τον οριζόμενο εκπρόσωπο του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου.

ΜΕΡΟΣ Η'
ΕΙΣΔΟΧΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ -
ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή
ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2004/81/ΕΚ
(άδεια διαμονής τύπου «Α.7»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 135
Προθεσμία επίσκεψης
(άρθρο 6 Οδηγίας 2004/81)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που έχουν χαρακτηριστεί θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης

σης μεταναστών κατά τις περ. ια' και ιβ' του άρθρου 4, εφόσον δεν υπάγονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 233/2003 (Α' 204), παρέχεται με πράξη της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής προθεσμία επίσκεψης τριών (3) μηνών, ώστε να διαφύγουν από την επιρροή των δραστών των σε βάρος τους εγκλημάτων και να αποκατασταθούν ψυχικά για να μπορέσουν να λάβουν συνειδητά ανεπηρέαστη απόφαση σχετικά με τη συνεργασία τους με τις δικαστικές αρχές.

2. Ειδικά για τους ανηλίκους - θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, η ίδια προθεσμία μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) ακόμη μήνες με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής και με κριτήριο την εξυπηρέτηση του συμφέροντος του ανηλίκου.

3. Κατά το χρονικό διάστημα της προθεσμίας επίσκεψης τα πρόσωπα των παρ. 1 και 2 δεν απομακρύνονται από τη χώρα. Απόφαση επιστροφής, που έχει εκδοθεί, αλλά δεν έχει ακόμη εκτελεστεί, αναστέλλεται.

4. Με απόφαση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, η προθεσμία επίσκεψης μπορεί να περατώνεται πριν από τη λήξη της, σε περίπτωση κατά την οποία:

α. διαπιστώνεται από την οικεία εισαγγελική αρχή ότι το ανωτέρω πρόσωπο επανασυνέδεσε ενεργώς, εκουσίως και με δική του πρωτοβουλία τις σχέσεις του με τους δράστες των εγκλημάτων των περ. ια' και ιβ' του άρθρου 4 ή ότι δεν συντρέχουν τελικά στο πρόσωπό του τα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για τον χαρακτηρισμό του ως θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, τα οποία απαιτούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. ια' και ιβ' του άρθρου 4, ή

β. συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

Άρθρο 136

**Ενημέρωση θυμάτων και ειδική μέριμνα για ανήλικους
(άρθρα 5 και 10 Οδηγίας 2004/81)**

1. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών ή η αρμόδια αστυνομική αρχή ή οι αρμόδιοι φορείς κοινωνικής στήριξης του π.δ. 233/2003 (Α' 204), καθώς και οποιοσδήποτε από τους φορείς του άρθρου 135 του παρόντος γνωστοποιούν στον πολίτη τρίτης χώρας - θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών ότι δικαιούται να υποβάλει αίτημα για να του χορηγηθεί άδεια διαμονής, παρέχοντας σε αυτόν την αναγκαία προς τούτο ενημέρωση.

2. Στην περίπτωση πολίτη τρίτης χώρας θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών που είναι ασυνόδευτος ανήλικος, η αρμόδια εισαγγελική αρχή προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για να προσδιορίσει την ταυτότητα και την ιθαγένειά του και για να θεμελιώσει το γεγονός ότι δεν συνοδεύεται, καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τον ταχύτερο δυνατό εντοπισμό της οικογένειάς του και λαμβάνει αμέσως τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει τη νομική του εκπροσώπηση και, εφόσον χρειάζεται, την εκπροσώπηση του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, όπου δεν υφίσταται Εισαγγελέας Ανηλίκων, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, εάν

δεν βρεθεί η οικογένεια του ανηλίκου ή εάν κρίνει ότι υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες ο επαναπατρισμός του δεν εξυπηρετεί το συμφέρον του, μπορεί να διατάσσει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του μέχρι τον διορισμό Επιτρόπου, σύμφωνα με το άρθρο 661Α του ν. 4939/2022 (Α' 111).

Άρθρο 137

**Περίθαλψη και παροχές κατά την περίοδο επίσκεψης
(άρθρο 7 Οδηγίας 2004/81)**

1. Κατά τη διάρκεια της περιόδου επίσκεψης, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών έχουν δικαίωμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και πρόσβασης στις υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης που παρέχονται από το Εθνικό Σύστημα Υγείας, από τις Μονάδες Προστασίας και Αρωγής, από φορείς που συνεργάζονται με τους ανωτέρω, σύμφωνα με τα άρθρα 2, 3 και 4 του π.δ. 233/2003 (Α' 204), καθώς και από τις Υπηρεσίες Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

2. Στα ίδια πρόσωπα διασφαλίζονται ικανές συνθήκες διαβίωσης, εφόσον δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους.

3. Οι αρμόδιες εισαγγελικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές φροντίζουν, κατά προτεραιότητα, για την προστασία και την ασφάλεια των θυμάτων της παρ. 1, για την παροχή σε αυτά υπηρεσιών μετάφρασης και διερμηνείας όταν αγνοούν την ελληνική γλώσσα, για την ενημέρωσή τους σχετικά με τα νόμιμα δικαιώματά τους και με τις υπηρεσίες που τους παρέχονται, καθώς και για την παροχή κάθε αναγκαίας νομικής βοήθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

**ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ
ΑΝΘΡΩΠΩΝ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ**

Άρθρο 138

**Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής
(άδεια διαμονής τύπου «Α.7»)
(άρθρο 8 Οδηγίας 2004/81)**

Σε πολίτη τρίτης χώρας που έχει χαρακτηριστεί θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών, με Πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών, σύμφωνα με το άρθρο 135, χορηγείται, μετά από σχετική αίτησή του που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή μέσω του αρμόδιου Εισαγγελέα, άδεια διαμονής θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών (άδεια διαμονής τύπου «Α.7») ή ανανεώνεται η χορηγηθείσα άδεια, χωρίς να απαιτείται η καταβολή παραβόλου, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των άρθρων 139 έως 142.

Άρθρο 139

**Προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης
άδειας διαμονής
(άρθρο 8 Οδηγίας 2004/81)**

1. Μετά την πάροδο της προθεσμίας επίσκεψης ή και πριν παρέλθει αυτή, εφόσον συντρέξει η περ. β', ο αρμόδιος Εισαγγελέας εξετάζει εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις και συντάσσει σχετική έκθεση:

α. εάν κρίνεται σκόπιμη η παράταση της διαμονής του εν λόγω προσώπου στην ελληνική επικράτεια, προς διευκόλυνση της διενεργούμενης έρευνας ή της ποινικής διαδικασίας,

β. εάν το ανωτέρω πρόσωπο έχει επιδείξει σαφή βούληση συνεργασίας, και

γ. εάν το ίδιο πρόσωπο έχει διακόψει κάθε σχέση με τους φερόμενους ως δράστες των αδικημάτων των περ. ια' και ιβ' του άρθρου 4.

2. Η εξέταση της αίτησης για τη χορήγηση της άδειας διαμονής γίνεται κατά προτεραιότητα και η χορήγησή της διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου. Με την επιφύλαξη λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδεται άδεια διαμονής διάρκειας δώδεκα (12) μηνών, εάν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις της παρ. 1 και η οποία ανανεώνεται κάθε φορά για ισόχρονο διάστημα, εφόσον συνεχίζουν να πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

Άρθρο 140

Δικαιώματα

(άρθρα 9 και 11 Οδηγίας 2004/81)

Η άδεια διαμονής διασφαλίζει:

α) δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, το οποίο ισχύει μόνο κατά τη διάρκειά της,

β) τις παροχές και την περίθαλψη του άρθρου 137,

γ) πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 233/2003 (Α' 204).

Άρθρο 141

Ειδικοί λόγοι μη ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας διαμονής

(άρθρα 13 και 14 Οδηγίας 2004/81)

Η άδεια διαμονής θυμάτων εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών (άδεια διαμονής τύπου «Α.7») δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται, εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Εάν ο δικαιούχος επανασυνδέσει τις σχέσεις του ενεργώς και εκουσίως με τους εικαζόμενους δράστες των πράξεων που έχει καταγγείλει,

β. εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η συνεργασία ή η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική ή ότι συντρέχουν λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας,

γ. όταν η ποινική διαδικασία για τα εγκλήματα των περ. ια' και ιβ' του άρθρου 4 έχει περατωθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 43 ή 47 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, με την οποία περατώνεται η σχετική διαδικασία. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τα θύματα κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 233/2003 (Α' 204).

Άρθρο 142

Αλλαγή τύπου άδειας διαμονής

Μέσα σε έναν (1) μήνα από την περάτωση της σχετικής διαδικασίας με την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να χορηγείται στον κάτοχο άδειας διαμονής, με την ιδιότητα του θύματος εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών (άδεια

διαμονής τύπου «Α.7»), άδεια διαμονής για έναν από τους λόγους και υπό τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα, με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου ή του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κατά τη διαδικασία χορήγησης της νέας άδειας διαμονής λαμβάνεται ειδικά υπόψη ότι ο αιτών είναι ή υπήρξε κάτοχος άδειας διαμονής ως θύμα εμπορίας ανθρώπων ή παράνομης διακίνησης μεταναστών.

ΜΕΡΟΣ Θ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΜΑΚΡΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Μ»)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙ ΜΑΚΡΟΝ ΔΙΑΜΕΝΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/109/ΕΚ ΤΗΣ 25ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003 ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/51/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 11ης ΜΑΪΟΥ 2011 ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2003/109/ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 143

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 3 Οδηγίας 2003/109)

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ελληνική επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων των δικαιούχων διεθνούς προστασίας.

2. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) Έχουν άδεια διαμονής για σπουδές ή επαγγελματική κατάρτιση σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα,

β) έχουν λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει προσωρινής προστασίας ή ζητούν την άδεια να διαμείνουν για τον ίδιο λόγο και αναμένουν την έκδοση απόφασης σχετικά με το καθεστώς τους,

γ) έχουν λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα δυνάμει μορφών προστασίας εκτός της διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ή την εθνική νομοθεσία ή ζητούν την άδεια να διαμείνουν για τον ίδιο λόγο και αναμένουν απόφαση σχετικά με το καθεστώς τους,

δ) έχουν υποβάλει αίτηση για να τους χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας, για την οποία δεν έχει ακόμα εκδοθεί σχετική απόφαση,

ε) απολαύουν προσωρινού καθεστώτος διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και στα μέλη της οικογένειας που τους συνοδεύουν, όπου αυτό προβλέπεται,

στ) απολαύουν νομικού καθεστώτος υποκείμενου στη σύμβαση της Βιέννης του 1961 περί των διπλωματικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), ή στη σύμβαση της Βιέννης του 1963, περί των προξε-

νικών σχέσεων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 90/1975 (Α' 150).

3. Το παρόν εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων:

α) Διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της αφενός και τρίτων χωρών αφετέρου,

β) διμερών και πολυμερών συμφωνιών μεταξύ της Ελλάδας και τρίτων χωρών,

γ) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης περί Εγκαταστάσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1955, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη της 18ης Οκτωβρίου 1961, ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 1426/1984 (Α' 32) και της παρ. 11 του Παραρτήματος της Σύμβασης, περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951, η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 201), όπως τροποποιήθηκε από το συναφές Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α' 125).

Άρθρο 144

Προϋποθέσεις απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1»)

(άρθρα 4 και 5 Οδηγίας 2003/109)

1. Στον πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει στην Ελλάδα, νόμιμα και αδιάλειπτα, κατά τα πέντε (5) έτη αμέσως πριν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, υπό την επιφύλαξη της παρ. 3, χορηγείται το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. Διαθέτει εισόδημα, επαρκές για τις ανάγκες του ιδίου και της οικογένειάς του, το οποίο δεν προέρχεται από προσφυγή στο σύστημα κοινωνικής αρωγής της χώρας. Το εισόδημα αυτό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τις ετήσιες αποδοχές του αμειβόμενου με τον κατώτατο μισθό, προσαυξημένο κατά δέκα τοις εκατό (10%) για το σύνολο των συντηρούμενων μελών της οικογένειάς του, συνυπολογιζομένου τυχόν ποσού που προέρχεται από επίδομα τακτικής επιδότησης ανεργίας. Στον υπολογισμό του εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των μελών της οικογένειας. Ο τακτικός χαρακτήρας του ανωτέρω εισοδήματος αποδεικνύεται ιδίως από την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και φορολογικών υποχρεώσεων του.

β. Διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθενείας ως προς το σύνολο των παροχών που καλύπτονται για τις αντίστοιχες κατηγορίες ασφαλισμένων ημεδαπών, η οποία καλύπτει και τα μέλη της οικογένειάς του.

γ. Πληροί τους όρους ένταξης στην ελληνική κοινωνία, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 145.

2. Οι περίοδοι διαμονής που αναφέρονται στις περ. ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 143 δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου της παρ. 1 του παρόντος. Ειδικώς, περίοδοι διαμονής για λόγους σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης λαμβάνονται υπόψη μόνο κατά το ήμισυ για τον υπολογισμό της ίδιας περιόδου. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, στον

υπολογισμό της περιόδου της παρ. 1 λαμβάνεται υπόψη το ήμισυ της περιόδου μεταξύ της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας βάσει της οποίας χορηγήθηκε το καθεστώς διεθνούς προστασίας και της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας διαμονής κατά τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 23 του ν. 4939/2022 (Α' 111) ή ολόκληρη η περίοδος, εφόσον υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες.

3. Περίοδοι απουσίας, εφόσον είναι κατώτερες των έξι (6) διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα (10) μήνες εντός της πενταετίας, προσμετρώνται στον υπολογισμό της πενταετούς περιόδου.

4. Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και οι αρμόδιοι φορείς για την υποβολή και εξέταση της αίτησης, καθώς και για τη χορήγηση της άδειας διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους, σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Η ενημέρωση πραγματοποιείται ιδίως μέσω ενημερωτικών φυλλαδίων, ανάρτησης πληροφοριακού υλικού στις ιστοσελίδες των ανωτέρω φορέων ή κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Το υλικό αυτό επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Για την ενημέρωση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας μεριμνά και η Υπηρεσία Ασύλου.

Άρθρο 145

Απόκτηση του καθεστώτος και χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 7 και παρ. 3 άρθρου 8 Οδηγίας 2003/109)

1. Εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 144, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ1») στο αρμόδιο όργανο της παρ. 3 του παρόντος, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Οι όροι ένταξης πολίτη τρίτης χώρας στην ελληνική κοινωνία, που αναφέρονται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 144, πληρούνται στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) εφόσον αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας και γνώση στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού σύμφωνα με το άρθρο 160, ή

β) εφόσον είναι κάτοχος δελτίου μόνιμης διαμονής ως μέλος οικογένειας Έλληνα ή

γ) εφόσον διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα για δώδεκα (12) έτη ή

δ) εφόσον κατέχει Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς.

3. Αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι εκείνο που χορήγησε την τελευταία άδεια διαμονής. Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τους ομογενείς, αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι ο Γραμματέας της κατά τόπον αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Κατά την παραλαβή της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος ο δικαιούχος διεθνούς προστασίας παραδί-

δει την άδεια διαμονής δικαιούχου διεθνούς προστασίας, η οποία διαβιβάζεται στην Υπηρεσία Ασύλου και παύει αυτοδικαίως να ισχύει.

4. Το αρμόδιο όργανο, αφού ζητήσει τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εξετάζει εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 144.

5. Το αρμόδιο όργανο, αφού λάβει υπόψη τη γνώμη της παρ. 4, εκδίδει σχετική απόφαση, το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παραταθεί για επιπλέον τρεις (3) μήνες, εφόσον συντρέχουν αιτιολογημένα ειδικές προϋποθέσεις. Σε περίπτωση θετικής απόφασης, χορηγείται στον πολίτη τρίτης χώρας άδεια διαμονής ενιαίου τύπου κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002. Στον τίτλο «τύπος άδειας» αναγράφεται «επί μακρόν διαμένων - ΕΕ». Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, στο πεδίο «Παρατηρήσεις» της άδειας διαμονής αναγράφεται: «Έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία από την Ελληνική Δημοκρατία στις (ημερομηνία).»

6. Όταν χορηγείται άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος σε δικαιούχο διεθνούς προστασίας κάτοχο άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος εκδοθείσας από άλλο κράτος μέλος, στην άδεια διαμονής αναγράφεται και η ως άνω παρατήρηση που αναφέρει το κράτος μέλος χορήγησης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Πριν από την αναγραφή της εν λόγω παρατήρησης, το αρμόδιο όργανο ζητά από το κράτος μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση να παράσχει πληροφορίες σχετικά με το εάν ο επί μακρόν διαμένων είναι ακόμα δικαιούχος διεθνούς προστασίας. Αν η διεθνής προστασία έχει αρθεί με τελεσίδικη απόφαση του ως άνω κράτους μέλους, η σχετική παρατήρηση δεν αναγράφεται. Στην περίπτωση που άλλο κράτος μέλος ζητεί την παροχή των ως άνω πληροφοριών, το σημείο επαφής, όπως ορίζεται στο άρθρο 159, απαντά εντός μηνός από την παραλαβή της αίτησης παροχής πληροφοριών.

7. Το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος είναι μόνιμο, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 148.

Άρθρο 146

Διάρκεια και ανανέωση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 8 Οδηγίας 2003/109)

1. Η άδεια διαμονής του επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «M1») έχει διάρκεια ισχύος πέντε (5) έτη, η οποία ανανεώνεται για πέντε (5) έτη κάθε φορά, χωρίς την ανάγκη συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 144.

2. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής, ο επί μακρόν διαμένων υποχρεούται να υποβάλει αίτηση, πριν από τη λήξη της, στην αρμόδια υπηρεσία για την παραλαβή της αίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176. Για την ανανέωση της άδειας διαμονής δεν εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 11.

Άρθρο 147

Απορριψη αίτησης για τη χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας (άρθρο 6 Οδηγίας 2003/109)

1. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος μπορεί να απορρίπτεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας.

2. Η εξέταση των λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη ή στη δημόσια ασφάλεια αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο για την εξέταση του αιτήματος απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος και τη χορήγηση της άδειας διαμονής.

3. Κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης εξετάζονται η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος κατά της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας ή ο κίνδυνος που προέρχεται από το εν λόγω πρόσωπο, και συνεκτιμώνται η διάρκεια της διαμονής και η ύπαρξη δεσμών με τη χώρα. Η άρνηση χορήγησης της άδειας διαμονής δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής.

Άρθρο 148

Ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος (άρθρο 9 Οδηγίας 2003/109)

1. Ο επί μακρόν διαμένων δεν δικαιούται να διατηρεί το καθεστώς, εφόσον:

α. Αποδειχθεί ότι έχει συμπράξει δολίως στην απόκτηση του καθεστώτος,

β. έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής στο πρόσωπό του, σύμφωνα με το άρθρο 150,

γ. έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών,

δ. συνιστά απειλή για τη δημόσια τάξη, συνεκτιμώντας τη σοβαρότητα των αδικημάτων που έχει διαπράξει, έστω και αν η απειλή αυτή δεν αποτελεί λόγο επιστροφής κατά την έννοια του άρθρου 150,

ε. έχει αποκτήσει το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής στα άλλα κράτη μέλη, δυνάμει της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ,

στ. αποδειχθεί, με οποιονδήποτε τρόπο ότι έχει απουσιάσει από το έδαφος της Ελλάδας για διάστημα που υπερβαίνει τα έξι (6) έτη,

ζ. ανακληθεί ή απορριφθεί αίτηση ανανέωσης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 13 και την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4939/2022 (Α' 111). Η Υπηρεσία Ασύλου ενημερώνει τον Γραμματέα της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης σε περίπτωση ανάκλησης ή μη ανανέωσης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας κατόχου άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος.

2. Η λήξη της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος δεν αποτελεί, αυτοτελώς, λόγο ανάκλησης ή απώλειας του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος.

3. Όταν η ανάκληση ή απώλεια του καθεστώτος δεν δικαιολογούν τη λήψη μέτρου επιστροφής κατά την έν-

νοια της παρ. 1 του άρθρου 150, ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να υποβάλει αίτηση για άλλον λόγο, εκτός της απόκτησης του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, χωρίς να απαιτείται χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου. Σε περίπτωση δικαιούχου διεθνούς προστασίας ενημερώνεται η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να του επαναχορηγήσει την άδεια διαμονής δικαιούχου διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 149
Επανάκτηση του καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος
(άρθρο 9 Οδηγίας 2003/109)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος έχει απωλέσει το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, μπορεί να ζητήσει την επανάκτησή του, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. όταν έχει απωλέσει το καθεστώς λόγω απουσίας από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διάστημα μεγαλύτερο ή ίσο των δώδεκα (12) διαδοχικών μηνών, ή
β. όταν έχει απωλέσει το καθεστώς στην Ελλάδα, λόγω χορήγησης του καθεστώτος αυτού σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Για την επανάκτηση του καθεστώτος, ο πολίτης τρίτης χώρας υποβάλλει αίτηση στο όργανο που του είχε χορηγήσει αρχικά το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

3. Κατά τα λοιπά, ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 145 και 146.

Άρθρο 150
Επιστροφή - Προστασία από την επιστροφή
(άρθρο 12 Οδηγίας 2003/109)

1. Η επιστροφή πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος επιτρέπεται κατ' εφαρμογή των άρθρων 16 έως 41 του ν. 3907/2011 (Α' 7), όταν υφίσταται ενεστώσα και ειδικά αιτιολογημένη απειλή κατά της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας.

2. Η απόφαση επιστροφής δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής.

3. Κατά την εξέταση των λόγων που δικαιολογούν τη λήψη μέτρου επιστροφής στο πρόσωπο του επί μακρόν διαμένοντος συνεκτιμώνται:

α. Η διάρκεια διαμονής του στη χώρα,
β. οι επιπτώσεις στον ίδιο και τα μέλη της οικογένειάς του,
γ. οι δεσμοί με τη χώρα διαμονής ή η απουσία δεσμών με τη χώρα καταγωγής του,
δ. η ηλικία του ενδιαφερόμενου προσώπου.

4. Αν η επιστροφή αφορά δικαιούχο διεθνούς προστασίας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, ζητείται από το κράτος μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση της παρ. 6 του άρθρου 145 να επιβεβαιώσει εάν το εν λόγω άτομο εξακολουθεί να δικαιούται διεθνούς προστασίας στο κράτος αυτό. Αν κράτος μέλος υποβάλει σχετική αίτηση παροχής πληροφοριών, η Υπηρεσία Ασύλου οφείλει να απαντήσει εντός ενός (1) μηνός από την παραλαβή της αίτησης.

5. Εάν ο επί μακρόν διαμένων εξακολουθεί να δικαιούται διεθνούς προστασίας στο κράτος μέλος που αναφέρεται στην παρατήρηση της παρ. 6 του άρθρου 145, επιστρέφεται στο κράτος αυτό. Κατά παρέκκλιση, ο επί μακρόν διαμένων μπορεί, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, να επιστραφεί σε χώρα διαφορετική από το κράτος μέλος που του χορήγησε διεθνή προστασία, εφόσον πληροί τους όρους της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4939/2022 (Α' 111).

6. Αν κράτος μέλος επιστρέφει πολίτη τρίτης χώρας επί μακρόν διαμένοντα που του έχει χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα, το οποίο είναι σε ισχύ, η χώρα, με την επιφύλαξη εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της αρχής της ενότητας της οικογένειας, επιτρέπει άμεσα την επανεισοδοχή του και των μελών της οικογένειας του χωρίς διατυπώσεις.

7. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη του σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Άρθρο 151
Δικαίωμα προσφυγής
(άρθρο 10 Οδηγίας 2003/109)

1. Η απόφαση απόρριψης αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, ανάκλησης της άδειας διαμονής ή επιστροφής πρέπει να αιτιολογείται. Η απόφαση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος ενημερώνεται με έγγραφο κοινοποίησης για τα μέσα προστασίας κατά το παρόν άρθρο, καθώς και για την προθεσμία άσκησης τους.

2. Για τις αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος, ασκείται αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας [ν. 2690/1999 (Α' 45)].

3. Κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, της ανάκλησης ή μη ανανέωσής της, της απώλειας του καθεστώτος ή της απόφασης επιστροφής, ασκείται αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 3068/2002 (Α' 274).

4. Για την άσκηση του ένδικου μέσου κατά της απόφασης επιστροφής, χορηγείται στον επί μακρόν διαμένοντα που δεν διαθέτει επαρκείς πόρους για τον σκοπό αυτόν, το ευεργέτημα πενίας.

Άρθρο 152
Δικαιώματα και υποχρεώσεις επί μακρόν διαμένοντος
(άρθρο 11 Οδηγίας 2003/109)

1. Ο επί μακρόν διαμένων απολαύει ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α. στην πρόσβαση στη μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα και τους όρους απασχόλησης και εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής. Δεν επιτρέπεται πρόσβαση σε δραστηριότητες που αφορούν στην άσκηση δημόσιας εξουσίας,

β. στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, περιλαμβανομένων των υποτροφιών σπουδών,

γ. στην αναγνώριση επαγγελματικών διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων,

δ. στην κοινωνική ασφάλεια και τα βασικά πλεονεκτήματα της κοινωνικής αρωγής και προστασίας, όπως αυτά οριοθετούνται στο πλαίσιο ιδίως του ν. 4051/1960 (Α' 68), περί ενίσχυσης απροστάτευτων παιδιών, του ν.δ. 57/1973 (Α' 149), περί λήψης μέτρων κοινωνικής προστασίας οικονομικώς αδυνάτων και κατάργησης του θεσμού της απορίας, του ν. 1302/1982 (Α' 133), για την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης εργασίας υπ' αρ. 103/1952, του ν. 2101/1992 (Α' 192), για την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των παιδιών και του ν. 3454/2006 (Α' 75), περί ενίσχυσης της οικογένειας,

ε. τις φορολογικές διευκολύνσεις,

στ. την πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που βρίσκονται στη διάθεση του κοινού και την πρόσβαση στις διαδικασίες απόκτησης στέγης,

ζ. την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργανώσεις εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση της οποίας τα μέλη ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, περιλαμβανομένων και των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από αυτόν τον τύπο οργάνωσης, υπό την επιφύλαξη της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας,

η. την ελεύθερη κίνηση και εγκατάσταση στο σύνολο της Επικράτειας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να περιορίζεται σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 176.

2. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στις περ. β', δ', ε', στ' και ζ' της παρ. 1 ασκείται στις περιπτώσεις που ο τόπος κατοικίας του επί μακρόν διαμένοντος ή των μελών της οικογένειας, για τα οποία αυτός ζητά την παροχή των ως άνω δικαιωμάτων, ευρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας.

3. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης περιορίζεται ως προς την:

α. Πρόσβαση σε μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ασκείται αποκλειστικά από Έλληνες ή πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,

β. πρόσβαση στην εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, για την οποία μπορεί να απαιτείται να αποδείξει ο επί μακρόν διαμένων την απαιτούμενη για τον σκοπό αυτόν γλωσσική επάρκεια,

γ. είσοδο στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για την οποία απαιτείται η προηγούμενη εκπλήρωση των εκπαιδευτικών προϋποθέσεων της ισχύουσας νομοθεσίας.

4. Όσον αφορά στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας η περ. δ' της παρ. 1 και η παρ. 3 του παρόντος εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των άρθρων 1 έως 36 του ν. 4939/2022 (Α' 111).

Άρθρο 153

Δικαίωμα διαμονής και χορήγηση άδειας διαμονής, στην Ελλάδα, σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρα 14, 15 και 19 Οδηγίας 2003/109)

1. Ο επί μακρόν διαμένων, ο οποίος έχει αποκτήσει το καθεστώς αυτό σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, μπορεί να διαμένει, υπό όρους, στη χώρα για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, για τους ακόλουθους λόγους:

α. Για την άσκηση μισθωτής δραστηριότητας. Στην περίπτωση αυτή, ο επί μακρόν διαμένων πρέπει να έχει συνάψει σύμβαση εργασίας, από την οποία προκύπτει ότι η αμοιβή του είναι ίση, τουλάχιστον, με τις μηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη. Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης της οικείας άδειας διαμονής καθορίζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

β. Για την άσκηση μη μισθωτής δραστηριότητας, καθώς και ως πολίτες τρίτων χωρών με επαρκείς πόρους διαβίωσης (άδεια διαμονής τύπου «I.8»). Στις περιπτώσεις αυτές, για τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης των οικείων αδειών διαμονής, εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

γ. Για σπουδές. Στην περίπτωση αυτή, ο επί μακρόν διαμένων πρέπει να έχει εγγραφεί ή να έχει γίνει αποδεκτός προς εγγραφή στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα, σύμφωνα με το άρθρο 106. Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης της οικείας άδειας διαμονής καθορίζονται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

δ. Για την επαγγελματική κατάρτιση. Στην περίπτωση αυτή, ο επί μακρόν διαμένων πρέπει να έχει γίνει δεκτός από Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ή Επαγγελματική Σχολή Κατάρτισης και να του έχει χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον αρμόδιο φορέα της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας, του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 128. Οι όροι και η διαδικασία χορήγησης της οικείας άδειας διαμονής καθορίζονται, αναλόγως, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

2. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής στις παραπάνω περιπτώσεις, απαιτείται να αποδεικνύεται ότι ο ενδιαφερόμενος διαθέτει:

α. Επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης,

β. ασφάλιση ασθένειας που να καλύπτει κινδύνους παρόμοιους με εκείνους των ημεδαπών.

3. Στις περ. α' και β' της παρ. 1 δίνεται προτεραιότητα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον προβλέπεται από την ενωσιακή νομοθεσία και τους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν νομίμως στην Ελλάδα και λαμβάνουν επίδομα ανεργίας.

4. Για τη χορήγηση της αντίστοιχης άδειας διαμονής, τα πρόσωπα της παρ. 1 υποβάλλουν αίτηση το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την είσοδό τους στη χώρα στο αρμόδιο όργανο, εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

5. Αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10. Η αρμόδια υπηρεσία της αποκεντρωμένης διοίκησης εξετάζει την αίτηση και, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις και δεν συντρέχουν λόγοι που αφορούν

στη δημόσια τάξη, στη δημόσια ασφάλεια ή στη δημόσια υγεία σύμφωνα με το άρθρο 155, εκδίδει απόφαση, με την οποία χορηγεί την αντίστοιχη άδεια διαμονής. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο σημείο επαφής, σύμφωνα με το άρθρο 159.

6. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών, αφότου υποβλήθηκε η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Αν η αίτηση συνοδεύεται από ελλιπή δικαιολογητικά ή συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατεθεί μέχρι τρεις (3) επιπλέον μήνες. Το αρμόδιο όργανο ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα.

7. Η διάρκεια ισχύος της εν λόγω άδειας διαμονής, καθώς και η διαδικασία ανανέωσης της καθορίζονται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

8. Το παρόν Κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στους παρακάτω πολίτες τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α. Μισθωτούς εργαζόμενους που απασχολούνται από φορέα παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο διασυνοριακής παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 71 και

β. φορείς παροχής διασυνοριακών υπηρεσιών.

9. Πολίτες τρίτων χωρών που είναι επί μακρόν διαμένοντες σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορούν να εισέλθουν στη χώρα για εποχιακή εργασία.

10. Για τα θέματα που αφορούν στην κοινωνική ασφάλεια των πολιτών τρίτων χωρών με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος και ασκούν το δικαίωμα διαμονής τους στην Ελλάδα, δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, ισχύει το ενωσιακό δίκαιο στον τομέα της κοινωνικής ασφάλειας.

11. Αν άλλο κράτος μέλος ζητήσει από την Ελλάδα να τροποποιήσει την παρατήρηση που αναγράφεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 145, εφόσον η ευθύνη για τη διεθνή προστασία του επί μακρόν διαμένοντος έχει μεταφερθεί στο άλλο κράτος μέλος, το αρμόδιο όργανο εκδίδει, εντός τριών (3) μηνών, την άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος, τροποποιημένη κατά το σκέλος της παρατήρησης της παρ. 5 του άρθρου 145.

12. Αν χορηγηθεί καθεστώς διεθνούς προστασίας σε πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο άλλο κράτος μέλος έχει προηγουμένως χορηγήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, το σημείο επαφής, όπως ορίζεται στο άρθρο 159, ζητεί από το κράτος μέλος που έχει εκδώσει την άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος να την τροποποιήσει, ώστε να περιληφθεί και η παρατήρηση που αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 145.

Άρθρο 154

Μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας που ασκεί το δικαίωμα διαμονής στην Ελλάδα ως επί μακρόν διαμένον σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 16 Οδηγίας 2003/109)

1. Ο πολίτης τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να συνοδεύεται ή να επανενωθεί με τα μέλη της οικογένειάς του εφόσον η οικογένεια είχε ήδη συκροτηθεί στο άλλο κράτος μέλος. Τα ανωτέρω μέλη

της οικογένειας υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής στην αρμόδια για την παραλαβή της αίτησης υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την είσοδό τους στη χώρα, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Αρμόδια υπηρεσία για την εξέταση των αιτήσεων χορήγησης αδειών διαμονής του παρόντος είναι η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αίτηση υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10. Η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εξετάζει την αίτηση και, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις και δεν συντρέχουν λόγοι που αφορούν στη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία σύμφωνα με το άρθρο 155, εκδίδει απόφαση, με την οποία χορηγεί άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, η οποία ακολουθεί την τύχη της άδειας διαμονής του συντηρούντος. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο σημείο επαφής, σύμφωνα με το άρθρο 159. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών αφότου υποβλήθηκε η αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Αν η αίτηση συνοδεύεται από ελλιπή δικαιολογητικά ή σε περίπτωση συνδρομής εξαιρετικών λόγων, η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να παρατείνεται έως τρεις (3) επιπλέον μήνες. Το αρμόδιο όργανο ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα.

3. Αν η οικογένεια συγκροτήθηκε μετά την άσκηση του δικαιώματος διαμονής στην Ελλάδα, εφαρμόζονται τα άρθρα 83 έως 90.

Άρθρο 155

Απορρίψη αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα μέλη της οικογένειάς του, για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας (άρθρα 17 και 18 Οδηγίας 2003/109)

1. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σε επί μακρόν διαμένοντα ή σε μέλη της οικογένειας του δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου μπορεί να απορρίπτεται για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας. Η εξέταση των λόγων που αφορούν στη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια αποτελεί προαπαιτούμενο στοιχείο κατά την εξέταση του αιτήματος για τη χορήγηση της οικείας άδειας διαμονής.

2. Κατά την εξέταση των θεμάτων που αφορούν στη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια, εξετάζονται η σοβαρότητα ή το είδος του αδικήματος ή ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύει το εν λόγω πρόσωπο. Η άρνηση χορήγησης της άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου δεν μπορεί να βασίζεται στην επίκληση λόγων γενικότερης δημοσιονομικής πολιτικής.

3. Η αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μέλη της οικογένειάς του δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου μπορεί να απορρίπτεται για λόγους δημόσιας υγείας.

Οι μόνες ασθένειες που μπορούν να δικαιολογήσουν άρνηση εισόδου ή του δικαιώματος διαμονής είναι εκείνες που προβλέπονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, καθώς και άλλες λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας. Η διαπίστωση, μετά την έκδοση της αρχικής άδειας διαμονής, ότι ο πολίτης τρίτης χώρας πάσχει από ασθένεια από την οποία προσβλήθηκε μετά την είσοδό του στη χώρα, δεν αποτελεί λόγο για τη μη ανανέωση της άδειας διαμονής του ή την απομάκρυνσή του από το έδαφος της χώρας.

4. Το άρθρο 151 εφαρμόζονται και για τις άδειες διαμονής του παρόντος.

Άρθρο 156

Δικαιώματα και υποχρεώσεις πολιτών τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής στην Ελλάδα (άρθρο 21 Οδηγίας 2003/109)

1. Οι πολίτες τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν στην Ελλάδα δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς στους τομείς και υπό τους όρους του άρθρου 152.

2. Οι πολίτες τρίτης χώρας με καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν στην Ελλάδα με σκοπό την άσκηση μισθωτής δραστηριότητας δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, δεν επιτρέπεται, κατά το πρώτο δωδεκάμηνο, να απασχοληθούν σε άλλη ειδικότητα από εκείνη για την οποία τους χορηγήθηκε η αρχική άδεια διαμονής, καθώς και να μεταβάλουν τον ασφαλιστικό τους φορέα.

3. Τα πρόσωπα που εισέρχονται στη χώρα δυνάμει των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 153 επιτρέπεται να εργάζονται μόνο με καθεστώς μερικής απασχόλησης σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

4. Τα μέλη της οικογένειας που είναι κάτοχοι άδειας διαμονής δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου υπόκεινται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του άρθρου 89.

Άρθρο 157

Ανάκληση της άδειας διαμονής και υποχρέωση επανεισοχής (άρθρο 22 Οδηγίας 2003/109)

1. Έως ότου ο πολίτης τρίτης χώρας αποκτήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, η άδεια διαμονής του δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται και ο ενδιαφερόμενος και τα μέλη της οικογένειάς του υποχρεούνται να εγκαταλείψουν το έδαφος της χώρας, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Για λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 155,

β. όταν οι όροι και οι προϋποθέσεις των άρθρων 153 και 154 δεν πληρούνται πλέον,

γ. όταν ο πολίτης τρίτης χώρας δεν διαμένει νομίμως στη χώρα.

2. Αν ληφθεί ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παρ. 1, ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίον αφορά, οφείλει να επιστρέψει αμέσως στο πρώτο κράτος μέλος που του χορήγησε το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος.

3. Αν ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παρ. 1 ληφθεί από δεύτερο κράτος μέλος και αφορά σε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος έχει υπαχθεί στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα και ασκεί το δικαίωμα διαμονής του στο δεύτερο κράτος μέλος, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές οφείλουν να επιτρέψουν αμέσως και χωρίς διατυπώσεις, την επανεισοχή αυτού και των μελών της οικογένειάς του στην Ελλάδα.

4. Μέχρι να αποκτήσει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα και με την επιφύλαξη της υποχρέωσης επανεισοχής που προβλέπεται στην παρ. 2, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές μπορούν να απομακρύνουν τον πολίτη τρίτης χώρας από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 150 και δυνάμει των εγγυήσεων του άρθρου αυτού, για σοβαρούς λόγους δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές προβαίνουν σε διαβούλευση με τις αντίστοιχες αρχές του πρώτου κράτους μέλους. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της ανωτέρω διαβούλευσης, ζητούν, από το πρώτο κράτος μέλος, τις αναγκαίες πληροφορίες για την έκδοση και εκτέλεση της απόφασης απέλασης.

5. Οι αποφάσεις επιστροφής βάσει των περ. β' και γ' της παρ. 1 δεν συνοδεύονται από μόνιμη απαγόρευση διαμονής.

6. Αν ληφθεί ένα από τα μέτρα που αναφέρονται στην παρ. 1 και οι αρμόδιες ελληνικές αρχές ζητήσουν την επανεισοχή του στο κράτος μέλος που είχε χορηγήσει το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, σύμφωνα με την παρ. 2, ο πολίτης τρίτης χώρας και τα μέλη της οικογένειάς του διατηρούν το δικαίωμα να μετακινηθούν προς ένα τρίτο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας με άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος από άλλο κράτος μέλος, εκτός εάν εν τω μεταξύ έχει αρθεί η διεθνής προστασία ή εάν το πρόσωπο για το οποίο πρόκειται εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4939/2022 (Α' 111). Η παρούσα παράγραφος ισχύει υπό την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4939/2022.

Άρθρο 158

Απόκτηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος διαμονής ως επί μακρόν διαμένων σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 23 Οδηγίας 2003/109)

Ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίον έχει χορηγηθεί το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου, μπορεί να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση καθεστώτος επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 153. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στο πρώτο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 153.

Άρθρο 159
Σημείο επαφής
(άρθρο 25 Οδηγίας 2003/109)

1. Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζεται ως το ελληνικό σημείο επαφής με τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες των λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή των πληροφοριών που καθορίζονται στο παρόν.

2. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας υποχρεούνται να ενημερώνουν τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τις αιτήσεις που υποβάλλονται και τις άδειες διαμονής που χορηγούνται σύμφωνα με τα άρθρα 153, 157 και 158.

3. Το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη υποχρεούται να ενημερώνει τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για τις αποφάσεις επιστροφής που εκδίδονται σε βάρος των πολιτών τρίτων χωρών που έχουν λάβει άδεια διαμονής στην Ελλάδα ως επί μακρόν διαμένοντες άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η Υπηρεσία Ασύλου παρέχει κάθε απαραίτητη πληροφορία στο ελληνικό σημείο επαφής σχετικά με τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας.

Άρθρο 160
Αποδεικτικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για την απόκτηση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος

1. Η επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ιστορίας και του πολιτισμού αποδεικνύεται με έναν από τους ακόλουθους τίτλους:

α) τίτλο αποφοίτησης της υποχρεωτικής τουλάχιστον εκπαίδευσης ελληνικών σχολείων στην Ελλάδα,

β) τίτλο αποφοίτησης από λύκεια του εξωτερικού, τα οποία ανήκουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα,

γ) αναγνωρισμένο τίτλο αποφοίτησης από τμήματα ελληνικής γλώσσας πανεπιστημίων του εξωτερικού,

δ) πιστοποιητικό ελληνομάθειας επιπέδου τουλάχιστον Β1 που εκδίδεται σύμφωνα με το π.δ. 363/1998 (Α' 242),

ε) ειδικό πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού μετά από επιτυχή εξέταση που διενεργείται με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας, σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του για την πιστοποίηση της ελληνομάθειας και

στ) πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για την Πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.), που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας [ν. 3284/2004 (Α' 217)].

2. Οι κάτοχοι πιστοποιητικού ελληνομάθειας επιπέδου Α, που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το π.δ. 363/1998 ή Α2, που εκδίδεται σύμφωνα με το π.δ. 60/2010 (Α' 98), θεωρείται ότι διαθέτουν επαρκή γνώση της ελληνικής

γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού προκειμένου να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, εφόσον επιπρόσθετα λάβουν πιστοποίηση της επαρκούς γνώσης στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται από την απόφαση της παρ. 60 του άρθρου 176.

3. Στις εξετάσεις για την απόκτηση των πιστοποιητικών που προβλέπονται στις περ. δ', ε' και στ' της παρ. 1 μπορούν να συμμετέχουν όσοι πολίτες τρίτων χωρών διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

4. Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις της παρ. 3 καταβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο παράβολο υπέρ του Δημοσίου.

5. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται αναλόγως στους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς στους οποίους έχει χορηγηθεί ή χορηγείται καθεστώς πρόσφυγα ή καθεστώς επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με τον ν. 4939/2022 (Α' 111).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ
ΜΑΚΡΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Άρθρο 161
Άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας
(άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στη χώρα, χορηγείται άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Μ.2»), η οποία παρέχει δικαίωμα πλήρους πρόσβασης στην αγορά εργασίας, εφόσον:

α) έχουν συμπληρώσει δεκαετή νόμιμη διαμονή στην Ελλάδα δυνάμει οριστικού τίτλου διαμονής κατά την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και πληρούν τις προϋποθέσεις της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 5Α του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας [ν. 3284/2004 (Α' 217)] ή

β) γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς έξι (6) τάξεις ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα, πριν από τη συμπλήρωση του εικοστού τρίτου έτους της ηλικίας τους, ή

γ) είναι ενήλικοι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που εισήλθαν στην Ελλάδα ως ασυνόδευτοι ανήλικοι και έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον τρεις (3) τάξεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα πριν από τη συμπλήρωση του εικοστού τρίτου έτους της ηλικίας τους ή

δ) είναι μέλη οικογένειας Έλληνα, τα οποία διαμένουν νομίμως στη χώρα με τον Έλληνα δυνάμει οριστικού τίτλου διαμονής για συνεχές χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών.

2. Η άδεια δεκαετούς διάρκειας χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ύστερα από αίτηση του πολίτη τρίτης χώρας που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 176, εφόσον ο αιτών (α) διαθέτει πλήρη κάλυψη ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης και (β) δεν έχει απουσιάσει από τη χώρα για χρονικό διάστημα δύο (2) συναπτών ετών.

3. Η άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας παρέχει στον κάτοχό της τα δικαιώματα του άρθρου 152 και κατά τη

λήξη της διάρκειας ισχύος της μετατρέπεται αυτοδικαίως σε άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ.1»), με την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής χωρίς περαιτέρω δικαιολογητικά, και εφόσον οι περίοδοι απουσίας του από τη χώρα είναι μικρότερες των έξι (6) διαδοχικών μηνών και δεν υπερβαίνουν συνολικά τους δέκα (10) μήνες εντός της τελευταίας πενταετίας πριν τη λήξη της διάρκειας ισχύος της. Εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου, ο πολίτης τρίτης χώρας δύναται να αιτηθεί αλλαγή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12.

4. Η άδεια διαμονής δεκαετούς διάρκειας ανακαλείται, εάν συντρέχουν στο πρόσωπο του κατόχου οι λόγοι που προβλέπονται στο άρθρο 15.

ΜΕΡΟΣ Ι'
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ
(άδεια διαμονής τύπου «Ν»)

Άρθρο 162
Τίτλοι διαμονής σε πολίτες της Ευρωπαϊκής
Ένωσης και μέλη των οικογενειών τους

Στους πολίτες της Ένωσης καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, δύναται να χορηγείται τίτλος διαμονής σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. 106/2007 (Α' 135), περί ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στην ελληνική επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ'
ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΛΟΙΠΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ
(ΑΔΕΙΕΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ι»)

Άρθρο 163
Λοιποί λόγοι χορήγησης άδειας διαμονής
(άδειες διαμονής τύπου «Ι»)

Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για έναν από τους λόγους του παρόντος άρθρου, χορηγείται αντίστοιχη άδεια διαμονής.

1. Άδεια διαμονής προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος (άδεια διαμονής τύπου «Ι.1»): Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον συντρέχει δημόσιο συμφέρον, ιδίως στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιας ασφάλειας, οικονομίας και ανάπτυξης, επενδύσεων, εκπαίδευσης, πολιτισμού. Ο κατά περίπτωση αρμόδιος φορέας δύναται να γνωμοδοτήσει σχετικά. Η ανωτέρω άδεια διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ι.1») παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα έως τριών (3) ετών και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Οι παραπάνω πολίτες τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική

κή άδεια διαμονής, που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

2. Άδειες διαμονής (α) ενηλίκων, άνω του εικοστού έτους της ηλικίας τους, τέκνων μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής εφόσον συγκατοικούν με τους γονείς τους, (β) τέκνων προξενικών λειτουργών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα, καθώς και (γ) εξαρτώμενων μελών οικογένειας, ανιόντων πρώτου βαθμού συγγένειας, μελών του διπλωματικού και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού διπλωματικής αποστολής, καθώς και προξενικών λειτουργών και ειδικών προξενικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην Ελλάδα (άδεια διαμονής τύπου «Ι.2»). Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο υπηρεσίας των προσώπων αυτών.

3. Άδειες διαμονής σε εργαζόμενους ως ιδιωτικούς υπηρέτες μελών διπλωματικών αποστολών, σύμφωνα με την παρ. η' του άρθρου 1 της Σύμβασης της Βιέννης του 1961 «Περί των Διπλωματικών Σχέσεων», η οποία έχει κυρωθεί με το ν.δ. 503/1970 (Α' 108), οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και καλούνται στην Ελλάδα (άδεια διαμονής τύπου «Ι.3»). Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για χρονικό διάστημα ίσο με τον χρόνο που διαρκεί η σχέση τους με το μέλος της διπλωματικής αποστολής και δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

4. α. Άδεια διαμονής για λήψη ιατρικής - νοσηλευτικής και παρηγορητικής φροντίδας (άδεια διαμονής τύπου «Ι.4»). Με απόφαση του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να χορηγείται άδεια διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ι.4») σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα με εθνική θεώρηση εισόδου, προκειμένου να τους παρασχεθεί ιατρική - νοσηλευτική και παρηγορητική φροντίδα. Όταν πρόκειται για ανήλικο παιδί ή για ενήλικα πολίτη που λόγω του προβλήματος υγείας που αντιμετωπίζει έχει την ανάγκη συνοδού/ών, μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής και στους γονείς ή τους έχοντες την επιμέλεια του ανήλικου και στον/στην σύζυγο ή σε συνοδό/ούς για τον ενήλικα πολίτη τρίτης χώρας, ύστερα από αίτησή τους.

β. Η χορήγηση της εθνικής θεώρησης εισόδου και της άδειας διαμονής της παρούσας προϋποθέτει:

βα. την προσκόμιση βεβαίωσης αποδοχής για νοσηλεία ή θεραπεία από νοσηλευτικό ίδρυμα της χώρας, στην οποία αναγράφονται ο εκτιμώμενος χρόνος και το εκτιμώμενο κόστος νοσηλείας θεραπείας και, όταν πρόκειται για ενήλικα, και η αναγκαιότητα ή μη συνοδείας του στη χώρα,

ββ. την ύπαρξη ασφάλισης για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Στην περίπτωση μη ύπαρξης επαρκούς ασφάλισης για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, δύναται να γίνεται αποδεκτή η προσκόμιση στοιχείων απόδειξης επαρκών πόρων για την αντιμετώπιση εξ ιδίων όλων των εξόδων νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,

βγ. την απόδειξη επαρκών πόρων διαβίωσης, για το διάστημα διαμονής στη χώρα του ιδίου και του/των συνοδού/ών του, όπου απαιτείται.

γ. Η εν λόγω άδεια διαμονής δεν παρέχει δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας, ούτε δυνατότητα προσφυγής στο ασφαλιστικό ή προνοιακό σύστημα της χώρας. Η άδεια διαμονής είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονη διάρκεια, εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις και μέχρι τέσσερα (4) έτη, κατ' ανώτατο όριο. Αλλαγή σκοπού της άδειας διαμονής της παρούσας δεν επιτρέπεται και ο πολίτης τρίτης χώρας, καθώς και ο/οι συνοδός/οί του, μετά το πέρας του προγράμματος νοσηλείας θεραπείας, και σε κάθε περίπτωση πριν τη λήξη ισχύος της άδειας διαμονής, οφείλουν να αναχωρήσουν από τη χώρα.

5. Άδειες διαμονής σε πολίτες Καναδά που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την κινητικότητα των νέων, βάσει της Συμφωνίας Ελλάδας και Καναδά (Work and Holiday Visa) που κυρώθηκε με τον ν. 4091/2012 (Α' 219) (άδεια διαμονής τύπου «Ι.5»). Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος και δεν υπόκειται σε ανανέωση.

6. Άδειες διαμονής ανταποκριτών ξένου τύπου που έχουν διαπιστευθεί στη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών ή η διαδικασία διαπίστευσής τους βρίσκεται σε εξέλιξη, εφόσον προσκομίσουν στην αρμόδια προξενική αρχή βεβαίωση ότι έχουν διαπιστευθεί στη Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών (άδεια διαμονής τύπου «Ι.6»). Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και η ισχύς της είναι τριετής ή ίσης διάρκειας με την προβλεπόμενη περίοδο διαμονής στη χώρα, εφόσον αυτή είναι βραχύτερη και ανανεώνεται ανά τριετία, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

7. α. Άδεια διαμονής για σπουδή ή γνωριμία του Αγιορείτικου μοναχικού βίου (άδεια διαμονής τύπου «Ι.7»), ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου προς μία από τις είκοσι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας, εφόσον:

αα. Η φιλοξενούσα Ιερά Μονή βεβαιώνει ότι αναλαμβάνει να του παρέχει κατάλυμα, τροφή και λοιπά έξοδα διαβίωσης και να τον ασφαλίσει για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας και πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,

αβ. η φιλοξενούσα Ιερά Μονή του Αγίου Όρους διαβιβάζει στην αρμόδια διεύθυνση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την εισήγηση της Ιεράς Κοινότητας με την παραπάνω αίτηση του ενδιαφερομένου.

Η άδεια διαμονής χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, έχει ισχύ ένα (1) έτος, μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για ίσο χρονικό διάστημα και δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τα πέντε (5) έτη.

β. Άδεια διαμονής για γνωριμία του μοναχικού βίου - μοναχισμό (άδεια διαμονής τύπου «Ι.7»): Πολίτες τρίτων χωρών που επιθυμούν να γνωρίσουν τον μοναχικό βίο

ή να μονάσουν, εφόσον προσκομισθεί βεβαίωση της οικείας Ιεράς Μονής ή Ησυχαστηρίου και σύμφωνη γνώμη του επιχώριου Μητροπολίτη, ότι έχουν γίνει δεκτοί για να γνωρίσουν τον μοναχικό βίο ή να μονάσουν. Η αίτηση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής συνοδεύεται από αντίστοιχη βεβαίωση ανάληψης των εξόδων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Η άδεια διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ι.7») χορηγείται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για ένα (1) έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

8. Άδειες διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με επαρκείς πόρους διαβίωσης (άδεια διαμονής τύπου «Ι.8»)

α. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτης χώρας, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι διαθέτουν επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης. Η άδεια διαμονής έχει διάρκεια τρία (3) έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο χρονικό διάστημα.

β. Οι παραπάνω πολίτες τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος. Η προϋπόθεση των επαρκών πόρων διαβίωσης πρέπει να συντρέχει είτε στο πρόσωπο του κάθε μέλους της οικογένειας είτε αθροιστικά για όλα τα μέλη αυτής.

γ. Η άδεια αυτή δεν παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας οιασδήποτε μορφής στην Ελλάδα τόσο για τον συντηρούντα, όσο και για τον/την σύζυγο ή σύντροφό του και τα μέλη της οικογένειάς του.

δ. Πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα με άδεια διαμονής στη χώρα μας και λαμβάνουν σύνταξη από ελληνικό δημόσιο ασφαλιστικό φορέα, ανεξαρτήτως ποσού, μπορούν να ανανεώσουν την άδειά τους ως πολίτες τρίτων χωρών, με επαρκείς πόρους διαβίωσης, χωρίς τη συνδρομή της προϋπόθεσης των επαρκών πόρων των περ. α' και β'.

ΜΕΡΟΣ ΙΒ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Ρ»)

Άρθρο 164

Άδεια διαμονής πρόσφυγα (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.1»)

Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως πρόσφυγας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και Εξέτασης Αίτησης Παροχής Διεθνούς Προστασίας της περ. ιζ' του άρθρου 1 του ν. 4939/2022 (Α' 111), με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20 του ίδιου νόμου, άδεια διαμονής τριετούς διάρκειας (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.1»). Η άδεια ανανεώνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής και Εξέτασης Αίτησης Παροχής Διεθνούς Προστασίας της περ. ιζ' του

άρθρου 1 του ν. 4939/2022, το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από τη λήξη της.

Άρθρο 165
Άδεια διαμονής δικαιούχου επικουρικής προστασίας
(άδεια διαμονής τύπου «Ρ.2»)

Σε πολίτη τρίτης χώρας ή ανιθαγενή, ο οποίος αναγνωρίζεται ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας, χορηγείται από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής και Εξέτασης Αίτησης Παροχής Διεθνούς Προστασίας της περ. ιζ' του άρθρου 1 του ν. 4939/2022 (Α' 111), με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 20 του ίδιου νόμου, άδεια διαμονής ενός (1) έτους (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.2»). Η άδεια ανανεώνεται για δύο (2) ακόμα έτη, κατόπιν επανεξέτασης, με απόφαση του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής και Εξέτασης Αίτησης Παροχής Διεθνούς Προστασίας της περ. ιζ' του άρθρου 1 του ν. 4939/2022, το αργότερο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν τη λήξη της.

Άρθρο 166
Άδεια διαμονής προσωρινής προστασίας
(άδεια διαμονής τύπου «Ρ.3»)

Στους δικαιούχους προσωρινής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 119 έως 142 του ν. 4939/2022 (Α' 111) και για όσο διάστημα τελούν στην κατάσταση αυτή, χορηγείται ατελώς άδεια διαμονής (άδεια διαμονής τύπου «Ρ.3»). Η άδεια αυτή εκδίδεται από τις κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες της Υπηρεσίας Ασύλου. Στα άτομα που γίνονται δεκτά να εισέλθουν στη χώρα με σκοπό την παροχή προσωρινής προστασίας, παρέχεται κάθε αναγκαία διευκόλυνση για την απόκτηση θεώρησης εισόδου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η θεώρηση διέλευσης. Η χορήγηση θεωρήσεων γίνεται ατελώς.

ΜΕΡΟΣ ΙΓ'
ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΓΙΑ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ
(ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΤΥΠΟΥ «Υ»)

Άρθρο 167
Άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, οι οποίοι κατείχαν άδειες παραμονής ή δελτία ταυτότητας αλλοδαπού
(άδεια διαμονής τύπου «Υ.1»)

1. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών που κατείχαν άδειες παραμονής ή δελτία ταυτότητας αλλοδαπού, τα οποία είχαν εκδοθεί από τα Τμήματα Αλλοδαπών για τους διαμένοντες στην περιοχή δικαιοδοσίας των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης και από τις Υπηρεσίες που χειρίζονται θέματα αλλοδαπών στις έδρες των Διευθύνσεων Αστυνομίας των Γενικών Περιφερειακών Αστυνομικών Διευθύνσεων, ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσής τους, εφόσον οι άδειες παραμονής ή τα δελτία ταυτότητας αλλοδαπού, έχουν λήξει πριν την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης και ο ενδιαφερόμε-

νος πολίτης τρίτης χώρας συνεχίζει να παραμένει στην Ελλάδα μέχρι την ημερομηνία αυτή.

2. Η αίτηση για χορήγηση της άδειας διαμονής κατατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 10 στην υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του αιτούντος.

3. Η άδεια διαμονής, υπό την επιφύλαξη συνδρομής στο πρόσωπο του αιτούντος λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εκδίδεται με διάρκεια ισχύος ενός (1) έτους, παρέχει πρόσβαση στη μισθωτή εργασία, στην παροχή υπηρεσιών ή έργου, καθώς και σε επιχειρηματική δραστηριότητα και ανανεώνεται ανά διετία, για τον ίδιο λόγο. Η ανωτέρω άδεια διαμονής μπορεί να ανανεωθεί και για έναν από τους λόγους του παρόντος, εφόσον πληρούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις.

4. Άδεια διαμονής χορηγείται και στους/στις συζύγους, τους κατιόντες σε ευθεία γραμμή και στους απευθείας ανιόντες του αιτούντος, εφόσον διαμένουν στη Χώρα.

5. Σε ανήλικους κατιόντες χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, κατά παρέκκλιση του άρθρου 84.

6. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής στους δικαιούχους των παρ. 1, 4 και 5, ο ενδιαφερόμενος ή το μέλος της οικογένειας οφείλει να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 176.

7. Άδεια διαμονής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν μπορεί να χορηγηθεί σε αλλοδαπό που επικαλείται ομογενειακή ιδιότητα αλλά δεν κατέχει προηγούμενο τίτλο διαμονής από τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, εφόσον δεν υφίσταται δυνατότητα υπαγωγής του στο ρυθμιστικό πλαίσιο για τους ομογενείς που προέρχονται από την Αλβανία, την Τουρκία ή χώρες της πρώην ΕΣΣΔ, για τους οποίους εφαρμόζεται το άρθρο 168.

Ο ανωτέρω τίτλος χορηγείται και στα μέλη οικογένειας, όπως ορίζονται στην παρ. 4.

Ο ενδιαφερόμενος οφείλει για τον σκοπό αυτό να προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, πλην του προηγούμενου τίτλου διαμονής.

Για τους δικαιούχους αυτής της κατηγορίας η ομογενειακή ιδιότητα αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα ελληνικών αρχών ή αρχών του εξωτερικού, όπως εγγραφές σε δημοτολόγια ή προξενικά μητρώα, καθώς και κάθε άλλο δημόσιο έγγραφο με το οποίο αποδεικνύεται η ελληνική καταγωγή του.

ΜΕΡΟΣ ΙΔ'
ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΑΛΒΑΝΙΑ, ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ. - ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΛΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΑΠΟ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ.

Άρθρο 168
Διαδικασίες διαχείρισης - τακτοποίησης των ομογενών από Αλβανία, Τουρκία και χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.
(άδεια διαμονής τύπου «Υ.2»)

1. Στους ομογενείς που προέρχονται από την Αλβανία και στα μέλη των οικογενειών τους χορηγούνται

από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας τα έγγραφα διαμονής που προβλέπονται στην υπό στοιχεία 4000/3/10-πβ'/14.11.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (Β' 3043), όπως εκάστοτε ισχύει, για την παραμονή και εργασία ομογενών από την Αλβανία.

2. Στους ομογενείς που προέρχονται από την Τουρκία και στα μέλη των οικογενειών τους χορηγούνται από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας τα έγγραφα διαμονής που προβλέπονται στην υπ' αρ. 4000/3/84/13.1.2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (Β' 53), όπως εκάστοτε ισχύει, για την παραμονή και εργασία ομογενών από την Τουρκία.

3. Στους ομογενείς που προέρχονται από χώρες της πρώην Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (Ε.Σ.Σ.Δ.) χορηγούνται από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας τα έγγραφα διαμονής που προβλέπονται σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2790/2000 (Α' 24), την παρ. 6 του άρθρου 76 του ν. 2910/2001 (Α' 131), την υπό στοιχεία 4864/8/8-γ/17.7.2000 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δημόσιας Τάξης (Β' 911), όπως εκάστοτε ισχύει, για το περιεχόμενο και τη διαδικασία χορήγησης Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας σε ομογενείς χωρών πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. και την υπ' αρ. 9645/10/28.7.2009 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αναπληρωτή Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, και Εξωτερικών (Β' 1555), όπως εκάστοτε ισχύει, για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας σε ομογενείς που διαμένουν στην Κύπρο.

Άρθρο 169

Άδεια διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, μελών οικογένειας ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ.

(άδεια διαμονής Υ.3)

1. Σε πολίτες τρίτων χωρών μέλη οικογένειας ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. χορηγείται άδεια διαμονής διάρκειας πέντε (5) ετών, η οποία παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Οι άδειες διαμονής του παρόντος χορηγούνται με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι δυνατόν να ανανεώνονται, κάθε φορά, για ισόχρονο διάστημα και δεν υπόκεινται στην καταβολή παραβόλου.

2. Οι σύζυγοι ομογενούς, που είναι πολίτες τρίτων χωρών, δύνανται να αιτηθούν υπαγωγή στην παρ. 1 του άρθρου 134, και στην κατηγορία άδειας διαμονής «Α.1» λόγω:

α. θανάτου του συντηρούντος, εφόσον τα μέλη της οικογένειας διαμένουν στη χώρα τουλάχιστον επί ένα (1) έτος πριν τον θάνατό του,

β. έκδοσης αμετάκλητης απόφασης διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου και εφόσον ο γάμος διήρκεσε, έως την ημερομηνία κατάθεσης της αγωγής διαζυγίου ή της αγω-

γής ακύρωσης του γάμου, επί τρία (3), τουλάχιστον, έτη, από τα οποία το ένα (1) έτος έχει διανυθεί στην Ελλάδα, γ. συνδρομής ιδιαίτερος δυσχερών καταστάσεων, όπως σε περίπτωση που το μέλος της οικογένειας κατέστη θύμα οικογενειακής βίας, ενόσω υφίστατο ο γάμος.

3. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το δικαίωμα διαμονής των ανήλικων τέκνων ακολουθεί την τύχη του δικαιώματος διαμονής του γονέα, στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια.

ΜΕΡΟΣ ΙΕ' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 170 Αρμόδιες υπηρεσίες

1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων του παρόντος Κώδικα, αρμόδιες για την παραλαβή και επεξεργασία των αιτήσεων πολιτών τρίτων χωρών για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας διαμονής, καθώς και για την επίδοση σε αυτούς των αποφάσεων που εκδίδονται σε συνέχεια των σχετικών αιτήσεων, είναι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και οι Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στη χωρική αρμοδιότητα των οποίων αυτοί υπάγονται.

2. Οι υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που έχουν οριστεί δυνάμει των αποφάσεων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4018/2011 (Α' 215), ως σημεία υποδοχής, σύμφωνα με τις αποφάσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, ασκούν πέραν των λοιπών αρμοδιοτήτων τους, όπως αυτές καθορίζονται στους Οργανισμούς των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, την αρμοδιότητα της υποδοχής και της εξυπηρέτησης των πολιτών, ημεδαπών και αλλοδαπών, για τα θέματα αρμοδιότητας των Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, όπως:

α. την παραλαβή και επεξεργασία των αιτήσεων για τη χορήγηση ή την ανανέωση των αδειών διαμονής ή άλλων εγγράφων νόμιμης διαμονής εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του παρόντος σχετικά με την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων και την επικοινωνία των υπηρεσιών με τους ενδιαφερόμενους,

β. την αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών μέσω ηλεκτρονικής διασύνδεσης, εφόσον υφίσταται τέτοια δυνατότητα, από τρίτους φορείς για τη συμπλήρωση των φακέλων των αιτήσεων,

γ. την επίδοση των αδειών διαμονής, καθώς και των σχετικών απορριπτικών ή ανακλητικών αποφάσεων,

δ. την παραλαβή και επεξεργασία αιτήσεων εργοδωτών για τη μετάκληση αλλοδαπού εργατικού δυναμικού,

ε. την παροχή πληροφοριών αναφορικά με τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις προϋποθέσεις που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για την έκδοση ή την ανανέωση άδειας διαμονής, καθώς και για τη μετάκληση αλλοδαπού εργατικού δυναμικού,

στ. την παροχή πληροφοριών σχετικά με την πορεία εξέτασης των φακέλων και

ζ. την είσπραξη υπέρ του Δημοσίου των τελών και παραβόλων.

3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ενημερώνουν ηλεκτρονικά, μέσω του ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) «Μετανάστευση» του άρθρου 173, τις αρμόδιες αρχές των Υπουργείων Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη για όλες τις αποφάσεις που εκδίδουν και αφορούν σε αιτήματα χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής.

4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος, τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων και τη βεβαίωση των παραβάσεων.

Άρθρο 171

Παράβολα - Πρόστιμα

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών διαμονής συνοδεύεται από αποδεικτικό καταβολής ηλεκτρονικού παραβόλου, το ύψος του οποίου, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. για τις άδειες διαμονής που περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Ε» του Μέρους Β' και ειδικότερα στους τύπους αδειών διαμονής «Ε.1» του Κεφαλαίου Β', «Ε.2» του Κεφαλαίου Γ', «Ε.3» του Κεφαλαίου Δ', «Ε.4» του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Β', σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ και για τον τύπο άδειας διαμονής «Ε.6» του Κεφαλαίου Ζ' του Μέρους Β', σε εβδομήντα πέντε (75) ευρώ,

β. για τις άδειες διαμονής που περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Ο» του Μέρους Δ' και στους τύπους αδειών «Ο.1» και «Ο.2» του Κεφαλαίου Α', σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ειδικά για τη χορήγηση τριετούς αυτοτελούς άδειας διαμονής τύπου «Ο.2» σε πολίτες τρίτων χωρών που συμπληρώνουν το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας τους σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 90, σε τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ,

γ. για τις άδειες διαμονής που περιλαμβάνονται στην κατηγορία «Β» του Μέρους Ε' και στους τύπους αδειών διαμονής «Β.1», «Β.2», «Β.3», «Β.4» και «Β.5» του Κεφαλαίου Β', σε δύο χιλιάδες (2000) ευρώ,

δ. για τις άδειες διαμονής που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «Η» του Μέρους ΣΤ' και στους τύπους αδειών διαμονής «Η.1», «Η.3» και «Η.4» του Κεφαλαίου Α, «Η.5», «Η.6», «Η.8» και «Η.10» του Κεφαλαίου Β', σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Για τους τύπους αδειών διαμονής «Η.9» του Κεφαλαίου Β', σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ, πλην των υποτρόφων εισακτέων για φοίτηση στις σχολές και στα ειδικά σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις ακαδημίες και τα σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού. Για τους τύπους αδειών διαμονής «Η.7» του Κεφαλαίου Β' για συμμετοχή σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης της παρ. 1 του άρθρου 130, «Η.9» για

φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους της παρ. 2 του άρθρου 132 και σε σχολές εκπαίδευσης της παρ. 4 του ίδιου άρθρου, καθώς και «Η.10» για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας του άρθρου 133, σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά έτος διαμονής,

ε. για τις άδειες διαμονής που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «Α» του Μέρους Ζ' και στον τύπο άδειας διαμονής τύπου «Α.6» της παρ. 5 του άρθρου 134, σε τριακόσια (300) ευρώ,

στ. για τις άδειες διαμονής που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «Μ» του Μέρους Θ' και στον τύπο άδειας διαμονής «Μ.1» του Κεφαλαίου Α', σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ,

ζ. για τις άδειες διαμονής δεκαετούς διάρκειας, που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «Μ» του Μέρους Θ' και στον τύπο άδειας διαμονής «Μ.2» της παρ. 1 του άρθρου 161, σε εννιακόσια (900) ευρώ και της παρ. β' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, σε τριακόσια (300) ευρώ,

η. για τις άδειες διαμονής που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «Ι» του άρθρου 163 του Μέρους ΙΑ' και στους τύπους αδειών διαμονής «Ι.1» της παρ. 1, «Ι.4» της παρ. 4, «Ι.6» της παρ. 6 και «Ι.7» της παρ. 7, σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Για τους τύπους αδειών διαμονής «Ι.2» της παρ. 2 και «Ι.3» της παρ. 3 του άρθρου 163, σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά έτος διαμονής. Για τον τύπο άδειας διαμονής «Ι.8» της παρ. 8 του άρθρου 163, σε χίλια (1000) ευρώ, πλην των πολιτών τρίτων χωρών που λαμβάνουν ή δικαιούνται σύνταξη από ελληνικό φορέα κύριας ασφάλισης, για τους οποίους ορίζεται σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ. Για τον τύπο άδειας διαμονής «Ι.5» της παρ. 5 του άρθρου 163, σε εκατό (100) ευρώ,

θ. για τους τίτλους διαμονής που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «Χ» σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ,

ι. για τον τύπο άδειας διαμονής «Υ.1» του άρθρου 167, σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ,

ια. για την επανέκδοση άδειας διαμονής όλων των κατηγοριών με εξαίρεση αυτές που απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, σε εκατό (100) ευρώ.

2. Δεν υπόκεινται σε καταβολή παραβόλου:

α) οι κάτοχοι δεκαετούς διάρκειας άδειας διαμονής τύπου «Μ.2» του άρθρου 161 που ζητούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ.1»),

β) όσοι έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος (άδεια διαμονής τύπου «Μ.1») και αιτούνται την ανανέωση της άδειας διαμονής,

γ) ανήλικοι πολίτες τρίτων χωρών,

δ) οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1245/1982 (Α' 45),

ε) οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην κατηγορία «Ο» του Μέρους Δ' και στον τύπο άδειας διαμονής «Ο.3», τα μέλη οικογένειας Έλληνα που είναι πολίτες τρίτων χωρών της παρ. 11 του άρθρου 93, καθώς και οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην κατηγορία

«Μ» και στον τύπο άδειας διαμονής «Μ.2» των περ. γ' και δ' της παρ. 1 του άρθρου 161,

στ) οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην κατηγορία «Α» του Μέρους Ζ',

ζ) οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην κατηγορία «Η» του Μέρους ΣΤ' και στον τύπο άδειας διαμονής «Η.2» και «Η.7» για τους υποτρόφους της παρ. 1 του άρθρου 130,

η) οι πολίτες τρίτων χωρών που υπάγονται στην κατηγορία «Υ» και στον τύπο άδειας διαμονής «Υ.3» του άρθρου 169.

3. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα εισπράττονται υπέρ του δημοσίου.

4. Τα παράβολα του παρόντος εισπράττονται με τη διαδικασία του ηλεκτρονικού παραβόλου.

5. Τα έσοδα από τα παράβολα που συνοδεύουν τις αιτήσεις χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα εμφανίζονται και παρακολουθούνται σε ειδικούς Κωδικούς Αριθμούς Εσόδων (ΚΑΕ) του κρατικού προϋπολογισμού.

Ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των εσόδων εγγράφεται σε προϋπολογισμό της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Οι εν λόγω πιστώσεις μπορούν να διατίθενται για:

α. την καταβολή των μισθωμάτων των οικημάτων, όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες μιας στάσης,

β. την αγορά, τη μίσθωση, την επισκευή και τη συντήρηση κάθε είδους υλικοτεχνικού εξοπλισμού,

γ. λειτουργικά έξοδα,

δ. τη χρηματοδότηση δράσεων κοινωνικής ένταξης νόμιμων μεταναστών, που ανατίθενται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, από δήμους στο πλαίσιο τοπικών σχεδίων κοινωνικής ένταξης που έχουν ενταχθεί στην Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη,

ε. την αντιμετώπιση δαπανών για την πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση ορισμένου χρόνου από τις αρμόδιες υπηρεσίες των παραπάνω φορέων, σύμφωνα με τον ν. 3812/2009 (Α' 234) και την εκάστοτε ισχύουσα συναφή νομοθεσία,

στ. την αγορά εξοπλισμού ασφάλειας ή τη μίσθωση σχετικών υπηρεσιών και

ζ. τη χρηματοδότηση της εκτέλεσης των προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτονται σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4018/2011 (Α' 215).

Άρθρο 172

Επιτροπές Μετανάστευσης

1. Στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συστήνονται τρεις (3) Επιτροπές Μετανάστευσης, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου με τους αναπληρωτές τους. Με όμοια απόφαση μπορεί να συγκροτούνται επιπλέον Επιτροπές, εφόσον τούτο επιβάλλεται για την ταχύτερη διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών.

Οι Επιτροπές αποτελούνται από:

α. έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος,

β. έναν (1) υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών,

γ. έναν (1) εκπρόσωπο της Κοινωνίας των Πολιτών, που προτείνει η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Γραμματέας ορίζεται υπάλληλος του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Καθήκοντα εισηγητών στις Επιτροπές Μετανάστευσης ασκούν υπάλληλοι του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου που χειρίζονται τους σχετικούς φακέλους.

2. Σε κάθε νομό της αποκεντρωμένης διοίκησης συστήνεται τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από δύο (2) υπαλλήλους της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από τους οποίους ο ένας (1) είναι ο προϊστάμενός της, ο οποίος και προεδρεύει, και από έναν (1) εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής συστήνεται μία (1) Επιτροπή για κάθε αρμόδια υπηρεσία. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης συγκροτείται η Επιτροπή και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μαζί με τον αναπληρωτή του. Ο εισηγητής και ο γραμματέας είναι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας.

Με αποφάσεις των Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Αττικής και Μακεδονίας και Θράκης, αντίστοιχα, μπορεί να συστήνονται, σε κάθε αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και στον νομό Θεσσαλονίκης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας και Θράκης, μέχρι δύο (2) επιπλέον Επιτροπές Μετανάστευσης, εφόσον τούτο επιβάλλεται για την ταχύτερη διεκπεραίωση του έργου τους. Η συγκρότηση των Επιτροπών σε κάθε νομό Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να γίνεται και με υπαλλήλους της που υπηρετούν σε οποιαδήποτε υπηρεσία του ίδιου νομού, εφόσον δεν επαρκεί το προσωπικό της αντίστοιχης αρμόδιας υπηρεσίας.

3. Οι Επιτροπές Μετανάστευσης γνωμοδοτούν για κάθε θέμα που παραπέμπεται σε αυτές και αφορά στη χορήγηση ή ανανέωση των αδειών διαμονής που εμπύπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Ειδικότερα, γνωμοδοτούν σχετικά με:

α. περιπτώσεις γάμων, καταχωρισμένης συμβίωσης, υιοθεσίας ή αναγνώρισης ανήλικου ημεδαπού τέκνου που ενέχουν στοιχεία καταχρηστικότητας,

β. τη συνδρομή λόγων δημόσιας τάξης και ασφάλειας στο πρόσωπο ενδιαφερόμενου που αποδεικνύει δεσμούς με τη χώρα,

γ. τη διερεύνηση της ύπαρξης προσωρινής ή μόνιμης αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης διαβατηρίου. Κατά την εξέταση των στοιχείων του φακέλου η Επιτροπή λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη τον βαθμό ένταξης του ενδιαφερόμενου στη χώρα,

δ. άλλες ειδικές περιπτώσεις που χρήζουν εξατομικευμένης προσέγγισης, οι οποίες παραπέμπονται με εισήγηση του αρμόδιου Προϊστάμενου Τμήματος.

Άρθρο 173**Ενιαίο πληροφορικό σύστημα - Τήρηση μητρώου**

1. Στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου λειτουργεί Ολοκληρωμένο Πληροφορικό Σύστημα (Ο.Π.Σ. «Μετανάστευση») προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr Ε.Ψ.Π.) καταχώρισης και επεξεργασίας στοιχείων που αφορούν στη χορήγηση, την ανανέωση και την ανάκληση αδειών διαμονής και αποφάσεων επιστροφής πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα.

2. Οι αρμόδιοι φορείς των Υπουργείων Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας οφείλουν να τηρούν στατιστικά στοιχεία των νομίμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών, των αιτούντων άσυλο και των παράνομα ευρισκόμενων πολιτών τρίτων χωρών που κάνουν χρήση των υπηρεσιών τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΣΤ'**ΤΕΛΙΚΕΣ, ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 174****Αρμοδιότητα έκδοσης ατομικών διοικητικών πράξεων**

Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται η έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων και συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133), η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 175**Κοινωνική ένταξη - Εποπτεία εφαρμογής**

1. Η πολιτική της κοινωνικής ένταξης αποσκοπεί στην ομαλή προσαρμογή των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία και στην αναγνώριση από πλευράς της ελληνικής κοινωνίας δυνατότητας ισότιμης συμμετοχής στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας. Οι πολίτες τρίτων χωρών κατά τη διαδικασία ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία αποκτούν δικαιώματα και υποχρεώσεις, όπως και οι Έλληνες πολίτες. Βασική τους υποχρέωση είναι ο σεβασμός της έννομης τάξης και των θεμελιωδών αξιών της ελληνικής κοινωνίας.

2. Οι πολιτικές ένταξης και οι δράσεις που εντάσσονται σε αυτές, εφαρμόζονται σε όλους τους νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών και στα μέλη των οικογενειών τους στο πλαίσιο των ρυθμίσεων για την οικογενειακή επανένωση. Επίσης, εφαρμόζονται στα παιδιά των μεταναστών, στους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και στα μέλη των οικογενειών τους.

3. Η εθνική στρατηγική ένταξης στηρίζεται σε τέσσερις (4) πυλώνες:

- α) στην προένταξη των αιτούντων διεθνή προστασία,
- β) στην κοινωνική ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας,
- γ) στην πρόληψη και αποτελεσματική προστασία από κάθε μορφής βία, εκμετάλλευση και κακοποίηση, και
- δ) στην παρακολούθηση της ένταξης.

4. Αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής του παρόντος Κώδικα, για τον συντονισμό των συναρμόδιων φορέων και για την εκπροσώπηση της χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, για κάθε θέμα που σχετίζεται με την είσοδο και διαμονή των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, καθώς και την κοινωνική ένταξή τους, είναι το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 176**Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών καθορίζονται τα ειδικά δικαιολογητικά ανά κατηγορία εθνικής θεώρησης και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση των αντίστοιχων αδειών διαμονής του παρόντος Κώδικα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εξωτερικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να καθορίζονται και άλλες κατηγορίες εθνικών θεωρήσεων και αδειών διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις, η διαδικασία και ο τύπος της εθνικής θεώρησης.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δύναται να ανακαθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα χερσαία σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπονται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό, καθώς και το περιεχόμενο του κάθε μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών αποφάσεων και των διοικητικών πράξεων που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη Χώρα της παρ. 1 του άρθρου 5. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των σημείων συνοριακής διέλευσης δύναται να επιτραπούν κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι δυνατόν, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, να καθορίζονται στα σύνορα της χώρας προσωρινά σημεία διέλευσης προσώπων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την άσκηση ελέγχου της κυκλοφορίας των διερχόμενων προσώπων. Οι ώρες και ο συνολικός χρόνος λειτουργίας αυτών των σημείων καθορίζονται με βάση τις ιδιαίτερες συνθήκες που επιβάλλουν τη λειτουργία τους, και δεν υπερβαίνουν τους οκτώ (8) μήνες, εκτός αν εξαιρετικοί λόγοι επιβάλλουν τη λειτουργία τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται το ύψος του απαιτούμενου συναλλάγματος για κάθε ημέρα διαμονής του πολίτη τρίτης χώρας στην Ελλάδα για τους σκοπούς του άρθρου 7. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η αναπροσαρμογή του συναλλάγματος του πρώτου εδαφίου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο του εντύπου πρόσκλησης της παρ. 8 του άρθρου 7, καθώς και οι κυρώσεις που αφορούν στον αποκλεισμό του αιτούντος ή του προσκαλούμενου από τη διαδικασία χορήγησης προσκλήσεων.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών είναι δυνατόν να διαφοροποιούνται τα προξενικά τέλη ανάλογα με τα κράτη στα οποία εδρεύουν οι προξενικές αρχές και τα προξενικά γραφεία για την εφαρμογή του άρθρου 7.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών καθορίζονται τα γενικά δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης των θεωρήσεων εισόδου μακράς διάρκειας.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εξωτερικών, και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται τα έγγραφα, με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι πολίτες τρίτων χωρών που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της χώρας τους για την εφαρμογή του άρθρου 8.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται το σύνολο των κινδύνων που πρέπει να καλύπτονται, κατ' αναλογία με τους ημεδαπούς, προκειμένου να διαθέτουν πλήρη ασφάλιση ασθένειας πολίτες τρίτων χωρών που μπορούν να ασφαλιστούν σε ιδιωτικούς ασφαλιστικούς φορείς για την εφαρμογή του άρθρου 8.

11. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι λόγοι που συνιστούν απειλή για τη δημόσια υγεία, καθώς και οι λοιμώδεις, μεταδοτικές ή παρασιτικές ασθένειες, οι οποίες επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας για την εφαρμογή του άρθρου 8.

12. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται ζητήματα που αφορούν στον τύπο, το περιεχόμενο και τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων, τον τύπο και το περιεχόμενο του αποδεικτικού υποβολής της αίτησης και της βεβαίωσης υποβολής αίτησης των άρθρων 10 και 11, τη διαδικασία επίδοσης των αδειών διαμονής στους δικαιούχους του άρθρου 17, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζεται το ύψος του τέλους, το οποίο καταβάλλεται από τον πολίτη τρίτης χώρας κατά την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση ή ανανέωση τίτλου διαμονής των άρθρων 10 και 11, και το οποίο αντιστοιχεί στο κόστος προμήθειας, εκτύπωσης, ασφαλούς διακίνησης και διαχείρισης του τίτλου διαμονής με τη μορφή αυτοτελούς εγγράφου, καθώς και οι λεπτομέρειες είσπραξης και εμφάνισής του στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και κάθε άλλη σχετική δαπάνη.

14. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, δύναται να ανακαθορίζεται η διάρκεια ισχύος των βεβαιώσεων υποβολής αίτησης των άρθρων 10 και 11.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ζητήματα που αφορούν στην απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) σε πολίτες τρίτων χωρών που αιτούνται χορήγηση άδειας διαμονής μέσω διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

16. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να ανακαθορίζεται ο τρόπος επικοινωνίας των πολιτών τρίτων χωρών με τις αρμόδιες υπηρεσίες για θέματα, όπως η υποβολή αίτησης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής, η υποβολή συμπληρωματικών δικαιολογητικών ή η παρακολούθηση της πορείας του φακέλου είτε για συγκεκριμένους τύπους αδειών διαμονής ή υπηρεσίες υποδοχής είτε συνολικά, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τις διαθέσιμες, κατά περίπτωση, τεχνικές δυνατότητες. Με όμοια απόφαση, μπορεί να καθορίζεται ο χρόνος προσκόμισης των πρωτότυπων δικαιολογητικών, όπου αυτά απαιτούνται, καθώς και να τροποποιείται η διαδικασία υποβολής εγγράφων και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

17. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών μπορεί να συγκροτούνται κινητές ομάδες λήψης βιομετρικών δεδομένων που προβλέπονται στο άρθρο 14, αποκλειστικά για τις περιπτώσεις που ο πολίτης τρίτης χώρας αδυνατεί να προσέλθει αυτοπροσώπως ενώπιον της αρμόδιας για τη λήψη των βιομετρικών δεδομένων υπηρεσίας, λόγω μόνιμης φυσικής αναπηρίας ή μακροχρόνιας ασθένειας και καθορίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση δύναται να παρατείνεται η ισχύς των αδειών διαμονής και των δελτίων διαμονής και μόνιμης διαμονής, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος Κώδικα, καθώς και να καθορίζεται προθεσμία για την υποβολή της αίτησης χορήγησης ή ανανέωσης αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα στοιχεία, οι ενδείξεις και οι πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στην άδεια διαμονής ενιαίου τύπου πολιτών τρίτων χωρών του άρθρου 14, και προσδιορίζονται τα στοιχεία, οι ενδείξεις και οι πληροφορίες προς εθνική χρήση που συμπεριλαμβάνονται στις παραπάνω άδειες, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 14.

19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών, κατόπιν γνώμης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων και του ελέγχου των δεδομένων αυτών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 14 από τους εξωτερικούς παρόχους και κάθε σχετικό ζήτημα.

20. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών μπορεί να διατίθεται κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώμα-

τος - Ελληνικής Ακτοφυλακής στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για τη λήψη των δακτυλικών αποτυπωμάτων, την εκπαίδευση των υπαλλήλων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τον έλεγχο της ανταπόκρισης των αποτυπωμάτων στις προδιαγραφές που ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002, για τους σκοπούς της παρ. 4 του άρθρου 14.

21. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να διατίθεται κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στους φορείς ή τους εξωτερικούς παρόχους, στους οποίους έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων και του ελέγχου των δεδομένων αυτών στις προδιαγραφές που ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1030/2002 με την απόφαση της παρ. 19 για τη λήψη των δακτυλικών αποτυπωμάτων, την εκπαίδευση των υπαλλήλων του φορέα ή του παρόχου και τον έλεγχο της ανταπόκρισης των αποτυπωμάτων στις προδιαγραφές που ορίζονται από τον ανωτέρω Κανονισμό.

22. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Προστασίας του Πολίτη και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθορίζονται η διαδικασία λήψης, τήρησης και καταστροφής των βιομετρικών δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή των παρ. 8 και 11 του άρθρου 14.

23. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εσωτερικών και Οικονομικών δύναται να ανατεθεί και σε δημόσιο φορέα η εκτύπωση των τίτλων διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, υπό τη μορφή του αυτοτελούς εγγράφου της παρ. 1 του άρθρου 14, που εκδίδονται από τη Διεύθυνση Αδειών Διαμονής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και τις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές ασφαλείας των ως άνω εντύπων, κατ'εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 1030/2002, καθώς και θέματα σχετικά με την προμήθεια των εντύπων και του λοιπού αναγκαίου υλικού, τη διαδικασία εκτύπωσης, τη διαβίβασή τους από και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

24. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να απαγορευτεί, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, η διαμονή ή η εγκατάσταση πολιτών τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στη χώρα σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές αυτής, για τους σκοπούς της παρ. 1 του άρθρου 18.

25. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αποκτήθηκαν στη χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και εγγραφής στα δημόσια σχολεία μαθητών, οι οποίοι είναι πολίτες τρίτων χωρών, για τους σκοπούς της παρ. 9 του άρθρου 18. Με όμοια απόφαση, μπορεί

να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και του πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών που ενδιαφέρονται, στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της χώρας προέλευσής τους.

26. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται το αρμόδιο όργανο και η διαδικασία βεβαίωσης των προστίμων της παρ. 1 του άρθρου 20 και της παρ. 1 του άρθρου 11.

27. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται οι προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας του καταλύματος που παρέχεται στον εποχιακό εργαζόμενο του δεύτερου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 23, το αρμόδιο όργανο και η διαδικασία ελέγχου, η διαδικασία κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 23.

28. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα στοιχεία των δελτίων άφιξης ή καταστάσεων των επιβατών που είναι πολίτες τρίτων χωρών της παρ. 5 του άρθρου 25.

29. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να καθορίζονται τα δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 27.

30. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να ανακαθορίζεται ο δείκτης υπολογισμού του κατώτατου ορίου μισθού της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31, μεταξύ του 1 και του 1,6 του ύψους του μέσου ακαθάριστου ετησίου μισθού στην Ελλάδα, κατόπιν διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της ελληνικής αγοράς εργασίας.

31. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να καθορίζονται επαγγέλματα στα οποία υπάρχει ιδιαίτερη ανάγκη για εργαζομένους από τρίτες χώρες και τα οποία εντάσσονται στις κλάσεις 1 και 2 της Διεθνούς Τυποποιημένης Ταξινόμησης Επαγγελματιών (ISCO) και για τα οποία δύναται να καθορίζεται και να εφαρμόζεται χαμηλότερο κατώτατο όριο μισθού, το οποίο είναι τουλάχιστον ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) του κατώτατου ορίου μισθού της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 όπως εκάστοτε ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν υπολείπεται του μέσου ακαθάριστου ετήσιου μισθού στην Ελλάδα.

32. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου και εφόσον πρόκειται για πολίτες τρίτων χωρών που έχουν στην κατοχή τους τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τον οποίο έχουν αποκτήσει σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση της «Μπλε

Κάρτας της ΕΕ», δύναται να καθορίζεται και να εφαρμόζεται χαμηλότερο κατώτατο όριο μισθού που είναι τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) του κατώτατου ορίου μισθού της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 όπως εκάστοτε ισχύει, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν υπολείπεται του μέσου ακαθάριστου ετήσιου μισθού στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτήν, κατά την ανανέωση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ», η οποία έχει εκδοθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών (3) ετών, το κατώτατο όριο μισθού που προσδιορίζεται με την απόφαση της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 συνεχίζει να εφαρμόζεται, εφόσον: α) η αρχική χρονική περίοδος των τριών (3) ετών δεν έχει παρέλθει ή β) η χρονική περίοδος των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών μετά την πρώτη έκδοση της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» δεν έχει παρέλθει.

33. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου είναι δυνατή η θέσπιση διαδικασίας αναγνώρισης εργοδοτών του άρθρου 38, για τους οποίους είναι δυνατή η εφαρμογή απλουστευμένης διαδικασίας μετάκλησης και χορήγησης της «Μπλε Κάρτας της ΕΕ» σε πολίτες τρίτων χωρών εργαζομένους τους. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι διαφάνειας και πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων εργοδοτών, οι όροι και τα κριτήρια αναγνώρισης, η περίοδος ισχύος της αναγνώρισης, οι συνέπειες της μη συμμόρφωσης των αναγνωρισμένων εργοδοτών με τους όρους αναγνώρισης, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης ανάκλησης ή μη ανανέωσης της αναγνώρισης, καθώς και οι ενδεχόμενες κυρώσεις και τα ενδεχόμενα τέλη για τους εργοδότες.

34. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου ορίζονται η διαδικασία παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου για την πρόληψη πιθανών καταχρήσεων του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' από εργοδότες, οι κυρώσεις, η διαδικασία επιβολής αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 39.

35. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια, με την πλήρωση των οποίων κάτοχοι αδειών διαμονής για τους λόγους που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Α' του Μέρους Ε' μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β', σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 52.

36. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής είναι δυνατόν να καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός θέσεων για εξειδικευμένους εργαζομένους και ασκούμενους εργαζομένους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια εφαρμογής του άρθρου 54.

37. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την υποβολή των αιτήσεων, τη λειτουργία της ηλεκτρονικής διαδικασίας αίτησης και πρόσβασης στα στοιχεία της αίτησης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 63.

38. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να ανακαθορίζονται τα δικαιολογητικά της παρ. 4 του άρθρου 63.

39. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται το ύψος της δαπάνης της επαναπρώθησης και των κάθε μορφής εξόδων επιστροφής του άρθρου 63, καθώς και η διαδικασία απόδοσης του ποσού της σχετικής εγγυητικής επιστολής σε περίπτωση κατάπτωσης της υπέρ του Δημοσίου, από το οικείο πιστωτικό ίδρυμα ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στον κρατικό προϋπολογισμό.

40. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση συναρμοδίου Υπουργού καθορίζονται τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 66.

41. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης αδειών διαμονής του άρθρου 66 χωρίς την απαίτηση της προηγούμενης εθνικής θεώρησης, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα.

42. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ορίζεται η διαδικασία καθορισμού του απαιτούμενου εισοδήματος για τις ανάγκες της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 84 και της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 144, καθώς και της αναπροσαρμογής του, ο τρόπος απόδειξης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

43. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία χορήγησης εθνικών θεωρήσεων εισόδου και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που αφορά στην οικογενειακή επανένωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 83 έως 93.

44. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται η διαδικασία και η προθεσμία υποβολής αίτησης για τη νέα άδεια διαμονής του επενδυτή και των μελών της οικογένειάς του, τα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων αναφορικά με τη νέα επένδυση, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 94.

45. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να αναπροσαρμόζεται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης και λοιπά χαρακτηριστικά της επένδυσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 97.

46. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Μετανάστευσης και Ασύλου: (α) δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος των προβλεπόμενων στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 98 ποσού και ποσοστού συμμετοχής στο κεφάλαιο της εταιρείας, καθώς και το ύψος του ενεργητικού ή του κύκλου εργασιών της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής πε-

ριόδου της περ. β' της παρ. 1 του ιδίου άρθρου και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, (β) δύναται να αναπροσαρμόζεται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος επένδυσης για την υπαγωγή στο άρθρο 98, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του, (γ) δύναται να ορίζονται πρόσθετα χαρακτηριστικά της επένδυσης ως προϋπόθεση για την υπαγωγή στο άρθρο 98, (δ) δύναται να προστίθενται στις κατηγορίες επενδύσεων της παρ. 1 του άρθρου 99 περιπτώσεις που αφορούν τη συμμετοχή σε άλλες μορφές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, (ε) καθορίζεται ο αριθμός των πολιτών τρίτων χωρών του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 99 σε συνάρτηση με το ύψος της επένδυσης, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το διπλάσιο του ελάχιστου ποσού που ορίζεται κατά περίπτωση στην παρ. 1 του ιδίου άρθρου, (στ) ορίζεται η ιστοσελίδα στην οποία αναρτώνται οι κατάλογοι της παρ. 3 του ιδίου άρθρου, και (ζ) καθορίζονται το περιεχόμενο της αίτησης εισόδου και τα δικαιολογητικά της παρ. 4 του ιδίου άρθρου.

47. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και η προθεσμία υποβολής αίτησης για τη νέα άδεια διαμονής του επενδυτή και των μελών της οικογένειάς του, τα δικαιολογητικά και ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και των προϋποθέσεων αναφορικά με τη νέα επένδυση, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 99.

48. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της βεβαίωσης της παρ. 6 του άρθρου 100, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

49. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος της ακίνητης περιουσίας του άρθρου 100, καθώς και να καταρτίζονται κατάλογοι περιοχών της Επικράτειας, με τουλάχιστον πενταετή διάρκεια, για τις οποίες δύναται να ισχύει διαφοροποίηση ως προς το ύψος της επένδυσης της παρ. 2 του ιδίου άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία, όπως η αναπτυξιακή στόχευση, η τουριστική ανάπτυξη, η γεωγραφική θέση, καθώς και οι εμπορικές ή αντικειμενικές αξίες των ευρισκόμενων στις περιοχές αυτές ακινήτων και να ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων.

50. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών, Εξωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού καθορίζεται για τους σκοπούς του άρθρου 102, η διαδικασία έγκρισης του φορέα υποδοχής ασκούμενων, η οποία περιλαμβάνει τους όρους και τα κριτήρια της έγκρισης, τη διάρκεια ισχύος της, τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης της πιθανής ανάκλησης και μη ανανέωσης έγκρισης του φορέα, καθώς και τις τυχόν επιβαλλόμενες κυρώσεις. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

51. Όπου στις διατάξεις του παρόντος και στις σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις προβλέπεται ως προϋπόθεση η διάθεση επαρκών πόρων, το ύψος τούτων, η αναπροσαρμογή τους και ο τρόπος απόδειξης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

52. Ειδικά για τους σκοπούς της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 110 το ποσό των επαρκών πόρων δύναται να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου.

53. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού που εκδίδεται κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε δεύτερου έτους, δύναται να καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός θέσεων πολιτών τρίτων χωρών που έχουν αποκτήσει πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εντός των δύο (2) ετών, που προηγούνται της ημερομηνίας της αίτησης εισδοχής για να εργαστούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα για την πρακτική άσκηση του άρθρου 114, με σχέση εξαρτημένης εργασίας για την απόκτηση εμπειρίας σε επαγγελματικό περιβάλλον, ανά Περιφέρεια, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του.

54. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εξωτερικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού δύναται να καθορίζονται επιπλέον στοιχεία, πέραν των οριζόμενων στις υποπερ. (ζα) έως (ζστ) της περ. ζ' της παρ. 1 του άρθρου 114, που σχετίζονται με την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης σε εγκεκριμένους φορείς υποδοχής πρακτικής άσκησης.

β. Με την ίδια απόφαση, όσον αφορά στην πρακτική άσκηση σε τουριστικές επιχειρήσεις, καθορίζεται το είδος των τουριστικών επιχειρήσεων στις οποίες τοποθετούνται οι ασκούμενοι πολίτες τρίτων χωρών, καθώς και το ποσοστό αυτών επί του συνολικού αριθμού των πρακτικά ασκούμενων ανά επιχείρηση, όπως αυτός καθορίζεται στην εθνική νομοθεσία, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

γ. Με την ίδια απόφαση οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δύναται να προβλέπουν κυρώσεις κατά φορέων υποδοχής που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Κεφάλαιο Α' του Μέρους ΣΤ'. Οι εν λόγω κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

55. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται ο τρόπος απόδειξης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και τυχόν λεπτομέρειες εφαρμογής της παρ. 8 του άρθρου 119.

56. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Μετανάστευσης και Ασύλου ρυθμίζονται θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του άρθρου 126, ιδίως ως προς το περιεχόμενο της σύμβασης για τη διαδικασία ταχείας χορήγησης αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί να

φοιτήσουν σε προγράμματα σπουδών των Α.Ε.Ι., καθώς και κάθε άλλο σχετικό διαδικαστικό θέμα.

57. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα πιστοποιητικά απόδειξης της γλωσσομάθειας, όπου απαιτούνται για την έγκριση φοίτησης της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 128.

58. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να συμπεριλαμβάνονται και άλλες γλώσσες πλην της ελληνικής στην παρ. 5 του άρθρου 132 για αυτοτελή φοίτηση σε διδασκαλείο ή συναφή φορέα που ανήκει σε ελληνικό Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα.

59. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται τα έγγραφα βέβαιης χρονολογίας που αποδεικνύουν την επταετή συνεχή παραμονή του αιτούντος στη χώρα, τα στοιχεία που τεκμηριώνουν τη γονική σχέση, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 134.

60. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου ρυθμίζονται η διαδικασία απόκτησης του ειδικού πιστοποιητικού επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 160 από τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Δια Βίου Μάθησης και Νεολαίας (ΓΓΕΕΚΔΒΜΝ), καθώς και η πιστοποίηση από τη ΓΓΕΕΚΔΒΜΝ της επαρκούς γνώσης στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού για τους κατόχους πιστοποιητικού ελληνομάθειας επιπέδου Α ή Α2, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

61. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Μετανάστευσης και Ασύλου μπορούν να εξαιρούνται από τη διαδικασία των εξετάσεων για την απόκτηση των πιστοποιητικών της παρ. 1 του άρθρου 160 πολίτες τρίτων χωρών που έχουν επιτυχώς ολοκληρώσει την παρακολούθηση ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και απόκτησης γνώσεων στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, ιδίως στο πλαίσιο προγραμμάτων ένταξης που απευθύνονται σε πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι τίτλων διαμονής μακράς διάρκειας. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στη διοργάνωση και το περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και απόκτησης γνώσεων στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού.

62. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος του παραβόλου της παρ. 4 του άρθρου 160.

63. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, δύναται να ανακαθορίζονται οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 170 για την έκδοση των αδειών διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες, ειδικότερα ζητή-

ματα για την έκδοση των ανωτέρω αδειών διαμονής, καθώς και ζητήματα που σχετίζονται με την εξέταση των εκκρεμών αιτημάτων.

64. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στον τρόπο διενέργειας των ελέγχων και τη διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων της παρ. 4 του άρθρου 170.

65. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη δύναται να αναπροσαρμόζονται τα πρόστιμα και τα παράβολα του άρθρου 171.

66. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου δύναται να ανακαθορίζεται το ύψος του παραβόλου που υποχρεούνται να καταβάλουν οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της Συμφωνίας μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και Καναδά, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 171.

67. Με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου κατανέμεται το ποσοστό της παρ. 5 του άρθρου 171 σε υπουργεία, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού που διαχειρίζονται θέματα μεταναστευτικής πολιτικής, υποδοχής και κοινωνικής ένταξης μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Με όμοια απόφαση είναι δυνατή η κατανομή ποσών από το ως άνω ποσοστό σε υπουργεία, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών, που απορρέουν από την είσοδο και υποδοχή πολιτών τρίτων χωρών. Οι εν λόγω πιστώσεις μπορούν να διατίθενται για την αντιμετώπιση κάθε σχετικής δαπάνης για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών.

68. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη, κατόπιν γνώμης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθορίζονται τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών τρίτων χωρών που ζουν στην Ελλάδα, τα οποία μπορούν να συλλέγουν, αποθηκεύουν και επεξεργάζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, οι υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, καθώς και συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να τηρούν μητρώο πολιτών τρίτων χωρών, για την εφαρμογή του άρθρου 173. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες και οι φορείς συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας των δεδομένων αυτών, οι προϋποθέσεις κοινοποίησής τους στα δικαιούμενα φυσικά πρόσωπα, στα οποία αφορούν, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις διασύνδεσης αρχείων.

69. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Μετανάστευσης και Ασύλου και Εξωτερικών δύναται να καθορίζεται ο τρόπος επικοινωνίας και αποστολής των απαραίτητων εγγράφων και δικαιολογητικών για την έκδοση θεωρήσεων και αδειών διαμονής του παρόντος Κώδικα μεταξύ των προξενικών αρχών και των αρμοδίων υπηρεσιών για την έκδοση των αδειών διαμονής και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 177 Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι άδειες διαμονής που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4251/2014 (Α' 80) και οι τύποι των αδειών διαμονής που προβλέπονται στις κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες κοινές αποφάσεις των παρ. 1, 9 και 10 του άρθρου 136 του ν. 4251/2014 και είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ έως την ημερομηνία λήξης τους. Μετά τη λήξη τους και εντός διαστήματος ενός (1) μηνός, οι άδειες διαμονής ανανεώνονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

Εάν η κατηγορία άδειας διαμονής δεν υφίσταται στον παρόντα, οι πολίτες τρίτων χωρών δύνανται να αιτηθούν τη μεταβολή κατηγορίας άδειας διαμονής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 ή να αιτηθούν άδεια διαμονής τύπου «Μ.2» του άρθρου 161, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος.

2. Αιτήσεις για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής που εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξετάζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

3. Άδειες διαμονής αόριστης διάρκειας μετατρέπονται αυτοδικαίως σε άδειες διαμονής δεκαετούς διάρκειας της παρ. 1 του άρθρου 161 κατά την επανέκδοσή τους. Για την απόκτηση της άδειας διαμονής δεκαετούς διάρκειας, σύμφωνα με την παρούσα, δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

4. Υπό την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 144, οι άδειες διαμονής που εκδόθηκαν σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 91 του ν. 3386/2005 (Α' 212) και την παρ. 1 του άρθρου 138 του ν. 4251/2014, καθώς και αυτές που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161 του παρόντος, υπάγονται κατά τη ανανέωσή τους, αυτοδίκαια, στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος. Για την απόκτηση της άδειας διαμονής, σύμφωνα με την παρούσα, δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου.

5. Οι άδειες διαμονής της κατηγορίας Α2 της υπ' αρ. 30825/4.6.2014 (Β' 1528) κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών και οι οποίες είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ έως την ημερομηνία λήξης τους.

Μετά τη λήξη τους και εντός διαστήματος ενός (1) μηνός, εφόσον υφίσταται αντίστοιχη κατηγορία άδειας διαμονής, οι άδειες διαμονής του πρώτου εδαφίου ανανεώνονται για τον ίδιο λόγο, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος. Οι κάτοχοι άδειας διαμονής της κατηγορίας Α2.1 μετά τη λήξη της άδειας διαμονής τους υπάγονται, αναλόγως της επαγγελματικής ιδιότητας που κατέχουν, στην κατηγορία «Ε» και στους τύπους αδειών «Ε.1», «Ε.2», «Ε.3», ή στην κατηγορία «Β» και στον τύπο «Β.3» αντίστοιχα.

Οι κάτοχοι άδειας διαμονής της κατηγορίας Α2.2, μετά τη λήξη της άδειας διαμονής τους υπάγονται στην κατηγορία «Ε» και στον τύπο «Ε.4».

Οι κάτοχοι άδειας διαμονής των κατηγοριών Α2.3, Α2.4, Α2.5, Α2.6, Α2.7, Α2.10, Α2.11 και Α2.12, υπάγονται στην κατηγορία «Ε» και στον τύπο «Ε3».

6. Οι άδειες διαμονής της κατηγορίας Α3 της υπ' αρ. 30825/4.6.2014 κοινής υπουργικής απόφασης και οι οποίες είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, διατηρούνται σε ισχύ έως την ημερομηνία λήξης τους.

Μετά τη λήξη τους και εντός διαστήματος ενός (1) μηνός, εφόσον υφίσταται αντίστοιχη κατηγορία άδειας διαμονής, ανανεώνονται για τον ίδιο λόγο, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

Οι κάτοχοι άδειας διαμονής των κατηγοριών Α3.1 και Α3.3 υπάγονται στην κατηγορία «Β» και στους τύπους «Β1» και «Β2».

Οι κάτοχοι αδειών διαμονής Α3.2 και Α3.4 υπάγονται μετά τη λήξη της άδειας διαμονής τους στην κατηγορία «Ε» και στον τύπο «Ε3».

7. Οι κάτοχοι άδειας διαμονής για φοίτηση στις Σχολές και τα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις Ακαδημίες και τα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού, σε Σχολές Εκπαίδευσης χειριστών, μηχανικών και μελών πληρώματος θαλάμου επιβατών αεροσκαφών, στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους, σε μουσικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, για εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε Κέντρο Διδασκαλίας ή συναφή φορέα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή Στρατιωτικές και Παραγωγικές Σχολές μετά τη λήξη της άδειας διαμονής τους υπάγονται στην άδεια διαμονής τύπου «Η.9» του άρθρου 132.

8. Οι άδειες διαμονής που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την περ. ΣΤ4 του άρθρου 1 της υπ' αρ. 30825/2014 κοινής υπουργικής απόφασης, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία λήξης τους. Μετά την ανωτέρω ημερομηνία, οι κάτοχοι των αδειών διαμονής δύνανται να αιτηθούν μεταβολή κατηγορίας άδειας διαμονής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 ή να αιτηθούν άδεια διαμονής τύπου «Μ.2» του άρθρου 161.

9. Οι άδειες διαμονής που χορηγήθηκαν σύμφωνα με τις περ. β', γ' και ε' της παρ. 1 και τις περ. γ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 19 Α του ν. 4251/2014, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία λήξης τους. Περαιτέρω, ανανέωση διενεργείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 134.

Στους εν λόγω πολίτες τρίτων χωρών χορηγείται άδεια διαμονής τύπου «Α.1» του άρθρου 134.

10. Άδειες διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα που είναι σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, ανανεώνονται για τρία (3) έτη κάθε φορά, εφόσον:

α. η δραστηριότητα εξακολουθεί να ασκείται και
β. έχουν εκπληρωθεί οι φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις, ο ελάχιστος δηλαδή αριθμός ημερομισθίων ή το ελάχιστο χρονικό διάστημα ασφάλισης ανά έτος και ασφαλιστικό φορέα.

11. Η προθεσμία πληρωμής προκαταβολής του άρθρου 92 του ν. 5007/2022 (Α' 241) παρατείνεται έως την 31η Ιουλίου 2023.

12. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων της παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4783/2021 (Α' 38) παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 178
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 1 έως 138 του ν. 4251/2014 (Α' 80).

ΜΕΡΟΣ ΙΖ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**Άρθρο 179**
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2024, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Ειδικότερα:

- α) η παρ. 5 του άρθρου 17,
  - β) η παρ. 4 του άρθρου 20,
  - γ) η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 161, και
  - δ) οι παρ. 11 και 12 του άρθρου 177,
- ισχύουν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ
Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Μετανάστευσης και Ασύλου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ	Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 1 Απριλίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

